

ОСНОВНА ШКОЛА " ИВО АНДРИЋ "

Република Србија, град Београд, општина Раковица,
улица Ивана Мичурина 38а,
тел/факс : 011/ 3594 239, 3582 527,
интернет презентација : www.osivoandric.rs
електронска пошта : osivoandric@beotel.net,
ПИБ 102185984, матични број 07003960
дел. број _____

АНЕКС

**ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ЗА ПРВИ И ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА
ЗА ПЕРИОД од школске 2019/20. до 2021/22. године**

САДРЖАЈ:

ПРОГРАМ ДОДАТНЕ ПОДРШКЕ УЧЕНИЦИМА.....	4
ВОЛОНТЕРСКА ОРГАНИЗАЦИЈА	4
ДРУГИ РАЗРЕД.....	8
ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ.....	11
ДРУГИ РАЗРЕД - СРПСКИ ЈЕЗИК.....	12
ДРУГИ РАЗРЕД - ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	17
ДРУГИ РАЗРЕД – МАТЕМАТИКА.....	23
ДРУГИ РАЗРЕД – СВЕТ ОКО НАС	26
ДРУГИ РАЗРЕД – ЛИКОВНА КУЛТУРА	30
ДРУГИ РАЗРЕД – МУЗИЧКА КУЛТУРА.....	32
ДРУГИ РАЗРЕД – ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ.....	35
ДРУГИ РАЗРЕД – ПРОЈЕКТНА НАСТАВА	41
ИЗБОРНИ ПРОГРАМ.....	44
ДРУГИ РАЗРЕД ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ - ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ.....	45
ДРУГИ РАЗРЕД ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ – ВЕРСКА НАСТАВА	48
ДОПУНСКА НАСТАВА.....	53
ДРУГИ РАЗРЕД ДОПУНСКА НАСТАВА – СРПСКИ ЈЕЗИК	54
ДРУГИ РАЗРЕД ДОПУНСКА НАСТАВА – МАТЕМАТИКА.....	56
ДРУГИ РАЗРЕД ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО - ВАСПИТНОГ РАДА	58
ДРУГИ РАЗРЕД - ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ.....	59
ДРУГИ РАЗРЕД – СЛОБОДНЕ АКТИВНОСТИ - ОД ИГРЕ ДО ЗНАЊА	60
ПЕТИ РАЗРЕД.....	62
СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ	63
СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ – ХОР И ОРКЕСТАР	64
СЛОБОДНА НАСТАВНА АКТИВНОСТ - НАУЧНО НОВИНАРСТВО	68
ШЕСТИ РАЗРЕД.....	72
ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ.....	73
ШЕСТИ РАЗРЕД - СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ.....	74
ШЕСТИ РАЗРЕД - ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	81
ШЕСТИ РАЗРЕД – ИСТОРИЈА.....	91
ШЕСТИ РАЗРЕД - ГЕОГРАФИЈА	94
ШЕСТИ РАЗРЕД – БИОЛОГИЈА	97
ШЕСТИ РАЗРЕД – МАТЕМАТИКА.....	101

ШЕСТИ РАЗРЕД – ЛИКОВНА КУЛТУРА.....	104
ШЕСТИ РАЗРЕД – МУЗИЧКА КУЛТУРА.....	113
ШЕСТИ РАЗРЕД – ФИЗИКА.....	118
ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ.....	140
ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ – ШЕСТИ РАЗРЕД – РУСКИ ЈЕЗИК.....	141
ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ – ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ.....	151
СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ.....	153
ШЕСТИ РАЗРЕД - НАУЧНО НОВИНАРСТВО.....	155
ШЕСТИ РАЗРЕД – ХОР И ОРКЕСТАР.....	159
ДОПУНСКА НАСТАВА.....	165
ШЕСТИ РАЗРЕД - ДОПУНСКА НАСТАВА - СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ.....	166
ШЕСТИ РАЗРЕД - ДОПУНСКА НАСТАВА – ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК.....	171
ШЕСТИ РАЗРЕД - ДОПУНСКА НАСТАВА – ИСТОРИЈА.....	178
ШЕСТИ РАЗРЕД - ДОПУНСКА НАСТАВА – ГЕОГРАФИЈА.....	180
ШЕСТИ РАЗРЕД - ДОПУНСКА НАСТАВА – БИОЛОГИЈА.....	184
ШЕСТИ РАЗРЕД - ДОПУНСКА НАСТАВА – МАТЕМАТИКА.....	186
ШЕСТИ РАЗРЕД - ДОПУНСКА НАСТАВА – ФИЗИКА.....	188
ШЕСТИ РАЗРЕД - ДОПУНСКА НАСТАВА – РУСКИ ЈЕЗИК.....	192
ДОДАТНА НАСТАВА.....	197
ШЕСТИ РАЗРЕД - ДОДАТНА НАСТАВА - СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ.....	198
ШЕСТИ РАЗРЕД - ДОДАТНА НАСТАВА - ИСТОРИЈА.....	205
ШЕСТИ РАЗРЕД - ДОДАТНА НАСТАВА - ФИЗИКА.....	208
ШЕСТИ РАЗРЕД - ДОДАТНА НАСТАВА - ГЕОГРАФИЈА.....	213
ШЕСТИ РАЗРЕД - ДОДАТНА НАСТАВА – ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК.....	216
ШЕСТИ РАЗРЕД - ДОДАТНА НАСТАВА - БИОЛОГИЈА.....	226
СЕДМИ РАЗРЕД.....	231
ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ.....	232
ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО.....	233
ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ.....	236
ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА.....	242
СЛОБОДНЕ АКТИВНОСТИ – СЕДМИ РАЗРЕД.....	247
СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ – ХОР И ОРКЕСТАР.....	248
СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ – ЖИВОТНЕ ВЕШТИНЕ.....	252
СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ – МАРКЕТИНГ И ПРЕДУЗЕТНИШТВО.....	255

ПРОГРАМ ДОДАТНЕ ПОДРШКЕ УЧЕНИЦИМА

ВОЛОНТЕРСКА ОРГАНИЗАЦИЈА

На основу члана 51., Закона о основном образовању и васпитању, школа може да има своје организације деце и ученика, а може да се повезује и са организацијама ван школе (Пријатељи деце Србије, Црвени крст, организација горана, планинара, извиђача и сл.), у складу са законом.

Да би се волонтеризам боље разумео, а самим тим и његова улога у развоју потенцијала личности, потребно је да се одреди порекло самог термина. Термин потиче из латинског језика – волунтас, што би у преводу значило слободна воља, односно опција или лични избор. То је и најбитније обележје волонтеризма, јер уколико није добровољан, он губи суштину.

Шта је волонтерски рад?

Волонтирање је ангажовање појединаца и група који добровољно пристају да пружају услуге одређеној популацији. Волонтирање је засновано на идејама самопомоћи, узајамне помоћи и филантропије. Најчешће се спроводи у верским, хуманитарним, социјалним и невладиним организацијама. У последње време ситуација се прилично мења, па и многе институције из јавног сектора укључују волонтере за обављање одређених послова.

Волонтерски рад је неплаћена, свесна, слободна делатност, чији је циљ добробит других људи и заједнице. Волонтерски рад је облик учешћа грађана у процесима развоја заједнице. Волонтер може, без ограничења, да буде свако ко самостално, по сопственом избору, свесно и добровољно жели и

одлучи да допринесе развоју заједнице. Волонтер може обављати све врсте послова и исказати своја знања, вештине и професионалност. Рад волонтера је важан јер они по сопственом избору обављају послове који су другима важни а нису у прилици да их обаве, дају нове идеје, подстичу различите активности.

Волонтирање подржава најплеменитије вредности у човеку: пацифизам, слободу, једнаке могућности, безбедност и правду за све људе, а пре свега хуманост. Као резултат нараслих промена у друштвеној клими, где је преовладавало потрошачко друштво а занемарују се емоције и индивидуалност човека, све је важнији овај аспект волонтеризма – хуманост.

У Србији волонтирање није развијено у толикој мери, међутим, установе и организације које ангажују волонтере бележе знатне уштеде и економску добит. Успостављањем правног оквира за ангажовање волонтера у Србији биће створени и предуслови за покретање организованих волонтерских програма. Да би у нашој земљи волонтеризам био признат у довољној мери, потребно је изградити поверење установа према ангажовању волонтера. Последњих неколико година у нашој земљи је покренуто више програма и пројеката заснованих на волонтерском раду, а у неким градовима у Србији основани су волонтерски центри. Друштвена и економска корист од волонтерског рада је несумњива. У Европи волонтира више од 100 милиона људи; у Пољској 18 процената становништва, у Ирској и Немачкој више од 33 одсто. У Великој Британији волонтира 38 одсто становништва (извор: „Приручник за рад са волонтерима: локална заједница и волонтери“, Нови Сад, 2007). Међутим, без обзира на општу тежњу да се подстакне волонтеризам, код нас још постоје отпори и сумње у успешност програма и пројеката заснованих на добровољном, бесплатном раду. Како би се ови проблеми превазишли, а волонтеризам "одомаћио" на овим просторима, неопходно је кренути од почетка, "спустити" у школске учионице, па на адекватан и узрсту прилагођен начин приближити сам појам и идеју волонтеризма, а потом, формирањем волонтерског покрета у школи и организовањем волонтерских акција, као и активним учешћем, и практично приближити ученицима.

Који је значај волонтирања?

Волонтирање несумњиво и доказано:

- доприноси развоју стабилног друштва
- доприноси побољшању квалитета живота,
- подстиче учешће грађана у животу заједнице,
- мења свест и ставове људи према личном ангажовању,
- развија хуманост, солидарност и толеранцију.

Позитиван утицај на развој личности и одрастање код деце волонтера

За децу је процес волонтирања један од начина да открију, остваре и развију своје потенцијале. Захваљујући волонтирању, деца могу да направе велике промене у свом животу и да допринесу раду хуманитарних организација и друштву у целини својим добровољним радом. Волонтирање промовише здрав начин живота и избора, учи децу животним вештинама, охрабрује их да доживотно буду активни у свим друштвеним догађањима, и не само то, већ и да учествују у стварању односа у друштву по својој мери. Деца која учествују у волонтерским акцијама брже се развијају емотивно, социјално и интелектуално.

Волонтирање одвраћа децу од негативних образаца понашања. Волонтерски пројекти пружају им могућност за учешће у позитивним активностима и на тај начин дају шансу да праве разлику између доброг и лошег. Волонтирање промовише здрав начин живота, обесхрабрује негативне одлуке, помаже у решавању неких адолесцентских проблема који се јављају код младих: депресија, незадовољство, вршњачко насиље, трудноћа током адолесценције, одустајање од школе, наркотици... Задаци које деца волонтери добијају током волонтирања захтевају од њих учење, самопоуздање,

што све позитивно утиче на развој њихове личности.

Учење животних вештина

Волонтирањем се развијају важне животне вештине и вредности код деце. Волонтерске акције стимулишу развој вештина неопходних за живот када одрасту (одговорност за извршење задатка, добро сналажење, слагање са другима, тачност).

Волонтеризам у оквиру целоживотног учења негује и остварује:

Вредности – појединац волонтира због личних вредности хумантаризма, јер саосећа и жели помоћи онима којима је помоћ потребна.

Боље разумевање – волонтер настоји научити више о свету и тренира вештине које претходно често није користио.

Лични развој – појединац путем волонтирања расте и развија се психолошки.

Каријера – волонтер кроз волонтирање прикупља искуства важна за развој каријере.

Друштвени односи – волонтирање помаже појединцу да оснажи своје друштвене везе.

Самозаштита – појединац користи волонтирање како би смањио негативне осећаје, као што је осећај кривице, или како би се суочио са личним проблемом.

Волонтирањем се добијају хумани, одговорни, тачни, прецизни млади људи, који ће израсти у самосталне особе са великим људским врлинама. Код деце треба неговати саморефлексију (промишљање деце о томе шта знају, умеју, могу) и подстицати саморегулацију – процес кроз који деца постављају личне циљеве, напредовање и планирање како да то остваре.

Вредности које су производ волонтеризма, идеално кореспондирају са вредностима, знањима, вештинама које за циљ има настава грађанског васпитања.

На часовима грађанског васпитања, ученици ће се ближе упознати са овом темом. Циљ програма наставе овог изборног предмета је развијање ненасилног понашања, успостављање нулте толеранције према насиљу, јачање критичког мишљења, оспособљавање за доношење ваљаних одлука, развој еколошке свести, развијање солидарности, емпатије, развијање позитивних вредности, разумевање и поштовање људских права, грађанских слобода, поштовање расне, културне, језичке, верске, полне и узрасне равноправности, уважавање толеранције и различитости. Јачање међупредметних компетенција је једна од основних вредности наставе грађанског васпитања. Волонтирање покреће сва ова питања, а оснивањем школског волонтерског покрета, ученици ће бити у могућности да знања из школских уџбеника примене практично, тако што ће радом покрета волонтера бити у прилици да промишљају, планирају и реализују волонтерске акције. Рад волонтерског покрета школе пратиће се и анализирати на часовима грађанског васпитања, као и кроз деловање Ученичког парламента. Ученици ће јачати компетенције за одговорно учешће у демократском друштву, вештину комуникације, одговоран однос према околини и сопственом здрављу, сарадњу и решавање проблема.

Човек као друштвено биће има потребу за признањем, дружењем, достигнућем. Укључивањем у рад волонтерског покрета ученици ће моћи да развијају своје таленте, узимаће учешће у активностима у којима ће резултати њиховог рада бити запажени, размењиваће мисљења, ставове, вредности са другима, развијаће тимски дух.

Координатор волонтерског покрета, наставница грађанског васпитања, Јелена Лечић, задужена је за праћење свих активности које су предвиђене програмом покрета, организује састанке, води радионице, информисаће ученике о планираним активностима, води евиденцију рада покрета, организује дружења ученика волонтера, припрема адекватне награде за волонтере. Остварује сарадњу са члановима новинарске секције, који ће извештавати о раду својих другова волонтера и писати вести за школски часопис. Због богатства тема, оствариће се корелација са наставним предметима, пре свега

са биологијом, географијом, историјом, српским језиком, грађанским васпитањем.

Ученици ће својим учешћем у конкретним акцијама прикупљати "сате", и на тај начин ће се водити евиденција о континуитету учешћа у акцијама. Ученици који на крају школске године прикупе највише " радних сати", биће проглашени за најбоље волонтере, добиће пригодне награде и дипломе. На крају сваке акције ученици волонтери ће попуњавати евалуациони упитник.

Циљ програма, место и време његове реализације;

Корисничку групу покривену програмом;

Потребан број волонтера и њихов профил (профил подразумева одређено образовање, вештине, искуства, узраст, итд.);

Потребан број и профил осталог особља (тренери, ментори, супервизори, итд.);

Опис волонтерских позиција;

Опис других активности подршке – уколико су потребне

Материјална и финансијска средства потребна за реализацију програма (буџет).

Опис сваке волонтерске позиције треба да садржи следеће информације:

Назив волонтерске позиције, њена сврха, време и место трајања;

Опис циљне групе – корисника - којима ће волонтер пружати своје услуге;

Место на ком ће се одвијати волонтирање и опис активности које ће волонтер реализовати;

Опис активности подршке волонтеру (нпр. припрема и тренинг, супервизија и мониторинг);

Тачно дефинисано потребно временско ангажовање волонтера (колико сати је волонтер ангажован);

Тачно дефинисана права и дужности волонтера у оквиру позиције;

Тачно дефинисана права и дужности организатора волонтерске услуге у оквиру позиције.

*По узору на ову дефиницију волонтерског програма, волонтери школе ће формирати сопствени програм и план акције.

Чланови волонтерског школског удружења су ученици који похађају други циклус основног образовања, са тим да ће организација састанака, планирање активности и реализација конкретних волонтерских акција бити поверена ученицима седмог и осмог разреда, док ће ученици млађих разреда узимати учешће у активностима које одговарају узрасту (радионце, конкурси, посете).

Волонтери ће информисати и ученике нижих разреда о свом раду, одржаваће радионице и предавања која за циљ имају приближавање и упознавање најмлађих са вредностима које носи волонтирање.

Програм ће се реализовати кроз креативне раднице које ће имати за циљ развијање ненасилног понашања, развијање здравих животних стилова, развој свести о важности заштите и очувања природе и животне средине, заштите животиња, развој критичког мишљења, осећаја солидарности, неговања пријатељства и толеранције, подстицање инклузије. Такође, програм ће се реализовати и ван школе, релизацијом конкретних волонтерских акција.

*По завршетку сваке волонтерске акције, ученици ће попуњавати евалуациони упитник.

ДРУГИ РАЗРЕД

Ред. број	А. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	ДРУГИ РАЗРЕД	
		нед.	год.
1.	Српски језик	5	180
2.	Енглески језик	2	72
3.	Математика	5	180
4.	Свет око нас	2	72
5.	Природа и друштво	-	-
6.	Ликовна култура	2	72
7.	Музичка култура	1	36
8.	Физичко и здравствено васпитање	3	108
УКУПНО: А		20	684
Ред. број	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ		

1	Верска настава/Грађанско васпитање ¹	1	36
УКУПНО: Б		1	36
УКУПНО: А + Б		20	720
Ред. број	В. ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА		
1.	Час одељењског старешине	1	36
2.	Ваннаставне активности ²	1-2	36-72
3.	Екскурзија	1-3 дана годишње	
Ред. број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ДРУГИ РАЗРЕД	
		нед.	Год.
1.	Редовна настава	22	720
2.	Пројектна настава	1	36
3.	Допунска настава	1	36
4.	Додатна настава		
5.	Настава у природи	7-10 дана годишње	

ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ

ДРУГИ РАЗРЕД - СРПСКИ ЈЕЗИК

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће за разредну наставу	За период од школске 2019. до 2022. године	
Циљ учења предмета	Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.		
Опште предметне компетенције	Примењује основна знања о српском језику и основна начела тумачења књижевних дела; поштује књижевно језичку норму и користи језик као низ стваралачких могућности у усменој и писаној комуникацији – обликује логичан и структуриран говорени и писани текст; чита, тумачи, упоређује и вреднује књижевне и неуметничке текстове из националне и светске културне баштине прикладне узрасту ученика; уме да изабере дела за читање према свом литерарном укусу; чува, негује и воли српски језик		
Специфичне предметне компетенције	- усвајање правилног изговарања гласова, гласовних скупова, речи и реченица; савладавање технике читања и писања на ћириличном писму; навикавање на употребу књижевног језика у говору и писању; формирање навике за читко, уредно и лепо писање; поступно увођење у доживљавање и разумевање књижевних текстова; уочавање врста књижевних дела према захтевима програма; усвајање основних књижевно теоријских и функционалних појмова према захтевима програма; оспособљавање за усмено и писмено препричавање, причање и описивање према захтевима програма		
Методe рада	-вербалнотекстуална (молошкодијалашке, рад на тексту), демонстративноилустративне (демонстрација сликом и компјутером) -метода игре		
Облици рада	-фронтални, индивидуални, групни, рад у пару		
Ресурси	-панои, шеме, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватни дидактички материјали.		
Корелација	математика, свет око нас, ликовна култура, музичка култура, физичко васпитање, грађанско васпитање, пројектна настава		
Наставна тема	Исходи	Садржаји	Образовни стандарди
КЊИЖЕВНОСТ	<ul style="list-style-type: none"> - разликује књижевне врсте: песму, причу, басну, бајку, драмски текст; - одреди главни догађај, време и место дешавања у прочитаном тексту; - одреди редослед догађаја у тексту; - уочи главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине; - разликује стих и строфу; 	<p>ШКОЛСКА ЛЕКТИРА</p> <p>Поезија</p> <p>Народна песма: <i>Да вам певам што истина није/Мишја моба</i></p> <p>Народна песма: <i>Мајка Јова у ружи родила/Санак иде низ улицу</i></p> <p>Јован Јовановић</p> <p>Змај: <i>Пролећница/Хвала</i></p>	<p>1СЈ.1.2.1.</p> <p>1СЈ.1.2.2.</p> <p>1СЈ.1.2.5.</p> <p>1СЈ.1.3.1.</p> <p>1.СЈ.1.3.3.</p> <p>1.СЈ.1.3.4.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - уочи стихове који се римују; - објасни значење пословице и поуке коју уочава у басни; - наведе једноставне примере поређења из текстова и свакодневног живота; - чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; - изражајно рецитије песму; - изводи драмске текстове; - износи своје мишљење о тексту; - разликује глас и слог и препозна самогласнике и сугласнике; - разликује врсте речи у типичним случајевима; - одређује основне граматичке категорије именица и глагола; - разликује реченице по облику и значењу; - поштује и примењује основна правописна правила; - влада основном техником читања и писања латиничког текста; - пронађе експлицитно исказане информације у једноставном тексту (линеарном и нелинеарном); - користи различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање, описивање; - правилно састави дужу и потпуну реченицу и споји више реченица у краћу целину; - учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника; - разликује основне делове текста (наслов, пасус, име аутора, садржај); - изражајно чита ћирилички текст. 	<p>Војислав Илић: <i>Први снег</i> Бранко Ћопић: <i>Огласи "Шумских новина"</i> (одломци), <i>Болесник на три спрата</i> Душан Радовић: <i>Лепо је све што је мало, Мама</i> Драган Лукић: <i>Школа, Равнотежа</i> Мирослав Антић: <i>Тајна</i> Душко Трифуновић: <i>Два јарца</i> Григор Витез: <i>Дохвати ми, тата, мјесец</i> Александар Сергејевич Пушкин: <i>Бајка о рибару и рибици</i> (читање у наставцима) Проза Народна прича: <i>Свети Сава, отац и син/Свети Сава и отац и мати са малим дететом</i> Народна прича: <i>Седам прUTOва</i> Народна басна: <i>Бик и зец/Коњ и магарац</i> Доситеј Обрадовић: <i>Пас и његова сенка/Коњ и магаре</i> Десанка Максимовић: <i>Бајка о лабуду</i> Гроздана Олујић: <i>Шаренореп</i> Градимиr Стојковић: <i>Деда Милоје</i> Мирјана Стефановић: <i>Златне рибице не праве штету</i> Ћани Родари: <i>Кад дедица не зна да прича приче</i> Су Ју Ћин: <i>Свитац тражи пријатеља</i> Феликс Салтен: <i>Бамби</i> (одломак по избору) Драмски текстови Александар Поповић: <i>Два писма</i> Ана Миловановић: <i>Слатка математика</i> Гвидо Тартаља: <i>Оцене</i> Тоде Николетић: <i>Шума живот значи</i> Популарни и информативни текстови Избор из илустрованих енциклопедија и часописа за децу о значајним личностима српског језика, књижевности и културе (Доситеј Обрадовић (баснописац), Никола Тесла (приче из детињства), знаменита завичајна личност и др.)</p>	<p>1СЈ.1.3.5. 1.СЈ.1.3.7. 1.СЈ.1.3.10. 1СЈ.1.5.1. 1СЈ.1.5.3. 1СЈ.1.5.4. 1СЈ.2.2.1. 1СЈ.2.2.2. 1СЈ.2.2.7. 1СЈ.2.2.8. 1СЈ.2.3.1. 1СЈ.2.3.3. 1СЈ.3.5.1. 1СЈ.3.5.2.</p>
--	--	--	--

		<p>ДОМАЋА ЛЕКТИРА</p> <p>1. Избор из кратких народних умотворина (загонетке, пословице, брзалице, питалице, разбрајалице)</p> <p>2. Ханс Кристијан Андерсен: <i>Принцеза на зрну грашка, Царево ново одело, Девојчица са шибицама</i></p> <p>3. Десанка Максимовић: <i>Ако је веровати мојој баки, Прстен на морском дну, Бајка о трешњи, Сликarka зима, Како су пужу украли кућу, Три патуљка, Чика-Мраз, Божић-батини цртежи, Траве говоре бакиним гласом, Орашчићи-палчићи, Кћи вилиног коњица</i> (три бајке по избору ученика)</p> <p>4. Љубивоје Ршумовић, избор из збирке песама <i>Ма шта ми рече (Једног дана, Др, Десет љутих гусара, Ишли смо у Африку, Ако желиш мишице, Уторак вече ма шта ми рече, Има један, Телефонјада, Дете, Вуче вуче бубо лења, Вук и овца)</i></p> <p>5. Драгомир Ђорђевић, избор песама (<i>Кад сам био мали, Бабе су нам сјајне, Рецепт за деду, Све су мајке, Ја сам био срећно дете, Једном давно ко зна када, Првоаприлска песма, Ми имамо машту, Тајанствена песма, Бити пекар то је сјајно, Успон једног лава, Стонога, Вештице су само трик</i>)</p> <p>6. Избор из кратких прича за децу: Бранко Стевановић, <i>Прича из ормана</i>, Весна Видојевић Гајевић, <i>Бркљача</i>, Дејан Алексић, <i>Једном је један дечко зевнуо</i>.</p> <p>Књижевни појмови:</p> <ul style="list-style-type: none"> - стих, строфа, рима; - народна успаванка; - басна; - бајка; - тема, место и време збивања, редослед догађаја; 	
--	--	--	--

		- главни и споредни лик (изглед, основне особине и поступци); - лица у драмском тексту за децу.	
ЈЕЗИК Грамматика, правопис и ортоепија	Глас и слог; самогласници и сугласници. Врсте речи: именице (властите и заједничке); род и број именица; глаголи; глаголска времена: прошло, садашње, будуће време; потврдни и одрични глаголски облици; придеви (описни); бројеви (основни и редни). Реченице: обавештајне, упитне, заповедне и узвичне. Потврдне и одричне реченице. Велико слово: писање назива држава, градова и села (једночланих и вишечланих) и једночланих географских назива. Спојено и одвојено писање речи: писање речце <i>ли</i> и речце <i>не</i> уз глаголе. Интерпункција: тачка (на крају реченице и иза редног броја); две тачке и запета у набрајању; писање датума арапским и римским цифрама. Писање скраћеница: (мерне јединице и опште скраћенице <i>ОШ</i> , <i>бр.</i> , <i>итд.</i> , <i>стр.</i> и <i>нпр.</i>).	Глас и слог; самогласници и сугласници. Врсте речи: именице (властите и заједничке); род и број именица; глаголи; глаголска времена: прошло, садашње, будуће време; потврдни и одрични глаголски облици; придеви (описни); бројеви (основни и редни). Реченице: обавештајне, упитне, заповедне и узвичне. Потврдне и одричне реченице. Велико слово: писање назива држава, градова и села (једночланих и вишечланих) и једночланих географских назива. Спојено и одвојено писање речи: писање речце <i>ли</i> и речце <i>не</i> уз глаголе. Интерпункција: тачка (на крају реченице и иза редног броја); две тачке и запета у набрајању; писање датума арапским и римским цифрама. Писање скраћеница: (мерне јединице и опште скраћенице <i>ОШ</i> , <i>бр.</i> , <i>итд.</i> , <i>стр.</i> и <i>нпр.</i>).	1СЈ.1.4.1. 1СЈ.1.4.3. 1СЈ.1.5.2. 1СЈ.1.5.3. 1СЈ.1.5.4. 1СЈ.2.5.2. 1СЈ.2.5.3. 1СЈ.2.5.4. 1СЈ.2.5.5. 1СЈ.3.5.1. 1СЈ.3.5.2.
ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	Друго писмо (латиница): штампана и писана слова. Разумевање прочитаног кроз одговоре на питања. План за препричавање кратких текстова (лирских, епских, драмских) састављен од уопштених питања. План описивања на основу непосредног посматрања. Правописне вежбе: преписивање, диктат и самостално писање. Језичке вежбе: загонетке, ребуси, укрштене речи, осмосмерке, асоцијације, састављање реченица, проширивање задатих реченица. Лексичко-семантичке вежбе: допуњавање реченица, опис бића и предмета. Сценско приказивање драмског/драматизованог текста.	Друго писмо (латиница): штампана и писана слова. Разумевање прочитаног кроз одговоре на питања. План за препричавање кратких текстова (лирских, епских, драмских) састављен од уопштених питања. План описивања на основу непосредног посматрања. Правописне вежбе: преписивање, диктат	1СЈ.1.4.3. 1СЈ.1.4.4. 1СЈ.1.4.5. 1СЈ.2.4.2. 1СЈ.2.4.6. 1СЈ.2.4.7. 1СЈ.2.4.8. 1СЈ.2.4.9.

		и самостално писање. Језичке вежбе: загонетке, ребуси, укрштене речи, осмосмерке, асоцијације, састављање реченица, проширивање задатих реченица. Лексичко-семантичке вежбе: допуњавање реченица, опис бића и предмета. Сценско приказивање драмског/драматизованог текста.	1СЈ.3.4.4. 1СЈ.3.4.5.
Дидактичко-методичко остваривање програма	Програм наставе и учења предмета Српски језик у другом разреду основне школе чине три предметне области: Књижевност, Језик и Језичка култура (у оквиру које уче и друго писмо - латиницу). Препоручени број часова по предметним областима је: Књижевност - 70 часова, Језик - 40 часова и Језичка култура 70 часова. Све области се прожимају и ниједна се не може изучавати изоловано и без садејства са другим областима. За остваривање програма планирано је 5 часова недељно тј. 180 часова годишње.		
Формативно и сумативно оцењивање	Процес оцењивања почиње иницијалном проценом нивоа знања на коме се ученик налази на почетку школске године, а завршава се на крају године проценом нивоа знања завршним тестом. Процес оцењивања се заснива на прикупљању информација из различитих извора као што су : свакодневна посматрања, усмена одговарања, активност на часу, самосталан рад, рад у групи, рад у тиму, рад на пројектним задацима, тестови који помажу да се сагледа постигнуће ученика и оставареност исхода. Критеријум оцењивања писаних радова (контролних, писмених задатака, тестова), усмених одговора, активности и ангажовања ученика биће усклађен међу наставницима.		
Начини прилагођавања	За рад са ученицима који имају потешкоћа у савладавању градива осмислиће се активности за лакше савладавање кроз индивидуални рад са наставником и додатни рад код куће и биће организовани часови допунске наставе . На тај начин ће учитељ, пошто је већ упознат са могућностима ученика, моћи боље да процени потребе ученика. У случају да дете има потешкоће у савладавању градива, урадиће се одговарајући поступак у индивидуализацији наставе која може водити ка изради ИОП 1 /ИОП2 плана за тог ученика у сарадњи са ПП службом. За ученике који лакше и брже усвајају предвиђене садржаје припремаће се додатни материјал са проширеним садржајем који би ученици користили на часовима редовне наставе. За изузетно даровите ученике урадиће се одговарајући поступак у индивидуализацији наставе која може водити ка изради ИОП3 плана за тог ученика у сарадњи са ПП службом.		

ДРУГИ РАЗРЕД - ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће за стране језике	За период од школске 2019/2020. до 2021/2022.године	
Циљ учења	Циљ наставе и учења страног језика у основном образовању и васпитању је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.		
Компетенције	<p>Општа предметна компетенција или језичка комуникативна компетенција обухвата поседовање свести о језику као комуникационом средству, располагање основном језичком писменошћу и схватање повезаности између језика и културних идентитета. Она омогућава ученику да се користи једноставним језичким средствима у циљу обављања елементарне усмене комуникације, остваривања интеракције и преношења информативних и других садржаја из полазног језика ка циљном и обрнуто, у приватном, јавном и образовном контексту.</p> <p>Функционално-прагматичка компетенција представља комуникативну компетенцију у ужем смислу и обухвата умеће рецепције (разумевања говора), умеће продукције (усмено изражавање), умеће интеракције и умеће језичког посредовања (медијације).</p> <p>Лингвистичка компетенција се односи на познавање и разумевање принципа функционисања и употребе језика и обухвата фонолошко-фонетска, лексичка, семантичка, граматичка (морфосинтаксичка) знања.</p> <p>Интеркултурална компетенција се односи на познавање основних појава и процеса који одликују свакодневни живот циљне културе .</p>		
Методe рада	комбиноване-комуникативни приступ		
Облици рада	фронтални, индивидуални, рад у пару, рад у групи, пројектна настава		
Ресурси	уџбеник, електронски уџбеник, флеш картице, постери, аудио диск, двд,		
Корелација	српски језик, математика, свет око нас, музичка култура, ликовна култура, грађанско васпитање, веронаука		
Наставна тема	Исходи	Садржај	Образовни стандарди
ПОЗДРАВЉАЊЕ	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: -поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства.	<p><i>Hi! Hello. Good morning/afternoon/evening/night. How are you? I'm fine, thank you, and you? Goodbye. Bye. See you (later/tomorrow). Have a nice day/weekend! Thanks, same to you!</i></p> <p>(Интер)културни садржаји: Формално и неформално поздрављање; устаљена правила учтивости.</p>	<p>ПСТ.1.1.10.</p> <p>ПСТ.1.2.1.</p>
ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ; ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	<p><i>My name's Maria /I'm Maria. What's your name? What's your phone number? It's... This is my friend. His name's/name is Marko. Maria, this is</i></p>	ПСТ.1.1.2.

<p>О СЕБИ; ДАВАЊЕ И ТРАЖЕЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О ДРУГИМА</p>	<p>- представи себе и другог; - разуме јасно постављена једноставна питања личне природе и одговара на њих</p>	<p><i>Barbara. Barbara, this is Maria. This is Miss Ivona. She's my teacher. That is Mr Jones. He's a doctor. Who's this/that? It's my father. Is this your family? She's not my sister, she's my friend. Who's in the picture? It's my brother. His name's Milan. How old is he? He's 12.</i></p> <p>Личне заменице у функцији субјекта – I, you ... Присвојни придеви - <i>my, your...</i> Показне заменице – <i>this, that</i> Глагол to be – <i>the present simple tense</i> Питања са <i>Who/What/How (old)</i> Основни бројеви (1-20)</p> <p>(Интер)културни садржаји: Препознавање најосновнијих сличности и разлика у начину упознавања, представљања и размене основних личних података у нашој земљи и земљама енглеског говорног подручја.</p>	<p>ПСТ.1.1.11. ПСТ.1.1.12. ПСТ.1.1.22. ПСТ.1.2.1.</p>
<p>РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ ЈЕДНОСТАВНИХ УПУТСТАВА И НАЛОГА</p>	<p>По завршетку разреда ученик ће бити у стању да Ч - разуме кратка и једноставна упутства и налоге и реагује на њих; - даје кратка и једноставна упутства и налоге;</p>	<p><i>Let's start/begin. Are you ready? Quiet, please. Listen to me! Look! Look at me/the picture! Sit down. Stand up. Turn around. Jump. Say hello/goodbye to your friend. Open/Close your books/notebooks. Put down your pencils. Pick up the rubber. Wash your hands. Open the window, please. Come in/over /here/to the board. Give me your book, please. Don't do that. Listen and say/chant/sing/do/number/ find /match/draw/paint/repeat... Cut out/stick/point to... Colour the door yellow. Count from ... to My turn now.Touch your eyes. Move your body. Put on your T-shirt. Take off your shoes. Hurry up! Quick! Watch out! I understand /I don't understand. I'm finished.</i></p> <p>Императив Присвојни придеви - <i>my, your...</i></p> <p>(Интер)културни садржаји: Поштовање основних норми учтивости; дечје песме одговарајућег садржаја.</p>	<p>ПСТ.1.1.3. ПСТ.1.1.5. ПСТ.1.1.22. ПСТ.1.2.1.</p>

<p>ПОЗИВ И РЕАГОВАЊЕ НА ПОЗИВ ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ</p>	<p>По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разуме позив и реагује на њега; - упути позив на заједничку активност; 	<p><i>Let's play football /the memory game/go to the park/sing. It's time for lunch/school! Come and play with me! Come to my birthday party. Cool! Super! Great! OK. All right. Sorry, I can't.</i></p> <p>Императив</p> <p>(Интер)културни садржаји: Прикладно прихватање и одбијање позива; прослава рођендана, игре, забава и разонода</p>	<p>ПСТ.1.1.5. ПСТ.1.1.22. ПСТ.1.2.1.</p>
<p>ИСКАЗИВАЊЕ МОЛБЕ, ЗАХВАЛНОСТИ И ИЗВИЊЕЊА</p>	<p>По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разуме кратке и једноставне молбе и реагује на њих; - упути кратке и једноставне молбе; - искаже и прихвати захвалност и извињење на једноставан начин; 	<p><i>Can /May I have an apple, please? Yes, here you are. Thank you/Thank you, Maria /Thanks. You're welcome. No, sorry/Not now/No, you can't. Can you help me, please? Can/May I have some water, please? Can/May I go to the toilet/go out/come in? Excuse me, Teacher, ...? I can't see. Can you move, please? Sorry, can you repeat that, please? I'm sorry I'm late. It's OK. No problem.</i></p> <p>Модални глаголи за изражавање молбе – <i>can/may</i></p> <p>(Интер)културни садржаји: Правила учтиве комуникације.</p>	<p>ПСТ.1.1.5. ПСТ.1.1.15. ПСТ.1.1.22. ПСТ.1.2.1.</p>
<p>ЧЕСТИТАЊЕ</p>	<p>По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих; - упути једноставне честитке; 	<p><i>Happy birthday to you! Here's a present for you! It's New Year's Eve. Happy New Year! It's Christmas Eve. Merry Christmas! It's Valentine's Day! Happy Valentine's Day! Happy Easter! Thanks, same to you! Hurray!</i></p> <p>(Интер)културни садржаји: Најзначајнији празници и начин обележавања /прославе и честитања; пригодне дечје песме и игре.</p>	<p>ПСТ.1.1.5. ПСТ.1.3.1. ПСТ.1.1.22. ПСТ.1.2.1.</p>
<p>ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА И ПОЈАВА</p>	<p>По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - препозна и именује бића, предмете и места из непосредног окружења; - разуме једноставне описе бића, предмета и места; - опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства; 	<p><i>What's this/that? It's a/an... Is it a/an...? It's not a pen, it's a pencil. It's not short, it's long. What colour is it?It's grey. The crayon is grey. She's got a small nose and big blue eyes. She's wearing a white dress. I've got two hands and two feet. Has he got four legs? No, hehasn't, he's got two legs. This is my house. It's got big windows. Has it got a</i></p>	<p>ПСТ.1.1.5. ПСТ.1.1.12. ПСТ.1.1.22. ПСТ.1.2.1.</p>

		<p><i>garden? There's a park/toyshop/supermarket in my town. There are two playgrounds, too.</i></p> <p>Глаголи <i>have got, to be</i> за давање описа Егзистенцијално <i>There is/are...</i> Правилна множина именица: <i>leg/legs, arm/arms...</i> Неправилна множина основних именица: <i>foot-feet...</i> <i>The present continuous tense</i> за описивање тренутних радњи.</p> <p>(Интер)културни садржаји: Дечје песме и приче одговарајућег садржаја.</p>	
ИСКАЗИВАЊЕ ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: - разуме свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; - изрази основне потребе, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима;	<p><i>I'm not thirsty, I'm hungry. Here's a sandwich for you. Do you want some water? Yes, please. I want fruit. No, thank you. I'm so happy/sad! Are you hot/cold?</i></p> <p><i>The Present Simple Tense (be, want)</i></p> <p>(Интер)културни садржаји: Правила учтиве комуникације.</p>	<p>ПСТ.1.1.5.</p> <p>ПСТ.1.1.22.</p> <p>ПСТ.1.2.1.</p>
ИСКАЗИВАЊЕ ПОЛОЖАЈА У ПРОСТОРУ	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: - разуме једноставна обавештења о положају у простору и реагује на њих; - тражи и пружи кратка и једноставна обавештења о положају у простору;	<p><i>Where's my dad? Is he in the house? No, he's in the garage. Where's your dog? It's in the garden. Where's my bag? It's under the chair/in the wardrobe. Where's the toilet? It's here/over there.</i></p> <p>Прилози и предлози за изражавање положаја и просторних односа – <i>here, there, in, on, under,</i> Питања са <i>Where</i></p> <p>(Интер)културни садржаји: Култура становања: село, град.</p>	<p>ПСТ.1.1.2.</p> <p>ПСТ.1.1.5.</p> <p>ПСТ.1.1.22.</p> <p>ПСТ.1.2.1.</p>
ИСКАЗИВАЊЕ ВРЕМЕНА	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: - разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на хронолошко и метеоролошко време	<p><i>What day is it today? It's Monday. It's cold and rainy today.</i></p> <p><i>The Present Simple Tense glagola to be</i> Питања са <i>What</i></p>	<p>ПСТ.1.1.5.</p> <p>ПСТ.1.1.22.</p> <p>ПСТ.1.2.1.</p>

		(Интер)културни садржаји: јавни простор; типичан изглед места.	
ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА/ НЕПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА/ НЕПОСЕДОВАЊА	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: - разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање и реагује на њих; - тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање;	<i>This is my ball. Is that your bike? I've got a dog. Have you a pet? He/She's got two brothers. Who's got a/an..Here's your pen..</i> Присвојни придеви <i>my, your...</i> <i>Have got</i> за изражавање припадања/поседовања (Интер)културни садржаји: Породица, пријатељи, кућни љубимци, играчке.	ПСТ.1.1.5. ПСТ.1.1.14. ПСТ.1.1.22. ПСТ.1.2.1.
ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПАДАЊА/НЕДОПАДАЊА	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: - разуме једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагује на њих; - тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима;	<i>Do you like orange juice? Yes, I do. /No, I don't. I like fish and chips, but I don't like chicken or rice. Do you like games? I love my family.</i> <i>The Present Simple Tense глагола like/love.</i> (Интер)културни садржаји: Популарна храна и пиће; породица	ПСТ.1.1.10. ПСТ.1.2.1.
ИЗРАЖАВАЊЕ СПОСОБНОСТИ	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: - разуме једноставне исказе који се односе на изражавање способности; - тражи информацију о туђим способностима и саопшти шта он/она или неко други може/не може/уме/не уме да уради;	<i>I can/can't sing. I can draw, but I can't read. Can you swim? Yes, I can. No, I can't. No, but I can run This is my parrot. It can talk. A penguin can't fly.</i> Модални глагол <i>can</i> за изражавање способности. (Интер)културни садржаји: Школске активности, кућни љубимци и свет природе	ПСТ.1.1.2. ПСТ.1.1.11. ПСТ.1.1.12. ПСТ.1.1.22. ПСТ.1.2.1.
ИЗРАЖАВАЊЕ КОЛИЧИНЕ И БРОЈЕВА	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: - разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на бројеве и количине.	<i>How many balls? 15 balls.</i> Основни бројеви до 20. Правилна множина именица. Питања са <i>How many</i> . (Интер)културни садржаји: Школско окружење.	ПСТ.1.2.3. ПСТ.2.1.13.

<p>Дидактичко-методичко остваривање програма</p>	<p>За редовну наставну планирана су 2 часа недељно, односно 72 часа у току школске године.</p> <p>Комуникативна настава посматра језик као средство комуникације. Стога је и програм усмерен ка исходима који указују на то шта је ученик у процесу комуникације у стању да разуме и продукује уз уважавање претходних знања. На основу комуникативних функција дефинисане су језичке активности које укључују постепено усавршавање способности разумевања говора и интерактивног усменог изражавања. Примена овог приступа у настави страних језика подразумева следеће:</p> <ul style="list-style-type: none"> - циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима уз коришћење аудио-визуелних средстава, пантомиме, драмских и дијалогских активности, - говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; - са циљем да се унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; рад у учионици и ван ње спроводи се путем групног или индивидуалног решавања проблема, -током часа практикује се динамично смењивање техника/активности које не трају дуже од 15 минута. -примењују се игре примерене узрасту и дидактичком захтеву (за загревање, развијање пажње и концентрације, јачање мотивације, увођење нове језичке грађе или пак утврђивање).
<p>Формативно и сумативно оцењивање</p>	<p>Ученици се оцењују формативно сваког часа. Оцењује се разумевање говора-разумевање инструкција и реаговање на њих, разумевање говора наставника тзв. classroom language , кратких прича и дијалога са аудио и видео записа, разумевање питања и одговора у непосредној комуникацији са вршњацима. Потом, оцењује се усмено изражавање-употреба научених речи и израза у непосредној комуникацији, понављање прича и научених песмица. Оцењује се ангажовање ученика у раду на часу-повнављање речи самостално и у групи, израда задатака у уџбенику према упутству, одговарање на питања у вези са познатим темама, праћење инструкција на страном језику, певање песама на енглеском и понављање прича у пару или самостално. Оцењивање се врши сваког часа сталним праћењем и бележењем напретка и давањем повратне информације.</p> <p>Ученици се оцењују сумативно на крају тематских целина. Оцењује се усвојеност вокабулара, разумевање и говор, као и ангажовање и одговоран однос према предмету. Ученици се оцењују у складу са Правилником и критеријумима договореним у оквиру Стручног већа страних језика.</p>
<p>Начини прилагођавања</p>	<p>За ученике који брже и лакше усвајају предвиђене садржаје припремаће се додатни материјал са проширеним садржајем који би ученици користили на часовима редовне наставе. За ученике који имају извесне потешкоће у усвајању предвиђених садржаја осмислиће се активности за лакше савладавање кроз индивидуални рад са наставником и додатни рад код куће.</p>

ДРУГИ РАЗРЕД – МАТЕМАТИКА

ОШ „Иво Андрић“, Београд		Стручно веће за разредну наставу	За период од школске 2019. до 2022. године	
Циљ учења предмета		Циљ учења предмета <i>математика</i> је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.		
Опште предметне компетенције		Основни математички концепти (нумерички, геометријски, статистички), математички процеси (расуђивање, комуникација, повезивање, примена, моделовање), вештине (рачунање, мерење, рад са подацима, процена, коришћење информационо – комуникационих технологија). Анализирање и тумачење природних и друштвених појава и решавање проблема у свакодневном контексту. Развијена комуникација коришћењем математичког језика.		
Специфичне предметне компетенције		Математичко знање и резонување, примена математичких знања и вештина на решавање проблема, математичка комуникација.		
Методе рада		Дијалогска, монолошка, демонстративна, решавањепроблема, истраживачка, диференцирана, методапрактичнихактивности, графичка		
Облици рада		Фронтални рад, групни рад, рад у пару, индивидуални рад, рад у тиму, пројектна настава		
Ресурси		-панои, шеме, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватни дидактички материјали, он – лајн квизови		
Корелација		-српски језик, свет око нас, ликовна култура, музичка култура, физичко васпитање, грађанско васпитање		
Наставна тема		Исходи	Садржаји	Образовни стандарди
	БРОЈЕВИ	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: - одреди десетице најближе датом броју; - усмено сабира и одузима бројеве до 100; - користи појмове чинилац, производ, дељеник, делилац, количник, садржалац; - примени замену места и здруживање сабирака и чинилаца ради лакшег рачунања; - усмено множи и дели у оквиру прве стотине; - израчуна вредност бројевног израза са највише две операције; - реши текстуални задатак постављањем израза са највише две рачунске операције и провери тачност решења; - одреди непознати број у једначини са једном аритметичком	Први део Сабирање и одузимање са преласком. Замена места и здруживање сабирака. Веза сабирања и одузимања. Једначине са једном операцијом (сабирање или одузимање). Римске цифре И, V, X, L, C Други део	МА.1.1.1. МА.1.1.2. МА.2.1.3. МА.1.1.4. МА.2.1.1. МА.2.1.2. МА.3.1.1.

		<p>операцијом;</p> <ul style="list-style-type: none"> - одреди делове (облика) дате величине; - изрази одређену суму новца преко различитих апоена; - прочита број записан римским цифрама и напише дати број римским цифрама; - прикаже мањи број података у табlici и стубичастим дијаграмом; - уочи правило и одреди следећи члан започетог низа; 	<p>Множење и дељење (таблично) Нула и јединица као чиниоци; нула као дељеник. Замена места и здруживање чинилаца.</p> <p>Трећи део</p> <p>Редослед рачунских операција. Множење и дељење збира и разлике бројем. Веза множења и дељења. Једначине са једном операцијом (множење или дељење). Бројевни изрази. Формирање израза на основу реалистичних ситуација.</p> <p>Разломци облика , $1 \leq n \leq 10$, визуелно и симболичко представљање.</p>	
ГЕОМЕТРИЈА		<ul style="list-style-type: none"> - разликује дуж, полуправу и праву; - одреди дужину изломљене линије (графички и рачунски); - одреди обим геометријске фигуре; - нацрта правоугаоник, квадрат и троугао на квадратној мрежи и тачкастој мрежи; - уочи подударне фигуре на датом цртежу; - уочи симетричне фигуре; - допуни дати цртеж тако да добијена фигура буде симетрична у односу на дату праву; 	<p>Први део</p> <p>Дуж, права и полуправа. Тачка и права. Отворена и затворена изломљена линија. Графичко надовезивање дужи. Дужина изломљене линије. Обим геометријских фигура без употребе формула.</p> <p>Други део</p> <p>Цртање правоугаоника, квадрата и троугла на квадратној мрежи, на тачкастој мрежи. Симетричне фигуре. Подударност фигура (интуитивно)</p>	. МА.2.2.1. МА.2.2.4. МА.1.2.1
МЕРЕЊЕ И МЕРЕ		<ul style="list-style-type: none"> - изрази дужину у различитим јединицама за мерење дужине; - измери дужину дужи и нацрта дуж дате дужине - чита и запише време са часовника; - користи јединице за време у једноставним ситуацијама 	<p>Мерење дужине стандардним мерним јединицама (м, дм, цм).</p> <p>Мерење времена (дан, месец, година, час, минут).</p>	МА.1.2.2. МА.1.2.3. МА.1.4.1. МА.2.4.1.

<p>Дидактичко-методичко Остваривање програма</p>	<p>Ради лакшег планирања наставе даје се оријентациони предлог броја часова по темама (укупан број часова за тему, број часова з обраду новог градива + број часова за утврђивање, увежбавање и систематизацију градива). Приликом израде оперативних планова наставник распоређује укупан број часова предвиђен за поједине теме по типовима часова (обрада новог градива, утврђивање и увежбавање, понављање, проверавање и систематизација градива), водећи рачуна о циљу предмета и исходима.</p> <p>За остваривање програма планирано је 5 часова недељн тј. 180 часова годишње.</p>
<p>Формативно и сумативно оцењивање</p>	<p>Процес оцењивања почиње иницијалном проценом нивоа знања на коме се ученик налази на почетку школске године, а завршава се на крају године проценом нивоа знања завршним тестом. Процес оцењивања се заснива на прикупљању информација из различитих извора као што су : свакодневна посматрања, усмена одговарања, активност на часу, самосталан рад, рад у групи, рад у тиму, рад на пројектним задацима, тестови који помажу да се сагледа постигнуће ученика и оставареност исхода.</p> <p>Критеријум оцењивања писаних радова (контролних, писмених задатака, тестова), усмених одговора, активности и ангажовања ученика биће усклађен међу наставницима.</p>
<p>Начини прилагођавања</p>	<p>За рад са ученицима који имају потешкоћа у савладавању градива осмислиће се активности за лакше савладавање кроз рад на часу са наставником или код куће, биће организовани часови допунске наставе. На тај начин ће наставник, пошто је већ упознат са могућностима ученика, моћи боље да процени потребе ученика. У случају да дете има потешкоће у савладавању градива, урадиће се одговарајући поступак у индивидуализацији наставе која може водити ка изради ИОП 1 /ИОП2 плана за тог ученика у сарадњи са ПП службом.</p> <p>За ученике који брже и лакше усвајају предвиђене садржаје припремаће се додатни материјал са проширеним садржајем који би ученици користили на часу. За изузетно даровите ученике урадиће се одговарајући поступак у индивидуализацији наставе која може водити ка изради ИОП3 плана за тог ученика у сарадњи са ПП службом.</p>

ДРУГИ РАЗРЕД – СВЕТ ОКО НАС

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће за разредну наставу	За период од школске 2019. до 2022. године	
Циљ учења предмета	Циљ учења предмета <i>свет око нас</i> јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.		
Опште предметне компетенције	Развијање основних појмова о непосредном природном и друштвеном окружењу и повезивање тих појмова; развијање способности запажања основних својстава објекта, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности; развијање основних елемената логичког мишљења; развијање радозналости, интересовања и способности за активно упознавање окружења; оспособљавање за самостално учење и проналажење информација; интегрисање искуствених и научних сазнања у контуре система појмова из области природе и друштва; стицање елементарне научне писмености и стварање основа за даље учење; развијање еколошке свести.		
Специфичне предметне компетенције	Формирање елементарних научних појмова из природних и друштвених наука; Овладавање почетним техникама сазнајног процеса: посматрање, уочавање, упоређивање, класификовање, именовање; Подстицање дечијих интересовања, питања, идеја и одговора у вези са појавама, процесима и ситуацијама у окружењу у складу са њиховим когнитивно-развојним способностима; Подстицање и развијање истраживачких активности деце; Подстицање уочавања једноставних узрочно-последичних веза, појава и процеса, слободног исказивања својих запажања и предвиђања; Решавање једноставних проблем-ситуација кроз огледе, самостално и у тиму; Развијање одговорно односа према себи и окружењу и уважавање других		
Методе рада	Вербално текстуална (монолошко дијалогске, рад на тексту), демонстративно илустративне (демонстрација сликом и компјутером), метода игре, амбијентално учење, лабораторијско експерименталне		
Облици рада	-фронтални, индивидуални, групни, рад у пару, рад у тиму, пројектна настава		
Ресурси	уџбеници, брошуре, текстови, штампа, одговарајућа литература, предмети и бића у околини и учионици, зиднеслике, апликације, фотографије ТВ, аудио, ЦД, визуелни записи, наставни листићи, квизпитања, срдства за извођење огледа.		
Корелација	математика, српски језик, ликовна култура, музичка култура, физичко васпитање, грађанско васпитање		
Наставна тема	Исходи	Садржаји	Образовни стандарди
Други и ја	<ul style="list-style-type: none"> - идентификује групе људи којима припада и своју улогу у њима; - оствари права и изврши обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада; - се понаша тако да уважава различитости других људи; - прихвати последице када прекрши правила понашања групе; - сарађује са другима у групи на заједничким активностима; - разликује потребе од жеља на једноставним примерима из сопственог живота; - препозна грб, заставу и химну Републике Србије и примерено се понаша према симболима; - одреди тип насеља на основу његових карактеристика; - повеже личну хигијену, боравак у природи, физичку активност и разноврсну исхрану са очувањем здравља; 	<p>Групе људи: родбина, (ван)школска заједница, становници насеља.</p> <p>Права и обавезе чланова група.</p> <p>Однос потреба и жеља.</p> <p>Правила понашања појединаца и група.</p> <p>Породични, школски и празници насеља.</p>	<p>1ПД. 1.5.1. 1ПД. 1.5.2. 1ПД. 2.5.2. 1ПД.1.4.4.</p> <p>1ПД.1.2.1.</p> <p>1ПД.1.2.2.</p> <p>1ПД.1.2.3.</p> <p>1ПД.2.2.4.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - одржава личну хигијену - руку, зуба и чулних органа; - примени правила културног и безбедног понашања у саобраћају и превозним средствима у насељу са околином; - безбедно поступа пре и током временских непогода; - истезањем, савијањем и сабијањем одреди својства материјала; - одабере материјале који својим својствима највише одговарају употреби предмета; - пронађе нову намену коришћеним предметима; - наводи примере различитих облика кретања у окружењу; - одабере начин кретања тела, узимајући у обзир облик тела, врсту подлоге и средину у којој се тело креће; - измери растојање које тело пређе током свог кретања; - пронађе тражени објекат у насељу помоћу адресе/карактеристичних објеката; - именује занимања људи у свом насељу са околином; - одреди време помоћу часовника и календара користећи временске одреднице: сат, дан, седмицу, месец, годину; - забележи и прочита податке из личног живота помоћу ленте времена; - разликује облике рељефа у свом насељу и околини; - разликује облике и делове површинских вода у свом насељу и околини; - идентификује заједничке особине живих бића на примерима из окружења; - повеже делове тела живих бића са њиховом улогом/улогама; - разврста биљке из окружења на основу изгледа листа и стабла; - разврста животиње из окружења на основу начина живота и начина исхране; - наведе примере који показују значај биљака и животиња за човека; - штедљиво троши производе које користи у свакодневним ситуацијама; - разврста отпад на предвиђена места; - негује и својим понашањем не угрожава биљке и животиње у окружењу; - препозна примере повезаности живих бића са условима за живот; - повеже промене у природи и активности људи са годишњим добима; - изведе једноставне огледе пратећи упутства; - повеже резултате рада са уложеним трудом. 		
Култура живљења		Симболи Републике Србије: грб, застава и химна. Типови насеља: село, град. Здрав начин живота: хигијена тела, разноврсна исхрана, број obroка, боравак у природи и физичка активност. Врсте саобраћаја (копнени, водни и ваздушни и	1ПД.1.6.1. 1ПД.1.6.2. 1ПД.1.6.3. 1ПД.2.6.1. 1ПД.2.6.2. 1ПД.1.5.4. 1ПД.1.5.5.

		<p>одговарајућа превозна средства).</p> <p>Безбедно понашање у саобраћају у насељу (кретање улицом и путем без тротоара, прелажење улице и пута без пешачког прелаза. Правила понашања у превозним средствима (аутомобил и јавни превоз). Временске непогоде (олуја, град, мећава) и безбедно понашање у затвореном и на отвореном простору.</p>	
Човек ствара		<p>Материјали (дрво, камен, метал, стакло, гума, пластика, папир, тканина, глина/пластелин) и производи људског рада. Еластичност материјала. Својства материјала одређују њихову употребу. Нова намена предмета направљених од различитих материјала. Занимања људи у граду и селу.</p>	<p>.1ПД.1.3.1. 1ПД.1.3.4. 1ПД.1.3.5. 1ПД.3.3.1.</p>
Кретање и оријентација у простору и времену		<p>Различити облици кретања тела (хода, скаче, трчи, пада, лети, плива, котрља се, клизи). Утицај облика тела, подлоге и средине на кретање по равној подлози и пређено растојање тела. Сналажење у насељу помоћу адресе (улица, кућни број) и карактеристичних објеката. Сналажење у времену у односу на временске одреднице: минут, сат, дан, седмица, месец, година, датум, годишња доба. Средства за мерење времена: часовник, календар, лента времена.</p>	<p>1ПД.1.2.3. 1ПД.2.1.1. 1ПД.1.4.1. 1ПД.2.4.1. 1ПД.1.4.2. 1ПД.1.4.5.</p>
Разноврсност природе		<p>Рељеф и облици рељефа: узвишења, (брдо, планина) удубљења (долине, котлине) и равнице. Рељеф у насељу и околини. Облици појављивања воде: површинске воде (текуће, стајаће) и њихови делови (извор, ток, корито, обала). Површинске воде у насељу и околини. Заједничке особине живих бића (дисање, исхрана, раст, остављање потомства). Функције (улога) делова тела живих бића. Разноврсност биљака у окружењу (зељасте и</p>	<p>1ПД.1.1.1. 1ПД.1.1.2. 1ПД.1.1.3. 1ПД.1.1.6. 1ПД.1.1.4. 1ПД.1.1.5. 1ПД.2.1.4. 1ПД.2.1.3. 1ПД.1.3.1. 1ПД.1.6.1. 1ПД.1.3.4.</p>

		дрвенасте; лишћарске и четинарске). Разноврсност животиња у околини (домаће и дивље; биљоједи, месоједи и сваштоједи). Значај биљака и животиња за човека. Улога човека у очувању природе (штедња производа који се користе у свакодневном животу, разврставање отпада на предвиђена места, брига о биљкама и животињама). Сунчева светлост и топлота, вода, ваздух и земљиште - неопходни услови за живот. Промене у природи и активности људи у зависности од годишњих доба.	
Дидактичко-методичкоостваривање програма	Програм предмета <i>Свет око нас</i> задржао је постојећи оквир, фонд од два часа недељно, односно 72 часа годишње и досадашњи завичајни принцип. Завичајни принцип (принцип животне близине) одређује просторну и временску блискост природних и друштвених појава и процеса и као такав представља једну од суштинских одлика овог предмета. У другом разреду се креће од просторно и временски најближих феномена за ученика, док се у старијим разредима просторни и временски оквир постепено шири. Конкретно, оквир унутар ког се остварују предметни исходи у другом разреду чине садржаји из најближег и <i>непосредног окружења ученика</i> - дома, школе, насеља/дела насеља у коме ученик живи.		
Формативно и сумативно оцењивање	Процес оцењивања почиње иницијалном проценом нивоознања на коме се ученик налази на почетку школске године, а завршава се на крају године проценом нивоа знања завршним тестом. Процес оцењивања се заснива на прикупљању информација из различитих извора као што су :свакодневна посматрања, усмена одговарања, активност на часу, самосталан рад, рад у групи, рад у тиму, рад на пројектним задацима, тестовикојипомажудасесагледапостигнућеученика и оставареностисхода. Критеријум оцењивања писаних радова (контролних, писмених задатака, тестова), усмених одговора, активности и ангажовања ученика биће усклађен на нивоу Разредног већа.		
Начини прилагођавања	За ученике који брже и лакше усвајају предвиђене садржаје биће припреман додатни материјал за рад на часу. Ученици који имају потешкоће у усвајању предвиђених садржаја осмислиће се активности за лакше савладавање кроз индивидуални рад на часу са наставником и рад код куће.		

ДРУГИ РАЗРЕД – ЛИКОВНА КУЛТУРА

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће за разредну наставу	За период од школске 2019. до 2023. године	
Циљ учења предмета	Циљ учења предмета ликовна култура је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.		
Опште предметне компетенције	Ученик развија креативан, радознао и истраживачки дух кроз упознавање и коришћење различитих уметничких медија и техника. Способан је и мотивисан да користи своје искуство, да експериментише и развија идеје кроз самосталан рад и рад у групи. Ученик развија машту и апстрактан начин размишљања који успешно примењује у различитим животним ситуацијама које захтевају креативна решења. Уочава специфичности различитих уметничких дисциплина (визуелне, драмске, музичке...) али уочава и њихове заједничке принципе и сличности. Ученик познаје и разуме вредност сопствене културе и културе других народа повезујући знања из различитих области или предмета. Знања и искуства стечена кроз предмет Ликовна култура (истрајност, упорност, стрпљивост) примењује у друштвеном животу и у даљем стручном усавршавању и професионалном развоју		
Специфичне Предметне компетенције	Ученик кроз предмет Ликовна култура развија стваралачке способности, индивидуалну креативност и естетску осетљивост		
Методе рада	Аналитичко проматрање, метода ликовног сценарија, метода разговора, метода демонстрације, метода рада са текстом, метода усменог излагања, грађење,		
Облици рада	фронтални, индивидуални, групни, рад у пару, тимски рад, пројектна настава		
Ресурси	Репродукције, модели, фотографије, филмови, слике, интернет странице, изложбе, презентације		
Корелација	математика, свет око нас, музичка култура, грађанско васпитање, српски језик,		
Наставна тема	Исходи	Садржаји	Образовни стандарди
ОБЛИЦИ	<ul style="list-style-type: none"> - користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин; - изрази, одабраним материјалом и техникама своје емоције, машту, сећања и замисли; - користи једноставне информације и одабрана ликовна дела као подстицај за стваралачки рад; - изражава, светлим или тамним бојама, свој доживљај уметничког дела; - идентификује истакнути део целине и визуелне супротности у свом окружењу; - преобликује, самостално или у сарадњи са другима, материјале и предмете за рециклажу; - тумачи једноставне визуелне информације које опажа у свакодневном животу; 	<p>Облици (светлост као услов за опажање облика; визуелне карактеристике природних и вештачких облика; дизајн предмета за свакодневну употребу).</p> <p>Супротности (обојено и безбојно, једноставно и сложено, испупчено и удубљено, ближе и даље...).</p>	<p>ЛК.1.1.2. ЛК.2.2.1. ЛК.3.1.2.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - изражава мимиком и/или телом различита расположења, покрете и кретања; - упоређује свој и туђ естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; - повезује уметничко занимање и одговарајуће продукте; - пружи основне информације о одабраном музеју; - разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити. 	Облик и целина (истакнути део целине; везивање и спајање облика).	
СПОРАЗУМЕВАЊЕ		Тумачење (невербално и визуелно изражавање; садржај визуелних информација). Слика и реч (редослед радње у стрипу; знаци; лепо писање; честитке).	ЛК.1.1.3. ЛК.2.1.2. ЛК.3.1.2.
ЛИКОВНЕ ИГРЕ		Боја (светле и тамне боје; боја и облик; боја и звук). Замишљања (стварност и машта).	ЛК.1.1.3. ЛК.1.2.3. ЛК.1.3.3. ЛК.1.3.2. ЛК.2.2.1.
ПРОСТОР		Простор (обликовање простора - школа, учионица, соба; музеј). Кретање (кретање једног облика у простору; кретање више облика у простору). Сцена (маске, костими, реквизити).	ЛК.1.1.1. ЛК.2.1.1. ЛК.3.1.2. ЛК.3.2.1.
Дидактичко-методичкоостваривање програма	За остваривање програма планиран је 1 час недељно тј. 36 часова годишње. Програм предмета ликовна култура усмерен је на изградњу компетенција које су ученицима неопходне за живот у савременом свету. Достицањем исхода ученик постепено развија компетенције. Улога наставника је да креира свој програм, при чему треба да буде фокусиран на исходе, односно да осмисли активности и одабере методе, технике и поступке који ће на Најефикаснији начин омогућити достизање исхода. Предвиђено је да се већина исхода достиже постепено и континуирано током целе школске године, кроз разноврсне задатке и активности. Изузетак су они исходи који се достижу кроз периодичне активности, као што је одлазак у установу културе.		
Формативно и сумативно оцењивање	<i>Оцењивање из предмета ликовна култура обавља се полазећи од ученикових способности и степена умешности. Узима се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа, могућности и ангажовање ученика. Оцењује се одговоран однос према раду, постављеним задацима, активно учествовање у настави, сарадња са другима, рад у групи, рад у тиму, учешће у пројектима, исказано интересовање и мотивација за учење и напредовање.</i>		
Начини прилагођавања	Ученици који показују таленат и посебно интересовање, знање и вештине биће усмеравани на конкурсе, такмичења, рад у тимовима. За ученике који имају извесне потешкоће у раду осмислиће се активности за лакше остваривање задатка часа.		

ДРУГИ РАЗРЕД – МУЗИЧКА КУЛТУРА

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће за разредну наставу	За период од школске 2019. до 2022. године	
Циљ учења предмета	Циљ учења предмета музичка култура је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.		
Опште предметне компетенције	На основу музичког искуства у основној школи ученик ужива у музици и отворен је за различите уметничке садржаје. Користи музичко знање и вештине да изрази своја осећања, размишљања, ставове и на креативан и конструктиван начин остварује своје циљеве.		
Специфичне предметне компетенције	Ученик користи језик музике за изражавање својих осећања и идеја и за комуникацију са другима. Кроз познавање музичког језика и стилова ученик увиђа везу музике са догађањима у друштву и доприноси њиховом обликовању. Ученик истражује везу између музике и изражавања покретом.		
Методе рада	текстуална, дијалогска, илустративна, посматрање, комуникација, анализа, уочавање, изражавање, слушање, демонстративна, певање.		
Облици рада	фронтални, индивидуални, групни, рад у пару, пројектна настава		
Ресурси	Уџбеник, музичке збирке, компјутер, металофон, добош, даире, штапићи, звечке, триангл, илустрације, слике, визуелни записи музичких догађаја.		
Корелација	математика, српски језик, ликовна култура, физичко васпитање, грађанско васпитање, свет око нас, пројектна настава		
Наставна тема	Исходи	Садржаји	Образовни стандарди
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	<ul style="list-style-type: none"> - објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело; - разликује различите инструменте по боји звука и изражајним могућностима; - издвоји основне музичке изражајне елементе; - препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; - повезује карактер дела са изражајним музичким елементима и инструментима; - изговара бројалице у ритму, уз покрет; - пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; - изводи уз покрет музичке и традиционалне игре; - примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; 	<p>Уметничка музика у цртаним и анимираним филмовима. Однос звук-лик, музика-радња.</p> <p>Композиције које илуструју различита осећања.</p> <p>Звук и тон (извори) - звуци из природе и окружења.</p> <p>Тон: боја (различити гласови и инструменти), трајање (кратак-дуг), јачина (гласан-тих), висина (висок-дубок).</p> <p>Композиције које илуструју различите боје људског гласа и инструмената.</p> <p>Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар).</p>	<p>МК. 1.2.1.</p> <p>МК. 1.2.2.</p> <p>МК. 1.2.3.</p> <p>МК. 1.2.4.</p> <p>МК. 2.2.1.</p> <p>МК. 2.2.2.</p> <p>МК. 3.2.1.</p> <p>МК. 3.2.2.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - свира по слуху ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма; - повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама; - повезује ритам са графичким приказом; - објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења; - учествује у школским приредбама и манифестацијама; - направи дечје ритмичке инструменте; - осмисли покрете уз музику; - осмисли ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука; - осмисли одговор на музичко питање; - осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; - према литерарном садржају изабере од понуђених, одговарајући музички садржај; - поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; - користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука. 	<p>Различити жанрови везани за ситуације значајне у животу ученика.</p> <p>Музичка прича.</p> <p>Композиције различитог карактера и елементи музичке изражајности (мелодијска линија, темпо, ритам, динамика).</p> <p>Музички бонтон.</p> <p>Музика и здравље.</p> <p>Носиоци звука (цеде плејер, рачунар...).</p>	
<p>ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ</p>		<p>Изговор бројалице у ритму уз покрет.</p> <p>Звучне ономотопеје и илустрације</p> <p>Правилан начин певања - држање тела и дисање.</p> <p>Правилна дикција - изговарање брзалица и бројалица.</p> <p>Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера.</p> <p>Певање песама уз покрет - песме уз игру и народне песме.</p> <p>Певање модела и наменских песама и повезивање њихових почетних тонова уз боју (a^1 бела, xa^1 љубичаста боја).</p> <p>Дечји и алтернативни инструменти и начини свирања на њима.</p> <p>Инструментална пратња по слуху уз бројалице и песме - пулс, ритам, груписање удара.</p> <p>Певање и извођење музичких игара уз</p>	<p>МК. 1.3.1.</p> <p>МК. 1.3.4.</p> <p>МК. 1.3.1.</p> <p>МК. 1.3.2.</p> <p>МК. 2.3.2.</p> <p>МК. 2.3.3.</p> <p>МК. 3.3.1.</p> <p>МК. 3.3.2</p>

		<p>свирање на дечјим инструментима - песме уз игру, дидактичке игре, музичке драматизације.</p> <p>Свирање инструменталних аранжмана на дечјим ритмичким инструментима и на алтернативним изворима звука.</p> <p>Музички бонтон.</p>	
МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО		<p>Израда дечјих ритмичких инструмената од различитих материјала.</p> <p>Креирање сопствених покрета уз музику.</p> <p>Стварање једноставне ритмичке пратње коришћењем различитих извора звука.</p> <p>Музичка питања и одговори и музичка допуњалка.</p> <p>Стварање звучне приче од познатих музичких садржаја, звучних ономотопеја и илустрација на краћи литерарни текст.</p>	<p>МК. 1.4.1.</p> <p>МК. 1.4.2.</p> <p>МК. 1.4.3.</p> <p>МК. 1.4.4.</p> <p>МК. 2.4.2.</p> <p>МК. 2.4.3.</p> <p>МК. 3.4.1.</p> <p>МК. 3.4.2.</p> <p>МК. 3.4.3.</p> <p>МК. 3.4.4.</p>
Дидактичко-методичко Остваривање програма	<p>Природа саме музике, па и предмета музичка култура указује на стално прожимање и садејств освих области и тематскихј единица које су предвиђене наставним програмом. Ниједна област се не може изучавати изоловано од друге и бити сама себи циљ, а да се истовремено не разговара о свим другим аспектима музике. Музику од почетка треба повезивати са што више догађаја у животу детета. Настава је усмерена на остваривање исхода и даје предност искуственом учењу у оквиру којег ученици развијају лични однос према музици, а постепена рационализација искуства временом остаје теоријски оквир. Искуствено учење у оквиру овог предмета подразумева активно слушање музике, лично музичко изражавање ученика кроз извођење музике и музичко стваралаштво. Паралелно одвијање различитих музичких активности подстиче фину менталну комбинаторику, драгоцену за развијање укупног менталног и психо-моторног потенцијала ученика, као и одличну основу за интеграцију са другим предметима.</p> <p>За остваривање програма планиран је 1 час недељно ј. 36 часова годишње.</p>		
Формативно и сумативно оцењивање	<p>Оцењивање из предмета ликовна култура обавља се полазећи од ученикових способности и степена умешности. Узима се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа, могућности и ангажовање ученика.</p> <p>Оцењује се одговоран однос према раду, постављеним задацима, активно учествовање у настави, сарадња са другима, рад у групи, рад у тиму, учешће у пројектима, исказано интересовање и мотивација за учење и напредовање.</p>		
Начини прилагођавања	<p>Ученици који показују таленат и посебно интересовање, знање и вештине биће усмеравани на конкурсе, такмичења, манифестације у организацији школе или општине, рад у тимовима. За ученике који имају извесне потешкоће у раду осмислиће се активности за лакше остваривање задатка часа.</p>		

ДРУГИ РАЗРЕД – ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће за разредну наставу	За период од школске 2019. до 2022. године	
Циљ учења предмета	Циљ учења предмета <i>физичко и здравствено васпитање</i> је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.		
Опште предметне компетенције	Учењем наставног предмета физичко васпитање ученик стиче вештине и овладава знањима и културним вредностима телесног вежбања, примењује их у свакодневном животу, новим и ванредним животним ситуацијама; разуме значај континуираног развоја физичких способности, разноврсних моторичких активности, утицаја здравље, здравље околине и квалитета живота. Сагледава да физичка активност и спорт омогућавају исказивање: личног идентитета, креативности, емоција, самопотврђивања и учешћа у тимском раду, као и да смањује негативне утицаје савременог живота на здравље и социјално понашање. Јача свест о толеранцији, одговорности, поштовању правила и квалитетним комуникацијама. Активно учествује у развоју хуманих односа, односа према окружењу у оквирима локалних, регионалних, националних и широк оквира.		
Специфичне предметне компетенције	Ученик је стекао знања и у стању је да користи разноврсне програме и облике индивидуалног и колективног вежбања и разне изворе информација, како би усавршио своја знања и унапредио своје моторичке способности и вештине. Има позитиван став према физичким активностима и спорту у свакодневном животу, поштује правила и негује здраве међуљудске односе. Промовише улогу физичке активности и спорта у унапређивању здравља и превентивно деловање на настанак хроничних незаразних обољења и социопатолошких појава.		
Методе рада	Практична активност, демонстација, вербалне методе, експеримент		
Облици рада	фронтални, индивидуални, групни, рад у пару.		
Ресурси	справе и реквизити, текстови и музичке и видеозаписи.		
Корелација	математика, светоконас, музичка култура, грађанско васпитање, српски језик		
Наставна тема	Исходи	Садржаји	Образовни стандарди
ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ	<ul style="list-style-type: none"> - примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); - правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; - комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и у свакодневном животу; - одржава равнотежу у различитим кретањима; - разликује правилно од неправилно држања тела и правилно држи тело; 	<ul style="list-style-type: none"> . Вежбе за развој снаге. Вежбе за развој покретљивости. Вежбе за развој издржљивости. Вежбе за развој брзине. Вежбе за развој координације 	<ul style="list-style-type: none"> ФВ.1.3.1. ФВ.1.3.3. ФВ.1.3.4. ФВ.1.3.5. ФВ.2.3.1. ФВ.2.3.2. ФВ.2.3.3. ФВ.2.3.4. ФВ.3.3.1.

	- примењује правилну технику дисања приликом вежбања;			
МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ	<ul style="list-style-type: none"> - изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; - игра дечји и народни плес; - користи основну терминологију вежбања; - поштује правила понашања на просторима за вежбање; - поштује мере безбедности током вежбања; - одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање; - поштује правила игре; 	Ходање и трчање	<p>Ходање:</p> <ul style="list-style-type: none"> - кратким корацима, - дугим корацима, - у различитом ритму, - ходање опружањем стајне ноге, - ходање са реквизитом, - ходање са променом правца и смера, - ходање комбиновано са различитим покретима, - ходање преко ниских препрека, - елементарне игре са ходањем. <p>Техника трчања:</p> <ul style="list-style-type: none"> - трчање преко препрека, - трчање са променом ритма, - трчање са променом правца и смера, - брзо трчање стартом из различитих почетних положаја, - трчање 30 м - елементарне игре са трчањем. 	. ФВ.1.2.1. ФВ.1.1.4. ФВ.2.2.1. ФВ.3.2.1. ФВ.1.1.3.
		Скакања и прескакања	<p>Прескакање вијача, палица и других реквизита поређаних на тлу једноножним и суножним одскоком.</p> <p>Комбинације скокова, Скок удаљ и увис из места и залета.</p> <p>Скок са повишене</p>	ФВ.1.1.7. ФВ.1.1.10. ФВ.1.1.22.

			површине. Припремне вежбе за прескок: игре уз коришћење различитих облика скакања и прескакања.	ФВ.1.1.11. ФВ.1.1.12.
		Бацања и хватања	Ходање и трчање са котрљањем лопте. Бацање лоптице из места у даљину и у циљ. Бацање лоптице из кретања. Бацање лопте увис без и са okreом за 360°. Вођење лопте једном и другом руком у месту и кретању. Додавање лопте једном и другом руком. Вођење лопте у ходању и трчању. Гађање лоптом у импровизовани кош, ниски кош и гол. Елементарне игре са вођењем, додавањем и гађањем лоптом у циљ. Штафетне игре и друге елементарне игре лоптом (вођење, хватање, додавање).	ФВ.1.1.13. ФВ.1.1.14. ФВ.1.1.15. ФВ.1.1.16. ФВ.1.1.17.
		Пузања, вишења, упори и пењања	Помицање на дохватном вратилу са погрченим ногама у вису предњем. Помицање у вису предњем окретањем за 180°, са	ФВ.1.1.11.

			<p>укрштеним хватом. Њихање уз помоћ.</p> <p>Проширени садржаји Узмак корацама уз косу површину. Бочно пењање уз лестве са наизменичним прехватањем и опирањем истовремено обема ногама.</p>	
		Вежбе на тлу	<p>Основни садржаји Два повезана колута напред. Колут напред и скок пруженим телом. Колут назад из чучња у чучањ, низ косу површину. Колут назад. Састав од научених елемената. Игре усвојених вежби.</p> <p>Проширени садржаји Колут напред из упора стојећег опружених ногу. Колут преко лопте. Одељењско такмичење са задатом комбинацијом вежби.</p>	
		Вежбе Равнотеже	<p>Основни садржаји Мала вага на тлу, клупи и ниској греди. Ходање привлачењем на целом стопалу и успон. Ходање опружањем стајне и предножењем замајне ноге.</p>	

			<p>Ходање уназад на греди. Састав из првог разреда допунити наученим вежбама.</p> <p>Проширени садржаји Наскок кораком на греду. Чучањ и окрет у чучњу за 90° и 180°. Састав из првог разреда допунити вежбама ходањем уназад и окретом у чучњу за 180°. Одељенско такмичење.</p>	<p>ФВ.1.1.20.</p> <p>ФВ.1.1.21.</p>
		<p>Вежбе са реквизитима</p>	<p>Вежбе обликовања сареквизитима. Трчања, поскоци и скокови уз коришћење реквизита. Дизање и ношење предмета и реквизита различитене. Елементарне игре сареквизитима. Игре са ластишом.</p>	
		<p>Плес и ритмика</p>	<p>Основни садржаји Народно коло и дечији плес по избору. Повезивање елемената из првог разреда у композицију - састав. Основни ритмички покрети са реквизитима.</p> <p>Проширени садржаји Прескакање вијаче уназад. Комбиновано прескакање</p>	

			вијаче напред-назад. Ходање и трчање са бацањем и хватањем лопте и обруча. Вежба са вијачом	
		Полигони	Комбиновани полигон од усвојених вештина (вежби).	
ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА	<ul style="list-style-type: none"> - навија фер и бодри учеснике у игри; - прихвати сопствену победу и пораз; - уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; - наведе делове свога тела и препозна њихову улогу; - уочи промену у расту код себе и других; - уочи разлику између здравог и болесног стања; - примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања; - одржава личну хигијену; - учествује у одржавању простора у коме живи и борави; - схвати значај коришћења воћа у исхрани; - правилно се понаша за столом. 	Култура вежбања и играња	Основни термини у вежбању. Вежбам безбедно. Чувам своје и туђе ствари. Правила елементарних игара. Некад изгубим, а некада победим. Навијам фер.	ФВ.1.3.5. ФВ.1.4.1. ФВ.1.4.4. ФВ.3.3.1.
		Здравствено васпитање	Моје здравље и вежбање. Мишићи, зглобови и кости мога тела. Телесни развој.. Лична хигијена. Хигијена простора за вежбање. "Шарени-разноврсни оброк" - правилна исхрана. Значај воде за организам и вежбање.	
Дидактичко-методичкоостваривање програма	Програм другог разреда базиран је на континуитету усвојених знања, вештина, ставова и вредности стицих претходних година. За остваривање програма планирана су 3 часа недељно тј. 108 часова годишње.			
Формативно и сумативно оцењивање	У циљу сагледавања и анализирања ефеката наставе, препоручује се да наставник подједнако, континуирано прати и вреднује: стање физичких способности; стање здравља и хигијенских навика; достигнути ниво савладаности моторичких вештина; однос према раду.			
Начини прилагођавања	Ученици који показују таленат и посебно интересовање, знање и вештине биће усмеравани на такмичења, манифестације у организацији школе или општине, рад у тимовима. За ученике који имају извесне потешкоће у раду осмислиће се активности за лакше остваривање задатка часа.			

ДРУГИ РАЗРЕД – ПРОЈЕКТНА НАСТАВА

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће за разредну наставу			За период од школске 2019/20. до 2021/22. године	
Циљ учења предмета	Циљ пројектне наставе је стицање знања и оспособљавање ученика да знања примене у животу, решавање актуелних проблема из животног окружења, самостално коришћење различитих извора ради стицања нових знања, подстицање за истраживањем, истраживачко учење, развој интересовања за уметност, културу и демократију, развој комуникационих вештина				
Дидактичко-методичко остваривање програма	Пројектна настава јесте захтевнији облик рада који подразумева добру припрему наставника. Планом је предвиђено да се реализује са једним часом недељно али сам наставник ће проценити каква динамика рада највише одговара могућностима ученика и фази у којој је пројекат. То значи, да уколико је потребно пројектна настава се може организовати и на другачији начин (на пример као двочас сваке друге недеље).				
Етапе пројектне активности	Задаци етапа	Активности наставника	Активност ученика	Методе наставе и учења	ИСХОДИ По завршетку другог разреда ученик ће бити у стању да
	- Одрђивање циљева, формирање радних група	- Одређивање предмета истраживања, мотивисање ученика, помоћ у постављању циљева наставног пројекта	- Разматрање предмета истраживања, добијање неопходних додатних информација, утврђивање циљева истраживања	- Истраживање, - посматрање, - учење решавањем проблема - анализа и синтеза	- функционално повезивање знања, вештина и искустава и мотивација
АНАЛИТИЧКА ЕТАПА	- Анализа проблема, утврђивање извора информација, постављање задатака,	- Изношење предлога одговарајућег извора, начин прикупљања и анализа података, корекција,	- Формулисање задатка, утврђивање извора	- Истраживање, - посматрање, - учење решавањем проблема - анализа и синтеза	- уочавање сличности и различитости ради класификовања

	редослед улога у групи	одређивање улога у сагласности са очекиваним исходима			
ИСТРАЖИВАЧКА ЕТАПА	- Решавање постављених задатака	- Расподела посебно одабраних материјала сваком ученику, консултације, координација, контрола урађеног, подстицање	- Састављање плана рада, прикупљање информација, практично остваривање изабраних улога, испуњавање одговарајућих функција	- истраживање, - посматрање, - учење решавањем проблема - анализа и синтеза, - кооперативно учење	- користи интернет за учење и проналажење информација уз помоћ наставника - придржава се договорених правила
КОНСТРУКЦИЈСКА ЕТАПА	- Анализа степена оставрености сваког задатка, конструисање пројекта	- Сагледавање слабости, консултације у оквиру отклањања слабости, консултације о формирању текуће документације	- Анализа добијених информација, комбиновање идеја и њихово уопштавање, извлачење опште идеје	- истраживање, - посматрање, - учење решавањем проблема - анализа и синтеза	- испитивање својстава и особина, веза и узрочно-последичних односа
ПРЕЗЕНТАЦИОНА ЕТАПА	- Презентација наставног пројекта	- Организација експертисе	- Јавна одбрана	- демонстрација	- Добијене продукт учинити видљивим и представити их другима.

РЕФЛЕКСИВНО-ОЦЕЊИВАЧКА ЕТАПА	- Оцена резултата наставног пројекта и процеса његове реализације	- Уопштавање рецензија и мишљења, прогностичке оцене организације и реализација пројекта	- Процена процеса реализације, подстицај за стицање нових знања	-анализа,	- повезује резултате учења и рада са уложеним трудом.
ЕВАУЛАЦИЈА	- процена оставарености резултата, тешкоће у реализацији, посебни успеси, квалитет представљања и обавештавања јавности	- Оцењивање педагошког ефекта рада	- Самооцена у оквиру пројектне активности	- самооцењивање	- вербално изражавање спољашњих и унутрашњих запажања

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ

ДРУГИ РАЗРЕД ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ - ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће за разредну наставу	За период од школске 2019. до 2023. године
Циљ Учења предмета	Циљ учења програма <i>грађанско васпитање</i> је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва.	
Опште Предметне компетенције	Сазнање о себи и другима	
Специфичне Предметне компетенције	Зна своје особености и различитости у односу на друге, препознаје особености и различитости других и уважава их, разуме и прихвата међусобне разлике, разуме појам пријатељства, зна права која има као дете, разуме појмове: право, правда, неправда, насиље, разуме појам одговорности, схвата разлике између одговорности према себи, другим људима, заједници, зна важност поштовања правила у учионици, школи, заједници, да препозна и разуме сопствена осећања и потребе, штити своје потребе на начин који не угрожава друге, комуницира, размењује мишљење са другима, износи своја осећања, потребе, мишљење и слуша, разуме и уважава туђе мишљење, сарађује са вршњацима; договара се у групи, конструктивно разрешава сукобе са вршњацима и одраслима, самостално доноси одлуке и изводи закључке, учествује у доношењу одлука у групи, разреду, понаша се у складу са правилима и дужностима у одељењу и школи, реагује у ситуацијама неправде, кршења својих и туђих права на начин који није угрожавајући за друге, учествује у раду тима, поштујући договорена правила. Свест о себи као појединцу/појединки и свест о припадности групи.	
Методе рада	Игровна метода, текстуална, илустративно- демонстративна, вербално-текстуална	
Облици рада	Радионичарски облик рада, пројектна настава, индивидуални, групни, рад у пару	
Ресурси	-панои, шеме, слике, фотографије, приборзацртање и бојење, интернетстранице, књиге, и часописи, адекватни дидактички материјали, презентације,	
Корелација	математика, свет око нас, ликовна култура, музичка култура, физичко васпитање, српски језик	
Наставна тема	Исходи	Садржаји
ЉУДСКА ПРАВА Ја и други у различитим групама	<ul style="list-style-type: none"> - разликује понашања појединаца која доприносе или ометају функционисање и напредовање групе; - успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада; - искаже своја осећања и потребе на начин који не угрожава друге; - препозна и уважаји осећања и потребе других; - наведе и својим речима објасни основна права детета садржана у Конвенцији о дечјим правима; - прихвата и образлаже на примерима из живота да свако дете има иста права без обзира на различитости; - препозна ситуације кршења својих и туђих права и показује 	<p>Групни идентитет Ко смо ми - сличности и разлике? Групе којима припадамо (породица, одељење, школа, спортски клуб, музичка школа...).</p> <p>Од чега зависи функционисање и напредак групе: комуникација, сарадња, узајамно подржавање, блискост.</p>

	<p>спремност да тражи помоћ;</p> <ul style="list-style-type: none"> - се договара и одлучује у доношењу правила групе и да се понаша у складу са њима; - наводи примере међусобне повезаности права и одговорности; - разликује ненасилну од насилне комуникације међу члановима групе на примерима из свакодневног живота, из књижевних дела које чита и филмова које гледа; - саслуша излагање саговорника без упадица и са уважавањем; - даје и прихвата предлоге водећи рачуна о интересу свих страна у сукобу; - представи шта садржи и чему служи Правилник о безбедности ученика његове школе; - се понаша у складу са Правилником о безбедности ученика; - наводи примере одговорности одраслих и ученика за безбедност у школи; - препознаје предности, ризике и опасности по себе и друге и одговорно поступа при коришћењу мобилног телефона и интернета; - сарађује и преузима различите улоге на основу договора у групи; - износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге који могу унапредити безбедност ученика у школи; - учествује у изради плана једноставне акције; - са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију; - доприноси промоцији акције; - на једноставан начин вреднује изведену акцију. 	<p>Понашања појединаца која ојачавају или ометају односе у групи.</p> <p>Осећања Изражавање сопствених осећања. Осећања других, како их препознајемо и уважавамо. Веза осећања са мислима и понашањима.</p> <p>Потребе и права Моје потребе и потребе других. Осећања, потребе, вредности и начин њиховог остваривања. Веза са правима.</p> <p>Права детета Конвенција о дечјим правима. Различити смо, али су нам права иста. Људска права важе свуда и за сваког.</p> <p>Кршење и заштита права Нисам посматрач, реагујем на ситуације кршења права деце у одељењу и школи. Знам како и коме да се обратим за помоћ.</p>
<p>ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО Школа као заједница</p>		<p>Школа као заједница Вредности школе као заједнице - равноправност, одговорност, солидарност, брига за друге, толерантност, праведност, поштење. Правила у школи и њихова функција. Одговорности ученика и одраслих за функционисање школе као заједнице. Односи у заједници Како радим сам, а како у групи? Шта у школи радимо заједно? У чему смо добри? У чему бисмо могли бити бољи? Како комуницирамо у групи? Насилна и ненасилна комуникација. Сукоби Узроци сукоба и шта са њима. Сукоб из угла оног другог. Посредовање у сукобу. Конструктивно решавање сукоба.</p>

<p>ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ Школа као безбедно место</p>		<p>Безбедност ученика у школи Ученици имају право на заштиту и безбедност. Правилник школе о безбедности ученика. Безбедност ученика у школи и школском дворишту, на путу између куће и школе, ван школе - на излету и на настави у природи. Безбедност ученика је одговорност свих - запослених у школи, ученика, родитеља, институција ван школе. Безбедно и небезбедно понашање на интернету. Одговорна употреба мобилног телефона.</p>
<p>ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ Школа као безбедно место</p>		<p>Како учинити школу безбедним местом за све - планирање и извођење једноставне акције. Кораци у планирању и извођењу акције. Избор теме/проблема/активности којом ћемо се бавити. Одређивање циља и израда плана акције - подела улога, договор о роковима, начину реализације. Извођење и документовање акције - видео-снимци фотографије, текстови и сл. Промоција акције на нивоу школе - приказивање другим одељењима, родитељима и сл., прављење постера или паноа, објављивање прилога у школском листу. Вредновање акције - чиме смо задовољни, шта је могло бити боље.</p>
<p>Дидактичко-методичко остваривање програма</p>	<p>За наставу грађанског васпитања предвиђен је један час недељно, односно 36 часова годишње. Остваривање исхода захтева примену различитих интерактивних облика рада као и одабир и коришћење одговарајућих метода и техника.</p>	
<p>Формативно и сумативно оцењивање</p>	<p>Оцењивање ученика у <i>грађанском васпитању</i> је усаглашено са Правилником о оцењивању у основној школи и ученицима блиско јер се описно оцењују из свих предмета.</p>	
<p>Начини прилагођавања</p>	<p>Наставник подржава ученике да им је тешко да се изразе, помаже им у избору правих речи. Подстицајним питањима може да наведе ученике да сагледају ситуацију из друге перспективе што је озбиљан захтев за ученике првог разреда који су још увек у великој мери фокусирани на сопствене потребе, мисли, осећања. Конструктивна комуникација и демократске процедуре нису само циљ већ и начин да се остваре жељени исходи. Наставник треба да обезбеди да се на часу сваки ученик осећа уважено, прихваћено и добродошло у својој различитости уз обавезу поштовања и уважавања других и другачијих погледа и мишљења.</p>	

ДРУГИ РАЗРЕД ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ – ВЕРСКА НАСТАВА

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће за разредну наставу	За период од школске 2018. до 2022. године
Циљ учења предмета	<ul style="list-style-type: none"> • упознавање ученика са садржајима и начином рада . мотивисање ученика за похађање часова верске наставе. • омогућити ученицима разумевање Крштења као уласка у Божју породицу • омогућити ученицима да разликују појмове: Црква, храм, Литургија. <p>указати ученицима да је учешће у Литургији засновано на слободи.ученицима пружити основно знање о литургијским службама</p> <ul style="list-style-type: none"> • омогућити ученицима да уоче да Црква не може да постоји без свих служби • омогућити ученицима да уоче да свако у Цркви има своју службу. Ученицима пружити основно знање о великим празницима Цркве. • указати ученицима да се празници прослављају литургијски – на заједничкој молитви • ученицима пружити основно знање о важности личности Пресвете Богородице. <p>пружити ученицима неопходно знање да у Литургији свет приносимо Богу</p> <ul style="list-style-type: none"> • омогућити ученицима основ за разумевање да се кроз Причешће остварује наша заједница са Богом • ученицима пружити основно знање о предметима који се користе на Литургији • упознати ученике са основним елементима славе и њеном везом са Литургијом. <p>пружити ученицима основ за разумевање Литургије као догађаја остварења наше заједнице са Богом</p> <ul style="list-style-type: none"> • побољшати знање о догађајима везаним за Васкрсење Христово. <p>омогућити ученицима да упознају који су основни делови храма</p> <ul style="list-style-type: none"> • приближити ученицима појам Царства Божјег <p>указати на иконе као на посебну пројаву Царства Небеског</p> <ul style="list-style-type: none"> • приближити ученицима појам светих. 	
Методe рада	Рад на тексту, писани и графички радови, Вербалне методе (монолошка и дијалошка), Демонстративна и Комбиновани рад.	
Облици рада	Фронтални, индивидуални	
Ресурси	Компјутер, текстови, иконе, Визуелна, Аудио-визуелна и Помоћно техничка.	
Корелација	Народна традиција, Свет око нас, Музичка култура и Српски језик и књижевност.	
Наставна тема	Исходи	Садржаји
1-- УВОД	Когнитивни аспект:	Упознавање са садржајем програма и начином рада

	<p>моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 2. разреда основне школе;</p> <p>моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања.</p> <p>Афективни аспект:</p> <p>желети да активно учествује на часовима верске наставе</p>	
II - МОЈЕ МЕСТО У ЦРКВИ	<p>Когнитивни аспект:</p> <ul style="list-style-type: none"> • знати да се Крштењем постаје члан Цркве • знати да је Црква заједница потпуно другачија од свих • знати да је Црква заједница са Богом • разликовати значења појмова Црква (заједница) и храм (место на којем се сабирамо на елементарном нивоу моћи да опише зашто се подижу храмови • моћи да уочи да је Литургија догађај Цркве • знати да у Литургији учествује само онај ко је крстен и ко то жели <p>Афективни аспект:</p> <ul style="list-style-type: none"> • желети да посети храм и боље упозна основна обележја православних храмова 	<p>Икона Христовог Крштења</p> <p>Библијска прича о Ноју – Нојева барка – брод спасења</p> <p>Народна приповетка „Седам прUTOва“</p> <p>Слике различитих православних храмова (спољашњи и унутрашњи изглед)</p> <p>Новозаветно сведочанство о Свадби царевог сина (препричано и прилагођено)</p>
III – ЛИТУРГИЈСКЕ СЛУЖБЕ	<p>Когнитивни аспект:</p> <ul style="list-style-type: none"> • препознати и именовати основне службе које постоје на Литургији • знати да свако у Цркви има своју службу • уочити међусобну повезаност служби у Цркви 	<p>Садржаји који се односе на разне службе људи у свету</p> <p>Прича „Отац управља бродом“</p> <p>Садржаји који се односе на службе у цркви(примери светитеља и њихових служби (епископи: Св. Сава, Св. Никола...;Св. ава Јустин; Св.СерафимСаровски; Св. архиђакон Стефан, Св.ђакон Авакум;народ: Св. Петка, Св. Димитрије, Св.Ђорђе)</p> <p>Разне илустрације епископа, свештеника, ђакона</p>
IV – ЖИВОТ У ЦРКВИ – ЛЕПОТА ПРАЗНИКА	<ul style="list-style-type: none"> • уочити од коликог је значаја за неку заједницу окупљање свих њених чланова • уочити да је и он сам важан и посебан у животу Цркве 	<p>Пресвета Богородица – Ваведење и Благовести</p> <p>Богородичини празници</p> <p>Молитва „Богородице Дјево“</p> <p>Рођење Христово</p>
V – ТРПЕЗА ГОСПОДЊА	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да објасни службу Епископа у Цркви • моћи да увиди сличност службе Епископа са првосвештеником Христом 	

<p>VI – СВЕТА ЛИТУРГИЈА – ПРОСЛАВА ВАСКРСЕЊА</p>	<ul style="list-style-type: none"> • уочити да Епископ предводи молитву Цркве • моћи да објасни ко су монаси и шта су манастири <p>Афективни аспект:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ученик ће бити подстакнут да размишља о својој служби у Цркви <p>Когнитивни аспект:</p> <ul style="list-style-type: none"> • уочити разлог нашег великог поштовања према Богородици • знати да је Богородица много волела Бога и желела да му служи и да много воли нас <p>уочити да Богородицу сматрамо светијом од свих светих</p> <p>знати молитву Богородице Дјево</p> <p>усвојити текст и мелодију песме „Витлејеме славни граде“</p> <ul style="list-style-type: none"> • знати да се приликом Крштења Христовог, Бог открива као Света Тројица • знати да је Свети Сава наш први Архиепископ • знати ко је подигао манастир Хиландар <p>Афективни аспект:</p> <p>пожелети да радо учествује у прослављању празника</p> <p>пожелети да стваралачки (кроз песму, молитву, цртеж), исказе своју љубав и поштовање према Богородици</p> <p>Когнитивни аспект:</p> <ul style="list-style-type: none"> • моћи да увиди и каже зашто приносимо дарове природе Богу • уочити да су дарови које приносимо Богу, свет у малом • моћи на елементарном нивоу да препозна и именује литургијске предмете • уочити да је заједничка трпеза израз љубави • знати да је Литургија заједничка трпеза око које се окупљају чланови Цркве • моћи да уочи разлику између Светог Причешћа и друге хране 	<p>Прича „ Мали Данило сведок Христовог рођења“</p> <p>Божјића песма: „Витлејеме славни граде“</p> <p>Крштење Христово</p> <p>Казивање о Светом Сави и Светом Симеону</p> <p>Песме Св. Владике Николаја: Брижни син (о Св. Сави и Светом Симеону) и Хиландар</p> <p>Прича о Литургијским даровима: вину и хлебу</p> <p>Слике литургијских предмета: Путир, кашичица, дискос, звездица, кадионица...</p> <p>Слике славе.</p> <p>Причешће, храна љубави – прича из књиге «Мали анђеол», Невена Витошевић</p> <p>„Корица хлеба“ (Из житија Св. Онуфрија)</p> <p>„ Божије старање“ (о томе како је у сиромашном манастиру аве Теодосија понестало хлеба и вина, а Ава се уздао у Божју помоћ. И Бог се постарао да монаси добију све што је потребно за причешће).</p> <p>основни делови храма</p> <p>иконе Господа, Богородице, празника, светитеља</p> <p>прилагођена и препричана житија свети.</p>
<p>VII - ИКОНА-ПРОЗОР У ВЕЧНОСТ</p>		

	<ul style="list-style-type: none"> • уочити сличности елемената Литургије и славе <p>Афективни аспект: • код ученика ће се развити жеља да учествује у Литургији</p> <p>Когнитивни аспект: • препознати значај празновања Васкрса</p> <ul style="list-style-type: none"> • проширити своја знања о Христовом Васкрсењу • уочити да је Христово Васкрсење изузетан догађај у који је укључена читава природа • знати да је Христос увек са нама <p>Афективни аспект:</p> <ul style="list-style-type: none"> • исказати свој доживљај Христовог Васкрсења кроз самостални креативни израз <p>Когнитивни аспект: • знати да наброји основне делове храма</p> <ul style="list-style-type: none"> • уочити да је унутрашњост храмова уређена за служење Литургије • знати да објасни ко су светитељи • испричати ко су и шта су све чинили светитељи које славимо • уочити да постоје светитељи и у данашње време • сазнати о неким светитељима новијег доба <p>Афективни аспект:</p> <p>бити подстакнут на поштовање и правилан однос према храму и иконама</p> <ul style="list-style-type: none"> • бити подстакнут да воли природу и друге људе • бити подстакнут да у свим људима види пријатеље Божје 	
<p>Дидактичко-методичко остваривање програма</p>	<p>Катихизација као литургијска делатност- заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика.</p> <p>Катихета (вероучитељ) би требало стално да има науму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве.</p> <p>На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада.</p> <p>Врсте наставе</p> <p>Настава се реализује кроз следеће облике наставе:</p>	

	<p>теоријска настава (35 часова) практична настава (1 час)</p> <p>Место реализације наставе</p> <p>Теоријска настава се реализује у учионици;</p> <p>Практична настава се реализује у цркви – учешћем у литургијском сабрању;</p> <p>Дидактичко методичка упутства за реализацију наставе</p> <p>Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже.</p> <p>Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно.</p> <p>Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава.</p> <p>Имаући у виду захтеве наставног програма и могућности транспонованја наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика.</p> <p>У остваривању савремене наставе наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу.</p> <p>Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота.</p> <p>Евалуација наставе</p> <p>Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина:</p> <ul style="list-style-type: none"> процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; провером знања које ученици усвајају на часу и испитаивањем ставова <p>Оцењивање</p> <p>Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> усмено испитивање; писмено испитивање; посматрање понашања ученика;
Формативно и сумативно оцењивање	
Начини прилагођавања	

ДОПУНСКА НАСТАВА

ДРУГИ РАЗРЕД ДОПУНСКА НАСТАВА – СРПСКИ ЈЕЗИК

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће за разредну наставу	За период од 2019. до 2022. године	
Циљ Допунске наставе	Оспособљавање ученика да правилно користи српски језик у говору и писању тако што ће овладати основним правописним и граматичким правилима српског језика; да чита и тумачи књижевна дела кроз основне теме, мотиве, анализу ликова, облике приповедања и стилска изражајна средства; да негује љубав према српском језику и књижевности који су важни чиниоци за изградњу националне културе и идентитета.		
Методе рада	дијалoшка, монолошка, текстoвна		
Облици рада	фронтални, индивидуални, рад у пару		
Ресурси	Читанка, Граматика, ПП презентације		
Корелација	Свет око нас, ликовна култура		
Наставна тема	Исходи	Садржај	Образовни стандарди
КЊИЖЕВНОСТ	<ul style="list-style-type: none"> - разликује књижевне врсте: песму, причу, басну, бајку, драмски текст; - одреди главни догађај, време и место дешавања у прочитаном тексту; - одреди редослед догађаја у тексту; - уочи главне и споредне ликовне и разликује њихове позитивне и негативне особине; - разликује стих и строфу; - чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; - изражајно рецитиује песму; - изводи драмске текстове; - износи своје мишљење о тексту; - разликује врсте речи у типичним случајевима; - разликује реченице по облику и значењу; - поштује и примењује основна правописна правила; - влада основном техником читања и писања латиничког текста; - користи различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање, описивање; 	<ul style="list-style-type: none"> - Упознавање са различитим књижевним врстама - Одређивање главног догађаја, времена и места радње - редослед догађаја у тексту; - главни и споредни ликови и њихове позитивне и негативне особине; - стих и строфа; - читање текста уз поштовање интонације реченице/стиха; - изражајно рецитовање песме; - извођење драмских текстова; - разликовање врста речи у типичним случајевима; - разликовање реченице по облику и значењу; - поштовање и примена основних правописних правила; - читање и писање латиничког текста; 	<ul style="list-style-type: none"> 1СЈ.1.2.1. 1СЈ.1.2.2. 1СЈ.1.2.5. 1СЈ.1.3.1. 1.СЈ.1.3.3. 1.СЈ.1.3.4. 1СЈ.1.3.5.

	<ul style="list-style-type: none"> - правилно састави дужу и потпуну реченицу и споји више реченица у краћу целину; - учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника; - изражајно чита ћирилички текст. 	<ul style="list-style-type: none"> - различити облици усменог и писменог изражавања: препричавање, причање, описивање - правилно састављање реченица и спајање више реченица у краћу целину; - изражајно читање ћириличног текста. 	
<p>ЈЕЗИК</p> <p>Граматика, правопис и ортоепија</p>	<p>Глас и слог; самогласници и сугласници.</p> <p>Врсте речи: именице (властите и заједничке); род и број именица; глаголи; глаголска времена: прошло, садашње, будуће време; потврдни и одрични глаголски облици; придеви (описни); бројеви (основни и редни). Реченице: обавештајне, упитне, заповедне и узвичне. Потврдне и одричне реченице.</p> <p>Велико слово: писање назива држава, градова и села (једночланих и вишечланих) и једночланих географских назива.</p> <p>Спојено и одвојено писање речи: писање речце <i>ли</i> и речце <i>не</i> уз глаголе.</p> <p>Интерпункција: тачка (на крају реченице и иза редног броја); две тачке и запета у набрајању; писање датума арапским и римским цифрама.</p>	<p>Текстови из школске и домаће лектире</p> <p>Врсте речи: именице (властите и заједничке); род и број именица; глаголи; глаголска времена: прошло, садашње, будуће време; потврдни и одрични глаголски облици; придеви (описни); бројеви (основни и редни).</p> <p>Реченице: обавештајне, упитне, заповедне и узвичне.</p> <p>Потврдне и одричне реченице.</p> <p>Велико слово: писање назива држава, градова и села (једночланих и вишечланих) и једночланих географских назива.</p> <p>Спојено и одвојено писање речи: писање речце <i>ли</i> и речце <i>не</i> уз глаголе.</p> <p>Интерпункција: тачка (на крају реченице и иза редног броја); две тачке и запета у набрајању; писање датума арапским и римским цифрама</p>	<p>1CJ.1.4.1.</p> <p>1CJ.1.4.3.</p> <p>1CJ.1.5.2.</p> <p>1CJ.1.5.3.</p> <p>1CJ.1.5.4.</p>
ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	<p>Друго писмо (латиница): штампана и писана слова. Разумевање прочитаног кроз одговоре на питања. План за препричавање кратких текстова (лирских, епских, драмских) састављен од уопштених питања. План описивања на основу непосредног посматрања. Правописне вежбе: преписивање, диктат и самостално писање.</p> <p>Језичке вежбе: загонетке, ребуси, укрштене речи, осмосмерке, асоцијације, састављање реченица, проширивање задатих реченица.</p> <p>Лексичко-семантичке вежбе: допуњавање реченица, опис бића и предмета.</p> <p>Сценско приказивање драмског/драматизованог текста</p>	<p>Друго писмо (латиница): штампана и писана слова-читање и писање</p> <p>Увежбавање графички правилног и естетски ваљаног писања латинице</p> <ul style="list-style-type: none"> - Питања о сопственомискуству, бићима, предметима, појавама, сликама, о књижевном и некњижевномтексту. - Реченице/кратактекстпогоданзадиктирање. 	<p>1CJ.1.4.3.</p> <p>1CJ.1.4.4.</p> <p>1CJ.1.4.5.</p>
Дидактичко-методичкооставривање програма	<p>Часови допунске наставе реализоваће се у другом разреду једном у две недеље, што је укупно 18 часова годишње, а по потреби и више. У допунски рад током целе школске године могу се укључити и ученици који из било ког разлога нису разумели обрађено градиво, а посебно ученици који раде по ИОП-у 1 или 2. Допунски рад траје док ученик не савлада одређено градиво. Допунска настава прати план редовне наставе уз одређена одступања и у зависности од потреба ученика.</p>		

ДРУГИ РАЗРЕД ДОПУНСКА НАСТАВА – МАТЕМАТИКА

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће за разредну наставу	За период од 2019. до 2022. године	
Циљ допунске наставе	Ученик напредује ка остваривању одговарајућих исхода, стекне или употпуни базичну језичку и математичку писменост, овлада вештинама потребним за даље школовање и усвоји или употпуни основна математичка знања која су потребна за схватање појава у животу и друштву		
Методe рада	Демонстративна, графичка, дијалoшка, монолошка		
Облици рада	Фронтални, индивидуални, рад у пару		
Ресурси	Уџбеник, он-лајн математичке игрице, картице, жетони, радна свеска		
Корелација	Српски језик, свет око нас, физичко васпитање, ликовна култура, музичка култура		
Наставна тема	Исходи	Садржај	Образовни стандарди
БРОЈЕВИ	<p>По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - усмено сабира и одузима бројеве до 100; - користи појмове чинилац, производ, дељеник, делилац, количник, садржалац;; - усмено множи и дели у оквиру прве стотине; - израчуна вредност бројевног израза са највише две операције; - реши текстуални задатак постављањем израза са највише две рачунске операције и провери тачност решења; - одреди непознати број у једначини са једном аритметичком операцијом; - изрази одређену суму новца преко различитих апоена; - прочита број записан римским цифрама и напише дати број римским цифрама; - прикаже мањи број података у табlici и стубичастим дијаграмом; 	<p>Сабирање и одузимање са преласком. Замена места и здруживање сабирака. Веза сабирања и одузимања. Једначине са једном операцијом (сабирање или одузимање).</p> <p>Римске цифре И, V, X, L,</p> <p>Множење и дељење (таблично) Нула и јединица као чиниоци; нула као дељеник. Замена места и здруживање чинилаца</p> <p>Редослед рачунских операција. Множење и дељење збира и разлике бројем. Веза множења и дељења. Једначине са једном операцијом (множење или дељење). Бројевни изрази.</p> <p>Разломци облика $\frac{a}{n}$, $1 \leq n \leq 10$, визуелно и симболичко представљање.</p>	<p>МА.1.1.1. МА.1.1.2. МА.1.1.4.</p>

ГЕОМЕТРИЈА	<ul style="list-style-type: none"> - разликује дуж, полуправу и праву; - одреди дужину изломљене линије (графички и рачунски); - одреди обим геометријске фигуре; - нацрта правоугаоник, квадрат и троугао на квадратној мрежи и тачкастој мрежи; - допуни дати цртеж тако да добијена фигура буде симетрична у односу на дату праву; 	<p>Дуж, права и полуправа. Тачка и права. Отворена и затворена изломљена линија.</p> <p>Графичко надовезивање дужи. Дужина изломљене линије. Обим геометријских фигура без употребе формула.</p> <p>- Цртање правоугаоника, квадрата и троугла на квадратној мрежи, на тачкастој мрежи. Симетричне фигуре. Подударност фигура (интуитивно)</p>	<p>МА.2.2.1. МА.1.2.1</p>
МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	<ul style="list-style-type: none"> - изрази дужину у различитим јединицама за мерење дужине; - измери дужину дужи и нацрта дуж дате дужине - чита и запише време са часовника; - користи јединице за време у једноставним ситуацијама 	<p>Мерење дужине стандардним мерним јединицама (м, дм, цм).</p> <p>Мерење времена (дан, месец, година, час, минут).</p>	<p>МА.1.2.3. МА.1.4.1</p>
Дидактичко-методичкооставривање програма	<p>Идентификација ученика за допунску наставу рализује се у септембру месецу и током године на основу резултата са иницијалног теста и запажања наставника током године. У допунски рад могу током године да се укључе и ученици који из различитих разлога нису успели да савладају делове градива. Допунски рад за поједине ученике траје док ученик не савлада одређено градиво. Допунска настава је планирана да се реализује као један час сваке друге недеље (по потреби и више), тј. Осамнаест часова годишње.</p> <p>Допунска настава ће садржином пратити редовну наставу у зодређен степен одступања у зависности од потреба ученика који је похађају. Неговаће се сараднички однос и вршњачка едукација.</p>		

ДРУГИ РАЗРЕД ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО - ВАСПИТНОГ РАДА

ДРУГИ РАЗРЕД - ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће за разредну наставу	За период од школске 2018/2019. до 2021/2022.године
Циљ учења	<ul style="list-style-type: none"> -Коришћење различитих социјалних вештина у непосредном друштвеном окружењу -Оспособљавање за самостално учење и проналажење информација -Развијање одговорног односа према себи и окружењу и уважавање других -Подстицање групног рада, разумевања и сарадње -Развијање свести о потреби чувања и заштите природе. 	
Методе рада	Дискусија, играње улога, разговор, „олуја идеја“, „тим билдинг“, илустративна, кооперативна, монолошко-дијалоска, демонстративна, писаних радова, рад на тексту	
Облици рада	Индивидуални, групни, фронтални, рад у паровима, радионичарски	
Ресурси	Текстови, припремљени материјал, рачунар, интернет, филмови, материјал за цртање и писање, друштвене игре...	
Корелација	Сви предмети	
Наставна тема	Исходи	Садржај
1. Организација рада у школи и организација одељењског колектива	<ul style="list-style-type: none"> -Ученик је упознат са школским календаром и распоредом часова, општом организацијом и структуром школе (просторни услови, постојеће службе, секције, уџбеници, прибор, повластице, члановима Тима за превенцију насиља, злостављања и занемаривања ученика) - Ученици су изабрали председника и друге органе одељењске заједнице 	<p>Представљање одговарајућег календара за текућу школску годину, представљање и подела распореда часова ученицима, упознавање са распоредом кабинета; представљање директора и помоћника дирекрора, ПП службе, чланова Тима за превенцију насиља, злостављања и занемаривања ученика, упознавање са начином рада библиотеке</p> <p>Организовање избора руководства одељењске заједнице</p>
2. Правила у установи	<ul style="list-style-type: none"> -Ученик је упознат са Правилником о понашању ученика у школи и Правилником о васпитно-дисциплинској и материјалној одговорности ученика -Ученик зна одељењска правила понашања -Ученик је усвојио донета правила понашања и свхата важност њихових поштовања 	<p>Представљање Правилника о правилима понашања ученика у школи и Правилника о васпитно-дисциплинској и материјалној одговорности ученика</p> <p>Организовање доношења одељењских правила понашања, њихово истицање на панолу</p>
3. Ја и други	<ul style="list-style-type: none"> - развијена свест о припадности групи, поштовању правила групе - развијене социјалне вештине на тренутном узрасном нивоу - самосвесно одређује своје место у групи - правилно и ефикасно функционише у групи - успешно решава проблеме и несугласице - развија принцип праведности - разуме значај међусобног уважавања 	Садржај обухвата теме посвећене односима у групи, решавању проблема, међусобног уважавања.
4. Бонтон	<ul style="list-style-type: none"> - успоставља правила понашања (индивидуална и у групи) - успоставља правила понашања на јавним местима и манифестацијама 	Садржај обухвата теме везане за правила понашања у групи на јавним местима као и правила индивидуалног понашања према старијима, млађима, учитељу, родитељима....

	<ul style="list-style-type: none"> - коректно се понаша у односу на другове у групи - развијена свест о одговорном понашању - развија толерантност 	
5. Моја осећања и ја	<ul style="list-style-type: none"> - успешно превазилази проблеме - подстиче на критичко мишљење - подстиче о размишљањима о себи и својој околини - развија еколошку свест и има позитиван став - има позитиван став о здрављу - развијање свести о благовременом решавању проблема - подстицање на доношење закључака и решења 	Садржај обухвата теме везане за дечија осећања, решавање проблема, недоумица, осећања према групи, породици, природи, решавања проблема у учењу, дружењу...
Дидактичко-методичко остваривање програма	Програм се реализује једним часом недељно, укупно 36 часова годишње.	

ДРУГИ РАЗРЕД – СЛОБОДНЕ АКТИВНОСТИ - ОД ИГРЕ ДО ЗНАЊА

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће за разредну наставу	За период од школске 2018/2019. до 2021/2022.године
Циљ учења	<ul style="list-style-type: none"> -подстицати разноврсна позитивна интересовања и склоности ученика и њихово професионално усмеравање -адекватно користити слободно време садржајима из области науке,културе,спорта,уметности -подстицати спонтаност и слободу у понашању,у односима са другима - познавати правила спорта и придржавати их се -развијати основне моторичке активности -развијати такмичарски дух код ученика -развијати физички здраве,емоционално стабилне и издржљиве личности -усавршавање изражајног читања и рецитовања,интерпретације,слободног ликовног и музичког изражавања,као и ритмичког изражавања -развијање комуникационих способности ученика 	
Методe рада	Дијалoшка,демонстративна,илустративна	
Облици рада	Индивидуални,фронтални,групни,рад у пару, пројектна настава	
Ресурси	-смарт табла,цд са одређеним композицијама,вијаче,лопте,обручи, интернет стране	
Корелација	Српски језик,свет око нас, музичка култура,ликовна култура,физичко васпитање,математика	
Наставна тема	Исходи	Садржаји
1.Ритмика, плес, фолклор	<ul style="list-style-type: none"> - комуницира импровизујући покретом - осмисли и изведе различите музичке улоге - баца,хвата и рукује реквизитима са једном и обе руке,у месту и кретању различитим покретима тела у ритмици уз музичку пратњу - одигра једноставнији дечји плес и коло,по избору,усклађен са музичком пратњом 	<ul style="list-style-type: none"> - Представљање чланова путем самосталног наступа - Подсећање на кореографије које су неки од чланова играли - Слушање музике - Одабир музике за кореографију - Корак по корак, учимо кораке за игру - Постављање кореографије - Увежбавање кореографије
2. Наука	<ul style="list-style-type: none"> - учествује у извођењу једноставних огледа у којима се демонстрирају последице загревања и хлађења воде и ваздуха - бира најбољи начин за покретање тела узимајући у обзир различите факторе (облик и величина тела,подлога,средина кроз коју се креће,јачина деловања,материјал од кога је начињено) 	<ul style="list-style-type: none"> - Извођење малих кућних огледа

	<ul style="list-style-type: none"> - повеже рад и резултате који из њега проистичу - реши текстуални задатак постављањем израза са највише две рачунске операције и провери тачност решења - зна да примени научено у свакодневним, животним ситуацијама 	
3. Ликовно стваралаштво	<ul style="list-style-type: none"> - црта материјалима који остављају широк траг, на различитим врстама подлога - обликује фигуре од пластелина на основу посматрања или присећања, комбинованим поступцима (гњечење, развлачење, увртање, додавање...) - смишља, у сарадњи са другима, начин спајања различитих материјала када преобликује нешкодљиве материјале из природе или предмете за рециклажу - организује композицију преко целог листа папира мањег и већег формата - користи визуелне информације (фотографије, низ слика, мрље...) као подстицај за рад - препознаје, поштује лик Светог Саве (у цртању користи различите технике) 	<ul style="list-style-type: none"> - Шта ме чини срећним-пано за Дечију недељу Поруче пријатељства - Киша-техника зграфито - Како видим себе - Шара и шарање- орнамент - Вајање- пластелин - Пахуље и украси од папира, оригами
4. Драмски кутак	<ul style="list-style-type: none"> - оспособљен за служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникацијским ситуацијама (улога говорника, слушаоца, саговорника и читаоца) - комуницира певањем, свирањем и покретом 	<ul style="list-style-type: none"> - Разговор о позоришним представама - Гледање позоришне представе - Читање драмских текстова - Одабир драмског текста за извођење - Подела улога - Вежбе изговора - Мимика, гест, покрет - Рад на представи
5. Спорт	<ul style="list-style-type: none"> - хода и трчи са променама правца, смера, са препрекама, са и без реквизита, учествује у играма са разним формама ходања и трчања и у игри лоптом - погађа циљ лоптицом и лоптом - баца, хвата и рукује реквизитима са једном и обе руке, у месту и кретању различитим покретима тела у ритмици уз музичку пратњу - савлада полигон комбинован од једноставних моторичких задатака 	<ul style="list-style-type: none"> - Полигони спретности - Штафетне игре - Елементарне игре
6. Рецитаторски кутак	<ul style="list-style-type: none"> - препознаје шта је песма, а унутар ње разликује строфу и стих - препознаје ономапејске и поредбене садржаје у тексту и говору - лепо и изражајно рецитије 	<ul style="list-style-type: none"> - Вежбе артикулације - Вежбе дикције - Акценатске вежбе - Обрада једне изабране песме
7. Музички кутак	<ul style="list-style-type: none"> - комуницира певањем, свирањем (на направљеним и расположивим инструментима) и покретом - комуницира импровизујући гласом, на инструментима и покретом - осмисли и изведе различите музичке улоге - препозна промену музичке теме у слушаном делу - повеже различите извођачке саставе са карактером дела 	<ul style="list-style-type: none"> - Бројалице - Израда инструмената - Офров инструментариј - Слушање музике - Обрада песама по слуху - Извођење научених песама, без и са ритмичким инструментима
Дидактичко-методичко остваривање програма	<p>За остваривање програма планиран је 1 час недељно тј. 36 часова годишње. Реализација садржаја ће се остварити кроз учешће ученика на приредбама и свечаностима, такмичењима рецитатора, учешћем на ликовним конкурсима, литерарним конкурсима, Бачким песничким сусретањима, школским пројектима, спортским такмичењима. Биће организоване посете музејима, изложбама, манифестацијама. На крају школске године ради се евалуација целог процеса, што помаже наставнику да планира и унапреди рад секције у наредном периоду.</p>	

ПЕТИ РАЗРЕД

СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ – ХОР И ОРКЕСТАР

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће за уметности	За период од школске 2019/2020. до 2021/2022.године	
Циљ учења	развијање интересовања за музичку уметност и заједничко музицирање код ученика, подстицање самосталног креативног процеса као и стваралачког и критичког мишљења, формирање естетске перцепције и музичког укуса, и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и култури својег и других народа.		
Компетенције	<p>Опште: На основу музичког искуства у основној школи ученик ужива у музици и отворен је за различите уметничке садржаје.</p> <p>Користи музичко знање и вештине да изрази своја осећања, размишљања, ставове и на креативан и конструктиван начин остварује своје циљеве.</p> <p>Искуство и вештину у слушању и опажању приликом индивидуалног и групног музицирања примењује у комуникацији са другима. Музичка искуства подстичу ученика да разлике сматра предностима што користи у развијању идеја и сарадње.</p> <p>Користи знања о музици у разумевању савремених догађаја, историје, науке, религије, уметности и сопствене културе и идентитета. Развија критички однос према музици. Има одговоран однос према традицији свог народа и других култура.</p> <p>Специфичне: Ученик користи језик музике за изражавање својих осећања и идеја и за комуникацију са другима. Кроз познавање музичког језика и стилова ученик увиђа везу музике са догађањима у друштву и доприноси њиховом обликовању. Ученик истражује везу између музике и изражавања покретом.</p>		
Методе рада	Дијалoшка, монолошка, демонстративна, истраживачка, диференцирана, метода практичних активности, графичка		
Облици рада	Фронтални рад, групни рад, рад у пару, индивидуални рад, рад у тиму, пројектна настава		
Ресурси	Уџбеник, Јутјуб, мултимедијалне презентације, он-лине квизови, различити музички медији		
Корелација	Српски језик и књижевност, Историја, Страни језици, Математика, Биологија, Географија, Ликовна култура, Физичко и здравствено васпитање, Информатика и рачунарство, Верска настава, Грађанско васпитање		
Наставна тема	Исходи	Садржај	Образовни стандарди
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	Ученик ће умети да – разликује вокално-инструменталне и инструменталне облике средњег века и ренесансе; – коментарише слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте ; – идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника средњег века и ренесансе; – уочи сличности и разлике између православне и (римо)католичке духовне музике; – идентификује елементе	Елементи музичке изражајности: темпо, динамика, тонске боје различитих гласова и инструмената. Слушање световне и духовне средњовековне и ренесансне музике. Слушање вокалних, вокално-инструменталних и инструменталних композиција, домаћих и страних композитора. Слушање дела традиционалне	МК 1.2.1. МК 1.2.2. МК 1.2.3. МК 1.2.4.

	средњовековне музике као инспирацију у музици савременог доба;	народне музике. Слушање дела инспирисаних фолклором.	
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	Ученик ће умети да – изводи музичке примере користећи глас, покрет и традиционалне и/ или електронске инструменте, самостално и у групи; – примењује правилну технику певања; – примењује различита средства изражајног певања и свирања у зависности од врсте, намене и карактера композиције; – развије координацију и моторику кроз свирање и покрет; – примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању;	Певање песама по слуху самостално и у групи. Певање песама из нотног текста солмизацијом. Извођење (певање или свирање) једноставних ритмичких и мелодијских мотива у стилу музике средњег века и ренесансе. Певање песама у комбинацији са покретом. Свирање по слуху дечјих, народних и уметничких композиција на инструментима Орфовог инструментарија и/или на другим инструментима. Свирање из нотног текста дечјих, народних и уметничких композиција на инструментима Орфовог инструментарија и/или на другим инструментима Извођење једноставнијих музичких примера у вези са обрађеном темом	МК 1.3.1. МК 1.3.2. МК 1.3.3. МК 1.3.4.
МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	Ученик уме да: користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет; – комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом; – учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката; – изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност); – учествује у школским приредбама и манифестацијама; – понаша се у складу са правилима музичког бонтонa у различитим музичким приликама; – критички просуђује лош утицај прегласне музике на здравље; – користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво.	Креирање пратње за песме ритмичким и звучним ефектима, користећи притом различите изворе звука. Креирање покрета уз музику коју ученици изводе. Стварање мелодије на задати текст. Импровизација дијалога на инструментима Орфовог инструментарија и другим инструментима. Реконструкција музичких догађаја у стилу средњег века и ренесансе.	МК 1.4.1. МК 1.4.2. МК 1.4.3. МК 1.4.4.
Дидактичко-методичко остваривање програма	За редовну наставу хора и оркестра планиран је 1 час недељно, односно 36 часова годишње. Природа саме музике, па и предмета хор и оркестар указује на стално прожимање и садејство свих области и тема које		

	<p>су предвиђене наставним програмом. Све области се прожимају и ниједна се не може изучавати изоловано и без садејства са другим областима.</p> <p>Настава је усмерена на остваривање исхода и даје предност искуственом учењу у оквиру којег ученици развијају лични однос према музици а постепена рационализација искуства временом постаје теоријски оквир.</p> <p>Планира се примена што различитијих метода у настави ради веће заинтересованости ученика. У оквиру тога биће одржани угледни часови у првом или другом полугођу, планира се чешће коришћење информационо комуникационих технологија. Одржаваће се часови међупредметног повезивања уз примену методе тимске наставе. Обележаваће се значајни датуми одравањем пригодних предавањима и/или радионицама. Учествоваће се у пројектима значајним за хор и оркестар на школском и ширем нивоу.</p> <p>Кроз задате садржаје применом наведених метода и активности планирано је да се остваре прописани исходи за 5. и 6. разред.</p>
<p>Формативно и сумативно оцењивање</p>	<p>Настава хора и оркестра подразумева учешће на првом месту ученика који имају музичке предиспозиције. Како је предмет хор и оркестар синтеза вештина и знања, полазна тачка у процесу оцењивања треба да буду индивидуалне музичке способности и ниво претходног знања сваког ученика. Битни фактори за праћење музичког развоја и оцењивање сваког ученика су ниво његових постигнућа у односу на дефинисане исходе као и рад, степен ангажованости, кооперативност, интересовање, став, умешност и креативност. Тако се у настави хора и оркестра за исте васпитно-образовне задатке могу добити различите оцене, као и за различите резултате исте оцене, због тога што се конкретни резултати упоређују са индивидуалним ученичким могућностима.</p> <p>Начин провере и оцена треба да подстичу ученика да напредује и активно учествује у свим видовима музичких активности. Главни критеријум за процес праћења и процењивања је начин ученичке партиципације у музичком догађају, односно да ли је у стању да прати музичко дело при слушању и како односно, да ли и како изводи и ствара музику користећи постојеће знање. У зависности од области и теме, постигнућа ученика се могу оценити проценом практичног рада и уметничког и стваралачког ангажовања. Поред ових традиционалних начина оцењивања, треба користити и друге начине оцењивања као што су:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. допринос ученика за време групног рада, 2. израда креативних задатака на одређену тему, 3. рад на пројекту (ученик даје решење за неки проблем и одговара на конкретне потребе), 4. специфичне вештине. <p>У процесу вредновања резултата учења наставник треба да буде фокусиран на ученичку мотивацију и ставове у односу на извођење и стваралаштво, способност концентрације, квалитета перцепције и начин размишљања приликом слушања, као и примену тероетског знања у музицирању.</p> <p>Наставник треба да мотивише ученика на даљи развој, тако да ученик осети да је кроз процес вредновања виђен и</p>

	<p>подржан, као и да има оријентацију где се налази у процесу развоја у оквиру музике и музичког изражавања. Важно је укључити самог ученика у овај процес у смислу дијалога и узајамног разумевања у вези са тим шта ученик осећа као препреке (вољне и невољне) у свом развоју, као и на које начине се, из ученикове перспективе, оне могу пребродити.</p> <p>Када је у питању вредновање области Музичко стваралаштво, оно треба вредновати у смислу стваралачког ангажовања ученика, а не према квалитету насталог дела, јер су и најскромније музичке импровизације, креативно размишљање и стварање, педагошки оправдане.</p> <p>Узимајући у обзир циљ предмета неопходно је имати на уму да се оквир вредновања процеса и резултата учења одвија највише у учениковом живом контакту са музиком, тј. извођењу и стваралаштву, а такође и слушању музике. Теоретско знање треба да има своју примену и функцију у ученичком изражавању кроз музику и у контакту са музиком. Како процес учења у оквиру сваког часа треба да обухвати све области, посматрање ученика у живом контакту са музиком је истовремено показатељ квалитета процеса учења, као и идеална сцена за вредновање остварености исхода. Сумативно вредновање треба да буде осмишљено кроз задатке и активности које захтевају креативну примену знања.</p>
Начини прилагођавања	<p>У зависности од афинитета, креативних способности или извођачких могућности ученика рад се може организовати кроз следеће активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> - солистичко певање, - групе певача, "Мала школа инструмента" (клавир, гитара, тамбуре...), - групе инструмената, - млади композитори, - млади етномузиколози (прикупљање мало познатих или готово заборављених песама средине у којој живе), - музичко-креативне радионице (прављење музичких инструмената, илустрације везане за наставу музичке културе и школске музичке догађаје, ажурирање школског сајта, креирање, организација и реализација музичких догађаја...), - ритмичке радионице (модерни и традиционални плес, ритмичке игре, "бит боксинг" - вокалне перкусије, игре чашама, штаповима...), - посете концертима у школи и ван ње (концерти еминентних уметника, концерти у организацији Музичке омладине или неког другог удружења, концерти ученика музичких школа, пријатеља школе, пројекције музичких филмова...). <p>Програм рада треба прилагодити индивидуалним могућностима, зрелости и нивоу претходног знања сваког ученика. За изузетно даровите ученике урадиће се одговарајући поступак у индивидуализацији наставе која може водити ка изради ИОПЗ плана за тог ученика у сарадњи са ПП службом.</p> <p>За рад са ученицима који имају потешкоћа у савладавању градива, биће организоване додатне активности. На тај начин ће наставник, пошто је већ упознат са могућностима ученика, моћи боље да процени потребе ученика. У случају да дете има потешкоће у савладавању градива, урадиће се одговарајући поступак у индивидуализацији наставе која може водити ка изради ИОП 1 /ИОП2 плана за тог ученика у сарадњи са ПП службом.</p>

СЛОБОДНА НАСТАВНА АКТИВНОСТ - НАУЧНО НОВИНАРСТВО

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће за	За период од школске 2019/2020. до 2021/2022.године	
Циљ учења	<p>СРПСКИ ЈЕЗИК: Упознавање ученика са значајем новинарства. Примена стечених вештина приликом израде новинарског текста.</p> <p>ИСТОРИЈА: Изучавање историјских догађаја, појава и личности, стицање знања и компетенција неопходних за разумевање савременог света, развијање вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу.</p> <p>БИОЛОГИЈА: Изучавање биолошких појава и процеса из области физиологије, генетике, еволуције, екологије и заштите животне средине; развијање научног погледа на свет; развијање вештине критичког мишљења; развијање одговорног односа према себи и природи.</p> <p>ГЕОГРАФИЈА: Изучавањем Светске баштине у својој земљи и свету развија се интересовање за друге земље, поштовање културне и природне разноврсности и одговоран однос према свету у коме живимо.</p>		
Компетенције	<p>СРПСКИ ЈЕЗИК: Познаје основе новинарства – писања новинарског текста, припреме за штампу и примене стеченог знања за научно-истраживачки рад.</p> <p>ИСТОРИЈА: Тумачење историјских извора и њихова примена у стицању знања. Развијање вербалне комуникације. Упознавање културно-историјских споменика и неговање односа према њима. Упознавање и тумачење локалне историје</p> <p>БИОЛОГИЈА: Ученик разуме основне биолошке појмове и процесе. Поседује општа знања о пореклу и развоју живота на Земљи, познаје значај јединствености и очувања разноврсности живота на Земљи и има развијену свест о општој здравственој и еколошкој култури. Поседује истраживачке вештине потребне за рад у биологији. Способан је да примени стечена биолошка знања и вештине у свакодневном животу. Критички размишља и развија научни поглед на свет и оспособљен је за наставак школовања.</p> <p>ГЕОГРАФИЈА: Естетска компетенција; одговорно учешће у демократском друштву; одговоран однос према околини; рад са подацима и информацијама; дигитална компетенција; компетенција за учење; сарадња; комуникација</p>		
Методе рада	Дијалогска, монолошка, демонстративна, истраживачка, метода практичног рада – писање чланака, вести, извештаја, слагање и припрема за објављивање текста, употреба информатичке технологије.		
Облици рада	Рад у тиму, рад у групи, индивидуални рад, креативни рад – писање, истраживачки рад, интервјуисање, посета значајних личности у друштву.		
Ресурси	Компјутери, интернет извори, књиге, библиотека школе, диктафони. Одабрани историјски извори, мултимедијалне презентације, сајтови посвећени историји, географији и биологији, посете историјским локалитетима, музејима, Web стране посвећене Светској баштини (међународне и националне) мултимедијалне презентације, атлас		
Наставна тема	Исходи	Садржај	Образовни стандарди
ОСНОВИ НОВИНАРСТВА	<ul style="list-style-type: none"> -Познаје основе ВЕСТИ и ИЗВЕШТАЈА (ко?, шта?, где?, када?), -Исправља правописне и семантичке грешке у тексту, поједностављује стил изражавања, -Разуме значај информатичке технологије за припрему часописа и писање новинарских чланака, -Разуме вредност интервјуа и основе комуникације са саговорником – уме да поставља јасна и сувисла питања, 	<ul style="list-style-type: none"> Врсте новинарског изражавања-ВЕСТ, -Врсте новинарског изражавања-ИЗВЕШТАЈ, -Коректура-практична вежба, -Вест и извештај-практична вежба, -Информатичко образовање, -Интервју, -Интернет и његова примена у новинарству, -Илустрације у новинарству 	<ul style="list-style-type: none"> СЈ. 1.1.3. СЈ. 1.1.7. СЈ. 1.2.5. СЈ. 1.2.7. СЈ. 1.2.8. СЈ. 1.3.14.

	-Разуме примену фотографије и обраде фотографија приликом уобличавања новинарског текста/часописа.		
ИСТРАЖИВАЧКИ РАД И ПИСАЊЕ ТЕКСТОВА	-Уме да припрема грађу за објављивање новог броја часописа, -Прикупља текстова и фотоматеријал, -Анализира прикупљени материјал и прилагођава концепцији часописа.	-Одабир фотографија и прекуцавање текстова, -Извештај са Дана школе, -Анализа прилога за нови број, -На новинарском задатку, -Прикупљање прилога за нови број.	СЈ. 2.1.4. СЈ. 2.1.7. СЈ. 2.2.2. СЈ. 2.2.5. СЈ. 3.1.3. СЈ. 3.2.5.
ИСТОРИЈА МОЈЕ ПОРОДИЦЕ	-анализира информације из историјских извора, -увиђа значај историјских извора за проучавање историје своје породице, -прикупља и разврстава историјске изворе, -повезује историјске изворе са установама где се чувају.	Улога малог човека кроз историју(како је открити?) Мој славни предак	ИС.1.1.1 ИС.1.1.2 ИС.2.1.5 ИС.3.1.1
СЕДАМ СВЕТСКИХ ЧУДА СТАРОГ СВЕТА	-развија интересовање за културно историјске споменике старог света, -развија критичко мишљење, -зна да, уз помоћ географске карте, лоцира места постојања светских чуда	Направимо седам светских чуда Где су данас та светска чуда?	ИС.1.1.4 ИС.1.2.3 ИС.2.1.1 ИС.2.2.2 ИС.3.1.2 ИС.3.1.6
ИСТОРИЈСКЕ ЛИЧНОСТИ	-увиђа улогу и значај историјских личности, -уме да смести историјску личност у одговарајући век или миленијум, -разликује легенду од историјских чињеница	Препознавање историјских личности. Славне личности које су мењале свет	ИС.1.1.7 ИС.2.1.5 ИС.2.1.2 ИС.3.1.1 ИС.3.2.1
ЗАВИСИМО ЈЕДНИ ОД ДРУГИХ	-разуме појам биодиверзитета, -разуме међусобну повезаност живих бића, као и зависност одређених живих бића од процеса који су специфични за нека друга жива бића, -разуме типове интеракције између живих бића (симбиоза, паразитизам, мутуализам, конкуренција за ресурсе, однос предатор-плен, -користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата. -разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може да примени	Пројекат: Сви смо повезани Изучавање одређеног типа односа између одабраних живих бића	БИ.1.4.2. БИ.1.4.3. БИ.2.4.3. БИ.2.4.4. БИ.3.4.4. БИ.3.6.2.
УЗРОЦИ НЕСТАЈАЊА ВРСТА	-разуме теорије о настанку живота на Земљи, -разуме значај различитих врста и њихови улогу у природи,	Пројекат: Зашто врсте нестају? Изучавање одређене врсте која је нестала или јој прети изумирање	БИ.1.3.2. БИ.1.3.3. БИ.2.3.1.

	<p>-разуме ток еволуције, начин деловања природне селекције,</p> <p>-разуме начин на који настају фосили и њихов значај,</p> <p>-користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата.</p> <p>– разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може да примени</p>		<p>БИ.2.6.3.</p> <p>БИ.3.3.1.</p> <p>БИ.3.3.3.</p>
ЗДРАВЕ ЖИВОТНЕ НАВИКЕ	<p>-одржава личну хигијену и хигијену животног простора у циљу спречавања инфекција;</p> <p>– доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактив-них супстанци;</p> <p>– збрине површинске озледе коже, укаже прву помоћ у случају убода инсеката, сунчанице и топлотног удара и затражи лекарску помоћ кад процени да је потребна;</p> <p>– повеже узроке нарушавања животне средине са последицама по животну средину и људско здравље и делује личним примером у циљу заштите животне средине;</p> <p>– користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата. – табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке;</p> <p>– разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може да примени.</p>	Пројекат: Водич за здраве животне навике Рад на изабрану тему везано за здравље и хигијену	<p>БИ.1.5.2.</p> <p>БИ.1.5.3.</p> <p>БИ.2.5.4.</p> <p>БИ.3.5.1.</p> <p>БИ.3.5.4.</p>
СВЕТСКА БАШТИНА У РУКАМА МЛАДИХ	<ul style="list-style-type: none"> – Проналази на карти државе и на њима места Светске баштине, – Препознаје места Светске баштине у нашој земљи и проналази их на карти, – Вреднује улогу међународних организација у свету, – Анализира позитивне утицаје човека на Светску баштину у државама које улажу напоре на њеном очувању и упоређује са сличним примерима у нашој земљи, – Изводи закључак о могућим решењима за локалитете Светске баштине чији је опстанак угрожен, – Препознаје и описује у свом окружењу потенцијале за упис на листу националне баштине 	<p>-Значење термина баштина (покретна и непокретна баштина),</p> <p>-Критеријуми за избор локалитета Светске баштине,</p> <p>-Праћење стања очувања места Светске баштине (листа Светске баштине у опасности),</p> <p>-Места Светске баштине у нашој земљи,</p> <p>-Номинација локалитета у мом граду/општини за упис на листу националне баштине,</p> <p>-Израда странице у електронском часопису посвећена овој наставној теми,</p>	<p>ГЕ1.1.1.</p> <p>ГЕ1.1.2.</p> <p>ГЕ1.1.3.</p> <p>ГЕ1.2.4.</p> <p>ГЕ1.4.4.</p> <p>ГЕ2.1.1.</p> <p>ГЕ2.3.3.</p> <p>ГЕ3.1.1.</p> <p>ГЕ3.1.2.</p> <p>ГЕ3.1.3.</p>

Дидактичко-методичко остваривање програма	У оквиру ове слободне активноти планирано је да се месечно одржава неколико часова из сваке од четири области: српски језик, историја, географија и биологија, што укупно чини 36 часова наставе. Корелација и примена што различитијих метода рада доприносе успешном овладавању програма рада. Обука ученика има теоретски и практични део, уз нарочит осврт на вештине комуникације, изражавање и сарадњу на разним пројектима и редовним активностима као што истраживачки задаци и припрема новинарског текста. Уколико постоји могућност ученике одвести на сајам књига, музеј, истраживачку станицу или неко друго место где могу стећи потребна знања, вештине, посматрати огледе и технолошки развој и тако видети примену наученог. Уколико је могуће укључити и презентовање родитеља или других сарадника који ће помоћи у остваривању програма.		
Формативно и сумативно оцењивање	Скала оцењивања је тростепена (истиче се, добар и задовољава. Процес оцењивања вршиће се на основу прикупљених информација из различитих извора: свакодневна посматрања, усмено одговарање, активност на часу, рад на часу (индивидуално или у групи), учешће у пројектима, радионицама, ангажовање на датом задатку.		
Начини прилагођавања	Даровити ученици добијаће сложеније задатке, а ученици са потешкоћама у савладавању градива добијаће једноставније задатке.		

ШЕСТИ РАЗРЕД

ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ

ШЕСТИ РАЗРЕД - СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће за српски језик (редовна настава)	За период од школске 2019/2020. до 2021/2022.године	
Циљ учења	Оспособљавање ученика да правилно користи српски језик у говору и писању тако што ће овладати основним законитостима српског језика; да развија читалачке компетенције кроз читање и тумачење књижевних дела, емоционално уживљавање, истраживачко посматрање, естетско доживљавање, критичко мишљење, морално расуђивање и асоцијативно повезивање; да негује љубав према српском језику и књижевности који су важни чиниоци за изградњу националне културе и идентитета.		
Компетенције	Примењује основна знања о српском језику и основна начела тумачења књижевних дела; поштује књижевнојезичку норму и користи језик као низ стваралачких могућности у усменој и писаној комуникацији – обликује логичан и структуриран говорени и писани текст; чита, тумачи, упоређује и вреднује књижевне и неуметничке текстове из националне и светске културне баштине прикладне узрасту ученика; уме да изабере дела за читање према свом литерарном укусу; чува, негује и воли српски језик.		
Методe рада	дијалoшка, монолошка, текстовна, демонстративна, истраживачка		
Облици рада	индивидуални, фронтални, групни, рад у пару, пројектна настава		
Ресурси	Читанка, Граматика, Правопис, лектира, ПП презентације, збирке задатака и тестови за завршни испит и такмичења из језика и књижевности		
Корелација	историја, географија, руски језик, енглески језик, музичка култура, ликовна култура, верска настава, грађанско васпитање		
Наставна тема	Исходи По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Садржај	Образовни стандарди
КЊИЖЕВНОСТ	<ul style="list-style-type: none"> – повеже књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима са новим делима која чита; – чита са разумевањем; парафразира прочитано и описује свој доживљај различитих врста књижевних дела и научно-популарних текстова; – одреди род књижевног дела и књижевну врсту; – прави разлику између дела лирског, епског и драмског карактера; – разликује ауторску приповетку од романа; – анализира структуру лирске песме (строфа, стих, рима); – уочава основне елементе структуре књижевноуметничког дела: тема, мотив; радња, време и место радње; 	Лирика Лектира 1. Обредне лирске народне песме (избор) 2. Ђура Јакшић: <i>Вече</i> 3. Јован Дучић: <i>Село</i> 4. Мирослав Антић: <i>Плава звезда</i> 5. Вељко Петровић: <i>Ратар / Алекса Шантић: О, класје моје</i> 6. Десанка Максимовић: <i>Грачаница / Војислав Илић: Свети Сава</i> 7. Стеван Раичковић: <i>Хвала сунцу, земљи, трави</i> 8. Милован Данојлић: <i>Овај дечак зове се Пепо Крста</i> 9. Сергеј Јесењин: <i>Песма о керуши</i>	СЈ.1.4.1-1.4.9. СЈ.1.1.1. СЈ.1.1.2. СЈ.1.4.9. СЈ.2.4.1. СЈ.2.4.2. СЈ.2.4.4-2.4.7. СЈ.3.4.1. СЈ.3.4.3. СЈ.3.4.7.

	<ul style="list-style-type: none"> – разликује заплет и расплет као етапе драмске радње; – разликује појам песника и појам лирског субјекта; појам приповедача у односу на писца; – разликује облике казивања; – увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике; – одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевноуметничком тексту; – анализира узрочно-последичне односе у тексту и вреднује истакнуте идеје које текст нуди; – анализира поступке ликова у књижевноуметничком делу, служећи се аргументима из текста; – уочава хумор у књижевном делу; – разликује хумористички и дитирамбски тон од елегичног тона; – илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у прошлости описане у књижевним делима; – уважава националне вредности и негује културноисторијску баштину; – препоручи књижевно дело уз кратко образложење; – упореди књижевно и филмско дело, позоришну представу и драмски текст; 	<p>Књижевни термини и појмови</p> <p>Врста строфе према броју стихова у лирској песми: дистих; терцет; врста стиха по броју слогова (лирски и епски десетерац).</p> <p>Одлике лирске поезије: нагласак речи и ритам; рима – парна, укрштена, обгрљена; улога риме у обликовању стиха.</p> <p>Стилске фигуре: контраст, хипербола.</p> <p>Врсте ауторске и народне лирске песме: социјалне песме, дитирамб, елегија; обредне песме (коледарске, краљичке, додолске, божићне).</p> <p>ЕПИКА</p> <p>Лектира</p> <p>10. Народна песма: <i>Смрт Мајке Југовића</i></p> <p>11. Народна песма: <i>Марко Краљевић укида свадбарину</i></p> <p>12. Петар Кочић: <i>Јаблан</i></p> <p>13. Исидора Секулић: <i>Буре (одломак)</i>/Бранко Ћопић: <i>Чудесна справа</i></p> <p>14. Иво Андрић: <i>Аска и вук</i></p> <p>15. Антон Павлович Чехов: <i>Вањка</i>/Итало Калвино: <i>Шума на ауто-путу</i> (из збирке прича <i>Марковалдо или годишња доба у граду</i>)</p> <p>16. Светлана Велмар Јанковић: <i>Сирото ждребе</i> (из <i>Књиге за Марка</i>)</p> <p>Књижевни термини и појмови</p> <p>Основна тема и кључни мотиви.</p> <p>Облици казивања: нарација (хронолошко приповедање), описивање, дијалог, монолог.</p> <p>Фабула/радња, редослед догађаја. Врсте епских дела: приповетка, роман.</p>	
--	---	--	--

		<p>Културно-историјско предање (нпр. Смрт Марка Краљевића)</p> <p>ДРАМА Лектира 17. Коста Трифковић: <i>Избирачица</i> (одломак) 18. Миодраг Станисављевић: <i>И ми трку за коња имамо</i> (одломак) 19. Бранислав Нушић: <i>Аналфабета</i> (одломак) Књижевни термини и појмови Драмске врсте: комедија – основне одлике. Монолог и дијалог у драми. Дидаскалије, реплика. Етапе драмске радње (заплет и расплет).</p> <p>НАУЧНОПОПУЛАРНИ И ИНФОРМАТИВНИ ТЕКСТОВИ (бирати 2 дела) 20. Вук Караџић: <i>Живот и обичаји народа српскога</i>: Божић (одломак); Ђурђевдан (одломак); Додоле, прпоруше и чароице (одломци) 21. Владимир Хулпах: <i>Легенде о европским градовима</i> (избор) 22. Никола Тесла: <i>Моји изуми</i> (поглавље по избору) 23. Жан-Бернар Пиј, Серж Блок, Ан Бланшар: <i>Енциклопедија лоших ђака, бунтовника и осталих генијалаца</i> (избор) 24. Гроздана Олујић: <i>Били су деца као и ти</i> (избор)</p> <p>ДОМАЋА ЛЕКТИРА 25. Епске народне песме о Косовском боју (избор)</p>	
--	--	--	--

		<p>26. Епске народне песме о Марку Краљевићу (избор) 27. Бранислав Нушић: <i>Аутобиографија</i> 28. Анђела Нанети: <i>Мој дека је био трешња</i> 29. Весна Алексић: <i>Каљави коњ (Прича о богињи Лади – Звездана вода; Прича о богу Сварогу – Небески ковач и Прича о богу Стрибору – Сеченско светло)</i> 30. Бранко Ћопић: <i>Орлови рано лете</i> 31. Ференц Молнар: <i>Дечаџи Павлове улице</i></p> <p>Допунски избор лектире (бирати 3 дела) Добрица Ерић: <i>Месечеви миљеници</i> (песме о свицима) (избор) Бранислав Петровић: избор из антологија песама за децу (<i>Морава, Влашићи, Дунав, Говор дрвећа, Грађење куће, Па шта, па шта и друге</i>) Владимир Стојиљковић: <i>Писмописац</i> (Писмо Бранку Ћопићу) Владимир Андрић: <i>Пустолов</i> Тиодор Росић: <i>Приче старог чаробњака</i> (једна прича по избору) Борислав Пекић: <i>Сентиментална повест Британског царства</i> („Велика повеља слободе у земљи без устава” – одломци) Вилијем Саројан: <i>Зовем се Арам</i> Хенрик Сјенкијевич: <i>Кроз пустињу и прашуму</i> Џејмс Крис: <i>Тим Талир или Продати смех</i> Џек Лондон: <i>Зов дивљине/Бели очњак</i> Реј Бредбери: <i>Маслачково вино</i> (избор) Ивана Брлић Мажуранић: <i>Приче из давнина</i> (избор) Владислава Војновић: <i>Приче из главе</i> (прича <i>Позориште</i> – одломци) Јасминка Петровић: <i>Ово је најстрашнији дан у мом животу</i></p>	
--	--	---	--

		Александар Поповић: <i>Снежана и седам патуљака</i> , драмска бајка.	
ЈЕЗИК	<p>1. Граматика</p> <ul style="list-style-type: none"> – повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима; – препозна делове речи у вези са њиховим грађењем; – разликује гласове српског језика по звучности и месту изговора; – разликује врсте гласовних промена у једноставним примерима и примењује књижевнојезичку норму; – одреди врсте и подврсте заменица, као и њихов облик; – препознаје глаголска времена и употребљава их у складу са нормом; – разликује реченице по комуникативној функцији; 	<p>Подела речи по настанку: просте речи и творенице; породица речи, уочавање корена речи.</p> <p>Саставни делови твореница (творбене основе, префикси и суфикси). Граматичка основа и граматички наставци у поређењу са творбеном основом и суфиксима.</p> <p>Настанак гласова и говорни органи; подела гласова: самогласници и сугласници (прави сугласници и сонанти); Подела сугласника по звучности и по месту изговора.</p> <p>Подела речи на слоге; слоготворно р.</p> <p>Гласовне промене – уочавање у грађењу и промени речи: непостојано а; промена л у о; палатализација; сибиларизација; јотовање; једначење сугласника по звучности; једначење сугласника по месту изговора; губљење сугласника. Заменице: неличне именичке заменице (односно-упитне, неодређене, опште, одричне); придевске заменице: присвојне (с нагласком на употребу заменице свој, показне, односно-упитне, неодређене, опште, одричне). Граматичке категорије заменица: род, број, падеж и лице.</p> <p>Грађење и основна значења глаголских времена: аорист, имперфекат (само на нивоу препознавања; имперфекат глагола бити); плусквамперфекат.</p> <p>Независне предикатске реченице – појам комуникативне функције; подела на обавештајне, упитне, заповедне, жељне и узвичне реченице.</p>	<p>C.J.1.3.1.</p> <p>CJ.1.3.3.</p> <p>CJ.1.3.4.</p> <p>C.J.1.3.5.</p> <p>C.J.1.3.6.</p> <p>CJ.1.3.7.</p> <p>CJ.1.3.8.</p> <p>CJ.1.3.9.</p> <p>CJ1.3.10.</p> <p>CJ.1.2.1.</p> <p>CJ.1.2.2.</p> <p>CJ.1.2.7.</p> <p>CJ.1.2.8.</p> <p>C.J.2.3.2.</p> <p>CJ.2.3.3.</p> <p>C.J.2.3.4.</p> <p>CJ.2.3.7.</p> <p>CJ.3.3.4.</p> <p>CJ.3.3.7.</p>

	<p>2.Правопис – доследно примењује правописну норму; – користи правопис (школско издање);</p> <p>3.Ортоепија -разликује дуги и кратки акценат у изговореној речи;</p>	<p>Писање имена васионских тела. Растављање речи на крају реда (основна правила). Правописна решења у вези са гласовним променама. Писање именичких и придевских одричних заменица са предлозима. Писање заменице Ваш великим почетним словом. Правописна решења у вези са писањем обрађених глаголских облика.</p> <p>Правилан изговор гласова ч, ћ, џ, ч, р. Дуги и кратки акценти.</p>	
<p>ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА</p>	<p>-употребљава различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање различитих типова текстова, без сажимања и са сажимањем, причање (о догађајима и доживљајима) и описивање; – разликује и гради аугментативе и деминутиве; – саставља обавештење, вест и кратак извештај; – разуме основна значења књижевног и неуметничког текста; – проналази, повезује и тумачи експлицитно и имплицитно садржане информације у краћем, једноставнијем књижевном и неуметничком тексту; – драматизује одломак одабраног књижевноуметничког текста; – говори јасно, поштујући стандарднојезичку норму; – изражајно чита обрађене књижевне текстове.</p>	<p>Текстови у функцији унапређивања језичке културе. Анализирање снимљених казивања и читања (звучна читанка). Говорне вежбе на унапред одређену тему. Учтиве форме обраћања. Лексикологија: аугментативи (са пејоративима), деминутиви (са хипокористцима). Правописне вежбе: диктат; допуњавање текста; уочавање и објашњавање научених правописних правила у тексту. Богаћење речника: лексичко-семантичке вежбе (нпр. избегавање сувишних речи и туђица; фигуративна значења речи; проналажење изостављених реченичних делова); стилске вежбе: (нпр. текст као подстицај за сликовито казивање; ситуациони предлог за тражење погодног израза). Писмене вежбе и домаћи задаци и њихова</p>	<p>СЈ.1.1.4. СЈ.1.1.5. СЈ.1.1.6. СЈ.1.2.1-1.2.4. СЈ.1.2.6. СЈ.1.2.8. СЈ.1.3.12. СЈ.1.3.15. СЈ.1.3.17. СЈ.2.2.1. СЈ.2.2.4. СЈ.2.2.5. СЈ.2.1.5. СЈ.3.1.1. С.Ј.3.1.2. С.Ј.3.3.7.</p>

		анализа на часу. Четири школска писмена задатка – по два у сваком полугодишту (један час за израду задатка и два за анализу и писање унапређене верзије састава).	
Дидактичко-методичко остваривање програма	<p>Наставни програм предмета Српски језик и књижевност чине три предметне области/теме: књижевност, језик и језичка култура и планирано је да се кроз ове области редовна настава реализује четири пута недељно са годишњим фондом од 144 часа. Планирана је реализација додатне и допунске наставе, као и рад у секцијама: литерарна, драмска, новинарска и рецитаторска. Током школске године наставници ће одржати огледне, али и интердисциплинарне часове са циљем што веће међупредметне повезаности. Планира се чешћа примена савремене технологије и различитих метода у настави српског језика. Осавремењивање часова постићи ће се и коришћењем електронских уџбеника. Учествоваће се и у значајним културним манифестацијама, пројектима, такмичењима и конкурсима на разним нивоима.</p>		
Формативно и сумативно оцењивање	<p>Праћење и вредновање резултата напредовања ученика започиње иницијалним тестом на почетку школске године, а завршава се завршним тестом на крају. Процена достигнутог нивоа знања бројчано се оцењују кроз: четири писмена, осам домаћих задатака и најмање четири контролна задатка. Сумативно се оцењују и диктати, рецитације, говорне вежбе, рад на часу и рад у пројектима. Критеријум сумативног оцењивања усклађен је међу наставницима на новоу већа. Сваки наставни час и свака активност ученика могу се формативно оцењивати током целе школске године. Њиме се процењује знање, вештине, ставови и понашање који дају повратну информацију ученику и наставнику о томе које компетенције су усвојене, а које нису.</p>		
Начини прилагођавања	<p>Настава ће бити прилагођена како даровитим ученицима, тако и онима са слабијим постигнућима. Биће организовани часови додатне и допунске наставе једном недељно и држаће је наставник који том одељењу предаје. У одређеним случајевима наставник ће заједно са педагогом и психологом школе израдити ИОП 1, 2 или 3 за ученике којима је потребна индивидуализација наставе. Даровити ученици, као и други заинтересовани, биће укључени у разна такмичења из српског језика и књижевности, литерарне конкурсе и друге пројекте и активности које ће се реализовати у току школске године (Дан школе, Савиндан, Поетско вече, Читалачки кутак, Дан науке, израда школског часописа „Аска“ итд.). Такође, за ученике 6. разреда биће организоване посете институцијама културног, уметничког, историјског, васпитног и образовног значаја, а то су: позоришта, биоскопи, музеји итд.</p>		

ШЕСТИ РАЗРЕД - ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће за стране језике – ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	За период од школске 2019/2020. до 2021/2022.године	
Циљ учења	Циљ наставе и учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури израђивањем стратегија учења страног језика, оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама као и према сопственом језику и културном наслеђу.		
Опште предметне компетенције	Поседовање свести о језику као комуникационом средству, располагање основном језичком писменошћу и схватање повезаности између језика и културних идентитета; коришћење једноставних језичких средстава у циљу обављања елементарне писмене и усмене комуникације		
Специфичне предметне компетенције	<p><u>Функционално-прагматичка</u>: комуникативна компетенција у ужем смислу и обухвата умеће рецепције (разумевање говора и писаног текста), умеће продукције (писано и усмено изражавање), умеће интеракције и умеће језичког посредовања (медијације)</p> <p><u>Лингвистичка компетенција</u>: познавање и разумевање принципа функционисања и употребе језика које обухвата фонолошко-фонетска, правописана, лексичка, семантичка, граматичка (морфо-синтаксичка) знања</p> <p><u>Интеркултурна компетенција</u>: познавање основних појава и процеса који одликују свакодневни живот циљне културе; поседовање основних знања о разликама у свакодневном животу и размивање да су разлике последица сложености културе; неговање позитивног и отвореног става према разликама које ученик препознаје између своје и циљне културе; прихватање разлике које постоје између властите и циљне културе и прилагођавање понашања основним конвенцијама; неговање става отворености и радозналости према циљној култури и поседовање основне вештине за критичко истраживање и разумевање појава циљне и властите</p>		
Методе рада	демонстративно-илустративна; вербално-текстуална; аудитивна; дијалогска, монолошка, анализа текста, текстуална, истраживачки рад, анализа текста		
Облици рада	фронтални, индивидуални, рад у паровима, пројектна настава		
Ресурси	Уџбеник; радна свеска; приручник за наставнике; teacher's resource CD; материјал за интерактивну наставу, аудио ЦД		
Корелација	српски језик и књижевност, историја, географија, биологија, музичка култура, ликовна култура, грађанско васпитање, час одељењског старешине, физичко васпитање		
Наставна тема	Исходи	Садржај	Образовни стандарди
ПОЗДРАВЉАЊ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ И ТРАЖЕЊЕ/ ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ И ДРУГИМА У ШИРЕМ ДРУШТВЕНОМ КОНТЕКСТУ	Разуме једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе; – поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставнија језичка средства; – размени	Слушање и читање једноставнијих текстова који се односе на поздрављање и представљање (дијалози, наративни текстови, формулари и сл.); реаговање на усмени или писани импулс саговорника (наставника, вршњака и сл.) и иницирање	ПСТ.1.1.2 ПСТ.1.1.10 ПСТ.1.1.16 ПСТ.2.3.2 ПСТ.3.3.2

	<p>једноставније информације личне природе; – у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима;</p>	<p>комуникације; усмено и писано давање информација о себи и тражење и давање информација о другима The Present Simple Tense за изражавање сталних и уобичајених радњи. The Past Simple Tense глагола to be и осталих глагола (правилних и неправилних). The Past Continuous Tense. The Present Perfect Tense учесталијих глагола (правилних и неправилних). Питања са Who/What/Where/When/Why... Питања са препозиционим глаголима. Употреба и изостављање чланова при ближем одређивању лица, у фиксним изразима (go to school/by car/on foot...), са основним географским појмовима (називима улица, градова, држава...) (Интер)културни садржаји: устаљена правила учтиве комуникације; имена и надимци; родбина, породични односи и родбинске везе; већи градови у земљама циљне културе.</p>	
<p>ОПИСИВАЊЕ БИЋА,ПРЕДМЕТА,МЕСТА,ПОЈАВА,РАДЊИ,СТАЊА И ЗБИВАЊА</p>	<p>– разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; – опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства</p>	<p>Слушање и читање једноставнијих текстова који се односе на опис бића, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; усмено и писано описивање/поређење бића, предмета, појава и места. The Present Simple Tense и The Present Continuous Tense за изражавање појава, радњи, стања и збивања у садашњости, The Past Simple Tense и The Past Continuous Tense за изражавање појава, радњи, стања и збивања у прошлости. Поређење придева по једнакости as...as, not so/as...as. Поређење придева са less и the least. Придеви са наставцима –ed и –ing. Творба и употреба прилога за начин (beautifully,</p>	<p>ПСТ.1.1.1 ПСТ.1.1.12 ПСТ.2.1.2 ПСТ.2.1.14 ПСТ.2.1.18 ПСТ.2.1.23 ПСТ.3.1.22</p>

		<p>quickly, happily, well, badly, fast, hard...) Употреба одређеног члана уз суперлатив придева. Употреба/изостављање одређеног члана уз називе места. (споменици, музеји, улице, паркови...). Релативне заменице who, which, that, whose, where... Неодређене заменице (somebody, something, anybody, anything, nobody, no one, nothing, everything...). Питања са What...like, How, Why... Негативни префикси un-, im-... (Интер)културни садржаји: особености наше земље и земаља говорног подручја циљног језика (знаменитости, географске</p>	
<p>ИЗНОШЕЊЕ ПРЕДЛОГА И САВЕТА, УПУЋИВАЊЕ ПОЗИВА ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ И РЕАГОВАЊЕ НА ЊИХ</p>	<p>– упуту предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе; – затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности</p>	<p>Слушање и читање једноставнијих текстова који садрже предлоге; усмено и писано преговарање и договарање око предлога и учешћа у заједничкој активности; писање позивнице за прославу/журку или имејла/СМС-а којим се уговара заједничка активност; прихватање/одбијање предлога, усмено или писано, уз поштовање основних норми учтивости и давање одговарајућег оправдања/ зговора. The Present Continuous Tense за унапред договорене радње. Заповедни начин. Изрази: How about...? What about...? Why don't we...? Would you like...? Do you want...? Shall we...? Let's... Модални глаголи за изражавање предлога – can/could/may/might. Модални глаголи should за давање савета. Први кондиционал. (Интер)културни садржаји: прикладно упућивање предлога, савета и позива и реаговање на предлоге, савете и позиве.</p>	<p>ПСТ:1.1.4 ПСТ.1.17 ПСТ.1.1.13 ПСТ.1.1.19 ПСТ.1.2.4 ПСТ.1.3.1 ПСТ.2.1.2 ПСТ.2.1.6 ПСТ.2.1.21 ПСАТ.2.2.3 ПСТ.2.1.12 ПСТ.2.2.3 ПСТ.2.3.1 ПСТ.3.1.2 ПСТ.3.1.6</p>

<p>ИЗРАЖАВАЊЕ МОЛБИ, ЗАХТЕВА, ОБАВЕШТЕЊА, ИЗВИЊЕЊА, ЧЕСТИТАЊА И ЗАХВАЛНОСТИ</p>	<p>– разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих; – упуту уобичајене молбе и захтеве; – честита, захвали се и извини се користећи једноставнија језичка</p>	<p>Слушање и читање једноставнијих исказа којима се нешто честита, тражи/нуди помоћ, услуга, обавештње или се изражава извињење, захвалност; усмено и писано честитање, тражење и давање обавештења, упућивање молбе за помоћ/услугу и реаговање на њу, изражавање извињења и захвалности. Модални глаголи за изражавање молбе и захтева – can/could/may. Would you like...? Will за изражавање молби. The Present Simple Tense за изражавање утврђених програма, реда возње, распореда и сл. Заменице one, ones. (Интер)културни садржаји: правила учтивости комуникације, значајни празници и догађаји, честитања</p>	<p>ПСТ.1.1.1 ПСТ.1.1.7 ПСТ.1.1.12 ПСТ.1.1.15 ПСТ.1.1.19 ПСТ.1.2.4 ПСТ.1.3.1 ПСТ.2.1.1 ПСТ.2.3.2 ПСТ.3.1.1 ПСТ.3.3.1</p>
<p>РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ УПУТСТАВА</p>	<p>– разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; – пружи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота</p>	<p>. Слушање и читање текстова који садрже једноставнија упутства (нпр. за израду задатака, пројеката и сл.) с визуелном подршком и без ње; усмено и писано давање упутстава. Заповедни начин. (Интер)културни садржаји: правила учтивости у складу са степеном формалности и ситуацијом.</p>	<p>ПСТ.1.1.3 ПСТ.1.1.8 ПСТ.1.2.4 ПСТ.1.3.1 ПСТ.2.1.1 ПСТ.2.1.13 ПСТ.3.1.1 ПСТ.3.1.7</p>
<p>ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У САДАШЊОСТИ</p>	<p>– разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; – пружи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; – разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости; – разуме једноставније текстове у којима се описују способности</p>	<p>Слушање и читање описа и размењивање исказа у вези са сталним, уобичајеним и тренутним догађајима/активностима и способностима; усмено и писано описивање сталних, уобичајених и тренутних догађаја/активности и способност Present Simple Tense за изражавање сталних и уобичајених радњи. The Present Continuous Tense за изражавање тренутних и привремених радњи. Разлике у употреби глаголских облика The Present Simple Tense и The Present Continuous</p>	<p>ПСТ.1.1.5 ПСТ.1.1.12 ПСТ.1.2.4 ПСТ.1.3.1 ПСТ.2.1.2 ПСТ.2.1.8 ПСТ.2.1.1 ПСТ.2.1.20 ПСТ.3.1.2 ПСТ.3.1.16</p>

		<p>Tense. The Present Perfect Simple Tense за изражавање радњи које су почеле у прошлости и још увек трају. Нулти кондиционал. Питања са препозиционим глаголима. Модални глагол can за изражавање способности. (Интер)културни садржаји: породични живот; живот у школи – наставне и ваннаставне активности; распусти</p>	
<p>ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У ПРОШЛОСТИ</p>	<p>– разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости; – размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; – опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; – опише неки историјски догађај, историјску личност и сл. – разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања,</p>	<p>Слушање и читање описа и усмено и писано размењивање иказа у вези са искуствима, догађајима/активностима и способностима у прошлости; усмено и писано описивање искустава, догађаја/активности и способности у прошлости; израда и презентација пројеката о историјским догађајима, личностима и сл. The Past Simple Tense правилних и неправилних глагола, све употребе. The Past Continuous Tense, све употребе Used to. Контрастирање употребе и значења глаголских облика The Past Simple Tense и The Past Continuous Tense. The Present Perfect Simple Tense за изражавање искустава и радњи у неодређеној прошлости и са ever, never, just, already, yet... Контрастирање употребе и значења глаголских облика The Past Simple Tense и The Present Perfect Simple Tense. Модални глагол could за изражавање способности у прошлости Linking words and phrases (first, then, next, as soon as, after that, finally...). Питања са Who/What/Where/When/Why... Питања са препозиционим глаголима. (Интер)културни садржаји: историсјки</p>	<p>ПСТ.1.1.5 ПСТ.1.1.9 ПСТ.1.2.3 ПСТ.2.1.14 ПСТ.2.1.15 ПСТ.2.1.23 ПСТ.2.2.3 ПСТ.3.1.14 ПСТ.3.1.16</p>

		догађаји, епохална открића; важније личности из прошлости)	
ОПИСИВАЊЕ БУДУЋИХ РАДЊИ (ПЛАНОВА, НАМЕРА, ПРЕДВИЂАЊА)	– разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих; – размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; – саопшти шта он/она или неко други планира, намерава, предвиђа;	Слушање и читање краћих текстова у вези са одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; усмено и писано договарање/извештавање о одлукама, плановима, намерама и предвиђањима. Would like + именица/инфинитив глагола. Stative verbs (want, promise, believe, think...) The Future Simple Tense за изражавање одлука донетих у тренутку говора, обећања и предвиђања на основу знања, искуства и веровања. Going to за изражавање планова, намера и предвиђања на основу чулних опажања. The Present Continuous Tense за изражавање унапред договорених/испланираних радњи. (Интер)културни садржаји: правила учтивости у складу са степеном формалности и ситуацијом.	ПСТ.1.1.1 ПСТ.1.1.9 ПСТ.1.1.11 ПСТ.1.1.20 ПСТ.1.2.3 ПСТ.2.1.3 ПСТ.2.1.8 ПСТ.2.1.12 ПСТ.2.1.22 ПСТ.2.2.3 ПСТ.3.1.4 ПСТ.3.1.16 ПСТ.3.1.27
ИСКАЗИВАЊЕ ЖЕЉА, ИНТЕРЕСОВАЊА, ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА	– разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; – изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставним језичким средствима;	Слушање и читање исказа у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима; усмено и писано договарање у вези са задовољавањем жеља и потреба; предлагање решења у вези са осетима и потребама; усмено и писано исказивање својих осећања и реаговање на туђа. Заповедни начин. Why don't we/you + инфинитивна основа глагола. Would like + именица/инфинитив глагола. Употреба придевско-предлошких израза tired of / sick of / fed up with / bored with. The Present Perfect Simple Tense (Интер)културни садржаји: мимика и гестикација; интересовања,	ПСТ.1.1.1 ПСТ.1.1.4 ПСТ.1.1.8 ПСТ.1.1.10 ПСТ.1.1.20 ПСТ.1.2.4 ПСТ.2.1.1 ПСТ.2.1.7 ПСТ.2.1.15 ПСТ.2.1.21 ПСТ.2.2.4 ПСТ.3.1.1 ПСТ.3.1.3 ПСТ.3.1.11 ПСТ:3.1.17

		хоби, забава, разонода, спорт и рекреација.	
ИСКАЗИВАЊЕ ПРОСТОРНИХ ОДНОСА И УПУТСТАВА ЗА ОРИЈЕНТАЦИЈУ У ПРОСТОРУ	– разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/положај предмета и бића у простору и правац кретања и одговори на њих; – затражи и разуме обавештења о оријентацији/положају предмета и бића у простору и правцу кретања; – опише правац кретања и просторне односе једноставним, везаним исказима;	Слушање и читање једноставнијих текстова у вези са смером кретања и специфичнијим просторним односима; усмено и писано размењивање информација у вези са смером кретања и просторним односима; усмено и писано описивање смера кретања и просторних односа. Excuse me. How do I get to...? What's the best way to...? Could you tell me the way to...? Go straight on until you get to (a bridge). Cross (the bridge). Turn back. Go back. Turn left/right into... Take the first/second turning on the right/left. Go along... It's on the left/right. It's opposite/behind/between/in front of/near/next to/at the corner/just around the corner... Заповедни начин. Предлози за изражавање положаја и просторних односа – in front of, behind, between, opposite...	ПСТ.1.1.3 ПСТ.1.1.9 ПСТ.1.1.11 ПСТ.1.1.20 ПСТ.1.2.2 ПСТ.2.1.3 ПСТ3.2.1.7 ПСТ.2.1.13 ПСТ.2.1.20 ПСТ.2.2.3 ПСТ.3.1.2 ПСТ.3.1.19 ПСТ.3.2.2
ИЗРИЦАЊЕ ДОЗВОЛА, ЗАБРАНА, ПРАВИЛА ПОНАШАЊА И ОБАВЕЗА	– разуме једноставније забране, правила понашања, своје и туђе обавезе и реагује на њих; – размени једноставније информације које се односе на забране и правила понашања у школи и на јавном месту, као и на своје и туђе обавезе; – саопшти правила понашања, забране и листу својих и туђих обавеза користећи одговарајућа језичка средства;	Слушање и читање једноставнијих исказа у вези са забранама, правилима понашања и обавезама; постављање питања у вези са забранама, правилима понашања и обавезама и одговарање на њих; усмено и писано саопштавање забрана, правила понашања и обавеза. Слушање и читање једноставнијих текстова с исказима у којима се Заповедни начин. Модални глаголи за изражавање дозволе, забране, правила понашања и присуство/одсуство обавезе – can/can't, must/mustn't, have to/don't/doesn't have to, had to/didn't have to, should/shouldn't. Let/Make + инфинитивна основа глагола.	ПСТ.1.1.3 ПСТ.1.1.8 ПСТ.1.1.20 ПСТ.1.2.3 ПСТ.2.1.5 ПСТ.2.1.7 ПСТ.2.1.15 ПСТ.2.1.20 ПСТ.2.1.26 ПСТ.3.1.1 ПСТ.3.1.8 ПСТ.3.1.20

		(Интер)културни садржаји: понашање на јавним местима; значење знакова и симбола.	
ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА	– разуме једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност; – формулише једноставније исказе који се односе на поседовање и припадност; – пита и каже шта неко има/нема и чије је нешто;	Слушање и читање једноставнијих текстова с исказима у којима се говори шта неко има/нема или чије је нешто; постављање питања у вези са припадањем и одговарање на њих. Саксонски генитив са именицом у једнини и множини (правилна и неправилна множина) – my friend’s/ friends’/ children’s books. Is this your dog? No, it’s Steve’s dog. Whose house is this? It’s Jane and Sally’s house. They’re Jane’s and Sally’s bags. These are the children’s toys. That’s my parents’ car. This is my blanket. This blanket is mine. This isn’t your card. It’s hers. I’ve got/I have a ruler. Have you got/Do you have a pen? Sally hasn’t got /doesn’t have an umbrella Присвојне заменице mine, yours... Питања са Whose. (Интер)културни садржаји: породица и пријатељи; однос према својој и туђој имови)	ПСТ.1.1.1 ПСТ.1.1.5 ПСТ.1.1.9 ПСТ.1.1.11 ПСТ1.1.18 ПСТ1.2.3 ПСТ2.1.2 ПСТ.2.18 ПСТ2.1.15 ПСТ2.1..22 ПСТ2-1-26 ПСТ2.2.2 ПСТ3.1.2 ПСТ.3.1.6 ПСТ3.1.20 ПСТ3.1.27
ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПАДАЊА И НЕДОПАДАЊА	– разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих; – изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење;	Слушање и читање једноставнијих текстова који се односе на изражавање допадања/непопадања; усмено и писано изражавање допадања/недопадања I love working with people. I don’t like skiing. I’m bad at it. What do/don’t you like doing? Peter hates watching horror films. He enjoys playing video games. I can’t/couldn’t stand the heat. My favourite sport is tennis. What’s your favourite sport? What are your hobbies and interests? Fifteen out of thirty people like tennis – eight boys and seven girls. Придевско-предлошке фразе – interested in, good/bad at, crazy about...	ПСТ.1.1.1 ПСТ.1.1.14 ПСТ:2.1.16 ПСТ.3.1.18

		Глаголи like/love/hate/enjoy/can't stand + глаголска именица Питања са What, Who, Why ... (Интер)културни садржаји: уметност, књижевност за младе, стрип, музика, филм.	
ИЗРАЖАВАЊЕ МИШЉЕЊА	– разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих; – изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење;	Слушање и читање једноставнијих текстова у вези са тражењем мишљења и изражавањем слагања/неслагања; усмено и писано тражење мишљења и изражавање слагања и неслагања. Stative verbs (think, like, agree, believe...) Питања са What, Why, How ...	ПСТ.1.1.13 ПСТ.2.1.16 ПСТ.3.1.18
ИЗРАЖАВАЊЕ КОЛИЧИНЕ И БРОЈЕВА И ЦЕНА	– разуме једноставније изразе који се односе на количину и цену; – пита и саопшти колико нечега има/нема, користећи једноставнија језичка средства; – пита/каже/израчуна колико нешто кошта	Слушање и читање једноставнијих текстова који говоре о количини и цени; постављање питања у вези с количином и ценом и одговарање на њих, усмено и писано; слушање и читање текстова на теме поруџбине у ресторану, куповине, играње улога (у ресторану, у продавници, у кухињи ...); записивање и рачунање цена. Основни бројеви преко 1000. Правилна множина именица. Множина именица које се завршавају на -y, -f/fe: strawberries, shelves, knives... Множина именица које се завршавају на -o: kilos, potatoes... Синкретизам једнине и множине: sheep, fish... Најчешћи облици неправилне множине (men, women, children, people, feet, teeth, mice....). Бројиве и небројиве именице – pounds, money... Квантификатори – much, many, a lot of, lots of, loads of, a few, a little. Питања са How much/many. (Интер)културни садржаји: друштвено окружење; валуте циљних култура.	ПСТ.1.1.2 ПСТ.1.2.3 ПСТ.2.2.3 ПСТ.3.1.15 ПСТ.3.1.21
Дидактичко-методичко остваривање програма	За редовну наставу енглеског језика планирано је по 2 часа недељно, односно 72 часа годишње. Од тога 2 часа су планирана за израду писмених задатака и 2 часа за њихову анализу.		

	<p>Планирана је и реализација допунске, додатне наставе.</p> <p>Планира се примена што различитијих метода у настави ради веће заинтересованости ученика. У оквиру тога биће одржани угледни часови у првом или другом полугођу, планира се чешће коришћење информационо комуникационих технологија. Одржаваће се часови међупредметног повезивања уз примену методе тимске наставе. Учествоваће се у пројектима значајним за енглески језик на школском и ширем нивоу.</p> <p>Кроз задате садржаје применом наведених метода и активности планирано је да се остваре прописани исходи за 6. разред.</p>
<p>Формативно и сумативно оцењивање</p>	<p>Процес оцењивања почиње иницијалном проценом нивоа знања на коме се ученик налази на почетку школске године. Процес оцењивања се заснива на прикупљању информација из различитих извора као што су : свакодневна посматрања, усмена одговарања, активност на часу, самосталан рад, рад у групи, рад у тиму, рад на пројектним задацима, тестови који помажу да се сагледа постигнуће ученика и оставареност исхода.</p> <p>Критеријум оцењивања писаних радова (контролних, писмених задатака, тестова), усмених одговора, активности и ангажовања ученика биће усклађен међу наставницима.</p>
<p>Начини прилагођавања</p>	<p>За рад са даровитим ученицима биће организовани часови додатне наставе. Те часове ће за заинтересоване ученике шестог разреда изводити наставник који предаје у њиховим одељацима, чиме ће бити олакшан и уједно појачан рад са ученицима. За изузетно даровите ученике урадиће се одговарајући поступак у индивидуализацији наставе која може водити ка изради ИОПЗ плана за тог ученика у сарадњи са ПП службом.</p>

ШЕСТИ РАЗРЕД – ИСТОРИЈА

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће за природне и друштвене науке	За период од школске 2019/2020. до 2021/2022.године	
Циљ учења	Изучавање историјских догађаја, појава, процеса и личности, стицање знања и компетенција неопходних за разумевање савременог света, развијање вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи.		
Компетенције	Тумачење историјских појава и решавање проблема у свакодневном животу, историјски процеси(повезивање, анализа, тумачење, примена стеченог знања.Развијање вербалне комуникације.		
Методе рада	Дијалогска, монолошка, илустративно-демонстративна, истраживачки рад, решавање проблема		
Облици рада	Фронтални рад, групни рад, рад у пару, индивидуални рад, пројектна настава		
Ресурси	Уџбеник, историјски атлас, зидне карте, одабрани историјски извори, мултимедијалне презентације, сајтови посвећени историји, посете историјским локалитетима.		
Корелација	Географија, српски језик, ликовна култура, музичка култура, техника и технологија, информатика и рачунарство, грађанско васпитање, верска настава.		
Наставна тема	Исходи	Садржај	Образовни стандарди
ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ	-образложи узроке и последице историјских догађаја на конкретним примерима, -наведе основне одлике средњег и новог века, -пореди историјске појаве, -наведе и тумачи историјске изворе за средњи и нови век.	*Основне одлике периода средњег и новог века(појмови средњи век, нови век, преиндустријско доба, хронолошки и просторни оквири) *Историјски извори за историју средњег века и раног новог века и њихова сазнајна вредност(писани и материјални)	ИС.1.1.1 ИС.1.1.2 ИС.2.1.5 ИС.3.1.1
ЕВРОПА; СРЕДОЗЕМЉЕ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У РАНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ	-наведе најзначајније последице настанка и развоја држава у Европи и Средоземљу у средњем веку, -на основу датих примера, изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском(на плану политике, економских прилика, друштвених и културних појава), -сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту, -на историјској карти лоцира правце миграција и простор насељен Србима и њиховим суседима у средњем веку и раном новом веку, -идентификује разлике између типова државног уређења у средњем и раном новом веку, -разликује основна обележја и идентификује најзначајније последице настанка и ширења различитих верских учења, -на понуђеним примерима, разликује легенде и митове од историјских чињеница,	*Велика сеоба народа и стварање нових држава у Европи(германска и словенска племена;Бугари, Мађари, Викинзи) *Најзначајније државе раног средњег века(Франачка држава, Византија, Арабљани) *Религија у раном средњем веку(христијанизација и хришћанска црква, Велики раскол, ислам) *Феудално друштво(структура, друштвене категорије, вазални односи) *Српске земље и Балканско полуострво(досељавање Срба и Хрвата, односи са староседеоцима и суседима, формирање српских земаља, христијанизација, ширење писмености). *Истакнуте личности:Јустинијан, Карло Велики, кнез Властимир, цар Симеон, Јован	ИС.1.1.1 ИС.1.1.4 ИС.1.2.3 ИС.2.1.1 ИС.2.2.2 ИС.3.1.2 ИС.3.1.6

	-користећи ИКТ самостално или у групи презентује резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе.	Владимир, Василије Други, краљ Михаило, Ђирило и Методије.	
ЕВРОПА; СРЕДОЗЕМЊЕ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У ПОЗНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ	<p>-идентификује разлике између типова државног уређења,</p> <p>-изводи закључак о значају српске средњовековне државности и издваја најистакнутије владарске породице,</p> <p>-преди положај и начин живота жена и мушкараца различитих животних доби, припадника постојећих друштвених слојева у средњем и раном новом веку,</p> <p>-илуструје примерима значај прожимања различитих цивилизација,</p> <p>-разликује споменике различитих епоха, са посебним освртом на оне у локалној средини,</p> <p>-илуструје примерима важност утицаја политичких, привредних, научних и културних тековина средњег и раног новог века у савременом друштву,</p> <p>-разликује легенде и митове од историјских догађаја,</p> <p>-повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом.</p>	<p>*Државно уређење(типови европских монархија, република).</p> <p>*Сусрети и прожимања народа и цивилизација(хришћанство, ислам, јудаизам, Крсташки ратови, најзначајнији путописци и њихова путовања(Марко Поло, Ибн Батута...).</p> <p>*Српске земље и суседи(краљевина и царство, деспотовина, аутокефална црква, односи са Византијом, Бигарском, Угарском, Венецијом, османска освајања у југоисточној Европи).</p> <p>*Свакодневни живот у Европи и српским земљама(двор и дворски живот, живот на селу и у граду-занимања, јереси, куга...)</p> <p>*Опште одлике средњовековне културе(верски карактер културе, витешка култура, културне области, школе, универзитети, проналасци;писана и визуелна култура код Срба, легенде-косовска, о краљу Артуру...).</p> <p>*Истакнуте личности:Фридрих Барбароса, Ричард Лавље Срце, саладин, Стефан Немања, Стефан Првовенчани, Сава Немањић, краљ Милутин, цар Душан, кнез Лазар и кнегиња Милица, Стефан Лазаревић, деспот Ђурађ, Ђурађ Кастриот Скендербег, Балшићи, Мехмед Други Освајач).</p>	<p>ИС.1.1.1</p> <p>ИС.1.1.7</p> <p>ИС.2.1.5</p> <p>ИС.2.1.2</p> <p>ИС.3.1.1</p> <p>ИС.3.2.1</p>
ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У РАНОМ НОВОМ ВЕКУ(Преиндустријско доба)	<p>-образлаже најважније последице научно-техничких открића у периоду средњег и раног новог века,</p> <p>-идентификује основне промене у начину производње,</p> <p>-илуструје примерима значај прожимања различитих цивилизација,</p> <p>-наводи основне одлике апсолутистичких монархија, културе, вере и политике у раном новом веку,</p> <p>-повезује узроке и последице догађаја,</p> <p>-учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања.</p>	<p>*Преиндустријско доба(хронолошки оквири, научна и техничка открића, штампа, промене у начину производње, развој градова),</p> <p>*Велика географска открића и колонизација(истакнути морепловци и њихова путовања, сусрет са ваневропским цивилизацијама).</p> <p>*Опште одлике културе раног новог века(основна обележја хуманизма и</p>	<p>ИС.1.1.5</p> <p>ИС.1.1.10</p> <p>ИС.1.2.3</p> <p>ИС.2.1.1</p> <p>ИС.2.1.4</p> <p>ИС.3.2.1</p>

	-	<p>ренесансе, књижевност, политичка мисао, обичаји и веровања...).</p> <p>*Реформација и противреформација (узроци и последице, протестантизам).</p> <p>*Појава апсолутистичких монархија (промене у државном уређењу).</p> <p>*Врхунац моћи Османског царства (освајања, држава, ратови).</p> <p>*Живот Срба под османском, хабзбуршком и млетачком влашћу (Пећка патријаршија, мењање верског и културног идентитета, отпори и сеобе, Војна крајина).</p> <p>*Истакнуте личности: Јохан Гутенберг, Колумбо, Магелан, Леонардо да Винчи, Микеланђело, Никола Коперник, Мартин Лутер, Карло Пети, Луј 14., Сулејман Величанствени, Мехмед паша Соколовић, Арсеније Трећи Чарнојевић...)</p>	
Дидактичко-методичко остваривање програма	<p>За редовну наставу историје планирано је 2 часа недељно, односно 72 часа годишње.</p> <p>Планирана је реализација додатне, допунске наставе, као и посете културно-историјским установама.</p> <p>Планира се примена различитих метода у настави ради веће заинтересованости ученика. У оквиру тога биће одржани угледни часови, уз употребу ИКТ-а. Одржаће се часови међупредметног повезивања. Обележаваће се значајни датуми из националне и светске историје.</p> <p>Ученици ће се ангажовати на пројектима значајним за историју.</p>		
Формативно и сумативно оцењивање	<p>На почетку школске године, вршиће се процена знања путем иницијалног теста.</p> <p>Процес оцењивања вршиће се на основу прикупљених информација из различитих извора: свакодневна посматрања, усмено одговарање, активност на часу, рад на часу (индивидуално или у групи), тестови и контролне вежбе, учешће у пројектима, радионицама. Критеријум оцењивања тестова усклађен је међу наставницима.</p>		
Начини прилагођавања	<p>За рад са даровитим ученицима биће организовани часови додатне наставе. Ови ученици биће укључени у различита такмичења. За рад са ученицима који имају потешкоће у савладавању градива биће организовани часови допунске наставе. У случају потребе урадиће се одговарајући поступак индивидуализације или израда ИОП1, ИОП2 плана за ученика.</p>		

ШЕСТИ РАЗРЕД - ГЕОГРАФИЈА

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће за природне и друштвене науке - Географија	За период од школске 2019/2020. до 2021/2022.године	
Циљ учења	Циљ учења Географије је да ученик појмовно и структурно овлада природно-географским, демографским, насеобинским, политичко-географским, економско-географским, интеграционим и глобалним појавама и процесима у Србији и свету уз неговање вредности мултикултуралности и патриотизма.		
Компетенције	Изучавањем предмета, ученик има развијене радне навике, поседује основна географска знања и вештине, примењује их у свакодневним ситуацијама; познаје географске везе и законитости, разуме њихову улогу у обликовању света; користи различите изворе информација. Употребљава различите географске изворе и статистичке податке. Употребљава најједноставније мерне инструменте и описује податке које они приказују.		
Методе рада	Дијалoшка, монолошка, демонстративна, решавање проблема, истраживачка, диференцирана, метода практичних активности, графичка		
Облици рада	Фронтални, рад у пару, групни рад, индивидуални рад, пројектна настава		
Ресурси	Уџбеник, е-уџбеник, атлас, глобус, карта, макете		
Корелација	Биологија, историја, математика, информатика и рачунарство, физичко и здравствено васпитање, ликовна култура		
Наставна тема	Исходи	Садржај	Образовни стандарди
Друштво и географија	– успоставља везе између физичко-географских и друштвено-географских објеката, појава и процеса;	Друштвена географија, предмет проучавања и подела.	
Географска карта	– одређује математичко географски положај на Земљи; – анализира, чита и тумачи општегеографске и тематске карте; – оријентише се у простору користећи компас, географску карту и сателитске навигационе системе;	Географска/картографска мрежа. Географска ширина и географска дужина, часовне зоне. Појам карте и њен развој кроз историју. Елементи карте (математички, географски и допунски). Картографски знаци и методе за представљање рељефа на карти. Подела карата према садржају и величини размера. Оријентација у простору и оријентација карте, мерење на карти, сателитски навигациони системи.	ГЕ. 1.1.1. ГЕ.1.1.2. ГЕ. 1.1.3. ГЕ. 2.1.1. ГЕ. 2.1.2. ГЕ. 2.1.3. ГЕ. 2.1.4. ГЕ.3.1.1.
Становништво	– доводи у везу размештај светског становништва са природним карактеристикама простора;	Основни појмови о становништву: демографски развитак и извори података о становништву.	ГЕ. 1.3.1. ГЕ. 2.3.1. ГЕ. 3.3.1.

	<ul style="list-style-type: none"> – анализира компоненте популационе динамике и њихов утицај на формирање укупних демографских потенцијала на примерима Србије, Европе и света; – анализира различита обележја светског становништва и развија свест о солидарности између припадника различитих социјалних, етничких и културних група; 	<p>Број и распоред становништва на Земљи. Природно кретање становништва. Миграције становништва. Структуре становништва: биолошке и друштвено-економске. Савремени демографски процеси у Србији, Европи и свету.</p>	<p>ГЕ. 3.3.2. ГЕ. 3.4.3.</p>
Насеља	<ul style="list-style-type: none"> – анализира географски положај насеља; – објашњава континуиране процесе у развоју насеља и даје примере у Србији, Европи и свету; – доводи у везу типове насеља и урбане и руралне процесе са структурама становништва, миграцијама, економским и глобалним појавама и процесима; – објасни како се издвајају географске регије; – илуструје уз помоћ карте најважније географске објекте, појаве и процесе на простору Европе. 	<p>Појам и настанак првих насеља. Положај и географски размештај насеља. Величина и функције насеља. Типови насеља. Урбанизација. Град – унутрашња структура и односи са околним простором. Село и рурални процеси.</p>	<p>ГЕ. 1.3.1. ГЕ. 2.3.1. ГЕ. 2.3.2. ГЕ. 3.3.1. ГЕ. 3.3.2. ГЕ. 3.4.3.</p>
Привреда	<ul style="list-style-type: none"> – уз помоћ географске карте анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности; – доводи у везу размештај привредних објеката и квалитет животне средине; – вреднује алтернативе за одрживи развој у својој локалној средини, Србији, Европи и свету; 	<p>Привреда, привредне делатности и сектори привреде. Пољопривреда и географски простор. Индустрија и географски простор. Саобраћај, туризам и географски простор. Ванпривредне делатности. Развијени и неразвијени региони и државе и савремени геоекономски односи у свету. Концепт одрживог развоја.</p>	<p>ГЕ. 1.3.2. ГЕ. 2.1.2. ГЕ. 2.3.1. ГЕ. 3.3.2. ГЕ.3.2.2.</p>
Држава и интеграциони процеси	<ul style="list-style-type: none"> – објасни политичко-географску структуру државе; – представи процесе који су довели до формирања савремене политичко-географске карте света; 	<p>Појам и настанак првих држава. Географски положај државе. Величина и компактност територије државе. Појам и функција државних граница. Главни град. Облик владавине. Политичко-географска карта Европе после Другог светског рата.</p>	<p>ГЕ. 1.4.1. ГЕ. 2.3.2.</p>

		Политичко-географска карта света после Другог светског рата. Територијални интегритет и спорови. Интеграциони процеси.	
Географија Европе	<ul style="list-style-type: none"> – објасни како се издвајају географске регије; – илуструје уз помоћ карте најважније географске објекте, појаве и процесе на простору Европе. 	Географске регије и регионална географија. Положај и границе Европе. Природне карактеристике Европе. Становништво Европе. Насеља Европе. Привреда Европе. Географске регије Европе.	ГЕ. 2.3.1. ГЕ. 2.4.1. ГЕ. 2.1.2. ГЕ. 2.4.2. ГЕ. 3.3.1. ГЕ. 3.3.2. ГЕ. 3.4.1. ГЕ. 3.4.2. ГЕ. 3.4.2.
Дидактичко-методичко остваривање програма	За редовну наставу географије планирано је по 2 часа недељно, односно 72 часова годишње. Током школске године предвиђена је и реализација допунске и додатне наставе. Планира се примена што различитијих метода у настави ради веће заинтересованости ученика како за праћење и учење географије тако и осталих природних и друштвених наука. У оквиру предмета биће одржани угледни часови у првом или другом полугођу. Планира се чешће коришћење информационо комуникационих технологија. Одржаваће се часови међупредметног повезивања уз примену групног облика рада. Обележаваће се значајни датуми одржавањем пригодних предавањима и/или радионицама. Учествоваће се у пројектима значајним за географију на школском и ширем нивоу. Кроз задате садржаје применом наведених метода и активности планирано је да се остваре прописани исходи за 6. разред.		
Формативно и сумативно оцењивање	Процес оцењивања се заснива на прикупљању информација из различитих извора као што су : свакодневна посматрања, усмена одговарања, активност на часу, самосталан рад, рад у групи, рад у пару, рад на пројектним задацима, тестови који помажу да се сагледа постигнуће ученика и оставареност исхода. Критеријум оцењивања писаних радова (контролних, тестова), усмених одговора, активности и ангажовања ученика биће усклађен међу наставницима.		
Начини прилагођавања	Рад са даровитим ученицима биће организовани часови додатне наставе. Те часове ће за заинтересоване ученике петих разреда изводити наставник који предаје у њиховим одељацима, чиме ће бити олакшан и уједно појачан рад са ученицима. За изузетно даровите ученике урадиће се одговарајући поступак у индивидуализацији наставе која може водити ка изради ИОПЗ плана за тог ученика у сарадњи са ПП службом. За рад са ученицима који имају потешкоћа у савладавању градива, биће организовани часови допунске наставе тако што ће сваки наставник држати часове ученицима којима предаје. На тај начин ће наставник, пошто је већ упознат са могућностима ученика, моћи боље да процени потребе ученика. У случају да дете има потешкоће у савладавању градива, урадиће се одговарајући поступак у индивидуализацији наставе која може водити ка изради ИОП 1 /ИОП2 плана за тог ученика у сарадњи са ПП службом.		

ШЕСТИ РАЗРЕД – БИОЛОГИЈА

ОШ „Иво Андрић“
Београд

Стручно веће за природне и друштвене науке - Биологија

За период од школске 2018/2019. до 2021/2022. године

Циљ учења предмета

Циљ учења Биологије је да ученик, изучавањем биолошких процеса и живих бића у интеракцији са животном средином, развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем.

Опште предметне компетенције

Ученик разуме основне биолошке појмове и процесе. Поседује општа знања о пореклу и развоју живота на Земљи, познаје значај јединствености и очувања разноврсности живота на Земљи, разликује елементе грађе и функције живих бића и има развијену свест о општој здравственој и еколошкој култури. Поседује истраживачке вештине потребне за рад у биологији. Способан је да примени стечена биолошка знања и вештине у свакодневном животу. Критички размишља и развија научни поглед на свет и оспособљен је за наставак школовања.

Специфичне предметне компетенције

Ове компетенције се односе на: овладавање знањима и вештинама о јединству живота на Земљи, његовој разноврсности, као и о месту и улози човека у природи; примену стечених знања и вештина у свакодневном животу, превасходно у очувању сопственог здравља и одабиру квалитетног начина живота; стицање знања, вештина и формирање ставова који ће допринети екологији заштите животне средине, очувању биодиверзитета и постизању одрживог развоја.

Методе рада

Дијалoшка, монолошка, демонстративна, истраживачка, метода практичних активности.

Облици рада

Фронтални рад, групни рад, рад у пару, индивидуални рад, рад у тиму, пројектна настава

Ресурси

Уџбеник, радна свеска, мултимедијалне презентације, он-лине квизови.

Корелација

Математика, Физичко и здравствено васпитање, Информатика и рачунарство, гепграфија, Техника и технологија, Ликовна култура, Српски јзик и књижевност. Матерњи језик

Наставна тема	Исходи	Садржаји	Образовни стандарди
ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА	<p>– групише организме према особинама које указују на заједничко порекло живота на Земљи;</p> <p>– одреди положај непознате врсте на „дрвету живота”, на основу познавања општих карактеристика једноћелијских и вишећелијских организама;</p>	<p>Постанак живота на Земљи (прве ћелије без једра, постанак ћелија са једром и појава вишећеличности). „Дрво живота” (заједничко порекло и основни принципи филогеније, сродност и сличност).</p> <p>Организми без једра. Организми са једром. Положај основних група једноћелијских и вишећелијских организама на „дрвету живота”.</p>	<p>БИ.1.1.1.;</p> <p>БИ.1.1.2.;</p> <p>БИ.1.1.3.;</p> <p>БИ.1.1.4.;</p> <p>БИ.1.6.1.;</p> <p>БИ.2.1.1.;</p> <p>БИ.2.1.2.;</p> <p>БИ.2.1.3.;</p> <p>БИ.2.1.4.;</p> <p>БИ.3.1.1.;</p> <p>БИ.3.1.2.;</p> <p>БИ.3.1.3</p>

<p>ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА</p>	<p>– упореди грађу животиња, биљака и бактерија на нивоу ћелија и нивоу организма; – повеже грађу и животне процесе на нивоу ћелије и нивоу организма; – одреди положај органа човека и њихову улогу; – цртежом или моделом прикаже основне елементе грађе ћелије једно- ћелијских и вишећелијских организама; – користи лабораторијски прибор и школски микроскоп за израду и посматрање готових и самостално израђених препарата; – хумано поступа према организмима које истражује;</p>	<p>Грађа живих бића – спољашња и унутрашња. Грађа људског тела: хијерархијски низ од организма до ћелије. Једноћелијски организми – бактерија, амеба, ћелија квасца. Удруживање ћелија у колоније. Вишећелијски организми – одабрани примери гљива, биљака и животиња. Основне животне функције на нивоу организма: исхрана, дисање, транспорт и елиминација штетних супстанци, размножавање. Разлике у грађи биљака, гљива и животиња и начину функционисања, као и сличности и разлике у обављању основних животних процеса. Откриће ћелије и микроскопа. Основна грађа ћелије (мембрана, цитоплазма, једро, митохондрије, хлоропласти). Разлика између бактеријске, и биљне и животињске ћелије. Ћелијско дисање, стварање енергије, основне чињенице о фотосинтези.</p>	<p>БИ.1.2.1.; БИ.1.2.2.; БИ.1.2.3.; БИ.1.2.4.; БИ.1.6.1.; БИ.1.6.2.; БИ.2.2.1.; БИ.2.2.2.; БИ.2.2.3.; БИ.2.2.4.; БИ.2.6.1.; БИ.3.2.1.; БИ.3.2.2.; БИ.3.2.3.; БИ.3.6.1;</p>
<p>НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА</p>	<p>– идентификује примере природне и вештачке селекције у окружењу и у задатом тексту/илустрацији; – повеже еволутивне промене са наследном варијабилношћу и природ- ном селекцијом; – групише организме према особинама које указују на заједничко порекло живота на Земљи; свакодневног живота; - поставља једноставне претпоставке, огледом испитује утицај срединских фактора на ненаследне особине живих бића и критички сагледава резултате;</p>	<p>Наследни материјал (ДНК, гени). Телесне и полне ћелије. Пренос наследног материјала. Наследне особине (веза између гена и особина, утицај спољашње средине). Индивидуална варијабилност. Природна селекција на одабраним примерима. Вештачка селекција. Значај гајених биљака и припитомљених животиња за човека.</p>	<p>БИ.1.3.1.; БИ.1.3.2.; БИ.1.3.3.; БИ.1.3.4.; БИ.1.3.5.; БИ.1.6.1.; БИ.1.6.2.; БИ.1.6.3., БИ.2.3.1.; БИ.2.3.2.; БИ.2.3.3.; БИ.2.3.4.; БИ.2.6.1.; БИ.2.6.2.; БИ.2.6.3.;</p>

	- користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата;		БИ.3.3.1.; БИ.3.3.2.; БИ.3.3.3.; БИ.3.3.4.; БИ.3.6.1.; БИ.3.6.2.; БИ.3.6.3.
ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ	– направи разлику између животне средине, станишта, популације, екосистема и еколошке нише; – размотри односе међу члановима једне популације, као и односе између различитих популација на конкретним примерима; – илуструје примерима међусобни утицај живих бића и узајамни однос са животном средином; – истражи утицај средине на испољавање особина, поштујући принци- пе научног метода;	Популација, станиште, екосистем, еколошке нише, адаптације, живот- не форме, трофички односи – ланци исхране. Абиотички и биотички фактори. Значај абиотичких и биотичких фактора. Антропогени фактор и облици загађења. Угрожавање живих бића и њихова заштита.	БИ.1.4.1.; БИ.1.4.2.; БИ.1.4.3.; БИ.1.6.1.; БИ.1.6.2.; БИ.2.4.1.; БИ.2.4.2.; БИ.2.4.3.; БИ.2.4.4.; БИ.3.4.1.; БИ.3.4.2.; БИ.3.4.3.; БИ.3.4.4.; БИ.3.6.2.; БИ.3.6.3.
ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ	– прикупи податке о радовима научника који су допринели изучавању људског здравља и изнесе свој став о значају њихових истраживања; – одржава личну хигијену и хигијену животног простора у циљу спречавања инфекција; – доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактив- них супстанци; – збрине површинске озледе коже, укаже прву помоћ у случају убода инсеката, сунчанице и топлотног удара и затражи лекарску помоћ кад процени да је потребна; – повеже узроке нарушавања животне средине са последицама по животну средину и људско здравље и делује личним примером у циљу заштите животне средине; –	Обољења која изазивају, односно преносе бактерије и животиње. Бактерије и антибиотици. Пuteви преношења заразних болести. Повреде и прва помоћ: повреде коже, убоди инсеката и других бескичмењака, тровање храном, сунчаница, топлотни удар. Превенција и понашање у складу са климатским параметрима. Последице болести зависности – алкохолизам.	БИ.1.5.1.; БИ.1.5.2.; БИ.1.5.3.; БИ.1.5.4.; БИ.2.5.1.; БИ.2.5.2.; БИ.2.5.3.; БИ.2.5.4.; БИ.3.5.1.; БИ.3.5.2.; БИ.3.5.3.; БИ.3.5.4.

користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата. – табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; – разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може да примени

Дидактичко-методичко оставривање програма

За редовну наставу биологије планирано је по 2 часа недељно, односно 72 часа годишње. Од тога 4 часа су планирана за израду контролних и 4 часа за њихову анализу. Планирана је и реализација допунске, додатне наставе и додатних часова. Планира се примена што различитијих метода у настави ради веће заинтересованости. У оквиру тога биће одржани угледни часови у првом или другом полугођу, планира се чешће коришћење информационо комуникационих технологија. Одржаваће се часови међупредметног повезивања уз примену методе тимске наставе. Обележаваће се значајни датуми одравањем пригодних предавањима и/или радионицама. Учествоваће се у пројектима значајним за биологију на школском и ширем нивоу. Кроз задате садржаје применом наведених метода и активности планирано је да се остваре прописани исходи за 6.разред.

Формативно и сумативно оцењивање

Процес оцењивања се заснива на прикупљању информација из различитих извора као што су : свакодневна посматрања, усмена одговарања, активност на часу, самосталан рад, рад у групи, рад у тиму, рад на пројектним задацима, тестови који помажу да се сагледа постигнуће ученика и оставареност исхода. Критеријум оцењивања писаних радова (контролних), усмених одговора, активности и ангажовања ученика биће усклађен међу наставницима.

Начини прилагођавања

За рад са даровитим ученицима биће организовани часови додатне наставе. Те часове ће за заинтересоване ученике петих разреда изводити наставник који предаје у њиховим одељањима, чиме ће бити олакшан и уједно појачан рад са ученицима. За рад са ученицима који имају потешкоћа у савладавању градива, биће организовани часови допунске наставе тако што ће сваки наставник држати часове ученицима којима предаје. На тај начин ће наставник, пошто је већ упознат са могућностима ученика, моћи боље да процени потребе ученика. У случају да дете има потешкоће у савладавању градива, урадиће се одговарајући поступак у индивидуализацији наставе која може водити ка изради ИОП 1 /ИОП2 плана за тог ученика у сарадњи са ПП службом.

ШЕСТИ РАЗРЕД – МАТЕМАТИКА

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће за математику	За период од школске 2019/2020. до 2021/2022.године	
Циљ учења	Овладавање математичким концептима, знањима и вештинама. Развијање апстрактног и критичког мишљења и способности комуникације математичким језиком. Примена стечених знања и вештина у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота.		
Компетенције	Основни математички концепти (нумерички, геометријски, статистички), математички процеси (расуђивање, комуникација, повезивање, примена, моделовање), вештине (рачунање, мерење, рад са подацима, процена, коришћење информационо – комуникационих технологија). Анализирање и тумачење природних и друштвених појава и решавање проблема у свакодневном контексту. Развијена комуникација коришћењем математичког језика. Математичко знање и резонување, примена математичких знања и вештина на решавање проблема, математичка комуникација.		
Методе рада	Дијалогска, монолошка, демонстративна, решавање проблема, истраживачка, диференцирана, метода практичних активности, графичка		
Облици рада	Фронтални рад, групни рад, рад у пару, индивидуални рад, рад у тиму, пројектна настава		
Ресурси	Уџбеник, збирка задатака, математички лист, сајт друштва математичара Србије, мултимедијалне презентације, он-лине квизови, збирка задатака за припрему завршног испита, тестови са ранијих завршних испита и такмичења		
Корелација	Техника и технологија, Географија, Биологија, Ликовно, Музичко, Информатика и рачунарство, Српски језик, Физика		
Наставна тема	Исходи	Садржај	Образовни стандарди
ЦЕЛИ БРОЈЕВИ	<ul style="list-style-type: none"> – одреди супротан број, апсолутну вредност – израчуна вредност једноставнијег бројевног израза – реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз 	<p>Скуп целих бројева (Z). Супротан број. Апсолутна вредност целог броја.</p> <p>Приказ целих бројева на бројевној правој.</p> <p>Упоредивање целих бројева.</p> <p>Основне рачунске операције у скупу Z и њихова својства. Изрази са целим бројевима</p>	<p>МА.1.1.1., МА.1.1.3., МА.2.1.1., МА.2.1.2., МА.3.1.1., МА.1.1.6., МА.2.1.4., МА.3.1.3., МА.1.2.1., МА.2.2.5., МА.3.2.5</p>
РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ	<p>рационалне бројеве (записане у облику разломка или у децималном запису);</p> <ul style="list-style-type: none"> – одреди супротан број, апсолутну вредност и реципрочну вредност рационалног броја; 	<p>Скуп рационалних бројева. Супротан број. Апсолутна вредност рационалног броја.</p> <p>Приказ рационалних бројева на бројевној правој. Упоредивање рационалних бројева.</p>	<p>МА.1.1.1., МА.1.1.3., МА.2.1.1., МА.2.1.2., МА.3.1.1., МА.1.1.6.,</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину у скупу рационалних бројева; – реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину; – примени пропорцију и проценат у реалним ситуацијама; – прикаже податке и зависност између две величине у координатном систему (стубичасти, тачкасти и линијски дијаграм); – тумачи податке приказане табелом и графички; 	<p>Основне рачунске операције у скупу Q и њихова својства. Изрази са рационалним бројевима.</p> <p>Једначине и неједначине: $ax + b = c$; $ax + b \leq c$; $ax + b < c$; $ax + b \geq c$; $ax + b > c$ ($a, b, c \in Q, a \neq 0$).</p> <p>Координатни систем. Приказ података у координатном систему.</p> <p>Приказ зависности међу величинама.</p> <p>Размере, пропорције и проценти.</p> <p>Директна пропорционалност.</p> <p>Обрнута пропорционалност</p>	<p>МА.2.1.4., МА.3.1.3., МА.1.1.4., МА.1.2.1., МА.2.2.5., МА.3.2.5., МА.3.4.1., МА.1.4.4., МА.2.4.3., МА.3.4.2.,</p>
ТРОУГАО	<ul style="list-style-type: none"> – класификује троуглове четвороуглове на основу њихових својстава; – конструише углове од 90° и 60° и користи њихове делове за конструкције других углова; – уочи одговарајуће елементе подударних троуглова; – утврди да ли су два троугла подударна на основу ставова подударности; – конструише троугао на основу задатих елемената (странице и углови троуглова) – примени својства троуглова у једноставнијим проблемским задацима; – одреди центар описане и уписане кружнице троугла; – примењује особине централне и осне симетрије и транслације у једноставнијим задацима; 	<p>ојам троугла. Обим троугла.</p> <p>Једнакокраки и једнакостранични троуглови. Висина троугла.</p> <p>Углови троугла. Збир углова троуглова. Врсте троуглова према угловима.</p> <p>Однос између страница и углова троугла.</p> <p>Неједнакост троугла.</p> <p>Конструкције неких углова (60°, 120°, 30°, 45°, 75°, 135°)</p> <p>Основне конструкције троуглова.</p> <p>Појам подударности и ставови подударности.</p> <p>Централна симетрија и подударност.</p> <p>Осна симетрија и подударност.</p> <p>Центар описане и уписане кружнице троугла.</p>	<p>МА.1.3.1., МА.2.3.1., МА.3.3.1., МА.1.3.2., МА.2.3.2., МА.3.3.2., МА.1.3.6., МА.2.3.6., МА.1.3.3</p>
ЧЕТВОРОУГАО	<ul style="list-style-type: none"> – класификује четвороуглове на основу њихових својстава; – конструише паралелограм и трапез на основу задатих елемената (странице и углови четвороуглова и дијагонала четвороугла); – примени својства четвороуглова у једноставнијим проблемским задацима; – сабира и одузима векторе и користи их у реалним ситуацијама; 	<p>Четвороугао. Углови четвороугла. Збир углова четвороугла.</p> <p>Паралелограм. Особине паралелограма.</p> <p>Услови да четвороугао буде паралелограм.</p> <p>Ромб, правоугаоник и квадрат.</p> <p>Конструкција паралелограма.</p> <p>Сабирање и одузимање вектора. Множење вектора бројем.</p>	<p>МА.1.3.1., МА.2.3.1., МА.3.3.1., МА.1.3.2., МА.2.3.2., МА.3.3.2., МА.1.3.6., МА.2.3.6., МА.1.3.3.</p>

		Трапез. Особине трапеза. Средња линија троугла и трапеза. Конструкције трапеза. Делтоид	
ПОВРШИНА ЧЕТВОРОУГЛА И ТРОУГЛА	– израчуна површину троугла и четвороугла користећи обрасце или разложиву једнакост.	Појам површине фигуре, површина правоугаоника и квадрата. Једнакост површина подударних фигура. Површина паралелограма, троугла, трапеза. Површина четвороугла с нормалним дијагоналама.	МА.2.3.1., МА.3.3.1., МА.1.3.2., МА.2.3.2., МА.3.3.2., МА.1.3.6., МА.2.3.6., МА.1.3.3.
Дидактичко-методичко остваривање програма	За редовну наставу математике планирано је по 4 часа недељно, односно 144 часа годишње. Од тога 4 часа су планирана за израду писмених задатака и 4 часа за њихову анализу. Планирана је и реализација допунске, додатне наставе и додатних часова. Планира се примена што различитијих метода у настави ради веће заинтересованости ученика како за праћење и учење математике тако и осталих природних наука. У оквиру тога биће одржани угледни часови у првом или другом полугођу, планира се чешће коришћење информационо комуникационих технологија. Одржаваће се часови међупредметног повезивања уз примену методе тимске наставе. Обележаваће се значајни датуми одржавањем пригодних предавања и/или радионица. Учествоваће се у пројектима значајним за математику на школском и ширем нивоу. Кроз задате садржаје применом наведених метода и активности планирано је да се остваре прописани исходи за 6. разред.		
Формативно и сумативно оцењивање	Процес оцењивања почиње иницијалном проценом нивоа знања на коме се ученик налази на почетку школске године, а завршава се на крају године проценом нивоа знања завршним тестом. Процес оцењивања се заснива на прикупљању информација из различитих извора као што су : свакодневна посматрања, усмена одговарања, активност на часу, самосталан рад, рад у групи, рад у тиму, рад на пројектним задацима, тестови који помажу да се сагледа постигнуће ученика и оставареност исхода. У току године реализује се и формативно оцењивање. Критеријум оцењивања писаних радова (контролних, писмених задатака, тестова), усмених одговора, активности и ангажовања ученика биће усклађен међу наставницима.		
Начини прилагођавања	За рад са даровитим ученицима биће организовани часови додатне наставе. Те часове ће за заинтересоване ученике шестих разреда изводити наставник који предаје у њиховим одељањима, чиме ће бити олакшан и уједно појачан рад са ученицима. За изузетно даровите ученике урадиће се одговарајући поступак у индивидуализацији наставе која може водити ка изради ИОПЗ плана за тог ученика у сарадњи са ПП службом. За рад са ученицима који имају потешкоћа у савладавању градива, биће организовани часови допунске наставе тако што ће сваки наставник држати часове ученицима којима предаје. На тај начин ће наставник, пошто је већ упознат са могућностима ученика, моћи боље да процени потребе ученика. У случају да дете има потешкоће у савладавању градива, урадиће се одговарајући поступак у индивидуализацији наставе која може водити ка изради ИОП 1 /ИОП2 плана за тог ученика у сарадњи са ПП службом. Даровити ученици ће бити укључивани у различита такмичења, турнире и смотре из математике, као и различите радионице и активности које се реализују у датој школској години од стране математичких друштава и других организација. Усавршавање њихових вештина дешаваће се како у учионици, тако и током студијских посета значајним институцијама.		

ШЕСТИ РАЗРЕД – ЛИКОВНА КУЛТУРА

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће уметности	За период од школске 2019/2020. до 2021/2022.године
Циљ учења	Циљ учења ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме, кроз практични рад оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.	
Опште предметне компетенције	<p>Ученик развија креативан, радознао и истраживачки дух кроз упознавање и коришћење различитих уметничких медија и техника. Способан је и мотивисан да користи своје искуство, да експериментише и развија идеје кроз самосталан рад и рад у групи. Ученик развија машту и апстрактан начин размишљања који успешно примењује у различитим животним ситуацијама које захтевају креативна решења. Уочава специфичности различитих уметничких дисциплина (визуелне, драмске, музичке...) али уочава и њихове заједничке принципе и сличности. Ученик познаје и разуме вредност сопствене културе и културе других народа повезујући знања из различитих области или предмета. Знања и искуства стечена кроз предмет Ликовна култура (истрајност, упорност, стрпљивост) примењује у друштвеном животу и у даљем стручном усавршавању и професионалном развоју.</p> <p>Основни ниво На основном нивоу ученик има следеће компетенције: Изражава своја осећања и идеје користећи основне технике визуелних уметности. Уме да пронађе изворе и информације потребне за креативан рад. Учествује у школским и ваншколским активностима кроз стваралаштво у визуелним уметностима. Познаје вредност сопствене културе и културе других народа.</p> <p>Средњи ниво На средњем нивоу ученик има следеће компетенције: Развија своја осећања и идеје користећи различите медије визуелне уметности. Развија интересовања и самостално проналази потребне информације. Активно учествује у школским и ваншколским активностима. Разуме специфичности различитих уметничких дисциплина. Уочава повезаност знања из различитих области или предмета. Разуме вредност сопствене културе и културе других народа.</p> <p>Напредни ниво На напредном нивоу ученик има следеће компетенције: Развија и изражава своја осећања, идеје и ставове и адекватно користи различите медије визуелне уметности. Негује и развија своје склоности и интересовања за уметност. Самостално истражује изворе и информације потребне за креативан рад и решавање проблема. Осмишљава и учествује у тимским активностима које доприносе развоју и побољшању друштвене заједнице. Разуме специфичности као и сличности различитих уметничких дисциплина. Повезује знања из различитих области или предмета и примењује их у различитим животним ситуацијама. Свестан је вредности сопствене културе и културе других народа. Разуме универзални језик уметности.</p>	

<p>Специфичне предметне компетенције</p>	<p>Ученик кроз предмет Ликовна култура развија стваралачке способности, индивидуалну креативност и естетску осетљивост.</p> <p>Основни ниво</p> <p>Ученик истражује и при мењује знања о основним материјалима, медијима, техникама и ликовним елементима која се користе у визуелним уметностима.</p> <p>Ученик познаје најважнија уметничка дела из културног наслеђа свог и других народа, развија свест о културним вредностима и схвата важност њиховог очувања.</p> <p>Средњи ниво</p> <p>Ученик проналази и развија своје идеје истражујући природно и вештачко окружење, свет маште и осећања (посматрајући, анализирајући и сакупљајући потребне информације) за стваралачки рад.</p> <p>Ученик препознаје улогу и вредност визуелне уметности као саставног дела свакодневног живота, нарочито као средства комуникације.</p> <p>Напредни ниво</p> <p>Ученик проучавајући уметничка дела истражује и анализира методе, технике, садржаје и подстицајно их примењује у свом стваралачком раду.</p> <p>Способан је да изрази став о свом раду и радовима других уочавајући различита значења и идеје.</p> <p>Ученик праћењем културних догађаја постаје активна публика и/или учесник у јавном и културном животу заједнице и развија своје критичко мишљење.</p>		
<p>Методе рада</p>	<p>Дијалoшка, демонстративна, решавање проблема, истраживачка, диференцирана, метода практичних активности</p>		
<p>Облици рада</p>	<p>Фронтални рад, групни рад, рад у пару, индивидуални рад, рад у тиму, пројектна настава</p>		
<p>Ресурси</p>	<p>Уџбеник за ликовну културу, мултимедијалне презентације, видео снимци и туторијали, веб странице уметничких садржаја, веб галерије уметничких слика, различити сликарски, цртачки и вајарски медији</p>		
<p>Корелација</p>	<p>Ликовна култура је предмет који је у корелацији са другим предметима и стално се допуњује биологијом, српским језиком, историјом, географијом, математиком, веронауком, хемијом и информатиком.</p>		
<p>Наставна тема</p>	<p>Исходи</p>	<p>Садржај</p>	<p>Образовни стандарди</p>

<p>БОЈА</p>	<ul style="list-style-type: none"> – користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; – користи изражајна својства боја у ликовном раду и свакодневном животу; – изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником; – опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; – повезује карактеристичан експонат и одговарајући музеј; – разматра са другима шта и како је учио и где та знања може применити. 	<p>Пигментне боје (хроматске и ахроматске боје; основне и изведене боје).</p> <p>Дејство боја (утисак који боја оставља на посматрача; топле и хладне боје; комплементарне боје).</p> <p>Светлост и боја (светлост као услов за опажање боје, разлике у опажању боја; валер; градација и контраст).</p> <p>Примена боја (технике и средства: акварел, темпера, мозаик, витраж, апликативни програми...; изражајна својства боја у керамици, скулптури, графици, таписерији, дизајну одеће и обуће, индустријском дизајну...; примена у свакодневном животу ученика).</p> <p>Уметничко наслеђе (уметност некад и сад).</p>	<p>основни</p> <p>ЛК. 1.1.1.</p> <p>ЛК.1.2.1.</p> <p>ЛК.1.3.1.</p> <p>ЛК.1.3.2.</p> <p>ЛК.1.4.1.</p> <p>ЛК.1.4.2.</p> <p>ЛК.1.4.3.</p> <p>средњи</p> <p>ЛК. 2.1.1.</p> <p>ЛК. 2.1.2.</p> <p>ЛК.2.2.1.</p> <p>ЛК.2.2.2.</p> <p>ЛК.2.3.1.</p> <p>ЛК.2.3.2.</p> <p>ЛК.2.4.1.</p> <p>ЛК.2.4.2.</p> <p>Напредни</p> <p>ЛК. 3.1.1.</p> <p>ЛК. 3.1.2.</p> <p>ЛК. 3.1.3.</p> <p>ЛК.3.2.1.</p> <p>ЛК.3.2.2.</p> <p>ЛК.3.3.1.</p> <p>ЛК.3.3.2.</p> <p>ЛК.3.3.3.</p> <p>ЛК.3.4.1.</p> <p>ЛК.3.4.2.</p> <p>ЛК.3.4.3.</p>
<p>КОМУНИКАЦИЈА</p>	<ul style="list-style-type: none"> – користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; – обликује, самостално, или у сарадњи са другима, употребне предмете од материјала за рециклажу; – изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником; – опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; 	<p>Комуникативна улога уметности (теме, мотиви и поруке у визуелним уметностима; улога уметности у свакодневном животу).</p> <p>Уметничко наслеђе (уметност некад и сад).</p>	<p>основни</p> <p>ЛК. 1.1.1.</p> <p>ЛК.1.2.1.</p> <p>ЛК.1.3.1.</p> <p>ЛК.1.3.2.</p> <p>ЛК.1.4.1.</p> <p>ЛК.1.4.2.</p> <p>ЛК.1.4.3.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – идентификује теме у одабраним уметничким делима и циљеве једноставних визуелних порука; – повезује карактеристичан експонат и одговарајући музеј; – разматра са другима шта и како је учио и где та знања може применити. 		<p>средњи</p> <p>ЛК. 2.1.1.</p> <p>ЛК. 2.1.2.</p> <p>ЛК.2.2.1.</p> <p>ЛК.2.2.2.</p> <p>ЛК.2.3.1.</p> <p>ЛК.2.3.2.</p> <p>ЛК.2.4.1.</p> <p>ЛК.2.4.2.</p> <p>Напредни</p> <p>ЛК. 3.1.1.</p> <p>ЛК. 3.1.2.</p> <p>ЛК. 3.1.3.</p> <p>ЛК.3.2.1.</p> <p>ЛК.3.2.2.</p> <p>ЛК.3.3.1.</p> <p>ЛК.3.3.2.</p> <p>ЛК.3.3.3.</p> <p>ЛК.3.4.1.</p> <p>ЛК.3.4.2.</p> <p>ЛК.3.4.3.</p>
ТЕКСТУРЕ	<ul style="list-style-type: none"> – користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; – прави разноврсне текстуре на подлогама, облицима или у апликативном програму; – обликује, самостално, или у сарадњи са другима, употребне предмете од материјала за рециклажу; – изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником; – опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; – идентификује теме у одабраним уметничким делима и циљеве једноставних визуелних порука; – повезује карактеристичан експонат и одговарајући музеј; – разматра са другима шта и како је учио и где та знања може применити. 	<p>Текстура (врсте текстура – тактилна и визуелна; текстуре у природи и уметничким делима, материјали и текстура, облик и текстура, линија и текстура, ритам и текстура).</p> <p>Уметничко наслеђе (грађевине, скулптуре и паркови).</p>	<p>основни</p> <p>ЛК. 1.1.1.</p> <p>ЛК.1.2.1.</p> <p>ЛК.1.3.1.</p> <p>ЛК.1.3.2.</p> <p>ЛК.1.4.1.</p> <p>ЛК.1.4.2.</p> <p>ЛК.1.4.3.</p> <p>средњи</p> <p>ЛК. 2.1.1.</p> <p>ЛК. 2.1.2.</p> <p>ЛК.2.2.1.</p> <p>ЛК.2.2.2.</p> <p>ЛК.2.3.1.</p> <p>ЛК.2.3.2.</p> <p>ЛК.2.4.1.</p> <p>ЛК.2.4.2.</p>

			<p>Напредни ЛК. 3.1.1. ЛК. 3.1.2. ЛК. 3.1.3. ЛК.3.2.1. ЛК.3.2.2. ЛК.3.3.1. ЛК.3.3.2. ЛК.3.3.3. ЛК.3.4.1. ЛК.3.4.2. ЛК.3.4.3.</p>
УОБРАЗИЉА	<p>– користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; – користи изражајна својства боја у ликовном раду и свакодневном животу; – изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником; – опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; – идентификује теме у одабраним уметничким делима и циљеве једноставних визуелних порука; – повезује карактеристичан експонат и одговарајући музеј; – разматра са другима шта и како је учио и где та знања може применити.</p>	<p>Стваралачка уобразиља (стварност и машта, значај маште; разноврсне информације као подстицај за стварање – снови, бајке, митови, легенде...).</p> <p>Уметничко наслеђе (необична уметничка остварења).</p>	<p>основни ЛК. 1.1.1. ЛК.1.2.1. ЛК.1.3.1. ЛК.1.3.2. ЛК.1.4.1. ЛК.1.4.2. ЛК.1.4.3. средњи ЛК. 2.1.1. ЛК. 2.1.2. ЛК.2.2.1. ЛК.2.2.2. ЛК.2.3.1. ЛК.2.3.2. ЛК.2.4.1. ЛК.2.4.2. Напредни ЛК. 3.1.1. ЛК. 3.1.2. ЛК. 3.1.3. ЛК.3.2.1. ЛК.3.2.2. ЛК.3.3.1. ЛК.3.3.2. ЛК.3.3.3.</p>

			ЛК.3.4.1. ЛК.3.4.2. ЛК.3.4.3.
ПРОСТОР	<ul style="list-style-type: none"> – користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; – користи изражајна својства боја у ликовном раду и свакодневном животу; – обликује, самостално, или у сарадњи са другима, употребне предмете од материјала за рециклажу; – изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником; – опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; – идентификује теме у одабраним уметничким делима и циљеве једноставних визуелних порука; – повезује карактеристичан експонат и одговарајући музеј; – разматра са другима шта и како је учио и где та знања може применити. 	<p>Амбијент (елементи који чине амбијент – дизајн ентеријера, атмосфера, корисници; утицај амбијента на расположење, активност и учење; обликовање школског простора; поставка изложбе).</p> <p>Кључни појмови садржаја: простор, боја, текстура</p>	<p>основни</p> <p>ЛК. 1.1.1. ЛК.1.2.1. ЛК.1.3.1. ЛК.1.3.2. ЛК.1.4.1. ЛК.1.4.2. ЛК.1.4.3.</p> <p>средњи</p> <p>ЛК. 2.1.1. ЛК. 2.1.2. ЛК.2.2.1. ЛК.2.2.2. ЛК.2.3.1. ЛК.2.3.2. ЛК.2.4.1. ЛК.2.4.2.</p> <p>Напредни</p> <p>ЛК. 3.1.1. ЛК. 3.1.2. ЛК. 3.1.3. ЛК.3.2.1. ЛК.3.2.2. ЛК.3.3.1. ЛК.3.3.2. ЛК.3.3.3. ЛК.3.4.1. ЛК.3.4.2. ЛК.3.4.3.</p>
Дидактичко-методичко остваривање програма	<p>За редовну наставу ликовне културе планиран је по 1 час недељно, односно 36 часова годишње.</p> <p>Имајући у виду специфичност наставног предмета ликовна култура, програм је оријентисан на процес (учења) и на исходе. Под учењем се подразумевају сва дешавања на часу која воде ка стицању функционалних знања и умења и развијању способности, навика и вредносних ставова, а који омогућавају целовит развој ученика и припремају их за живот у савременом свету. Осим у</p>		

наставном програму, очекивана знања, умења, навике и ставови одређени су и: стандардима постигнућа за крај основног образовања и васпитања; међупредметним компетенцијама; циљевима образовања и васпитања и општим исходима и стандардима образовања и васпитања (Закон о основама система образовања и васпитања).

Развој ученика

Настава ликовне културе је индивидуализована и усмерена на целокупан развој ученика, а пре свега на развијање опажања и памћења, креативности, стваралачког мишљења, еманципације, емпатије, свести о општем и личном добру, толеранције, способности сарадње и разумевања различитости, естетичких критеријума, моторике и индивидуалних способности. Повезаност циља и садржаја наставе ликовне културе огледа се у повезаности опажања креативног изражавања и вредновања. Све почиње опажањем: креативно изражавање, посматрање уметничког дела и вредновање. Посматрање, истраживање и стварање изрази су надахнућа, али и примене знања о ликовним елементима, њиховим односима, како би се могле задовољити одговарајуће потребе ученика и развијати ликовни говор. Нужно је развијати и побуде као што су: знатижеља; мотивисаност; отвореност за стицање нових искустава; осетљивост за проблеме; преузимање ризика; толеранција према нејасноћама и самопоуздање, а од спознајних функција: флексибилност; оригиналност; спознају и памћење.

Креативност

Креативност се не везује само за уметност и даровите ученике. Сваки ученик има потенцијал који може да развије уколико му се пружи прилика. У складу са тим, све се чешће истиче потреба за учењем креативности и у настави се већ примењују неке технике за развој креативности (на пример, олуја идеја). Настава предмета ликовна култура има огроман потенцијал за развијање креативности сваког ученика (не само ученика који су даровити за уметност). Због тога је важно да ученици постепено стичу свест о томе на који начин су долазили до идеја за рад, шта их је мотивисало, као и да та искуства могу применити и у другим ситуацијама.

Основни услов за развој креативности су мотивациони садржаји који подстичу интересовање, одушевљење, имагинацију и позитивну емотивну реакцију, као и настава која ученику (али и наставнику) обезбеђује задовољство у раду. Уобичајени поступак је мотивациони разговор који омогућава да сваки ученик осмисли своју идеју (тему) за рад. Наставник може да испроба у пракси и следеће технике и поступке: постављање ликовног проблема (на пример, кретање облика) и нуђење више тема за рад од којих ученик треба да одабере ону која по његовом мишљењу одговара постављеном проблему (неке од тема треба да буду везане за појмове који нису у вези са кретањем, а може се десити да ученик пронађе неочекивану везу, односно оригинално решење); извлачење цедуља (2-3) на којима су исписани наизглед неспојиви појмови које треба повезати у смислену ликовну целину/ликовну причу; симулација ситуације у којој су ученици "дизајнери", а наставник је "купац" који наручује продукт и поставља услове (на пример, тражи комбинацију три боје или једну боју која доминира...); асоцијације (од ученика се тражи оригиналан рад мотивисан једним појмом или сликом, звуком, појавом, поруком, текстом...).

Опажање

Опажање се темељи на знању и осећајима ученика. Наглашава се ликовно-естетска перцепција, дакле ликовни и тактилни опажаји, спознаја и осећаји у којима ученици проналазе смисао у комуникацији с околином и уметничким ликовним делима. Задаци сваке наставне јединице развијају способност посматрања и уочавања карактеристика ликовних елемената. Треба увек осигурати пуно ликовних примера и подстицати ученике да изразе оно што су истраживали, подједнако речима као и ликовно-техничким средствима.

Ликовне технике и материјал

Ликовне технике и материјал обрађују се кроз кратко упутство и савете током рада, у оној мери која је неопходна, јер се учење заснива на самосталном (и у сарадњи са другима) истраживању изражајних могућности техника, прибора и материјала. Наставник указује ученицима и на основне карактеристике неког материјала или прибора. На пример, уколико ученик црта и боји фломастерима његов рад ће с временом бледети и нестати, а уколико користи перманентне маркере треба да их користи према инструкцијама, јер су поједини маркери токсични. Ученици могу да буду демотивисани уколико покушају да добију секундарне боје или жељени тон мешајући водене боје које садрже мању количину (неквалитетног) пигмента. Једно од решења је да заједно експериментишу позајмљујући једни другима материјал. Употребљена амбалажа, уколико није припремљена (опрана, термички обрађена и сл.) садржи штетне микроорганизме.

Теорија обликовања

Договорена теорија не постоји, већ се у литератури срећу различите поделе и тумачења. Од наставника се очекује да буде упознат са различитим тумачењима и да их критички процени и одабере. У програму је предвиђено тумачење простора и тумачење композиције (врсте композиција, ликовни елементи и принципи компоновања), међутим, свесно је избегнуто истицање једног од могућих тумачења. Теорија обликовања се може посматрати као отворени дијалог када је реч о уметничкој школи или факултету. Имајући у виду да би овакав приступ само збунио ученике основне школе најбоље је задржати се на једноставним, основним информацијама. Појмови из теорије обликовања објашњавају се на примерима уметничких дела и на примерима из природе и урбаног окружења. Знања из теорије обликовања нису примењива само у ликовном раду и настави других предмета, већ и у свакодневном животу ученика. На пример, распоред ствари према одређеном ритму у соби ученика може да омета или да подстиче концентрацију, одређене боје подстичу агресивност... Теорија обликовања се од петог до осмог разреда постепено учи и примењује, а предвиђено је да ученици буду упознати са могућом применом стечених знања у свакодневном животу, наставку школовања и у различитим занимањима.

Медијска писменост и комуникација

Као и до сада, садржаји који омогућавају стицање медијске писмености планирају се у корелацији са садржајима предмета српски језик и односе се на читање (разумевање) садржаја слике, текста и мултимедијалних садржаја. Имајући у виду да су ученици све раније изложени различитим садржајима на интернету, као и штетним (негативним) порукама које се провлаче кроз рекламе, игрице, музичке спотове, мимове и др. потребно је успоставити и корелацију са садржајима предмета информатика и рачунарство, техника и технологија, грађанско васпитање или веронаука, као и са осталим предметима који предвиђају медијско описмењавање.

Медијска писменост подразумева и способност визуелног споразумевања, односно комуницирање медијумима ликовних уметности. Осим слободног и спонтаног изражавања, које је заступљено у највећем проценту, ученици се оспособљавају и да изражавају своје идеје, замисли, поруке, ставове, емоције... различитим медијумима ликовних уметности.

Уметничко наслеђе

Садржаји уметничког наслеђа обухватају ликовна дела и споменике културе из прошлости и уметничка дела настала у 20. и 21. веку, епохе, стилове, правце, појаве, трендове, уметнике и уметничке групе, значајне споменике културе, манифестације, установе културе, установе за заштиту културне баштине... Приликом обраде ових садржаја фокус није на меморисању података, већ на развијању сензибилитета за доживљавање и разумевање дела, као и на сагледавању развоја уметности кроз историју и међусобног утицаја уметности и друштва. Неизоставни садржаји су најзначајнија дела из светске културне баштине, а посебна пажња се посвећује баштини на тлу Србије. Ови садржаји се планирају у корелацији са садржајима предмета историја и музичка култура, а могу да се обраде кроз интегрисану наставу, пројектне задатке и друге.

<p>Формативно и сумативно оцењивање</p>	<p>Оцењивање се врши према Правилнику о оцењивању.</p> <p>Процењивање напредовања ученика и оствареност исхода врши се такозваном алтернативном (или аутентичном) методом, која се и до сада користила у пракси. Напредак ученика се прати да би наставник подржао развој потенцијала сваког ученика. Треба имати у виду да су се до сада као најефикаснији вид подршке напредовању ученика показали савети које наставник даје у току практичног рада, као и питања која наводе ученике на промишљање и развијање идеја. Други вид ефикасне подршке је одељенска изложба (по завршетку задатка) на којој су заступљени сви радови ученика. Поређењем свих решења истог ликовног проблема ученици ефикасно уче на разликама и умеју да процене сопствени напредак. Напредак и оствареност исхода процењују се на три нивоа (основни, средњи и напредни). Када обавештава ученике о њиховом напретку, наставник може да формулише исказе на подстицајнији начин. Програм подржава индивидуални развој ученика. У оквиру једне теме постоји више наставних јединица и за сваку наставну јединицу постоји одређен ликовни задатак. Ликовни задаци су одређени тако да сваки ученик може да оствари одличан успех у његовом решавању. Сваки ликовни задатак се посебно оцењује у зависности на проценат остваривања исхода задатка и стандарда образовања на одређеном нивоу. По завршетку прве теме, не завршава се учење о тој теми. У наредним темама и разредима ученици ће примењивати стечено искуство и знања о тој теми у различитим контекстима, прошириваће и продубљивати знања и искуства на различите начине. То значи да ће многи ученици по завршетку прве теме достићи исходе теме на основном нивоу, а да ће до краја године напредовати и исте исходе остварити на средњем или напредном нивоу. Због тога је за сумативну процену најважније сагледати целокупни напредак и крајњи резултат, односно доказ о томе да је ученик напредовао. За формативну и сумативну процену поред усвојеног знања и напретка ученика на одређеним нивоима важно је и сагледати активност ученика на сваком часу, редовност у доношењу прибора и материјала за извођење ликовних задатака, однос према раду и осталим ученицима.</p>
<p>Начини прилагођавања</p>	<p>За рад са даровитим ученицима биће организовани часови ликовне секције. Те часове ће за заинтересоване ученике петих разреда изводити наставник који предаје у њиховим одељењима, чиме ће бити олакшан и уједно појачан рад са ученицима. За изузетно даровите ученике урадиће се одговарајући поступак у индивидуализацији наставе која може водити ка изради ИОПЗ плана за тог ученика у сарадњи са ПП службом.</p> <p>За рад са ученицима који имају потешкоћа у савладавању градива, биће организовани часови допунске наставе тако што ће сваки наставник држати часове ученицима којима предаје. На тај начин ће наставник, пошто је већ упознат са могућностима ученика, моћи боље да процени потребе ученика. У случају да дете има потешкоће у савладавању градива, урадиће се одговарајући поступак у индивидуализацији наставе која може водити ка изради ИОП 1 /ИОП2 плана за тог ученика у сарадњи са ПП службом.</p> <p>Даровити ученици ће бити укључивани у различита такмичења, ликовне конкурсе као и различите радионице и активности које се реализују у датој школској години.</p>

ШЕСТИ РАЗРЕД – МУЗИЧКА КУЛТУРА

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће за музичку културу	За период од школске 2019/2020. до 2021/2022. године	
Циљ учења	развијање интересовања за музичку уметност код ученика, као и стваралачког и критичког мишљења, формирање естетске перцепције и музичког укуса, и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и култури својег и других народа.		
Компетенције	<p>Опште: На основу музичког искуства у основној школи ученик ужива у музици и отворен је за различите уметничке садржаје.</p> <p>Користи музичко знање и вештине да изрази своја осећања, размишљања, ставове и на креативан и конструктиван начин остварује своје циљеве.</p> <p>Искуство и вештину у слушању и опажању приликом индивидуалног и групног музицирања примењује у комуникацији са другима. Музичка искуства подстичу ученика да разлике сматра предностима што користи у развијању идеја и сарадње.</p> <p>Користи знања о музици у разумевању савремених догађаја, историје, науке, религије, уметности и сопствене културе и идентитета. Развија критички однос према музици. Има одговоран однос према традицији свог народа и других култура.</p> <p>Специфичне: Ученик користи језик музике за изражавање својих осећања и идеја и за комуникацију са другима. Кроз познавање музичког језика и стилова ученик увиђа везу музике са догађањима у друштву и доприноси њиховом обликовању. Ученик истражује везу између музике и изражавања покретом.</p>		
Методе рада	Дијалoшка, монолошка, демонстративна, истраживачка, диференцирана, метода практичних активности, графичка		
Облици рада	Фронтални рад, групни рад, рад у пару, индивидуални рад, рад у тиму, пројектна настава		
Ресурси	Уџбеник, Јутјуб, мултимедијалне презентације, он-лине квизови, различити музички медији		
Корелација	Српски језик и књижевност, Историја, Страни језици, Математика, Биологија, Географија, Ликовна култура, Физичко и здравствено васпитање, Информатика и рачунарство, Верска настава, Грађанско васпитање		
Наставна тема	Исходи	Садржај	Образовни стандарди
ЧОВЕК И МУЗИКА	Ученик ће умети да: – повеже различите видове музичког изражавања са друштвено-историјским амбијентом у коме су настали; – наведе изражајна средства музичке уметности карактеристична за период средњег века и ренесансе; – уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у средњем веку и ренесанси; – опише улогу музике у средњовековној Србији; – уочи разлике између	Средњи век. Ранохришћанска музика. Византијско певање. Грегоријански корал. Рани облици вишегласја – мотет. Световна музика средњег века: трубадури, трувери минезенгери. Духовна и световна музика у средњовековној Европи и Србији. Музика средњег века као инспирација за уметничку	МК 1.1.1. МК 1.1.2.

	духовних и световних вокалних композиција средњег века и ренесансе; – издвоји начине коришћења изражајних средстава у одабраним музичким примерима;	и популарну музику. Ренесанса Развој духовног и световног вишегласја. Мотет, миса, мадригал. Највећи представници ренесансне вокалне музике: Ђ. П. да Палестрина, О. ди Ласо. Инструментална музика ренесансе.	
МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ	Ученик ће умети да – објасни како је музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија; технологија записивања, штампања нота; извођачке и техничке могућности инструмената; – одреди врсту музичког инструмента са диркама по изгледу и звуку; – опише разлику у начину добијања звука код инструмената са диркама; – препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила;	Инструменти са диркама: оргуље, чембало, клавир, хармоника, челеста. Народни инструменти.	
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	Ученик ће умети да – разликује вокално-инструменталне и инструменталне облике средњег века и ренесансе; – коментарише слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте; – идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника средњег века и ренесансе; – уочи сличности и разлике између православне и (римо)католичке духовне музике; – идентификује елементе средњовековне музике као инспирацију у музици савременог доба;	Елементи музичке изражајности: темпо, динамика, тонске боје различитих гласова и инструмената. Слушање световне и духовне средњовековне и ренесансне музике. Слушање вокалних, вокално-инструменталних и инструменталних композиција, домаћих и страних композитора. Слушање дела традиционалне народне музике. Слушање дела инспирисаних фолклором.	МК 1.2.1. МК 1.2.2. МК 1.2.3. МК 1.2.4.
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	Ученик ће умети да – изводи музичке примере користећи глас, покрет и традиционалне и/ или електронске инструменте, самостално и у групи; – примењује правилну технику певања; – примењује различита средства изражајног певања и свирања у зависности од врсте, намене и карактера композиције; – развије координацију и моторику кроз свирање и покрет; – примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању;	Певање песама по слуху самостално и у групи. Певање песама из нотног текста солмизацијом. Извођење (певање или свирање) једноставних ритмичких и мелодијских мотива у стилу музике средњег века и ренесансе. Певање песама у комбинацији са покретом. Свирање по слуху дечјих, народних и уметничких композиција на инструментима Орфовог инструментарија и/или на другим инструментима. Свирање из нотног текста дечјих, народних и уметничких композиција на инструментима Орфовог	МК 1.3.1. МК 1.3.2. МК 1.3.3. МК 1.3.4.

		инструментарија и/или на другим инструментима Извођење једноставнијих музичких примера у вези са обрађеном темом	
МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	Ученик уме да: користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет; – комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом; – учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката; – изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност); – учествује у школским приредбама и манифестацијама; – понаша се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама; – критички просуђује лош утицај прегласне музике на здравље; – користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво.	Креирање пратње за песме ритмичким и звучним ефектима, користећи притом различите изворе звука. Креирање покрета уз музику коју ученици изводе. Стварање мелодије на задати текст. Импровизација дијалога на инструментима Орфовог инструментарија и другим инструментима. Реконструкција музичких догађаја у стилу средњег века и ренесансе.	МК 1.4.1. МК 1.4.2. МК 1.4.3. МК 1.4.4.
Дидактичко-методичко остваривање програма	<p>За редовну наставу музичке културе планиран је 1 час недељно, односно 36 часова годишње.</p> <p>Природа саме музике, па и предмета музичка култура указује на стално прожимање и садејство свих области и тема које су предвиђене наставним програмом. Све области се прожимају и ниједна се не може изучавати изоловано и без садејства са другим областима.</p> <p>Настава је усмерена на остваривање исхода и даје предност искуственом учењу у оквиру којег ученици развијају лични однос према музици а постепена рационализација искуства временом постаје теоријски оквир.</p> <p>Планира се примена што различитијих метода у настави ради веће заинтересованости ученика. У оквиру тога биће одржани угледни часови у првом или другом полугођу, планира се чешће коришћење информационо комуникационих технологија. Одржаваће се часови међупредметног повезивања уз примену методе тимске наставе. Обележаваће се значајни датуми одравањем пригодних предавањима и/или радионицама. Учествоваће се у пројектима значајним за музичку културу на школском и ширем нивоу.</p> <p>Кроз задате садржаје применом наведених метода и активности планирано је да се остваре прописани исходи за б. разред.</p>		

Формативно и сумативно
оцењивање

Настава музичке културе подразумева учешће свих ученика, а не само оних који имају музичке предиспозиције. Како је предмет музичка култура синтеза вештина и знања, полазна тачка у процесу оцењивања треба да буду индивидуалне музичке способности и ниво претходног знања сваког ученика. Битни фактори за праћење музичког развоја и оцењивање сваког ученика су ниво његових постигнућа у односу на дефинисане исходе као и рад, степен ангажованости, кооперативност, интересовање, став, умешност и креативност. Тако се у настави музичке културе за исте васпитно-образовне задатке могу добити различите оцене, као и за различите резултате исте оцене, због тога што се конкретни резултати упоређују са индивидуалним ученичким могућностима.

Начин провере и оцена треба да подстичу ученика да напредује и активно учествује у свим видовима музичких активности. Главни критеријум за процес праћења и процењивања је начин ученичке партиципације у музичком догађају, односно да ли је у стању да прати музичко дело при слушању и како односно, да ли и како изводи и ствара музику користећи постојеће знање. У зависности од области и теме, постигнућа ученика се могу оценити усменом провером, краћим писаним проверама (до 15 минута) и проценом практичног рада и уметничког и стваралачког ангажовања. Поред ових традиционалних начина оцењивања, треба користити и друге начине оцењивања као што су:

1. допринос ученика за време групног рада,
2. израда креативних задатака на одређену тему,
3. рад на пројекту (ученик даје решење за неки проблем и одговара на конкретне потребе),
4. специфичне вештине.

У процесу вредновања резултата учења наставник треба да буде фокусиран на ученичку мотивацију и ставове у односу на извођење и стваралаштво, способност концентрације, квалитета перцепције и начин размишљања приликом слушања, као и примену тероетског знања у музицирању.

Наставник треба да мотивише ученика на даљи развој, тако да ученик осети да је кроз процес вредновања виђен и подржан, као и да има оријентацију где се налази у процесу развоја у оквиру музике и музичког изражавања. Важно је укључити самог ученика у овај процес у смислу дијалога и узајамног разумевања у вези са тим шта ученик осећа као препреке (вољне и невољне) у свом развоју, као и на које начине се, из ученикове перспективе, оне могу пребродити.

Када је у питању вредновање области Музичко стваралаштво, оно треба вредновати у смислу стваралачког ангажовања ученика, а не према квалитету насталог дела, јер су и најскромније музичке импровизације, креативно размишљање и стварање, педагошки оправдане.

Узимајући у обзир циљ предмета неопходно је имати на уму да се оквир вредновања процеса и резултата учења одвијанајвише у учениковом живом контакту са музиком, тј. извођењу и стваралаштву, а такође и слушању музике.

	<p>Теоретскознање треба да има своју примену и функцију у ученичком изражавању кроз музику и у контакту са музиком. Како процес учења у оквиру сваког часа треба да обухвати све области, посматрање ученика у живом контакту са музиком је истовремено показатељ квалитета процеса учења, као и идеална сцена за вредновање остварености исхода. Сумативно вредновање треба да буде осмишљено кроз задатке и активности које захтевају креативну примену знања.</p>
<p>Начини прилагођавања</p>	<p>У свакој основној школи има деце чије се интересовање и љубав за музику не могу задовољити само оним што им пружа редовна настава. За такву децу може се организовати додатна настава или секције где се могу укључити у разне групе.</p> <p>У зависности од афинитета, креативних способности или извођачких могућности ученика рад се може организовати кроз следеће активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> - солистичко певање, - групе певача, - <p>"Мала школа инструмента" (клавир, гитара, тамбуре...),</p> <ul style="list-style-type: none"> - групе инструмената, - млади композитори, - млади етномузиколози (прикупљање мало познатих или готово заборављених песама средине у којој живе), - музичко-креативне радионице (прављење музичких инструмената, илустрације везане за наставу музичке културе и школске музичке догађаје, ажурирање школског сајта, креирање, организација и реализација музичких догађаја...), - ритмичке радионице (модерни и традиционални плес, ритмичке игре, "бит боксинг" - вокалне перкусије, игре чашама, штаповима...), - посете концертима у школи и ван ње (концерти еминентних уметника, концерти у организацији Музичке омладине или неког другог удружења, концерти ученика музичких школа, пријатеља школе, пројекције музичких филмова...). <p>Програм рада треба прилагодити индивидуалним могућностима, зрелости и нивоу претходног знања сваког ученика.</p> <p>За изузетно даровите ученике урадиће се одговарајући поступак у индивидуализацији наставе која може водити ка изради ИОП3 плана за тог ученика у сарадњи са ПП службом.</p> <p>За рад са ученицима који имају потешкоћа у савладавању градива, биће организоване додатне активности. На тај начин</p> <p>ће наставник, пошто је већ упознат са могућностима ученика, моћи боље да процени потребе ученика. У случају да дете има потешкоће у савладавању градива, урадиће се одговарајући поступак у индивидуализацији наставе која може водити ка изради ИОП 1 /ИОП2 плана за тог ученика у сарадњи са ПП службом.</p>

ШЕСТИ РАЗРЕД – ФИЗИКА

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће за природне и друштвене науке	За период од школске 2019/2020. до 2021/2022.године	
Циљ учења	Овладавање физичким концептима, знањима и вештинама. Примена стечених знања и вештина у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота.		
Компетенције	Анализирање и тумачење природних и друштвених појава и решавање проблема у свакодневном контексту.		
Методе рада	Дијалогска, монолошка, демонстративна, решавање проблема, истраживачка, диференцирана, метода практичних активности, графичка		
Облици рада	Фронтални рад, групни рад, рад у пару, индивидуални рад, рад у тиму, пројектна настава, лабораторијска вежба		
Ресурси	Уџбеник, збирка задатака, лист „Млади физичар“, сајт друштва физичара Србије, мултимедијалне презентације, он-лине квизови, збирка задатака за припрему завршног испита, тестови са ранијих завршних испита и такмичења		
Корелација	Техника и технологија, Географија, Биологија, Ликовно, Музичко, Информатика и рачунарство, Српски језик, Физичко, Хемија, Историја		
Наставна тема	Исходи	Садржај	Образовни стандарди
УВОД У ФИЗИКУ	-разликује Физику као природну науку од осталих природних наука;	Физика као природна наука. Физика и математика. Физика и техника. Физика и медицина. Методе истраживања у физици (посматрање, мерење, оглед...). Огледи који илуструју различите физичке појаве (из свакодневног живота). Демонстрациони огледи: – Како савити млаз воде? – Мехури од сапунице имају облик сфере, зашто? – Када настаје електрично пражњење? – Направи дугу. – Опишимо лик предмета у равном и сферном огледалу. Улога мерења у физици и у свакодневном животу (мерење времена, дужине, површине и запремине...).	Фи.1.7.1. фи.1.7.2. фи.2.6.1. фи.2.6.2. фи.2.6.3. фи.2.7.1. фи.2.7.2. фи.2.7.3. фи.3.7.1 фи.3.7.2
КРЕТАЊЕ	– разликује врсте кретања према облику путање и према промени брзине и одређује средњу брзину;– решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке (брзина, тежина, густина, притисак чврстих тела и течности...).	Кретање у свакодневном животу. Релативност кретања. Појмови и величине којима се описује кретање (путања, пут, време, брзина, правац и смер кретања). Векторски карактер брзине. Подела кретања према облику путање и брзини тела. Зависност пређеног пута и брзине од времена код равномерног праволинијског	Фи.1.2.1. фи.1.2.2. фи.1.2.3. фи.1.4.4. фи.1.7.1. фи.1.7.2. фи.2.2.2.

		кретања. Променљиво праволинијско кретање. Средња брзина. Демонстрациони огледи: – Кретање куглице по Галилејевом жљебу. – Кретање мехура ваздуха (или куглице) кроз вертикално постављену дугу провидну цев са течномшћу. Лабораторијска вежба 1. Одређивање средње брзине променљивог кретања тела и сталне брзине равномерног кретања помоћу стаклене цеви са мехуром (или куглицом).	фи.2.6.1. фи.2.6.2. фи.2.6.3. фи.2.7.1. фи.2.7.2. фи.2.7.3. фи.3.7.1. фи.3.7.2.
СИЛА	– објашњава узајамно деловање тела у непосредном додиру (промена брзине, правца и смера кретања, деформација тела) и узајамно деловање тела која нису у непосредном додиру (гравитационо, електрично и магнетно деловање); – разликује деловање силе Земљине теже од тежине тела; – повезује масу и инерцију, разликује масу и тежину тела, препознаје их у свакодневном животу и решава различите проблемске задатке (проблем ситуације); – демонстрира утицај трења и отпора средине на кретање тела и примењује добре и лоше стране ових појава у свакодневном животу; – демонстрира појаву инерције тела, деформације тела под дејством силе, узајамно деловање наелектрисаних тела и узајамно деловање магнета, притисак чврстих тела и течности; – решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке (брзина, тежина, густина, притисак чврстих тела и течности...).	Узајамно деловање два тела у непосредном додиру и последице таквог деловања: покретање, заустављање и промена брзине тела, деформација тела (истезање, сабијање, савијање), трење при кретању тела по хоризонталној подлози и отпор при кретању тела кроз воду и ваздух. Узајамно деловање два тела која нису у непосредном додиру (гравитационо, електрично, магнетно). Сила као мера узајамног деловања два тела, правац и смер деловања. Векторски карактер силе. Слагање сила истог правца. Процена интензитета силе демонстрационим динамометром. Сила Земљине теже. Тежина тела као последица деловања силе Земљине теже. Демонстрациони огледи. – Истезање и сабијање еластичне опруге. Трење при клизању и котрљању. Слободно падање. – Привлачење и одбијање наелектрисаних тела. – Привлачење и одбијање магнета.	Фи.1.1.1. фи.1.1.2. фи.1.7.1. фи.1.7.2. фи.2.1.1. фи.2.6.1. фи.2.6.2. фи.2.6.3. фи.2.7.1. фи.2.7.2. фи.2.7.3. фи.3.7.1. фи.3.7.2.
МЕРЕЊЕ	– изражава физичке величине у одговарајућим мерним јединицама међународног система (SI) и разликује основне и изведене физичке величине, претвара веће јединице у мање и обрнуто (користи префиксе микро, мили, кило, мега); – процењује вредност најмањег подеока код мерних инструмената (односно, тачност	Основне и изведене физичке величине и њихове јединице (префикси микро, мили, кило, мега). Међународни систем мера. Мерила и мерни инструменти (опсег и тачност). Директно и индиректно мерење. Појам средње вредности мерене величине и	Фи.1.4.1. фи.1.4.2. фи.1.4.3. фи.1.4.5. фи.1.4.6. фи.1.7.1.

	<p>мерења); – мери тежину, дужину, време, запремину у и масу и на основу мерених вредности одређује густину и притисак; – одређује средњу вредност мерене величине и грешку мерења; – решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке (брзина, тежина, густина, притисак чврстих тела и течности...).</p>	<p>грешке мерења при директним мерењима. Демонстрациони огледи. – Мерење дужине (метарска трака, лењир), запремине (мензура) и времена (часовник, хронометар). – Приказивање неких мерних инструмената (вага, термометри, електрични инструменти). Лабораторијске вежбе 1. Мерење димензија тела лењиром са милиметарском поделом. 2. Мерење запремине чврстих тела неправилног облика помоћу мензуре. 3. Мерење еластичне силе при истезању и сабијању опруге. 4. Мерење силе трења при клизању или котрљању тела по равној подлози.</p>	<p>фи.1.7.2. фи.2.4.1. фи.2.4.2. фи.2.4.3. фи.2.4.4. фи.2.6.1. фи.2.6.2. фи.2.6.3. фи.2.7.1. фи.2.7.2. фи.2.7.3. фи.3.4.1. фи.3.4.3. фи.3.7.1. фи.3.7.2.</p>
<p>МАСА И ГУСТИНА</p>	<p>– решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке (брзина, тежина, густина, притисак чврстих тела и течности...).</p>	<p>Инертност тела. Закон инерције (Први Њутнов закон механике). Маса тела на основу појма о инертности и о узајамном деловању тела. Маса и тежина као различити појмови. Мерење масе тела вагом. Густина тела. Средња густина тела. Одређивање густине чврстих тела. Одређивање густине течности мерењем њене масе и запремине. Демонстрациони огледи. – Илустровање инертности тела. – Судари двеју кугли (а) исте величине, истог материјала, (б) различите величине, истог материјала, (в) исте величине, различитог материјала. – Мерење масе вагом. – Течности различитих густина у истом суду – „течни сендвич” – Суво грождје у газираној води. – Мандарина са кором и без коре у води. Лабораторијске вежбе 1. Одређивање густине чврстих тела правилног и неправилног облика. 2. Одређивање густине течности мерењем њене масе и запремине.</p>	<p>Фи.1.7.1. фи.1.7.2. фи.2.1.5. фи.2.6.1. фи.2.6.2. фи.2.6.3. фи.2.7.1. фи.2.7.2. фи.2.7.3. фи.3.7.1. фи.3.7.2.</p>

		3. Калибрисање еластичне опруге и мерење тежине тела динамометром.	
ПРИТИСАК	<p>– разликује преношење силе притиска кроз чврста тела и течности и наводи примере примене (хидраулична преса, кочнице аутомобила, ходање по снегу...); – познаје примену хидростатичког притисака (принцип рада водовода, фонтане);– решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке (брзина, тежина, густина, притисак чврстих тела и течности...).</p>	<p>Притисак чврстих тела. Притисак у мирној течности. Хидростатички притисак. Спојени судови. Атмосферски притисак. Торичелијев оглед. Зависност атмосферског притиска од надморске висине. Барометри. Преношење спољњег притиска кроз течности и гасове у затвореним судовима. Паскалов закон и његова примена. Демонстрациони огледи. – Зависност притиска чврстих тела од величине додирне површине и од тежине тела. – Стаклена цев са покретним дном за демонстрацију хидростатичког притиска. – Преношење притиска кроз течност (стаклена цев с мембраном, Херонова боца, спојени судови). – Хидраулична преса (нпр. два медицинска инјекциона шприца различитих попречних пресека спојена силиконским цревом). – Огледи који илуструју разлику притисака ваздуха (како се ваздух може „видети“, како свећа може да гори под водом). – Огледи који илуструју деловање атмосферског притиска. Лабораторијска вежба 1. Одређивање зависности хидростатичког притиска од дубине воде Кључни појмови садржаја: кретање, мерење, сила, маса, густина, притисак</p>	<p>Фи.1.1.3. фи.1.7.1. фи.1.7.2. фи.2.1.6. фи.2.6.1. фи.2.6.2. фи.2.6.3. фи.2.7.1. фи.2.7.2. фи.2.7.3. фи.3.1.3. фи.3.1.4. фи.3.7.1. фи.3.7.2.</p>
Дидактичко-методичко остваривање програма	<p>Полазна опредељења при дефинисању исхода и конципирању програма наставе и учења Физике били су усвојени стандарди постигнућа ученика у основној школи. Ученици шестог разреда треба да науче основне појмове и законе физике на основу којих ће разумети појаве у природи и значај Физике у образовању и свакодневном животу. Они треба да стекну основу за праћење програма Физике у следећим разредима. Полазна опредељења утицала су на избор програмских садржаја и метода логичког закључивања, демонстрационих огледа и лабораторијских вежби, оријентисаних на очекиване исходе. Из физике као научне дисциплине одабрани су они садржаји које на одређеном нивоу, у складу са образовним стандардима и исходима, могу да усвоје сви ученици шестог разреда. <i>И. ПЛАНИРАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА</i> При планирању наставног процеса наставник, на основу дефинисаног циља предмета и исхода,</p>		

самостално планира број и редослед часова обраде и осталих типова часова, као и методе и облике рада са ученицима. Наставник може у одређеној мери (водећи рачуна да се не наруши логичан след учења Физике) прерасподелити садржаје према својој процени. Улога наставника је да при планирању наставе води рачуна о саставу одељења и резултатима иницијалног теста, степену опремљености кабинета за Физику, степену опремљености школе (ИТ опрема, библиотека,...), уџбенику и другим наставним материјалима које ће користити. Полазећи од датих исхода и садржаја, наставник најпре креира свој годишњи/глобални план рада из кога ће касније развијати своје оперативне планове. Исходи дефинисани по областима олакшавају наставнику даљу операционализацију исхода на ниво конкретне наставне јединице. Од њега се очекује да за сваку наставну јединицу, у фази планирања и писања припреме за час, у односу на одабрани исход, дефинише исходе специфичне за дату наставну јединицу. При планирању треба, такође, имати у виду да се исходи разликују, да се неки лакше и брже могу остварити, али је за већину исхода потребно више времена и више различитих активности. Од метода логичког закључивања, које се користе у физици као научној дисциплини (индуктивни, дедуктивни, закључивање по аналогiji, итд.), ученицима шестог разреда најприступачнији је индуктивни метод (од појединачног ка општем) при проналажењу и формулисању основних закона физике. Зато програм предвиђа да се при проучавању макрофизичких појава претежно користи индуктивни метод. Увођење једноставних експеримената за демонстрирање физичких појава има за циљ развијање радозналости и интересовања за физику и истраживачки приступ у природним наукама. Једноставне експерименте могу да изводе и сами ученици на часу или да их понове код куће, користећи многе предмете и материјале из свакодневног живота.

III. ОСТВАРИВАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Препоручени садржаји наставе оријентисане на исходе за шести разред доследно су приказани у форми која задовољава основне методске захтеве наставе Физике: – Поступност (од једноставног ка сложеном) при упознавању нових појмова и формулисању закона.– Очигледност при излагању наставних садржаја (уз сваку тематску целину наведено је више демонстрационих огледа, а у недостатку наставних средстава могуће је користити и симулације). – Повезаност наставних садржаја са појавама у свакодневном животу. Програмски садржаји на основу исхода се могу реализовати: 1. излагањем садржаја теме уз одговарајуће демонстрационе огледе; 2. решавањем квалитативних и квантитативних проблема као и проблем-ситуација; 3. лабораторијским вежбама; 4. коришћењем других начина рада који доприносе бољем разумевању садржаја теме (домаћи задаци, пројекти, допунска настава, додатни рад...); 5. систематским праћењем рада сваког ученика. Да би се циљеви и задаци наставе Физике остварили у целини, неопходно је да ученици активно учествују у свим облицима наставног процеса. Имајући у виду да сваки од наведених облика наставе има своје специфичности у процесу остваривања, то су и методска упутства прилагођена овим специфичностима.

Методска упутства за предавања Како уз сваку тематску целину иду демонстрациони огледи, ученици ће спонтано пратити ток посматране појаве, а на наставнику је да наведе ученика да својим речима, на основу сопственог расуђивања, опише појаву коју посматра. После тога, наставник, користећи прецизни језик физике, дефинише нове појмове (величине) и речима формулише закон појаве. Када се прође кроз све етапе у излагању садржаја теме

(оглед, учеников опис појаве, дефинисање појмова и формулисање закона), прелази се, ако је могуће, на презентовање закона у математичкој форми.

Методска упутства за решавање рачунских задатака При решавању квантитативних (рачунских) задатака из физике, у задатку прво треба на прави начин сагледати физичке садржаје, па тек после тога прећи на математичко формулисање и израчунавање. Наиме, решавање задатака одвија се кроз три етапе: физичка анализа задатка, математичко израчунавање и дискусија резултата. У првој етапи уочавају се физичке појаве на које се односи задатак, а затим се набрајају и речима исказују закони по којима се појаве одвијају. У другој етапи се, на основу математичке форме закона, израчунава вредност тражене величине. У трећој етапи тражи се физичко тумачење добијеног резултата. У циљу развијања природно-научне писмености наставник треба да инстистира на систематском коришћењу јединица мере физичких величина *СИ* (међународни систем јединица).

Методска упутства за извођење лабораторијских вежби Лабораторијске вежбе чине саставни део редовне наставе и организују се на следећи начин: ученици сваког одељења деле се у две групе, тако да свака група има свој термин за лабораторијску вежбу. Опрема за сваку лабораторијску вежбу умножена је у више комплета, тако да на једној вежби (радном месту) може да ради два до три ученика. Час експерименталних вежби састоји се из: уводног дела, мерења и записивања података добијених мерењима, анализе и дискусије добијених резултата, извођења закључака. У уводном делу часа наставник: – обнавља делове градива који су обрађени на часовима предавања, а односе се на дату вежбу (дефиниција величине која се одређује и метод који се користи да би се величина одредила), – обраћа пажњу на чињеницу да свако мерење прати одговарајућа грешка и указује на њене могуће изворе, – упознаје ученике с мерним инструментима и обучава их да пажљиво рукују лабораторијским инвентаром, – указује ученицима на мере предострожности, којих се морају придржавати ради сопствене сигурности.

Док ученици врше мерења, наставник активно прати њихов рад, дискретно их надгледа и, кад затреба, објашњава им и помаже. При уношењу резултата мерења у ђачку свеску, процену грешке треба вршити само за директно мерене величине (дужину, време,...), а не и за величине које се посредно одређују (нпр. притисак чврстог тела). Процену грешке посредно одређене величине наставник може да изводи у оквиру додатне наставе. Методска упутства за друге облике рада При одабиру домаћих задатака наставник треба да води рачуна о нивоу сложености задатака, али и о њиховој мотивационој функцији. С обзиром да кроз израду домаћег задатка ученици проверавају степен разумевања усвојеног садржаја, коректност урађеног домаћег задатка треба да буде проверена на наредном часу. Праћење рада ученика Наставник је дужан да континуирано прати рад сваког ученика кроз непрекидну контролу његових усвојених знања, стечених на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа, предавања, решавања квантитативних и квалитативних задатака и лабораторијских вежби. Такође је у обавези да уредно води евиденцију о раду и напредовању сваког ученика. Оцењивање ученика само на основу резултата које је он постигао на писменим вежбама непримерено је ученичком узрасту и физици као научној дисциплини. Неопходно је да наставник од ученика, који се први пут среће са физиком, не тражи само формално знање већ да га подстиче на размишљање и логичко закључивање. Ученик се кроз усмене одговоре навикава да користи прецизну терминологију и развија способност да своје мисли јасно и течно формулише. Будући да је програм оријентисан на

	<p>исходе, по садржају и обиму, прилагођен психофизичким могућностима ученика шестог разреда, сталним обнављањем најважнијих делова из целокупног градива постиже се да стечена знања, вештине и ставови буду трајнији и да ученик боље уочава повезаност разних области физике. Допунска настава и додатни рад Додатна настава из Физике организује се у шестом разреду са по једним часом недељно. Ова врста наставе обухвата нове садржаје, који се надовезују на програм редовне наставе, али се односе на сложеније физичке појаве или на појаве за које су ученици показали посебан интерес. Редослед тематских садржаја у додатној настави прати редослед одговарајућих садржаја у редовној настави. Уколико у школи тренутно не постоје технички услови за остваривање неких тематских садржаја из додатне наставе, наставник бира оне садржаје који могу да се остваре. Поред понуђених садржаја, могу се реализовати и теме за које ученици покажу посебно интересовање. Допунска настава се такође организује са по једним часом недељно. Њу похађају ученици који у редовној настави нису били успешни. Циљ допунске наставе је да ученик, уз додатну помоћ наставника, стекне минимум основних знања из садржаја које предвиђа програм Физике у шестом разреду. Слободне активности ученика, који су посебно заинтересовани за физику и друге природне науке, могу се организовати кроз разне секције.</p>
<p>Формативно и сумативно оцењивање</p>	<p>У настави оријентисаној на достизање исхода вреднују се остварени ниво постигнућа и напредовање током процеса учења. Да би вредновање било објективно, потребно је да буде усклађено са принципима оцењивања (Правилник о оцењивању у основној школи из 2013. године). Наставник је дужан да континуирано прати рад сваког ученика кроз непрекидно проверавање његових усвојених знања, стечених на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа, предавања, решавања квантитативних, квалитативних и графичких задатака, лабораторијских вежби, пројеката... У сваком разреду треба континуирано пратити и вредновати знања, вештине и ставове ученика помоћу усменог испитивања, кратких писмених провера, тестова на крају већих целина, контролних вежби и провером експерименталних вештина. Наставник треба да омогући ученицима да искажу сопствена размишљања о неким физичким појавама и да то адекватно вреднује.</p> <p>На почетку школске године, потребно је спровести иницијални тест. Овај тест је инструмент провере предзнања и потенцијала ученика. На крају школске године, такође, треба спровести часове систематизације градива и проверити ниво постигнућа ученика.</p>
<p>Начини прилагођавања</p>	<p>За рад са даровитим ученицима биће организовани часови додатне наставе. Те часове ће за заинтересоване ученике петих разреда изводити наставник који предаје у њиховим одељањима, чиме ће бити олакшан и уједно појачан рад са ученицима. За изузетно даровите ученике урадиће се одговарајући поступак у индивидуализацији наставе која може водити ка изради ИОПЗ плана за тог ученика у сарадњи са ПП службом.</p> <p>За рад са ученицима који имају потешкоћа у савладавању градива, биће организовани часови допунске наставе тако што ће сваки наставник држати часове ученицима којима предаје. На тај начин ће наставник, пошто је већ упознат са могућностима ученика, моћи боље да процени потребе ученика. У случају да дете има потешкоће у савладавању градива, урадиће се одговарајући поступак у индивидуализацији наставе која може водити ка изради ИОП 1 /ИОП2 плана за тог ученика у сарадњи са ПП службом.</p>

	<p>Даровити ученици ће бити укључивани у различита такмичења, турнире и смотре из математике, као и различите радионице и активности које се реализују у датој школској години од стране математичких друштава и других организација. Усавршавање њихових вештина дешаваће се како у учионици, тако и током студијских посета значајним институцијама.</p>
--	--

ОШ „Иво Андрић“, Београд		Стручно веће за руски језик		За период од школске 2019/2020. до 2021/2022. године	
Циљ учења	Овладавање језичким знањима и вештинама. Развијање критичког мишљења и способности основне комуникације на страном језику. Примена стечених знања и вештина у даљем школовању и коришћење језика у различитим животним ситуацијама.				
Компетенције	Кроз наставу страних језика ученик богати себе упознајући другог, стиче свест о значају сопственог језика и културе у контакту са другим језицима и културама. Ученик развија радозналост, истраживачки дух и отвореност према комуникацији са говорницима других језика. Поред тога, ученик уочава значај личног залагања у процесу учења страног језика.				
Методе рада	Дијалогска, монолошка, демонстративна, истраживачка, метода практичних активности				
Облици рада	Фронтални рад, групни рад, рад у пару, индивидуални рад, рад у тиму				
Ресурси	Уџбеник, радна свеска, различити интернет извори у складу са градивом, мултимедијалне презентације, он-лине квизови				
Корелација	Српски језик, Енглески језик, Географија, Биологија, Ликовно, Музичко, Историја				
Наставна тема	Исходи	Садржај	Образовни стандарди		
Поздрављање	– поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства;	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Реаговање на усмени или писани импулс саговорника (наставника, вршњака, и слично) и иницирање упознавања; успостављања контакта (нпр. при сусрету, на разгледници, у имејлу, СМС-у).</p> <p>Садржаји</p> <p>Привет, Ира! Здравствуй, Витя Здравствуйте, Анна Ивановна! Добрый день, Виктор Павлович! Доброе утро! Добрый вечер! До завтра! До свидания! Как дела? Хорошо, спасибо. Нормально. Так себе. Ничего. Пока! Пока-пока! (Интер)културни садржаји: формално и неформално поздрављање; устаљена</p>	ДСТ.1.1.1. ДСТ.1.1.2. ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5. ДСТ.1.1.6. ДСТ.1.1.7. ДСТ.1.1.11. ДСТ.1.1.12.		

		правила учтивости; лична имена и имена по оцу (патроними), надимци.	
<p>Представљање себе и других; давање основних информација о себи; давање и тражење основних информација о другима</p>	<p>– представи себе и другог; – разуме јасно постављена једноставна питања личне природе и одговара на њих;</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама Иницирање упознавања, посредовање у упознавању и представљање других особа, присутних и одсутних, усмено и писано; слушање и читање кратких и једноставних текстова којим се неко представља; попуњавање формулара основним личним подацима (пријава на курс, претплата на дечји часопис, налепница за пртљаг, чланска карта и слично).</p> <p>Садржаји</p> <p>Как тења зовут? Меня зовут Ирина. Я Ирина. Кто это? Это Марина? Я Ирина, привет!Его зовут Виктор. Сколько ему лет? Ему 12 лет. Её зовут Анна. Очень приятно. Мне тоже. Это мой друг. Это моя подруга Лена, одноклассница. А это Зина. Она соседка. Это Анна Ивановна Иванова, учительница. Это мой двоюродный брат. Он из Белграда. Он из Сербии. Наташа из Москвы. Личне заменице: я, ты, он/она, они (номинатив, генитив и датив), Упитне заменице и прилози: кто, как, сколько. Показни прилог: это, Генитив именица с предлогом из. (Интер)културни садржаји: формално и неформално представљање;</p>	<p>ДСТ.1.1.1. ДСТ.1.1.2. ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5. ДСТ.1.1.6. ДСТ.1.1.7. ДСТ.1.1.11. ДСТ.1.1.12. ДСТ.1.1.11. ДСТ.1.1.15.</p>

		имена; имена по оцу, презимена и надимци; именовање сродства; именовање градова, земаља.	
Разумевање и давање једноставних упутстава и налога	– разуме упутства и налоге и реагује на њих;	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање и читање налога и упутстава и реаговање на њих (комуникација у учионици – упутства и налози које размењују учесници у наставном процесу, упутства за игру и слично). Садржаји</p> <p>Кто дежурный? Кого нет на уроке? Кто отсутствует? Открой(те) учебник/ рабочую тетрадь / тетрадь. Слушай(те) и повторяй(те)!</p> <p>Не кричите! Тихо! Выйди(те) к доске! Сотри(те) с доски! Открой(те) окно/дверь. Прослушай(те) песню! Прочитай(те) текст. Мы</p> <p>читали текст? Встань(те)! Садись! Садитесь! Мы на прошлом уроке прослушали песню?</p> <p>Заповедни начин фреквентних глагола (слушать/прослушать, читать/прочитать, писать/написать, повторять/повторить, встать, сесть...), Прошло време фреквентних глагола. Интонација упитних исказа без упитне речи.</p>	<p>ДСТ.1.1.1. ДСТ.1.1.2. ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5. ДСТ.1.1.6. ДСТ.1.1.7. ДСТ.1.1.13. ДСТ.1.1.14.</p>

		(Интер)културни садржаји: поштовање основних норми учтивости, песме.	
Исказивање правила понашања	<p>– разуме једноставна и пажљиво исказана правила понашања (сугестије, препоруке, забране) и реагује на њих, уз визуелну подршку (знакови, симболи и слично) и без ње;</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање и читање једноставних исказа у вези са правилима понашања.</p> <p>Садржаји</p> <p>Извините, можно сесть? Садитесь. Не шумите! Можно войти? Да, конечно. Нет. Можно взять твою ручку? Да, конечно. Нет, к сожалению. Она мне нужна. Извините за опоздание.</p> <p>Заповедни начин фреквентних глагола. Предикатив можно. Интонација упитних исказа без упитне речи. (Интер)културни садржаји: понашање на јавним местима, значење симбола.</p>	<p>ДСТ.1.1.1. ДСТ.1.1.2. ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5. ДСТ.1.1.6. ДСТ.1.1.7. ДСТ.1.1.11. ДСТ.1.1.12. ДСТ.1.1.22. ДСТ.1.1.24.</p>
Позив и реаговање на позив за учешће у заједничкој активности	<p>– разуме позив и реагује на њега; – упути позив на заједничку активност;</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање и читање кратких једноставних позива на заједничку активност и реаговање на њих, усмено или писано (позив на рођендан, журку, на игру, у биоскоп...); упућивање и прихватање /одбијање</p>	<p>ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5. ДСТ.1.1.6. ДСТ.1.1.7. ДСТ.1.1.11. ДСТ.1.1.12. ДСТ.1.1.16. ДСТ.1.1.19.</p>

		<p>позива на заједничку активност, усмено или писано, користећи најједноставније изразе молби, захвалности, извињења.</p> <p>Садржаји</p> <p>Давай играти в футбол/баскетбол! Поиграем вместе? Приглашаю</p> <p>тебя ко мне на день рождения/вечеринку. Приходи ко мне на вечеринку! Ты сможешь прийти ко мне на день рождения завтра в семь?</p> <p>Вечеринка у меня дома/в кафе. Спасибо за приглашение, я обязательно приду. К сожалению, я не смогу прийти. Извини, но я не смогу</p> <p>прийти. Вечеринка / день рождения, к сожалению, без меня.</p> <p>Садашње време фреквентних глагола. Прва и друга конјугација.</p> <p>Заповедни начин фреквентних глагола.</p> <p>Акузатив и локатив именица с предлозима в/на.</p> <p>Датив именица с предлогом к.</p> <p>Интонација упитних исказа без упитне речи.</p> <p>(Интер)културни садржаји: прикладно прихватање и одбијање позива, рођендани, прослава рођендана, игре.</p>	
<p>Описивање живих бића, предмета, места и појава</p>	<p>– разуме једноставан опис живих бића, предмета, места и појава;</p> <p>– опише жива бића, предмете и места и појаве једноставним језичким средствима;</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање и читање краћих једноставних описа живих бића, предмета,</p>	<p>ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5. ДСТ.1.1.6. ДСТ.1.1.7.</p>

		<p>места и појава у којима се појављују информације о спољном изгледу,</p> <p>појавним облицима, димензијама и осталим најједноставнијим карактеристикама; давање кратких усмених и писаних описа живих бића,</p> <p>предмета, места и појава. Садржаји</p> <p>Она висока и стройна. У неј голубе очи и дуге светле косе. Које су твоје очи? Које боје твоје косе? Она у црној футолки? Она у црвеној рубашки. У мене је пас. Ње зову Мурка. Она мала, бела. На столу ручка. Она зелена. У неј велики куќа. Он</p> <p>леп. На слици – Москва, престолница Русије. То је мој куќа. Он велики и леп.</p> <p>Придеви. Род, број и слагање с именицама. Конструкције за изражавање посесивности: у+ ген. личних заменица и именица (у мене, у тебе, у неј, у него у нас, у вас, у њих; у Ивана, у Ирины). Присвојне заменице: мој, твој, наш, ваш, њих.</p> <p>(Интер)културни садржаји: култура становања, однос према живој и неживој природи.</p>	<p>ДСТ.1.1.8. ДСТ.1.1.9. ДСТ.1.1.10. ДСТ.1.1.11. ДСТ.1.1.12.</p>
--	--	--	---

<p>Исказивање молбе, захтева и захвалности</p>	<p>– разуме кратке и једноставне молбе и захтеве и реагује на њих; – упуту кратке и једноставне молбе и захтеве; – исказе и прихвати захвалност на једноставан начин;</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање и читање једноставних исказа којима се тражи помоћ, услуга или обавештење; давање једноставног, усменог и писаног одговора на исказану молбу или захтев; изражавање и прихватање захвалности у усменом и писаном облику.</p> <p>Садржаји</p> <p>Дай мне, пожалуйста, ручку. Можно? Конечно, пожалуйста, вот она. Спасибо! Не за что. Ничего. Нет, к сожалению, ручка мне нужна. Извини(те), можно вопрос? Заповедни начин фреквентних глагола. Предикатив можно. Интонација упитних исказа без упитне речи. (Интер)културни садржаји: правила учтиве комуникације.</p>	<p>ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5. ДСТ.1.1.6. ДСТ.1.1.7. ДСТ.1.1.8. ДСТ.1.1.9. ДСТ.1.1.10.</p>
<p>Честитање</p>	<p>– разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих; – упуту једноставне честитке;</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање и читање кратких и једноставних устаљених израза којима</p> <p>се честита празник, рођендан или неки други значајан догађај; реаговање на упућену честитку у усменом и писаном облику; упућивање</p> <p>кратких пригодних честитки у усменом и писаном облику.</p> <p>Садржаји</p>	<p>ДСТ.1.1.1. ДСТ.1.1.2. ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5. ДСТ.1.1.6. ДСТ.1.1.7. ДСТ.1.1.11. ДСТ.1.1.12.</p>

		<p>С днём рождения! Поздравляю тебя с днём рождения! С Новым годом! С Рождеством! С Днём защитника Отечества! С Восьмым марта! Счастливо! Желаю тебе/вам всего хорошего: здоровья, счастья, успеха. Тебе/вам тоже всего хорошего. Поздравляю с успехом! С приездом! Добро пожаловать!</p> <p>Садашње време фреквентних глагола. Инструментал именица с предлогом с. (Интер)културни садржаји: најзначајнији празници и начин обележавања / прославе.</p>	
<p>Описивање уобичајених и тренутних активности, планова и способности</p>	<ul style="list-style-type: none"> – разуме једноставне исказе о уобичајеним и тренутним активностима и способностима и реагује на њих; – опише и планира уобичајене и тренутне активности кратким једноставним језичким средствима; – опише шта уме/не уме да (у)ради; 	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање и читање описа у вези са уобичајеним и тренутним активно-стима, плановима и способностима у породичној и школској средини; састављање порука и спискова у вези са уобичајеним и тренутним активностима, плановима и способностима.</p> <p>Садржаји</p> <p>Что делает Витя? Он делает уроки. Ира читает газету/журнал.</p> <p>Сетрѐнка ходит в садик. Саша по понедельникам ездит на тренировки по футболу. Вика и Макс помогают маме по дому. Ира встаёт</p> <p>обычно в восемь утра. Уроки начинаются в девять. Каждый день</p>	<p>ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5. ДСТ.1.1.6. ДСТ.1.1.7. ДСТ.1.1.8. ДСТ.1.1.9. ДСТ.1.1.10. ДСТ.1.1.11. ДСТ.1.1.12.</p>

		<p>Миша гуляет с собакой. Утром мы вместе завтракаем. Папа возвращается с работы. Он стоит в пробке.</p> <p>Глаголи кретања (садашње време): идти/ходить, ехать/ездить, лететь/летать. Садашње време фреквентних глагола. Прилози за време: утром, днём, вечером. (Интер)културни садржаји: радно време, разнонада, живот породице.</p>		
Исказивање потреба, осета и осећања	<p>– разуме свакодневне исказе у вези с непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; – изрази основне потребе, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима;</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање исказа у вези са потребама, осетима осећањима; саопштавање потреба и осета и предлагање решења у вези с њима; усмено и писано исказивање својих осећања и (емпатично) реаговање на туђа.</p> <p>Садржаји</p> <p>Мне хочется есть. Брату хочется пить. Мне холодно. Тебе сделать бутерброд? Налить сестре воды? У меня болит зуб. Хочешь кушать? Нет, спасибо, не хочу. Безличне реченице. Глагол хотеть. Датив личних заменица и именица. Интонација упитних исказа без упитне речи. (Интер)културни садржаји: мимика и гестикација; употреба емотикона.</p>	<p>ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5. ДСТ.1.1.6. ДСТ.1.1.7. ДСТ.1.1.8. ДСТ.1.1.9. ДСТ.1.1.10. ДСТ.1.1.15. ДСТ.1.1.16.</p>	
Исказивање просторних односа и величина	– разуме једноставна обавештења о простору и оријентацији у просто-	Језичке активности у комуникативним ситуацијама	ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4.	

	<p>ру и реагује на њих;</p> <p>– тражи и пружи кратка и једноставна обавештења о оријентацији у простору;</p> <p>– опише непосредни простор у којем се креће;</p>	<p>Слушање и читање краћих текстова у којима се на једноставан начин</p> <p>описују просторни односи и оријентација у простору; усмено и писано тражење и давање информација о сналажењу / оријентацији у простору; усмено и писано описивање просторних односа у приватном и</p> <p>јавном простору (соба, стан, кућа, учионица, школа, музеј, биоскоп).</p> <p>Садржаји</p> <p>Где окно? На стене. Где рюкзак? Под столом. Где картина? Над</p> <p>доской. Скажите, пожалуйста, как дойти до Большого театра? Театр недалеко. Идите сначала прямо, а потом налево. Слева театр.</p> <p>Генитив, инструментал и локатив с предлозима.</p> <p>Прилози за правац и место: прямо, налево, направо, слева, справа, недалеко, напротив.</p> <p>(Интер)културни садржаји: јавни простор, култура становања.</p>	<p>ДСТ.1.1.5.</p> <p>ДСТ.1.1.6.</p> <p>ДСТ.1.1.7.</p> <p>ДСТ.1.1.8.</p> <p>ДСТ.1.1.13.</p> <p>ДСТ.1.1.14.</p> <p>ДСТ.1.1.15.</p>	
<p>Исказивање времена (хронолошког и метеоролошког)</p>	<p>– разуме једноставна обавештења о хронолошком/метеоролошком времену и реагује на њих;</p> <p>– тражи и даје кратка и једноставна обавештења о хронолошком / метеоролошком времену;</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање и читање кратких текстова који се односе на тачно време,</p> <p>дан, месец или део дана (разглас/план вожње на аутобуској/желе-</p>	<p>ДСТ.1.1.3.</p> <p>ДСТ.1.1.4.</p> <p>ДСТ.1.1.5.</p> <p>ДСТ.1.1.6.</p> <p>ДСТ.1.1.7.</p> <p>ДСТ.1.1.8.</p> <p>ДСТ.1.1.9.</p>	

		<p>зничког станици, аеродрому; биоскопски</p> <p>програм, договор за неку активност) или на метеоролошко време (тренутне или уобичајене временске прилике); усмено и писано тражење и давање информација о времену дешавања неке активности или метеоролошким приликама.</p> <p>Садржаји</p> <p>Который час? Пять часов. Когда ты встаёшь? Я встаю в восемь часов. Во сколько начинается первый урок? Первый урок начинается в девять. Какая погода сегодня? Идёт дождь. Какое сегодня число? Второе мая. Какая погода на улице? Холодно? Когда ты едешь в Россию?</p> <p>Садашње време најфреквентнијих глагола. Садашње време у значењу будућег. Глаголи кретања: иди/ходить; ехать/ездить. Бројеви 1–20. Облици час, часа, часов уз бројеве до 12. Интонација упитних исказа без упитне речи.).</p> <p>(Интер)културни садржаји: клима, разговорремену, географске дестинације.</p>	
<p>Изражавање припадања/ неприпадања и поседовања/ непоседовања</p>	<p>– разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање и реагује на њих;</p>	<p>Лезичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање краћих текстова с једноставним исказима за</p>	<p>ДСТ.1.1.1. ДСТ.1.1.2. ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5.</p>

	<p>– тражи и да једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање;</p>	<p>изражавање припадања / неприпадања и поседовања / непоседовања</p> <p>и реаговање на њих; усмено и писано, исказивање припадања / неприпадања и поседовања / непоседовања.</p> <p>Садржаји</p> <p>У меня есть собака. Мою собаку зовут Бобик. У меня нет мобильника. У кого есть сестра/брат? Это твоя собака? Нет. Да, моя. У них</p> <p>в голове только компьютеры. Это дом бабушки.</p> <p>Конструкције за изражавање посесивности: у+ ген. личних заменица и именица (у меня, у мамы); именица + именица у генитиву (дом папы). Општа негација (нет). Присвојне заменице. Интонација упитних исказа без упитне речи. (Интер)културни садржаји: породица и пријатељи, однос према животињама, кућни љубимци.</p>	<p>ДСТ.1.1.6. ДСТ.1.1.7. ДСТ.1.1.11. ДСТ.1.1.12.</p>
<p>Изражавање допадања/недопадања</p>	<p>– разуме једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања, слагања/неслагања и реагује на њих; – тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима;</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање и читање краћих текстова с једноставним исказима за изражавање допадања/недопадања и реаговање на њих; усмено и писано</p> <p>исказивање слагања /неслагања, допадања/недопадања.</p> <p>Садржаји</p>	<p>ДСТ.1.1.1. ДСТ.1.1.2. ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5. ДСТ.1.1.6. ДСТ.1.1.7. ДСТ.1.1.11. ДСТ.1.1.12. ДСТ.1.1.15.</p>

		<p>Ира, ты любишь футбол? Нет, не люблю. Мне нравится баскетбол. Макс любит заниматься теннисом. Какой твой любимый спорт? Я люблю читать. Мне этот комикс не нравится. Петя любит музыку. Он гитарист. Виктору не нравится бутерброд. Глагол любить. Безлична употреба глагола нравится. Општа негација (не). Интонација упитних исказа без упитне речи. (Интер)културни садржаји: уметност (књижевност за младе, стрип, филм, музика...), храна, спорт.</p>	<p>ДСТ.1.1.16.</p>
<p>Изражавање количине и бројева</p>	<ul style="list-style-type: none"> – разуме једноставне изразе који се односе на количину (број особа, животиња и предмета количина приликом куповине и сл.) и реагује на њих; – тражи и пружи основне информације у вези са количинама и бројевима; – изрази присуство и одсуство некога или нечега; 	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање једноставних исказа које садрже информације у вези са количинама и бројевима (новчани износ, узраст, време, број телефона и слично); усмено и писано коришћење једноставних исказа са бројевима до 100.</p> <p>Садржаји</p> <p>Сколько мальчиков, сколько девочек в классе? В классе 12 мальчиков и 15 девочек. Сколько тебе лет? Мне 15 лет. Который час? Пять часов две минуты У нас в школе есть гардероб. У Виктора нет собаки. Упитне заменице. Основни бројеви (1–100).</p>	<p>ДСТ.1.1.1. ДСТ.1.1.2. ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5. ДСТ.1.1.6. ДСТ.1.1.7. ДСТ.1.1.11. ДСТ.1.1.12.</p>

		(Интер)културни садржаји: друштвено окружење, путовања.	
Дидактичко-методичко остваривање програма	<p>За редовну наставу руског језика планирано је по 2 часа недељно, односно 72 часа годишње. Од тога 4 часа су планирана за израду писмених задатака и њихову припрему и 2 часа за њихову анализу.</p> <p>Планирана је и реализација допунске наставе.</p> <p>Планира се примена што различитијих метода у настави ради веће заинтересованости ученика како за праћење и учење руског језика тако и осталих природних наука. У оквиру тога биће одржани угледни часови у првом или другом полугођу, планира се чешће коришћење информационо комуникационих технологија. Одржаваће се часови међупредметног повезивања уз примену методе тимске наставе. Обележаваће се значајни датуми одржавањем пригодних предавањима и/или радионицама.</p>		
Формативно и сумативно оцењивање	<p>Процес оцењивања почиње иницијалном проценом нивоа знања на коме се ученик налази на почетку школске године, а прати се напредак током целе године. Процес оцењивања се заснива на прикупљању информација из различитих извора као што су : свакодневна посматрања, усмена одговарања, активност на часу, самосталан рад, рад у групи, тестови који помажу да се сагледа постигнуће ученика и оставареност исхода.</p> <p>Критеријум оцењивања писаних радова (контролних, писмених задатака), усмених одговора, активности и ангажовања ученика биће усклађен међу наставницима.</p>		
Начини прилагођавања	<p>За рад са ученицима који имају потешкоћа у савладавању градива, биће организовани часови допунске наставе тако што ће сваки наставник држати часове ученицима којима предаје. На тај начин ће наставник, пошто је већ упознат са могућностима ученика, моћи боље да процени потребе ученика. У случају да дете има потешкоће у савладавању градива, урадиће се одговарајући поступак у индивидуализацији наставе која може водити ка изради ИОП 1 /ИОП2 плана за тог ученика у сарадњи са ПП службом.</p> <p>Даровити ученици ће бити укључивани у различите пројекте, као и различите радионице и активности које се реализују у датој школској години. Усавршавање њихових вештина дешаваће се како у учионици, тако и током студијских посета значајним институцијама(Руски дом).</p>		

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ – ШЕСТИ РАЗРЕД – РУСКИ ЈЕЗИК

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће за руски језик		За период од школске 2019/2020. до 2021/2022.године
Циљ учења	Овладавање језичким знањима и вештинама. Развијање критичког мишљења и способности основне комуникације на страном језику. Примена стечених знања и вештина у даљем школовању и коришћење језика у различитим животним ситуацијама.		
Компетенције	Кроз наставу страних језика ученик богати себе упознајући другог, стиче свест о значају сопственог језика и културе у контакту са другим језицима и културама. Ученик развија радозналост, истраживачки дух и отвореност према комуникацији са говорницима других језика. Поред тога, ученик уочава значај личног залагања у процесу учења страног језика.		
Методе рада	Дијалoшка, монолошка, демонстративна, истраживачка, метода практичних активности		
Облици рада	Фронтални рад, групни рад, рад у пару, индивидуални рад, рад у тиму		
Ресурси	Уџбеник, радна свеска, различити интернет извори у складу са градивом, мултимедијалне презентације, он-лине квизови		
Корелација	Српски језик, Енглески језик, Географија, Биологија, Ликовно, Музичко, Историја		
Наставна тема	Исходи	Садржај	Образовни стандарди
Поздрављање	– поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства;	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Реаговање на усмени или писани импулс саговорника (наставника, вршњака, и слично) и иницирање упознавања; успостављања контакта (нпр. при сусрету, на разгледници, у имејлу, СМС-у).</p> <p>Садржаји</p> <p>Привет, Ира! Здравствуй, Витя Здравствуйте, Анна Ивановна! Добрый день, Виктор Павлович! Доброе утро! Добрый вечер! До завтра! До свидания! Как дела? Хорошо, спасибо. Нормально. Так себе. Ничего. Пока! Пока-пока!</p> <p>(Интер)културни садржаји:формално и неформално поздрављање; устаљена правила учтивости; лична имена и имена по оцу (патроними), надимци.</p>	<p>ДСТ.1.1.1.</p> <p>ДСТ.1.1.2.</p> <p>ДСТ.1.1.3.</p> <p>ДСТ.1.1.4.</p> <p>ДСТ.1.1.5.</p> <p>ДСТ.1.1.6.</p> <p>ДСТ.1.1.7.</p> <p>ДСТ.1.1.11.</p> <p>ДСТ.1.1.12.</p>
Представљање себе и других; давање основних информација о себи; давање и тражење основних информација о другима	– представи себе и другог; – разуме јасно постављена једноставна питања личне природе и одговара на њих;	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Иницирање упознавања, посредовање у упознавању и представљање других особа, присутних и одсутних, усмено и писано; слушање и читање кратких и једноставних текстова којим се неко представља; попуњавање формулара основним личним подацима (пријава на курс, претплата на дечји часопис, налепница за пртљаг, чланска карта и слично).</p> <p>Садржаји</p> <p>Как тебя зовут? Меня зовут Ирина. Я Ирина. Кто это? Это</p>	<p>ДСТ.1.1.1.</p> <p>ДСТ.1.1.2.</p> <p>ДСТ.1.1.3.</p> <p>ДСТ.1.1.4.</p> <p>ДСТ.1.1.5.</p> <p>ДСТ.1.1.6.</p> <p>ДСТ.1.1.7.</p> <p>ДСТ.1.1.11.</p> <p>ДСТ.1.1.12.</p> <p>ДСТ.1.1.11.</p>

		<p>Марина? Я Ирина, привет!Его зовут Виктор. Сколько ему лет? Ему 12 лет. Её зовут Анна. Очень приятно. Мне тоже. Это мой друг. Это моя подруга Лена, одноклассница. А это Зина. Она соседка. Это Анна Ивановна Иванова, учительница. Это мой двоюродный брат. Он из Белграда. Он из Сербии. Наташа из Москвы.</p> <p>Личне заменице: я, ты, он/она, они (номинатив, генитив и датив), Упитне заменице и прилози: кто, как, сколько.</p> <p>Показни прилог: это,</p> <p>Генитив именица с предлогом из.</p> <p>(Интер)културни садржаји: формално и неформално представљање; имена; имена по оцу, презимена и надимци; именованье сродства; именованье градова, земаља.</p>	ДСТ.1.1.15.
Разумевање и давање једноставних упутстава и налога	– разуме упутства и налоге и реагује на њих;	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање и читање налога и упутстава и реаговање на њих (комуникација у учионици – упутства и налози које размењују учесници у наставном процесу, упутства за игру и слично).</p> <p>Садржаји</p> <p>Кто дежурный? Кого нет на уроке? Кто отсутствует? Открой(те) учебник/ рабочую тетрадь / тетрадь. Слушай(те) и повторяй(те)!</p> <p>Не кричите! Тихо! Выйди(те) к доске! Сотри(те) с доски! Открой(те) окно/дверь. Прослушай(те) песню! Прочитай(те) текст. Мы читали текст? Встань(те)! Садись! Садитесь! Мы на прошлом уроке прослушали песню?</p> <p>Заповедни начин фреквентних глагола (слушать/прослушать, читать/прочитать, писать/написать, повторять/повторить, встать, сесть...),</p> <p>Прошло време фреквентних глагола.</p> <p>Интонација упитних исказа без упитне речи.</p> <p>(Интер)културни садржаји: поштовање основних норми учтивости, песме.</p>	<p>ДСТ.1.1.1.</p> <p>ДСТ.1.1.2.</p> <p>ДСТ.1.1.3.</p> <p>ДСТ.1.1.4.</p> <p>ДСТ.1.1.5.</p> <p>ДСТ.1.1.6.</p> <p>ДСТ.1.1.7.</p> <p>ДСТ.1.1.13.</p> <p>ДСТ.1.1.14.</p>

<p>Исказивање правила понашања</p>	<p>– разуме једноставна и пажљиво исказана правила понашања (сугестије, препоруке, забране) и реагује на њих, уз визуелну подршку (знакови, симболи и слично) и без ње;</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање и читање једноставних исказа у вези са правилима понашања.</p> <p>Садржаји</p> <p>Извините, можно сесть? Садитесь. Не шумите! Можно войти? Да, конечно. Нет. Можно взять твою ручку? Да, конечно. Нет, к сожалению. Она мне нужна. Извините за опоздание.</p> <p>Заповедни начин фреквентних глагола. Предикатив можно. Интонација упитних исказа без упитне речи. (Интер)културни садржаји: понашање на јавним местима, значење симбола.</p>	<p>ДСТ.1.1.1. ДСТ.1.1.2. ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5. ДСТ.1.1.6. ДСТ.1.1.7. ДСТ.1.1.11. ДСТ.1.1.12. ДСТ.1.1.22. ДСТ.1.1.24.</p>
<p>Позив и реаговање на позив за учешће у заједничкој активности</p>	<p>– разуме позив и реагује на њега; – упути позив на заједничку активност;</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање и читање кратких једноставних позива на заједничку активност и реаговање на њих, усмено или писано (позив на рођендан, журку, на игру, у биоскоп...); упућивање и прихватање /одбијање позива на заједничку активност, усмено или писано, користећи најједноставније изразе молби, захвалности, извињења.</p> <p>Садржаји</p> <p>Давай играть в футбол/баскетбол! Поиграем вместе? Приглашаю тебя ко мне на день рождения/вечеринку. Приходи ко мне на вечеринку! Ты сможешь прийти ко мне на день рождения завтра в семь?</p> <p>Вечеринка у меня дома/в кафе. Спасибо за приглашение, я обязательно приду. К сожалению, я не смогу прийти. Извини, но я не смогу прийти. Вечеринка / день рождения, к сожалению, без меня.</p>	<p>ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5. ДСТ.1.1.6. ДСТ.1.1.7. ДСТ.1.1.11. ДСТ.1.1.12. ДСТ.1.1.16. ДСТ.1.1.19.</p>

		<p>Садашње време фреквентних глагола. Прва и друга конјугација. Заповедни начин фреквентних глагола. Акузатив и локатив именица с предлозима в/на. Датив именица с предлогом к. Интонација упитних исказа без упитне речи. (Интер)културни садржаји: прикладно прихватање и одбијање позива, рођендани, прослава рођендана, игре.</p>	
<p>Описивање живих бића, предмета, места и појава</p>	<p>– разуме једноставан опис живих бића, предмета, места и појава; – опише жива бића, предмете и места и појаве једноставним језичким средствима;</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање краћих једноставних описа живих бића, предмета, места и појава у којима се појављују информације о спољном изгледу, појавним облицима, димензијама и осталим најједноставнијим карактеристикама; давање кратких усмених и писаних описа живих бића, предмета, места и појава. Садржаји Она высокая и стройная. У неё голубые глаза и длинные светлые волосы. Какие у тебя глаза? Какого цвета у тебя футболка? Она в красной рубашке. У меня есть кошка. Её зовут Мурка. Она маленькая, белая. На столе ручка. Она зелёная. У неё большой дом. Он красивый. На картинке – Москва, столица России. Это мой дом. Он большой и красивый. Придеви. Род, број и слагање с именицама. Конструкције за изражавање посесивности: у+ ген. личних заменица и именица (у меня, у тебя, у неё, у него у нас, у вас, у них; у Ивана, у Ирины). Присвојне заменице: мой, твой, наш, ваш, их. (Интер)културни садржаји: култура становања, однос према живој и неживој природи.</p>	<p>ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5. ДСТ.1.1.6. ДСТ.1.1.7. ДСТ.1.1.8. ДСТ.1.1.9. ДСТ.1.1.10. ДСТ.1.1.11. ДСТ.1.1.12.</p>

<p>Исказивање захтева и захвалности</p> <p>молбе,</p>	<ul style="list-style-type: none"> – разуме кратке и једноставне молбе и захтеве и реагује на њих; – упути кратке и једноставне молбе и захтеве; – искаже и прихвати захвалност на једноставан начин; 	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање и читање једноставних исказа којима се тражи помоћ, услуга или обавештење; давање једноставног, усменог и писаног одговора на исказану молбу или захтев; изражавање и прихватање захвалности у усменом и писаном облику.</p> <p>Садржаји</p> <p>Дай мне, пожалуйста, ручку. Можно? Конечно, пожалуйста, вот она. Спасибо! Не за что. Ничего. Нет, к сожалению, ручка мне нужна. Извини(те), можно вопрос?</p> <p>Заповедни начин фреквентних глагола.</p> <p>Предикатив можно.</p> <p>Интонација упитних исказа без упитне речи.</p> <p>(Интер)културни садржаји: правила учтиве комуникације.</p>	<p>ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5. ДСТ.1.1.6. ДСТ.1.1.7. ДСТ.1.1.8. ДСТ.1.1.9. ДСТ.1.1.10.</p>
<p>Честитање</p>	<ul style="list-style-type: none"> – разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих; – упути једноставне честитке; 	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање и читање кратких и једноставних устаљених израза којима се честита празник, рођендан или неки други значајан догађај; реаговање на упућену честитку у усменом и писаном облику; упућивање кратких пригодних честитки у усменом и писаном облику.</p> <p>Садржаји</p> <p>С днём рождения! Поздравляю тебя с днём рождения! С Новым годом! С Рождеством! С Днём защитника Отечества! С Восьмым марта! Счастливо! Желаю тебе/вам всего хорошего: здоровья, счастья, успеха. Тебе/вам тоже всего хорошего. Поздравляю с успехом! С приездом! Добро пожаловать!</p>	<p>ДСТ.1.1.1. ДСТ.1.1.2. ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5. ДСТ.1.1.6. ДСТ.1.1.7. ДСТ.1.1.11. ДСТ.1.1.12.</p>

		Садашње време фреквентних глагола. Инструментал именица с предлогом с. (Интер)културни садржаји: најзначајнији празници и начин обележавања / прославе.	
Описивање уобичајених и тренутних активности, планова и способности	<p>– разуме једноставне исказе о уобичајеним и тренутним активностима и способностима и реагује на њих;</p> <p>– опише и планира уобичајене и тренутне активности кратким једноставним језичким средствима;</p> <p>– опише шта уме/не уме да (у)ради;</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање описа у вези са уобичајеним и тренутним активно-стима, плановима и способностима у породичној и школској средини; састављање порука и спискова у вези са уобичајеним и тренутним активностима, плановима и способностима. Садржаји</p> <p>Что делает Витя? Он делает уроки. Ира читает газету/журнал.</p> <p>Сетрѐнка ходит в садик. Саша по понедельникам ездит на тренировки по футболу. Вика и Макс помогают маме по дому. Ира встаёт обычно в восемь утра. Уроки начинаются в девять. Каждый день Миша гуляет с собакой. Утром мы вместе завтракаем. Папа возвращается с работы. Он стоит в пробке.</p> <p>Глаголи кретања (садашње време): иди/ходить, ехать/ездить, лететь/летать. Садашње време фреквентних глагола. Прилози за време: утром, днём, вечером. (Интер)културни садржаји: радно време, разонода, живот породице.</p>	<p>ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5. ДСТ.1.1.6. ДСТ.1.1.7. ДСТ.1.1.8. ДСТ.1.1.9. ДСТ.1.1.10. ДСТ.1.1.11. ДСТ.1.1.12.</p>
Исказивање потреба, осета и осећања	<p>– разуме свакодневне исказе у вези с непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих;</p> <p>– изрази основне потребе, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима;</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање исказа у вези са потребама, осетима осећањима; саопштавање потреба и осета и предлагање решења у вези с њима; усмено и писано исказивање својих осећања и (емпатично) реаговање на туђа.</p> <p>Садржаји</p> <p>Мне хочется есть. Брату хочется пить. Мне холодно. Тебе сделать бутерброд? Налить сестре воды? У меня болит зуб.</p>	<p>ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5. ДСТ.1.1.6. ДСТ.1.1.7. ДСТ.1.1.8. ДСТ.1.1.9. ДСТ.1.1.10. ДСТ.1.1.15. ДСТ.1.1.16.</p>

		<p>Хочешь кушать? Нет, спасибо, не хочу. Безличне реченице. Глагол хотеть. Датив личних заменица и именица. Интонација упитних исказа без упитне речи. (Интер)културни садржаји: мимика и гестикулација; употреба емотикона.</p>		
Исказивање просторних односа и величина	<p>– разуме једноставна обавештења о простору и оријентацији у простору и реагује на њих; – тражи и пружи кратка и једноставна обавештења о оријентацији у простору; – опише непосредни простор у којем се креће;</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање краћих текстова у којима се на једноставан начин описују просторни односи и оријентација у простору; усмено и писано тражење и давање информација о сналажењу / оријентацији у простору; усмено и писано описивање просторних односа у приватном и јавном простору (соба, стан, кућа, учионица, школа, музеј, биоскоп). Садржаји Где окно? На стене. Где рюкзак? Под столом. Где картина? Над доской. Скажите, пожалуйста, как прийти до Большого театра? Театр недалеко. Идите сначала прямо, а потом налево. Слева театр. Генитив, инструментал и локатив с предлозима. Прилози за правац и место: прямо, налево, направо, слева, справа, недалеко, напротив. (Интер)културни садржаји: јавни простор, култура становања.</p>	<p>ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5. ДСТ.1.1.6. ДСТ.1.1.7. ДСТ.1.1.8. ДСТ.1.1.13. ДСТ.1.1.14. ДСТ.1.1.15.</p>	
Исказивање времена (хронолошког и метеоролошког)	<p>– разуме једноставна обавештења о хронолошком/метеоролошком времену и реагује на њих; – тражи и даје кратка и једноставна обавештења о хронолошком / метеоролошком времену;</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање кратких текстова који се односе на тачно време, дан, месец или део дана (разглас/план вожње на аутобуској/железничкој станици, аеродрому; биоскопски програм, договор за неку активност) или на метеоролошко време (тренутне или уобичајене временске прилике); усмено и писано тражење и давање информација о времену дешавања неке активности или метеоролошким приликама.</p>	<p>ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5. ДСТ.1.1.6. ДСТ.1.1.7. ДСТ.1.1.8. ДСТ.1.1.9.</p>	

		<p>Садржаји</p> <p>Который час? Пять часов. Когда ты встаёшь? Я встаю в восемь часов. Во сколько начинается первый урок? Первый урок начинается в девять. Какая погода сегодня? Идёт дождь. Какое сегодня число? Второе мая. Какая погода на улице? Холодно? Когда ты едешь в Россию?</p> <p>Садашње време најфреквентнијих глагола. Садашње време у значењу будућег. Глаголи кретања: иди/ходить; ехать/ездить. Бројеви 1–20. Облици час, часа, часов уз бројеве до 12. Интонација упитних исказа без упитне речи.).</p> <p>(Интер)културни садржаји: клима, разговорремену, географске дестинације.</p>		
<p>Изражавање припадања/ неприпадања и поседовања/ непоседовања</p>	<p>– разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање и реагује на њих;</p> <p>– тражи и да једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање;</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање и читање краћих текстова с једноставним исказима за изражавање припадања / неприпадања и поседовања / непоседовања и реаговање на њих; усмено и писано, исказивање припадања / неприпадања и поседовања / непоседовања.</p> <p>Садржаји</p> <p>У меня есть собака. Мою собаку зовут Бобик. У меня нет мобильного. У кого есть сестра/брат? Это твоя собака? Нет. Да, моя. У них в голове только компьютеры. Это дом бабушки.</p> <p>Конструкције за изражавање посесивности: у+ ген. личних заменица и именица (у меня, у мамы); именица + именица у генитиву (дом папы). Општа негација (нет). Присвојне заменице. Интонација упитних исказа без упитне речи. (Интер)културни садржаји: породица и пријатељи, однос према животињама, кућни љубимци.</p>	<p>ДСТ.1.1.1. ДСТ.1.1.2. ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5. ДСТ.1.1.6. ДСТ.1.1.7. ДСТ.1.1.11. ДСТ.1.1.12.</p>	

<p>Изражавање допадања/недопадања</p>	<p>– разуме једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања, слагања/неслагања и реагује на њих; – тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима;</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање и читање краћих текстова с једноставним исказима за изражавање допадања/недопадања и реаговање на њих; усмено и писано исказивање слагања /неслагања, допадања/недопадања.</p> <p>Садржаји</p> <p>Ира, ты любишь футбол? Нет, не люблю. Мне нравится баскетбол. Макс любит заниматься теннисом. Какой твой любимый спорт? Я люблю читать. Мне этот комикс не нравится. Петя любит музыку. Он гитарист. Виктору не нравится бутерброд.</p> <p>Глагол любить.</p> <p>Безлична употреба глагола нравится.</p> <p>Општа негација (не).</p> <p>Интонација упитних исказа без упитне речи.</p> <p>(Интер)културни садржаји: уметност (књижевност за младе, стрип, филм, музика...), храна, спорт.</p>	<p>ДСТ.1.1.1. ДСТ.1.1.2. ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5. ДСТ.1.1.6. ДСТ.1.1.7. ДСТ.1.1.11. ДСТ.1.1.12. ДСТ.1.1.15. ДСТ.1.1.16.</p>
<p>Изражавање количине и бројева</p>	<p>– разуме једноставне изразе који се односе на количину (број особа, животиња и предмета количина приликом куповине и сл.) и реагује на њих; – тражи и пружи основне информације у вези са количинама и бројевима; – изрази присуство и одсуство некога или нечега;</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање и читање једноставних исказа које садрже информације у вези са количином и бројевима (новчани износ, узраст, време, број телефона и слично); усмено и писано коришћење једноставних исказа са бројевима до 100.</p> <p>Садржаји</p> <p>Сколько мальчиков, сколько девочек в классе? В классе 12 мальчиков и 15 девочек. Сколько тебе лет? Мне 15 лет. Который час? Пять часове две минуты У нас в школе есть гардероб. У Виктора нет собаки.</p> <p>Упитне заменице.</p> <p>Основни бројеви (1–100).</p> <p>(Интер)културни садржаји: друштвено окружење, путовања.</p>	<p>ДСТ.1.1.1. ДСТ.1.1.2. ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5. ДСТ.1.1.6. ДСТ.1.1.7. ДСТ.1.1.11. ДСТ.1.1.12.</p>
<p>Дидактичко-методичко остваривање програма</p>	<p>За редовну наставу руског језика планирано је по 2 часа недељно, односно 72 часа годишње. Од тога 4 часа су планирана за израду писмених задатака и њихову припрему и 2 часа за њихову анализу. Планирана је и реализација допунске наставе. Планира се примена што различитијих метода у настави ради веће заинтересованости ученика како за праћење и учење руског језика тако и осталих природних наука. У оквиру тога биће одржани угледни часови у првом или другом полугођу, планира се</p>		

	чешће коришћење информационо комуникационих технологија. Одржаваће се часови међупредметног повезивања уз примену методе тимске наставе. Обележаваће се значајни датуми одржавањем пригодних предавањима и/или радионицама.
Формативно и сумативно оцењивање	<p>Процес оцењивања почиње иницијалном проценом нивоа знања на коме се ученик налази на почетку школске године, а прати се напредак током целе године. Процес оцењивања се заснива на прикупљању информација из различитих извора као што су : свакодневна посматрања, усмена одговарања, активност на часу, самосталан рад, рад у групи, тестови који помажу да се сагледа постигнуће ученика и оставареност исхода.</p> <p>Критеријум оцењивања писаних радова (контролних, писмених задатака), усмених одговора, активности и ангажовања ученика биће усклађен међу наставницима.</p>
Начини прилагођавања	<p>За рад са ученицима који имају потешкоћа у савладавању градива, биће организовани часови допунске наставе тако што ће сваки наставник држати часове ученицима којима предаје. На тај начин ће наставник, пошто је већ упознат са могућностима ученика, моћи боље да процени потребе ученика. У случају да дете има потешкоће у савладавању градива, урадиће се одговарајући поступак у индивидуализацији наставе која може водити ка изради ИОП 1 /ИОП2 плана за тог ученика у сарадњи са ПП службом.</p> <p>Даровити ученици ће бити укључивани у различите пројекте, као и различите радионице и активности које се реализују у датој школској години. Усавршавање њихових вештина дешаваће се како у учионици, тако и током студијских посета значајним институцијама(Руски дом).</p>

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ – ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће за друштвене науке	За период од школске 2019/2020. до 2021/2022.године	
Циљ учења	Циљ наставе и учења грађанског васпитања је да ученик изучавањем основних принципа вредности и процедура грађанског друштва постане свестан својих права и одговорности		
Компетенције	Активно учешће у грађанском животу и друштву		
Методе рада	Дијалoшка (слободан разговор, уобичајена вербална комуникација са ученицима); Монолошка (усмено излагање, описивање, образлагање и објашњавање); Демонстративна (приказивање филмова, скица, стања, пројекције); Игровне активности (драмске, логичке и друге игре)		
Облици рада	Фронтални рад, рад у пару, групни рад, индивидуални рад		
Ресурси	Приручник, Конвенција о правима детета, Картице дечијих права		
Корелација	Историја, географија, ликовно, музичко, српски језик и књижевност, информатика		
Наставна тема	Исходи	Садржај	Образовни стандарди
Људска права	<p>Образложи везу права и одговорности на примеру; Наведите примере за групу права слобода да и заштита од; Аргументује значај инклузивног образовања, права и потребе за образовањем свих ученика; Штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права; Идентификује показатеље кршења права детета у свакодневном животу, примерима из прошлости, литературе;</p>	<p>Подсећање на садржаје програма грађанског васпитања за пети разред. Моја и твоја права – наша су права. Права. Одговорности. Посебна група права: <i>слобода да и</i> припадајуће одговорности. Посебна група права: <i>заштита од</i> и припадајуће одговорности. Право на очување личног, породичног, националног, културног и верског идентитета и припадајуће одговорности. Једнаке могућности за све у образовању. Инклузивно образовање.</p>	
Демократско друштво	<p>Сврсисходно користи кључне појмове савременог демократског друштва, демократија, грађанин, власт; Уме да разликује нивое власти од гране власти; Наводи пример на који начин се бира власт. Образложи улогу грађана у друштвеном систему и систему власти на примеру.</p>	<p>Демократско друштво - појам, карактеристике. Грађанин. Дете као грађанин. Локална заједница. Процедуре којима се регулише живот у заједници.</p>	

	Разликује стварну партиципацију ученика у одељењу и школи од симболичке и декоративне.	Власт. Нивои и гране власти. Партиципација ученика на нивоу одељења и школе	
Процеси у савременом свету	<p>Позитивно користи интернет и мобилни телефон за учење, информисање, дружење, покретање акција; Образложи могући утицај друштвених мрежа на ставове и деловање појединца; Примени седам правила за сигурно четовање и коришћење СМС порука; Препознаје ситуације дигиталног насиља и зна како да реагује и оме да се обрати за помоћ;</p>	<p>Употреба и злоупотреба мобилних телефона. Позитивно коришћење интернета и мобилног телефона. Шта је дозвољено, а шта није на интернету. Утицај друштвених мрежа на мишљење појединца. Утицај друштвених мрежа на деловање појединца. Опасности у коришћењу интернета и мобилног телефона. Дигитално насиље и веза са Конвенцијом о правима детета. Последице дигиталног насиља. Седам правила за сигурно четовање. Примери који указују на дигитално насиље. Реаговање у ситуацијама дигиталног насиља, одговорности ученика и школе.</p>	
Грађански активизам	<p>Разликује ставове од знања и вештина; Учествује у избору теме, узорка и инструмента истраживања; Учествује у спровођењу истраживања, прикупљању и обради добијених података; Презентује спроведено истраживање и добијене резултате; Процењује ефекте спроведеног истраживања и идентификује пропусте и грешке; У дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин. Учествује у доношењу правила рада групе и поштује их.</p>	<p>Планирање истраживања о понашању ученика у школи и њиховим ставовима о употреби и злоупотреби интернета и мобилних телефона. Шта су ставови, на чему се заснивају и каква је њихова веза са понашањем. Шта су знања и вештине. Избор теме и спровођење истраживања. Обрада података. Тумачење резултата.</p>	

Дидактичко-методичко остваривање програма	За наставу грађанског васпитања планиран је 1 час недељно, односно 36 часова годишње. Планиране су радионице као и презентовање акције за побољшање живота у школи и локалној заједници. Планирани су производи ученичких активности као што су постери, презентације, представе
Формативно и сумативно оцењивање	Предмет се описно оцењује тростепеном скалом, што не умањује праћење напредовања ученика у достизању исхода
Начини прилагођавања	За рад са ученицима биће организовани кратки филмови, штампани и писани текстови, новине и часописи, фотографије

СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

ШЕСТИ РАЗРЕД - НАУЧНО НОВИНАРСТВО

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће: Српски језик, Природне и друштвене науке (историја, географија, биологија)	За период од 2019/2020. до 2021/2022. године	
Циљ учења	<p>СРПСКИ ЈЕЗИК: Упознавање ученика са значајем новинарства. Примена стечених вештина приликом израде новинарског текста.</p> <p>ИСТОРИЈА: Изучавање историјских догађаја, појава и личности, стицање знања и компетенција неопходних за разумевање савременог света, развијање вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу.</p> <p>БИОЛОГИЈА: Изучавање биолошких појава и процеса из области физиологије, генетике, еволуције, екологије и заштите животне средине; развијање научног погледа на свет; развијање вештине критичког мишљења; развијање одговорног односа према себи и природи.</p> <p>ГЕОГРАФИЈА: Изучавањем Светске баштине у својој земљи и свету развија се интересовање за друге земље, поштовање културне и природне разноврсности и одговоран однос према свету у коме живимо.</p>		
Компетенције	<p>СРПСКИ ЈЕЗИК: Познаје основе новинарства – писања новинарског текста, припреме за штампу и примене стеченог знања за научно-истраживачки рад.</p> <p>ИСТОРИЈА: Тумачење историјских извора и њихова примена у стицању знања. Развијање вербалне комуникације. Упознавање културно-историјских споменика и неговање односа према њима. Упознавање и тумачење локалне историје</p> <p>БИОЛОГИЈА: Ученик разуме основне биолошке појмове и процесе. Поседује општа знања о пореклу и развоју живота на Земљи, познаје значај јединствености и очувања разноврсности живота на Земљи и има развијену свест о општој здравственој и еколошкој култури. Поседује истраживачке вештине потребне за рад у биологији. Способан је да примени стечена биолошка знања и вештине у свакодневном животу. Критички размишља и развија научни поглед на свет и оспособљен је за наставак школовања.</p> <p>ГЕОГРАФИЈА: Естетска компетенција; одговорно учешће у демократском друштву; одговоран однос према околини; рад са подацима и информацијама; дигитална компетенција; компетенција за учење; сарадња; комуникација</p>		
Методе рада	Дијалогска, монолошка, демонстративна, истраживачка, метода практичног рада – писање чланака, вести, извештаја, слагање и припрема за објављивање текста, употреба информатичке технологије.		
Облици рада	Рад у тиму, рад у групи, индивидуални рад, креативни рад – писање, истраживачки рад, интервјуисање, посета значајних личности у друштву.		
Ресурси	Компјутери, интернет извори, књиге, библиотека школе, диктафони. Одабрани историјски извори, мултимедијалне презентације, сајтови посвећени историји, географији и биологији, посете историјским локалитетима, музејима, Web стране посвећене Светској баштини (међународне и националне) мултимедијалне презентације, атлас		
Корелација	Српски језик, реторика, вештина комуникације, историја, биологија, географија.		
Наставна тема	Исходи	Садржај	Образовни стандарди
ОСНОВИ НОВИНАРСТВА	-Познаје основе ВЕСТИ и ИЗВЕШТАЈА (ко?, шта?, где?. када?), -Исправља правописне и семантичке грешке у тексту, поједностављује стил изражавања,	Врсте новинарског изражавања-ВЕСТ, -Врсте новинарског изражавања-ИЗВЕШТАЈ, -Коректура-практична вежба,	СЈ. 1.1.3. СЈ. 1.1.7. СЈ. 1.2.5.

	<ul style="list-style-type: none"> -Разуме значај информатичке технологије за припрему часописа и писање новинарских чланака, -Разуме вредност интервјуа и основе комуникације са саговорником – уме да поставља јасна и сувисла питања, -Разуме примену фотографије и обраде фотографија приликом уобличавања новинарског текста/часописа. 	<ul style="list-style-type: none"> -Вест и извештај-практична вежба, -Информатичко образовање, -Интервју, -Интернет и његова примена у новинарству, -Илустрације у новинарству 	<p>СЈ. 1.2.7. СЈ. 1.2.8. СЈ. 1.3.14.</p>
ИСТРАЖИВАЧКИ РАД И ПИСАЊЕ ТЕКСТОВА	<ul style="list-style-type: none"> -Уме да припрема грађу за објављивање новог броја часописа, -Прикупља текста и фотоматеријал, - Анализира прикупљени материјал и прилагођава концепцији часописа. 	<ul style="list-style-type: none"> -Одабир фотографија и прекуцавање текста, -Извештај са Дана школе, -Анализа прилога за нови број, -На новинарском задатку, -Прикупљање прилога за нови број. 	<p>СЈ. 2.1.4. СЈ. 2.1.7. СЈ. 2.2.2. СЈ. 2.2.5. СЈ. 3.1.3. СЈ. 3.2.5.</p>
ИСТОРИЈА МОЈЕ ПОРОДИЦЕ	<ul style="list-style-type: none"> -анализира информације из историјских извора, -увиђа значај историјских извора за проучавање историје своје породице, -прикупља и разврстава историјске изворе, -повезује историјске изворе са установама где се чувају. 	<p>Улога малог човека кроз историју(како је открити?) Мој славни предак</p>	<p>ИС.1.1.1 ИС.1.1.2 ИС.2.1.5 ИС.3.1.1</p>
СЕДАМ СВЕТСКИХ ЧУДА СТАРОГ СВЕТА	<ul style="list-style-type: none"> -развија интересовање за културно историјске споменике старог света, -развија критичко мишљење, -зна да, уз помоћ географске карте, лоцира места постојања светских чуда 	<p>Направимо седам светских чуда Где су данас та светска чуда?</p>	<p>ИС.1.1.4 ИС.1.2.3 ИС.2.1.1 ИС.2.2.2 ИС.3.1.2 ИС.3.1.6</p>
ИСТОРИЈСКЕ ЛИЧНОСТИ	<ul style="list-style-type: none"> -увиђа улогу и значај историјских личности, -уме да смести историјску личност у одговарајући век или миленијум, -разликује легенду од историјских чињеница 	<p>Препознавање историјских личности. Славне личности које су мењале свет</p>	<p>ИС.1.1.7 ИС.2.1.5 ИС.2.1.2 ИС.3.1.1 ИС.3.2.1</p>
ЗАВИСИМО ЈЕДНИ ОД ДРУГИХ	<ul style="list-style-type: none"> -разуме појам биодиверзитета, -разуме међусобну повезаност живих бића, као и зависност одређених живих бића од процеса који су специфични за нека друга жива бића, -разуме типове интеракције између живих бића (симбиоза, паразитизам, мутуализам, конкуренција за ресурсе, однос предатор-плен, -користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата. 	<p>Пројекат: Сви смо повезани Изучавање одређеног типа односа између одабрних живих бића</p>	<p>БИ.1.4.2. БИ.1.4.3. БИ.2.4.3. БИ.2.4.4. БИ.3.4.4. БИ.3.6.2.</p>

	-разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може да примени		
УЗРОЦИ НЕСТАЈАЊА ВРСТА	-разуме теорије о настанку живота на Земљи, -разуме значај различитих врста и њихови улогу у природи, -разуме ток еволуције, начин деловања природне селекције, -разуме начин на који настају фосили и њихов значај, -користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата. – разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може да примени	Пројекат: Зашто врсте нестају? Изучавање одређене врсте која је нестала или јој прети изумирање	БИ.1.3.2. БИ.1.3.3. БИ.2.3.1. БИ.2.6.3. БИ.3.3.1. БИ.3.3.3.
ЗДРАВЕ ЖИВОТНЕ НАВИКЕ	-одржава личну хигијену и хигијену животног простора у циљу спречавања инфекција; – доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактивних супстанци; – збрине површинске озледе коже, укаже прву помоћ у случају убода инсеката, сунчанице и топлотног удара и затражи лекарску помоћ кад процени да је потребна; – повеже узроке нарушавања животне средине са последицама по животну средину и људско здравље и делује личним примером у циљу заштите животне средине; – користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата. – табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; – разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може да примени.	Пројекат: Водич за здраве животне навике Рад на изабрану тему везано за здравље и хигијену	БИ.1.5.2. БИ.1.5.3. БИ.2.5.4. БИ.3.5.1. БИ.3.5.4.
СВЕТСКА БАШТИНА У РУКАМА МЛАДИХ	– Проналази на карти државе и на њима места Светске баштине, – Препознаје места Светске баштине у нашој земљи и проналази их на карти, – Вреднује улогу међународних организација у свету, – Анализира позитивне утицаје човека на Светску баштину у државама које улажу напоре на њеном очувању и упоређује са сличним примерима у нашој земљи, – Изводи закључак о могућим решењима за локалитете Светске баштине чији је опстанак угрожен, – Препознаје и описује у свом окружењу потенцијале за упис на листу националне баштине	-Значење термина баштина (покретна и непокретна баштина), -Критеријуми за избор локалитета Светске баштине, -Праћење стања очувања места Светске баштине (листа Светске баштине у опасности), -Места Светске баштине у нашој земљи, -Номинација локалитета у мом граду/општини за упис на листу националне баштине, -Израда странице у електронском часопису посвећена овој наставној теми,	ГЕ1.1.1. ГЕ1.1.2. ГЕ1.1.3. ГЕ1.2.4. ГЕ1.4.4. ГЕ2.1.1. ГЕ2.3.3. ГЕ3.1.1. ГЕ3.1.2. ГЕ3.1.3.

Дидактичко-методичко остваривање програма	У оквиру ове слободне активноти планирано је да се месечно одржава неколико часова из сваке од четири области: српски језик, историја, географија и биологија, што укупно чини 36 часова наставе. Корелација и примена што различитијих метода рада доприносе успешном овладавању програма рада. Обука ученика има теоретски и практични део, уз нарочит осврт на вештине комуникације, изражавање и сарадњу на разним пројектима и редовним активностима као што истраживачки задаци и припрема новинарског текста. Уколико постоји могућност ученике одвести на сајам књига, музеј, истраживачку станицу или неко друго место где могу стећи потребна знања, вештине, посматрати огледе и технолошки развој и тако видети примену наученог. Уколико је могуће укључити и презентовање родитеља или других сарадника који ће помоћи у остваривању програма.		
Формативно и сумативно оцењивање	Скала оцењивања је тростепена (истиче се, добар и задовољава. Процес оцењивања вршиће се на основу прикупљених информација из различитих извора: свакодневна посматрања, усмено одговарање, активност на часу, рад на часу (индивидуално или у групи), учешће у пројектима, радионицама, ангажовање на датом задатку.		
Начини прилагођавања	Даровити ученици добијаће сложеније задатке, а ученици са потешкоћама у савладавању градива добијаће једноставније задатке.		

ШЕСТИ РАЗРЕД – ХОР И ОРКЕСТАР

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће за музичку културу – ХОР И ОРКЕСТАР	За период од школске 2019/2020. до 2021/2022. године	
Циљ учења	развијање интересовања за музичку уметност и заједничко музицирање код ученика, подстицање самосталног креативног процеса као и стваралачког и критичког мишљења, формирање естетске перцепције и музичког укуса, и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и култури својег и других народа.		
Компетенције	<p>Опште: На основу музичког искуства у основној школи ученик ужива у музици и отворен је за различите уметничке садржаје.</p> <p>Користи музичко знање и вештине да изрази своја осећања, размишљања, ставове и на креативан и конструктиван начин остварује своје циљеве.</p> <p>Искуство и вештину у слушању и опажању приликом индивидуалног и групног музицирања примењује у комуникацији са другима. Музичка искуства подстичу ученика да разлике сматра предностима што користи у развијању идеја и сарадње.</p> <p>Користи знања о музици у разумевању савремених догађаја, историје, науке, религије, уметности и сопствене културе и идентитета. Развија критички однос према музици. Има одговоран однос према традицији свог народа и других култура.</p> <p>Специфичне: Ученик користи језик музике за изражавање својих осећања и идеја и за комуникацију са другима. Кроз познавање музичког језика и стилова ученик увиђа везу музике са догађањима у друштву и доприноси њиховом обликовању.</p> <p>Ученик истражује везу између музике и изражавања покретом.</p>		
Методе рада	Дијалoшка, монолошка, демонстративна, истраживачка, диференцирана, метода практичних активности, графичка		
Облици рада	Фронтални рад, групни рад, рад у пару, индивидуални рад, рад у тиму, пројектна настава		
Ресурси	Уџбеник, Јутјуб, мултимедијалне презентације, он-лине квизови, различити музички медији		
Корелација	Српски језик и књижевност, Историја, Страни језици, Математика, Биологија, Географија, Ликовна култура, Физичко и здравствено васпитање, Информатика и рачунарство, Верска настава, Грађанско васпитање		
Наставна тема	Исходи	Садржај	Образовни стандарди

СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	Ученик ће умети да – разликује вокално-инструменталне и инструменталне облике средњег века и ренесансе; – коментарише слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте ; – идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника средњег века и ренесансе; – уочи сличности и разлике између православне и (римо)католичке духовне музике; – идентификује елементе средњовековне музике као инспирацију у музици савременог доба;	Елементи музичке изражајности: темпо, динамика, тонске боје различитих гласова и инструмената. Слушање световне и духовне средњовековне и ренесансне музике. Слушање вокалних, вокално-инструменталних и инструменталних композиција, домаћих и страних композитора. Слушање дела традиционалне народне музике. Слушање дела инспирисаних фолклором.	МК 1.2.1. МК 1.2.2. МК 1.2.3. МК 1.2.4.
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	Ученик ће умети да – изводи музичке примере користећи глас, покрет и традиционалне и/ или електронске инструменте, самостално и у групи; – примењује правилну технику певања; – примењује различита средства изражајног певања и свирања у зависности од врсте, намене и карактера композиције; – развије координацију и моторику кроз свирање и покрет; – примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању;	Певање песама по слуху самостално и у групи. Певање песама из нотног текста солмизацијом. Извођење (певање или свирање) једноставних ритмичких и мелодијских мотива у стилу музике средњег века и ренесансе. Певање песама у комбинацији са покретом. Свирање по слуху дечјих, народних и уметничких композиција на инструментима Орфовог инструментарија и/или на другим инструментима. Свирање из нотног текста дечјих, народних и уметничких композиција на инструментима Орфовог инструментарија и/или на другим инструментима Извођење једноставнијих музичких примера у вези са обрађеном темом	МК 1.3.1. МК 1.3.2. МК 1.3.3. МК 1.3.4.
МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	Ученик уме да: користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет; – комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом; – учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката; – изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност); – учествује у школским приредбама и манифестацијама; –	Креирање пратње за песме ритмичким и звучним ефектима, користећи притом различите изворе звука. Креирање покрета уз музику коју ученици изводе. Стварање мелодије на задати текст. Импровизација дијалога на инструментима Орфовог инструментарија и другим инструментима. Реконструкција музичких догађаја у стилу средњег века и ренесансе.	МК 1.4.1. МК 1.4.2. МК 1.4.3. МК 1.4.4.

	<p>понаша се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама; – критички просуђује лош утицај прегласне музике на здравље; – користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво.</p>		
<p>Дидактичко-методичко остваривање програма</p>	<p>За редовну наставу хора и оркестра планиран је 1 час недељно, односно 36 часова годишње. Природа саме музике, па и предмета хор и оркестар указује на стално прожимање и садејство свих области и тема које су предвиђене наставним програмом. Све области се прожимају и ниједна се не може изучавати изоловано и без садејства са другим областима. Настава је усмерена на остваривање исхода и даје предност искуственом учењу у оквиру којег ученици развијају лични однос према музици а постепена рационализација искуства временом постаје теоријски оквир. Планира се примена што различитијих метода у настави ради веће заинтересованости ученика. У оквиру тога биће одржани угледни часови у првом или другом полугођу, планира се чешће коришћење информационо комуникационих технологија. Одржаваће се часови међупредметног повезивања уз примену методе тимске наставе. Обележаваће се значајни датуми одравањем пригодних предавањима и/или радионицама. Учествоваће се у пројектима значајним за хор и оркестар на школском и ширем нивоу. Кроз задате садржаје применом наведених метода и активности планирано је да се остваре прописани исходи за 5. и 6. разред.</p>		
<p>Формативно и сумативно оцењивање</p>	<p>Настава хора и оркестра подразумева учешће на првом месту ученика који имају музичке предиспозиције. Како је предмет хор и оркестар синтеза вештина и знања, полазна тачка у процесу оцењивања треба да буду индивидуалне музичке способности и ниво претходног знања сваког ученика. Битни фактори за праћење музичког развоја и оцењивање сваког ученика су ниво његових постигнућа у односу на дефинисане исходе као и рад, степен</p>		

ангажованости, кооперативност, интересовање, став, умешност и креативност. Тако се у настави хора и оркестра за исте васпитно-образовне задатке могу добити различите оцене, као и за различите резултате исте оцене, због тога што се конкретни резултати упоређују са индивидуалним ученичким могућностима.

Начин провере и оцена треба да подстичу ученика да напредује и активно учествује у свим видовима музичких активности. Главни критеријум за процес праћења и процењивања је начин ученичке партиципације у музичком догађају, односно да ли је у стању да прати музичко дело при слушању и како односно, да ли и како изводи и ствара музику користећи постојеће знање. У зависности од области и теме, постигнућа ученика се могу оценити проценом практичног рада и уметничког и стваралачког ангажовања. Поред ових традиционалних начина оцењивања, треба користити и друге начине оцењивања као што су:

1. допринос ученика за време групног рада,
2. израда креативних задатака на одређену тему,
3. рад на пројекту (ученик даје решење за неки проблем и одговара на конкретне потребе),
4. специфичне вештине.

У процесу вредновања резултата учења наставник треба да буде фокусиран на ученичку мотивацију и ставове у односу на извођење и стваралаштво, способност концентрације, квалитета перцепције и начин размишљања приликом слушања, као и примену тероетског знања у музицирању.

Наставник треба да мотивише ученика на даљи развој, тако да ученик осети да је кроз процес вредновања виђен и подржан, као и да има оријентацију где се налази у процесу развоја у оквиру музике и музичког изражавања. Важно је укључити самог ученика у овај процес у смислу дијалога и узајамног разумевања у вези са тим шта ученик осећа као препреке (вољне и невољне) у свом развоју, као и на које начине се, из ученикове перспективе, оне могу пребродити.

Када је у питању вредновање области Музичко стваралаштво, оно треба вредновати у смислу стваралачког ангажовања ученика, а не према квалитету насталог дела, јер су и најскромније музичке импровизације, креативно размишљање и

	<p>стварање, педагошки оправдане.</p> <p>Узимајући у обзир циљ предмета неопходно је имати на уму да се оквир вредновања процеса и резултата учења одвија највише у учениковом живом контакту са музиком, тј. извођењу и стваралаштву, а такође и слушању музике. Теоретско знање треба да има своју примену и функцију у ученичком изражавању кроз музику и у контакту са музиком. Како процес учења у оквиру сваког часа треба да обухвати све области, посматрање ученика у живом контакту са музиком је истовремено показатељ квалитета процеса учења, као и идеална сцена за вредновање остварености исхода. Сумативно вредновање треба да буде осмишљено кроз задатке и активности које захтевају креативну примену знања.</p>
<p>Начини прилагођавања</p>	<p>У зависности од афинитета, креативних способности или извођачких могућности ученика рад се може организовати кроз следеће активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> - солистичко певање, - групе певача, "Мала школа инструмента" (клавир, гитара, тамбуре...), - групе инструмената, - млади композитори, - млади етномузиколози (прикупљање мало познатих или готово заборављених песама средине у којој живе), - музичко-креативне радионице (прављење музичких инструмената, илустрације везане за наставу музичке културе и школске музичке догађаје, ажурирање школског сајта, креирање, организација и реализација музичких догађаја...), - ритмичке радионице (модерни и традиционални плес, ритмичке игре, "бит боксинг" - вокалне перкусије, игре чашама, штаповима...), - посете концертима у школи и ван ње (концерти еминентних уметника, концерти у организацији Музичке омладине или неког другог удружења, концерти ученика музичких школа, пријатеља школе, пројекције музичких филмова...). <p>Програм рада треба прилагодити индивидуалним могућностима, зрелости и нивоу претходног знања сваког ученика.</p>

	<p>За изузетно даровите ученике урадиће се одговарајући поступак у индивидуализацији наставе која може водити ка изради ИОП3 плана за тог ученика у сарадњи са ПП службом.</p> <p>За рад са ученицима који имају потешкоћа у савладавању градива, биће организоване додатне активности. На тај начин ће наставник, пошто је већ упознат са могућностима ученика, моћи боље да процени потребе ученика. У случају да дете има потешкоће у савладавању градива, урадиће се одговарајући поступак у индивидуализацији наставе која може водити ка изради ИОП 1 /ИОП2 плана за тог ученика у сарадњи са ПП службом.</p>
--	---

ДОПУНСКА НАСТАВА

ШЕСТИ РАЗРЕД - ДОПУНСКА НАСТАВА - СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће за српски језик (допунска настава)	За период од школске 2019/2020. до 2021/2022.године	
Циљ допунске наставе	Оспособљавање ученика да правилно користи српски језик у говору и писању тако што ће овладати основним правописним и граматичким правилима српског језика; да чита и тумачи књижевна дела кроз основне теме, мотиве, анализу ликова, облике приповедања и стилска изражајна средства; да негује љубав према српском језику и књижевности који су важни чиниоци за изградњу националне културе и идентитета.		
Методе рада	дијалoшка, монолошка, текстовна		
Облици рада	индивидуални, фронтални, групни, рад у пару		
Ресурси	Читанка, Граматика, Правопис, лектира, ПП презентације		
Корелација	историја, географија, руски језик, енглески језик, музичка култура, ликовна култура, верска настава, грађанско васпитање		
Наставна тема	Исходи По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Садржај	Образовни стандарди
КЊИЖЕВНОСТ	<ul style="list-style-type: none"> – повеже књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима са новим делима која чита; – чита са разумевањем; парафразира прочитано и описује свој доживљај различитих врста књижевних дела и научно-популарних текстова; – одреди род књижевног дела и књижевну врсту; – прави разлику између дела лирског, епског и драмског карактера; – анализира структуру лирске песме (строфа, стих, рима); – уочава основне елементе структуре књижевноуметничког дела: тема, мотив; радња, време и место радње; – разликује облике казивања; – одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевноуметничком тексту; – анализира узрочно-последичне односе у тексту и вреднује истакнуте идеје које текст нуди; – анализира поступке ликова у књижевноуметничком делу, служећи се аргументима из текста; – уочава хумор у књижевном делу; 	<ul style="list-style-type: none"> Лирика Лектира 1. Обредне лирске народне песме (избор) 2. Ђура Јакшић: <i>Вече</i> 3. Јован Дучић: <i>Село</i> 4. Мирослав Антић: <i>Плава звезда</i> 5. Вељко Петровић: <i>Ратар / Алекса Шантић: О, класје моје</i> 6. Десанка Максимовић: <i>Грачаница / Војислав Илић: Свети Сава</i> 7. Стеван Раичковић: <i>Хвала сунцу, земљи, трави</i> 8. Милован Данојлић: <i>Овај дечак зове се Пепо Крста</i> 9. Сергеј Јесењин: <i>Песма о керуши</i> <p>Књижевни термини и појмови Врста строфе према броју стихова у лирској песми: дистих; терцет; врста стиха по броју слогова (лирски и епски десетерац).</p>	<ul style="list-style-type: none"> CJ.1.4.1-1.4.9. CJ.1.1.1. CJ.1.1.2. CJ.1.4.9. CJ.2.4.1. CJ.2.4.2. CJ.2.4.4-2.4.7.

	<p>– уважава националне вредности и негује културноисторијску баштину;</p>	<p>Одлике лирске поезије: нагласак речи и ритам; рима – парна, укрштена, обгрљена; улога риме у обликовању стиха.</p> <p>Стилске фигуре: контраст, хипербола.</p> <p>Врсте ауторске и народне лирске песме: социјалне песме, дитирамб, елегија; обредне песме (коледарске, краљичке, додолске, божићне).</p> <p>ЕПИКА</p> <p>Лектира</p> <p>10. Народна песма: <i>Смрт Мајке Југовића</i></p> <p>11. Народна песма: <i>Марко Краљевић укида свадбарину</i></p> <p>12. Петар Кочић: <i>Јаблан</i></p> <p>13. Исидора Секулић: <i>Буре (одломак)</i>/Бранко Ћопић: <i>Чудесна справа</i></p> <p>14. Иво Андрић: <i>Аска и вук</i></p> <p>15. Антон Павлович Чехов: <i>Вањка</i>/Итало Калвино: <i>Шума на ауто-путу (из збирке прича Марковалдо или годишња доба у граду)</i></p> <p>16. Светлана Велмар Јанковић: <i>Сирото ждребе (из Књиге за Марка)</i></p> <p>Књижевни термини и појмови</p> <p>Основна тема и кључни мотиви.</p> <p>Облици казивања: нарација (хронолошко приповедање), описивање, дијалог, монолог.</p> <p>Фабула/радња, редослед догађаја.</p> <p>Врсте епских дела: приповетка, роман</p> <p>ДРАМА</p> <p>Лектира</p>	
--	--	--	--

		<p>17. Коста Трифковић: <i>Избирачица</i> (одломак) 18. Миодраг Станисављевић: <i>И ми трку за коња имамо</i> (одломак) 19. Бранислав Нушић: <i>Аналфабета</i> (одломак) Књижевни термини и појмови Драмске врсте: комедија – основне одлике. Монолог и дијалог у драми. Дидаскалије, реплика.</p> <p>ДОМАЋА ЛЕКТИРА 25. Епске народне песме о Косовском боју (избор) 26. Епске народне песме о Марку Краљевићу (избор) 27. Бранислав Нушић: <i>Аутобиографија</i> 28. Анђела Нанети: <i>Мој дека је био трешња</i> 29. Весна Алексић: <i>Каљави коњ</i> (Прича о богињи Лади – Звездана вода; Прича о богу Сварогу – Небески ковач и Прича о богу Стрибору – Сеченско светло) 30. Бранко Ћопић: <i>Орлови рано лете</i> 31. Ференц Молнар: <i>Дечац Павлове улице</i></p>	
<p>ЈЕЗИК</p>	<p>1. Граматика – повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима; – препозна делове речи у вези са њиховим грађењем; – разликује гласове српског језика по звучности и месту изговора; – разликује врсте гласовних промена у једноставним примерима и примењује књижевнојезичку норму;</p>	<p>Подела речи по настанку: просте речи и творенице; породица речи, уочавање корена речи. Саставни делови твореница (творбене основе, префикси и суфикси). Граматичка основа и граматички наставци у поређењу са творбеном основом и суфиксима. Настанак гласова и говорни органи; подела гласова: самогласници и сугласници (прави сугласници и</p>	<p>С.Ј.1.3.1. С.Ј.1.3.3. С.Ј.1.3.4. С.Ј.1.3.5. С.Ј.1.3.6. С.Ј.1.3.7. С.Ј.1.3.8. С.Ј.1.3.9. С.Ј.1.3.10. С.Ј.1.2.1. С.Ј.1.2.2.</p>

	<p>– одреди врсте и подврсте заменица, као и њихов облик; – препознаје глаголска времена и употребљава их у складу са нормом; – разликује реченице по комуникативној функцији;</p> <p>2.Правопис – доследно примењује правописну норму; – користи правопис (школско издање);</p> <p>3.Ортоепија</p>	<p>сонанти); Подела сугласника по звучности и по месту изговора. Подела речи на слоге; слоготворно р. Гласовне промене – уочавање у грађењу и промени речи: непостојано а; промена л у о; палатализација; сибиларизација; јотовање; једначење сугласника по звучности; једначење сугласника по месту изговора; губљење сугласника. Заменице: неличне именичке заменице (односно-упитне, неодређене, опште, одричне); придевске заменице: присвојне (с нагласком на употребу заменице свој, показне, односно-упитне, неодређене, опште, одричне). Грамматичке категорије заменица: род, број, падеж и лице. Грађење и основна значења глаголских времена: аорист, имперфекат (само на нивоу препознавања; имперфекат глагола бити); плусквамперфекат. Независне предикатске реченице – појам комуникативне функције; подела на обавештајне, упитне, заповедне, жељне и узвичне реченице.</p> <p>Писање имена васионских тела. Растављање речи на крају реда (основна правила). Правописна решења у вези са гласовним променама. Писање именичких и придевских одричних заменица са предлозима. Писање заменице Ваш великим почетним словом. Правописна решења у вези са писањем обрађених глаголских облика.</p> <p>Правилан изговор гласова ч, ћ, џ, ч, р.</p>	<p>CJ.1.2.7. CJ.1.2.8. C.J.2.3.2. CJ.2.3.3.</p>
--	---	---	--

	-разликује дуги и кратки акценат у изговореној речи;	Дуги и кратки акценти.	
ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	-употребљава различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање различитих типова текстова, без сажимања и са сажимањем, причање (о догађајима и доживљајима) и описивање; – разликује и гради аугментативе и деминутиве; – саставља обавештење, вест и кратак извештај; – разуме основна значења књижевног и неуметничког текста; – говори јасно, поштујући стандарднојезичку норму; – изражајно чита обрађене књижевне текстове.	Говорне вежбе на унапред одређену тему. Учтиве форме обраћања. Лексикологија: аугментативи (са пејоративима), деминутиви (са хипокористцима). Правописне вежбе: диктат; допуњавање текста; уочавање и објашњавање научених правописних правила у тексту. Богаћење речника: лексичко-семантичке вежбе (нпр. избегавање сувишних речи и туђица; фигуративна значења речи; Писмене вежбе и домаћи задаци и њихова анализа на часу. Четири школска писмена задатка – по два у сваком полугодишту (један час за израду задатка и два за анализу и писање унапређене верзије састава).	СЈ.1.1.4. СЈ.1.1.5. СЈ.1.1.6. СЈ.1.2.1-1.2.4. СЈ.1.2.6. СЈ.1.2.8. СЈ.1.3.12. СЈ.1.3.15. СЈ.1.3.17. СЈ.2.2.1.
Дидактичко-методичко остваривање програма	Часови допунске наставе реализоваће се у шестом разреду једном недељно, што је укупно 36 часова годишње, а по потреби и више. На основу резултата са иницијалног теста наставник одређује који ученици треба да похађају допунску наставу. Допунску наставу држи наставник који у том одељењу предаје. У допунски рад током целе школске године могу се укључити и ученици који из било ког разлога нису разумели обрађено градиво, а посебно ученици који раде по ИОП-у 1 или 2. Допунски рад траје док ученик не савлада одређено градиво. Допунска настава прати план редовне наставе уз одређена одступања и у зависности од потреба ученика.		

ШЕСТИ РАЗРЕД - ДОПУНСКА НАСТАВА – ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће за стране језике – ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	За период од школске 2019/2020. до 2021/2022. године	
Циљ учења	Циљ наставе и учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика, оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама као и према сопственом језику и културном наслеђу.		
Опште предметне компетенције	Поседовање свести о језику као комуникационом средству, располагање основном језичком писменошћу и схватање повезаности између језика и културних идентитета; коришћење једноставних језичких средстава у циљу обављања елементарне писмене и усмене комуникације		
Специфичне предметне компетенције	<p><u>Функционално-прагматичка</u>: комуникативна компетенција у ужем смислу и обухвата умеће рецепције (разумевање говора и писаног текста), умеће продукције (писано и усмено изражавање), умеће интеракције и умеће језичког посредовања (медијације)</p> <p><u>Лингвистичка компетенција</u>: познавање и разумевање принципа функционисања и употребе језика које обухвата фонолошко-фонетска, правописана, лексичка, семантичка, граматичка (морфо-синтаксичка) знања</p> <p><u>Интеркултурна компетенција</u>: познавање основних појава и процеса који одликују свакодневни живот циљне културе; поседовање основних знања о разликама у свакодневном животу и размивање да су разлике последица сложености културе; неговање позитивног и отвореног става према разликама које ученик препознаје између своје и циљне културе; прихватање разлике које постоје између властите и циљне културе и прилагођавање понашања основним конвенцијама; неговање става отворености и радозналости према циљној култури и поседовање основне вештине за критичко истраживање и разумевање појава циљне и властите</p>		
Методе рада	демонстративно-илустративна; вербално-текстуална; аудитивна; дијалогска, монолошка, анализа текста		
Облици рада	фронтални, индивидуални, рад у паровима,		
Ресурси	Уџбеник; радна свеска; приручник за наставнике; teacher's resource CD; аудио ЦД		
Корелација	српски језик и књижевност, историја, географија, биологија, музичка култура, ликовна култура, грађанско васпитање, час одељењског старешине, физичко васпитање		
Наставна тема	Исходи	Садржај	Образовни стандарди
ПОЗДРАВЉАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ И ТРАЖЕЊЕ/ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ И ДРУГИМА У ШИРЕМ ДРУШТВЕНОМ КОНТЕКСТУ	Разуме једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе; – поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставнија језичка средства; – размени једноставније информације личне природе; – у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима;	Слушање и читање једноставнијих текстова који се односе на поздрављање и представљање (дијалози, наративни текстови, формулари и сл.); реаговање на усмени или писани импулс саговорника (наставника, вршњака и сл.) и иницирање комуникације; усмено и писано давање информација	ПСТ.1.1.2 ПСТ.1.1.10 ПСТ.1.1.16

		<p>о себи и тражење и давање информација о другима The Present Simple Tense за изражавање сталних и уобичајених радњи. The Past Simple Tense глагола to be и осталих глагола (правилних и неправилних). The Past Continuous Tense. The Present Perfect Tense учесталијих глагола (правилних и неправилних). Питања са Who/What/Where/When/Why... Употреба и изостављање чланова при ближем одређивању лица, са основним географским појмовима (називима улица, градова, држава...)</p>	
<p>ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА, ПОЈАВА, РАДЊИ, СТАЊА И ЗБИВАЊА</p>	<p>– разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; – опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства</p>	<p>Слушање и читање једноставнијих текстова који се односе на опис бића, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; усмено и писано описивање/поређење бића, предмета, појава и места. The Present Simple Tense и The Present Continuous Tense за изражавање појава, радњи, стања и збивања у садашњости, The Past Simple Tense и The Past Continuous Tense за изражавање појава, радњи, стања и збивања у прошлости. Поређење придева. Придеви са наставцима –ed и –ing. Творба и употреба прилога за начин (beautifully, quickly, happily, well, badly, fast, hard...) Употреба одређеног члана уз суперлатив придева. Употреба/изостављање одређеног члана уз називе места. (споменици, музеји, улице, паркови...). Релативне заменице who, which, that, whose, where... Неодређене заменице (somebody, something, anybody,</p>	<p>ПСТ.1.1.1 ПСТ1.1.1.4 ПСТ1.1.12 ПСТ.1.1.18 ПСТ.1.2.2</p>

		anything, nobody, no one, nothing, everything...).	
ИЗНОШЕЊЕ ПРЕДЛОГА И САВЕТА, УПУЋИВАЊЕ ПОЗИВА ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ И РЕАГОВАЊЕ НА ЊИХ	– упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности ; –	Слушање и читање једноставнијих текстова који садрже предлоге; усмено и писано преговарање и договарање око предлога и учешћа у заједничкој активности; The Present Continuous Tense за унапред договорене радње. Заповедни Модални глаголи за изражавање предлога – can/could/may/might. Модални глаголи should за давање савета. Први кондиционал.	ПСТ:1.1.2 ПСТ.1.1.4
ИЗРАЖАВАЊЕ МОЛБИ, ЗАХТЕВА, ОБАВЕШТЕЊА, ИЗВИЊЕЊА, ЧЕСТИТАЊА И ЗАХВАЛНОСТИ	– разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих; – упути уобичајене молбе и захтеве; – честита, захвали се и извини се користећи једноставнија језичка средства	Слушање и читање једноставнијих исказа којима се нешто честита, тражи/нуди помоћ, услуга, обавештење или се изражава извињење, захвалност; усмено и писано честитање, тражење и давање обавештења, захвалности.Модални глаголи за изражавање молбе и захтева – can/could/may.	1.1.1 1.1.7 1.1.12 1.1.15 1.2.4 1.3.1
РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ УПУТСТАВА	– разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; – пружи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота	. Слушање и читање текстова који садрже једноставнија упутства (нпр. за израду задатака, пројеката и сл.) с визуелном подршком и без ње; усмено и писано давање упутстава. Заповедни начин.	1.1.3 1.1.8 1.2.4 1.3.1
ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У САДАШЊОСТИ	– разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; – разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости;	Present Simple Tense за изражавање сталних и уобичајених радњи. The Present Continuous Tense за изражавање тренутних и привремених радњи. Разлике у употреби глаголских облика The Present Simple Tense и The Present Continuous Tense. The Present Perfect Simple Tense за изражавање радњи које су почеле у прошлости и још увек трају. Нулти кондиционал.	1.1.5 1.1.12 1.2.4 1.3.1

		Модални глагол can за изражавање способности.		
ОПИСИВАЊЕ ПРОШЛОСТИ	РАДЊИ у	– разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости; – опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости;	Слушање и читање описа и усмено и писано размењивање исказа у вези са искуствима, догађајима/активностима и способностима у прошлости;; The Past Simple Tense правилних и неправилних глагола, све употребе. The Past Continuous Tense, све употребе Used to. The Present Perfect Simple Tense за изражавање искустава и радњи у неодређеној прошлости и са ever, never, just, already, yet... Модални глагол could за изражавање способности у прошлости Питања са Who/What/Where/When/Why...	1.1.5 1.1.9 1.2.3
ОПИСИВАЊЕ (ПЛАНОВА, НАМЕРА, ПРЕДВИЂАЊА)	БУДУЋИХ РАДЊИ	– разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих; – размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; – саопшти шта он/она или неко други планира, намерава, предвиђа;	Слушање и читање краћих текстова у вези са одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; усмено и писано договарање/извештавање о одлукама, плановима, намерама и предвиђањима. The Future Simple Tense за изражавање одлука донетих у тренутку говора, обећања и предвиђања на основу знања, искуства и веровања. Going to за изражавање планова, намера и предвиђања на основу чулних опажања. The Present Continuous Tense за изражавање унапред договорених/испланираних радњи.	ПСТ.1.1.1 ПСТ.1.1.9 ПСТ.1.1.20 ПСТ.1.2.2 ПСТ.1.2.3
ИСКАЗИВАЊЕ ИНТЕРЕСОВАЊА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА	ЖЕЉА, ПОТРЕБА,	– разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; – изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима;	Слушање и читање исказа у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима; усмено и писано договарање у вези са задовољавањем жеља и потреба. Заповедни начин. Why don't we/you + инфинитивна основа глагола	ПСТ.1.1.1 ПСТ.1.1.4 ПСТ.1.1.8 ПСТ.1.1.20

		Would like + именица/инфинитив глагола. The Present Perfect Simple Tense	
ИСКАЗИВАЊЕ ПРОСТОРНИХ ОДНОСА И УПУТСТАВА ЗА ОРИЈЕНТАЦИЈУ У ПРОСТОРУ	– разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/положај предмета и бића у простору и правац кретања и одговори на њих; – затражи и разуме обавештења о оријентацији/положају предмета и бића у простору и правцу кретања; – опише правац кретања и просторне односе једноставним, везаним исказима;	Слушање и читање једноставнијих текстова у вези са смером кретања и специфичнијим просторним односима; усмено и писано размењивање информација у вези са смером кретања и просторним односима; Excuse me. How do I get to...? What's the best way to...? Could you tell me the way to...? Go straight on until you get to (a bridge). Cross (the bridge). Turn back. Go back. Turn left/right into... Take the first/second turning on the right/left. Go along... It's on the left/right. It's opposite/behind/between/in front of/near/next to/at the corner/just around the corner... Заповедни начин. Предлози за изражавање положаја и просторних односа – in front of, behind, between, opposite...	ПСТ.1.1.3 ПСТ.1.1.4 ПСТ.1.1.11 ПСТ.1.1.20 ПСТ.1.2.2
ИЗРИЦАЊЕ ДОЗВОЛА, ЗАБРАНА, ПРАВИЛА ПОНАШАЊА И ОБАВЕЗА	– разуме једноставније забране, правила понашања, своје и туђе обавезе и реагује на њих; – размени једноставније информације које се односе на забране и правила понашања у школи и на јавном месту, као и на своје и туђе обавезе;	Слушање и читање једноставнијих исказа у вези са забранама, правилима понашања и обавезама; усмено и писано саопштавање забрана, правила понашања и обавез. Заповедни начин. Модални глаголи за изражавање дозволе, забране, правила понашања и присуство/одсуство обавезе – can/can't, must/mustn't, have to/don't/doesn't have to, had to/didn't have to, should/shouldn't. Let/Make + инфинитивна основа глагола.	ПСТ.1.1.5 ПСТ.1.1.8 ПСТ.1.2.2
ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА	– разуме једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност; – формулише једноставније исказе који се односе на поседовање и припадност; – пита и каже шта неко има/нема и чије је нешто;	Слушање и читање једноставнијих текстова с исказима у којима се говори шта неко има/нема или чије је нешто. Саксонски генитив са именицом	ПСТ.1.1.2 ПСТ.1.1.5 ПСТ.1.1.11 ПСТ.1.2.3

		<p>у једнини и множини (правилна и неправилна множина) – my friend’s/ friends’/ children’s books. Присвојне заменице mine, yours... Питања са Whose.</p> <p>Is this your dog? No, it’s Steve’s dog. Whose house is this? It’s Jane and Sally’s house. They’re Jane’s and Sally’s bags. These are the children’s toys. That’s my parents’ car. This is my blanket. This blanket is mine. This isn’t your card. It’s hers. I’ve got/I have a ruler. Have you got/Do you have a pen? Sally hasn’t got /doesn’t have an umbrella.</p>	
ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПАДАЊА И НЕДОПАДАЊА	– разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих; – изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење;	<p>Слушање и читање једноставнијих текстова који се односе на изражавање допадања/непопадања; усмено и писано изражавање допадања/ недопадања</p> <p>I love working with people. I don’t like skiing. I’m bad at it. What do/don’t you like doing? Peter hates watching horror films. He enjoys playing video games. My favourite sport is tennis. What’s your favourite sport? What are your hobbies and interests?</p>	<p>ПСТ.1.1.1 ПСТ.1.1.9 ПСТ.1.1.14</p>
ИЗРАЖАВАЊЕ МИШЉЕЊА	– разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих; – изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење;	<p>Слушање и читање једноставнијих текстова у вези са тражењем мишљења и изражавањем слагања/неслагања;</p>	<p>ПСТ.1.1.1 ПСТ.1.1.4 ПСТ.1.1.9 ПСТ.1.1.13</p>
ИЗРАЖАВАЊЕ КОЛИЧИНЕ И БРОЈЕВА И ЦЕНА	– разуме једноставније изразе који се односе на количину и цену; – пита и саопшти колико нечега има/нема, користећи једноставнија језичка средства; – пита/каже/израчуна колико нешто кошта	<p>Слушање и читање једноставнијих текстова који говоре о количини и цени; постављање питања у вези с количином и ценом и одговарање на њих, усмено и писано; Основни бројеви преко 1000. Правилна множина именица. Множина именица</p>	<p>ПСТ.1.1.1 ПСТ.1.1.2 ПСТ.1.2.3</p>

		које се завршавају на -у, -f/fe: strawberries, shelves, knives... Множина именица које се завршавају на –о: kilos, potatoes... Синкретизам једнине и множине: sheep, fish... Најчешћи облици неправилне множине (men, women, children, people, feet, teeth, mice....). Бројиве и небројиве именице – pounds, money... Квантификатори – much, many, a lot of, lots of, loads of, a few, a little. Питања са How much/many.	
Дидактичко-методичко остваривање програма	Планирана је реализација допунске наставе. Планира се примена што различитијих метода у настави ради веће заинтересованости ученика.		
Формативно и сумативно оцењивање	Процес процењивања почиње иницијалном проценом нивоа знања на коме се ученик налази на почетку школске године. Процес оцењивања се заснива на прикупљању информација из различитих извора као што су : свакодневна посматрања, усмена одговарања, активност на часу, усмених одговора, активности и ангажовања ученика .		
Начини прилагођавања	За рад са ученицима који спорије напредују биће организовани редовни часови допунске наставе . Те часове ће изводити наставник који предаје у њиховим одељацима. Уколико се укаже потреба урадиће се одговарајући поступак у индивидуализацији наставе .		

ШЕСТИ РАЗРЕД - ДОПУНСКА НАСТАВА – ИСТОРИЈА

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће за природне и друштвене науке	За период од школске 2019/2020. до 2021/2022. године	
Циљ допунске наставе	Изучавање историјских догађаја, појава, процеса и личности, стицање знања и компетенција неопходних за разумевање савременог света, развијање вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи.		
Методе рада	Дијалoшка, монолошка, демонстративна.		
Облици рада	Фронтални рад, групни рад, рад у пару, индивидуални рад.		
Ресурси	Уџбеник, историјски атлас, историјска карта.		
Корелација	Географија, српски језик, ликовна култура, музичка култура, грађанско васпитање, верска настава.		
Наставна тема	Исходи	Садржај	Образовни стандарди
<i>Основи проучавања прошлости</i>	Образлагање узрока и последица историјских догађаја на конкретним примерима, навођење основних одлика средњег и новог века, поређење историјских појава.	Основне одлике средњег и новог века. Историјски извори за историју средњег и раног новог века.	ИС.1.1.1 ИС.1.1.2
<i>Европа, Средоземље и српске земље у раном средњем веку</i>	Навођење најважнијих последица настанка држава у Европи и Средоземљу у средњем веку. Сагледавање значаја и улога истакнутих личности у одређеном историјском контексту. Лоцирање простора насељеног Србима и њиховим суседима на историјској карти у средњем и раном новом веку. Разликовање основних обележја различитих верских учења. Разликовање легенди и митова од историјских чињеница.	Велика сеоба народа и стварање нових држава. Најважније државе: Франачка, Византија, Калифат. Религија: хришћанска црква, ислам. Феудално друштво: вазални односи. Српске земље и Балкан: досељавање Срба и Хрвата, примање хришћанства, описмењавање.	ИС.1.1.1 ИС.1.1.4 ИС.1.2.3
<i>Европа, Средоземље, српске земље у позном средњем веку</i>	Идентификације разлике између типова државног уређења. Препознавање најистакнутијих владарских породица. Разликовање споменика различитих епоха, са освртом на локалну средину. Разликовање легенди и митова од историјских догађаја.	Државно уређење: монархије, републике. Крсташки ратови, хришћанство, ислам. Српске земље и суседи: краљевина, царство, деспотовина, аутокефалност, османска освајања. Истакнуте личности: Фридрих Барбароса, Ричард Лавље Срце, Саладин, Стефан Немања, Стефан Првовенчани, Сава Немањић, Урош II Милутин, цар Душан, кнез Лазар, Стефан Лазаревић, Ђурађ Бранковић, Мехмед II Освајач.	ИС.1.1.1 ИС.1.1.7

<p><i>Европа, свет и српске земље у раном новом веку</i></p>	<p>Образлагање најважнијих последица научно-техничких открића из средњег и раног новог века. Препознавање основних промена у начину производње. Навођење основних одлика апсолутистичке монархије.</p>	<p>Пред-индустријско доба: хронолошки оквири, научно-техничка открића. Велика географска открића: истакнути морепловци, ваневропске цивилизације. Опште одлике културе раног новог века: хуманизам и ренесанса, реформација. Апсолутистичке монархије – ново државно уређење. Османско царство: држава, освајање, ратови. Срби под страном влашћу: Пећка патријаршија, сеобе, Војна крајина. Истакнуте личности: Гутенберг, Колумбо, Магелан, да Винчи, Микеланђело, Коперник, Лутер, Карло V, Сулејман Величанствени, Мехмед паша Соколовић, Арсенија III Чарнојевић.</p>	<p>ИС.1.1.10 ИС.1.2.3</p>
<p>Дидактичко-методичко остваривање програма</p>	<p>За допунску наставу историје планирано је 36 часова годишње. Планирана је примена различитих метода у настави ради лакшег савладавања градива.</p>		

ШЕСТИ РАЗРЕД - ДОПУНСКА НАСТАВА – ГЕОГРАФИЈА

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће природних и друштвених наука -географија	За период од школске 2019/2020. до 2021/2022.године	
Циљ допунске наставе	Да ученици стекну језичку и научну писменост, усвоје знања о природно-географским објектима, појавама и процесима, да се оспособе за коришћење и разумевање стечених знања и вештина.		
Методе рада	Монолошка, дијалoшка, текстуална, илустративно-демонстративна, графичка, индивидуална.		
Облици рада	Фронтални, индивидуални, рад у пару, рад у групи.		
Ресурси	Уџбеник, Е-уџбеник, атлас, нема карта, глобус, макете.		
Корелација	Биологија, историја, математика, информатика, техника и технологија, ликовна култура		
Наставна тема	Исходи	Садржај	Образовни стандарди
Друштво и географија	<p>– успоставља везе између физичко-географских и друштвено-географских објеката, појава и процеса;</p> <ul style="list-style-type: none"> • објасни појам природне средине • објасни појам географске средине • дефинише појам и поделу Друштвене географије 	Друштвена географија, предмет проучавања и подела.	ГЕ.1.3.1.
Географска карта	<p>-одређује математичко-географски положај на Земљи</p> <ul style="list-style-type: none"> • показује на карти света и глобусу екватор • показује на карти света и глобусу Гринич • показује на карти света и глобусу датумску границу <p>-чита и тумачи општегеографске и тематске карте</p> <ul style="list-style-type: none"> • наводи математичке, географске и допунске елементе карте <p>-оријентише се у простору</p> <ul style="list-style-type: none"> • набраја основне начине за оријентацију простору 	<p>Географска/картографска мрежа.</p> <p>Географска ширина и географска дужина, часовне зоне.</p> <p>Појам карте и њен развој кроз историју.</p> <p>Елементи карте (математички, географски и допунски).</p> <p>Картографски знаци и методе за представљање рељефа на карти.</p> <p>Подела карата према садржају и величини размера.</p> <p>Оријентација у простору и оријентација карте, мерење на карти, сателитски навигациони системи.</p>	<p>ГЕ.1.1.1.</p> <p>ГЕ.1.1.2.</p> <p>ГЕ.1.1.3.</p> <p>ГЕ.2.1.1.</p> <p>ГЕ.2.1.2.</p> <p>ГЕ.2.1.3.</p>

Становништво	<p>-доводи у везу размештај светског становништва са природним карактеристикама простора</p> <ul style="list-style-type: none"> • дефинише појам демографија • описује појам популационе експлозије • објасни појам броја становника • објасни појам Попис становништва • разликује екумену од анекумене на фотографијама • објасни појам густине насељености • дефинише појам демографија • објасни појам популациона експлозија <p>-анализира компоненте популационе динамике и њихов утицај на формирање укупних демографских потенцијала на примерима Србије, Европе и света</p> <ul style="list-style-type: none"> • дефинише појмове миграција, имиграција и емиграција • описује полну структуру становништва • описује старосну структуру становништва • наводи примере људских раса у свету • објасни појам народ • објасни појам светски језици • дефинише појам народ/ нација • објасни националну/ етничку структуру становништва • објасни верску структуру становништва • објасни појам атеиста <p>-анализира различита обележја светског становништва и развија свест о солидарности између припадника различитих социјалних, етничких и културних група</p> <ul style="list-style-type: none"> • објасни појам светске популације • показује у атласу који су делови на свету имају неравномерну густину насељености <p>-</p>	<p>Основни појмови о становништву: демографски развитак и извори података о становништву. Број и распоред становништва на Земљи. Природно кретање становништва. Миграције становништва. Структуре становништва: биолошке и друштвено-економске. Савремени демографски процеси у Србији, Европи и свету</p>	<p>ГЕ.1.3.1. ГЕ.1.4.1. ГЕ.1.4.2.</p>
--------------	---	--	--

<p>Насеља</p>	<p>-анализира географски положај насеља</p> <ul style="list-style-type: none"> • одреди географски положај насеља • на основу фотографија разликује сеоска и градска насеља • на основу фотографија разликује насеља према величини • наброји три разлике у изгледу сеоских и градских насеља <p>-објашњава континуиране процесе у развоју насеља и даје примере у Србији, Европи и свету</p> <ul style="list-style-type: none"> • објасни појам урбанизације, на основу фотографија <p>-наведе по два примера како градска и сеоска насеља негативно и позитивно утичу на очување животне средине</p> <p>-</p>	<p>Појам и настанак првих насеља. Положај и географски размештај насеља. Величина и функције насеља. Типови насеља. Урбанизација. Град – унутрашња структура и односи са околним простором. Село и рурални процеси</p>	<p>ГЕ.1.3.1. ГЕ.2.1.2. ГЕ.2.1.3 ГЕ.2.2.2</p>
<p>Привреда</p>	<p>уз помоћ географске карте анализира утицај природних и и размештај друштвених фактора на развој привредних делатности</p> <ul style="list-style-type: none"> • дефинише појам привреда • опише појам привредна делатност • именује секторе привреде • разликује сточарство од земљорадње • дефинише појам саобраћаја • наброји поделу саобраћаја према средини у којој се одвија, користећи фотографије <p>-вреднује алтернативе за одрживи развој у својој локалној средини, Србији, Европи и свету</p> <ul style="list-style-type: none"> • дефинише концепт одрживог развоја 	<p>Привреда, привредне делатности и сектори привреде. Пољопривреда и географски простор. Индустрија и географски простор. Саобраћај, туризам и географски простор. Ванпривредне делатности. Развијени и неразвијени региони и државе и савремени геоекономски односи у свету. Концепт одрживог развоја.</p>	<p>ГЕ.1.2.3. ГЕ.1.3.1. ГЕ.1.3.2. ГЕ.2.1.3.</p>
<p>Држава и интеграциони процеси</p>	<p>-објасни политичко-географску структуру државе</p> <ul style="list-style-type: none"> • дефинише појам државе • објасни појам Политичка географија • одреди географски положај државе користећи атлас 	<p>Појам и настанак првих држава. Географски положај државе. Величина и компактност територије државе. Појам и функција државних граница. Главни град. Облик владавине.</p>	<p>ГЕ.1.1.3. ГЕ.1.3.1. ГЕ.1.4.2. ГЕ.2.1.2. ГЕ.2.1.3.</p>

	<p>-представи процесе који су довели до формирања савремене политичко-географске карте Европе и света</p> <ul style="list-style-type: none"> • објасни појам Уједињене нације • објасни појам ЕУ и НАТО-а <p>-</p>	<p>Политичко-географска карта Европе после Другог светског рата. Политичко-географска карта света после Другог светског рата. Територијални интегритет и спорови. Интеграциони процеси</p>	
Европа	<p>-објасни како се издавајају географске регије -илуструје уз помоћ карте најважније географске објекте, појаве и процесе на простору Европе -покаже на географској карти Европе границе континента -покаже на географској карти регије Европе: Јужну, Средњу, Западну, Северну и Источну Европу</p>	<p>Географске регије и регионална географија. Положај и границе Европе. Природне карактеристике Европе. Становништво Европе. Насеља Европе. Привреда Европе. Географске регије Европе.</p>	<p>ГЕ.1.1.3. ГЕ.1.2.3. ГЕ.1.3.1. ГЕ.1.3.2. ГЕ.1.4.2. ГЕ.2.1.2. ГЕ.2.1.3. ГЕ.2.1.4.</p>
Дидактичко-методичко оставривање програма	<p>За часове допунске наставе географије у петом разреду, планирано је 1 час недељно, односно 36 часова годишње. Планира се примена различитих метода, ради бољег усвајања и превазилажења потешкоћа у савладавању наставног градива. Укључивање ученика у разноврсне школске пројекте, утицаће на њихову мотивисаност и боље резултате у учењу.</p>		

ШЕСТИ РАЗРЕД - ДОПУНСКА НАСТАВА – БИОЛОГИЈА

ОШ „Иво Андрић“,
Београд

Стручно веће: природних и друштвених наука –биологија

За период од школске 2018/2019. до 2021/2022. године

Циљ допунске наставе Ученик напредује ка остваривању одговарајућих исхода, стекне или употпуни базичну језичку и научнуписменост, овлада вештинама потребним за даље школовање и усвоји или употпуни основна знања из биологије која су потребна за схватање појава у животу и друштву.

Методе рада Демонстративна, дијалогска, монолошка

Облици рада Фронтални, индивидуални, рад у пару

Ресурси Уџбеник, радна свеска

Корелација Математика, Физичко и здравствено васпитање, Информатика и рачунарство, гепграфија, Техника и технологија, Ликовна култура, Српски јзик и књижевност, Матерњи језик.

НАСТАВНА ТЕМА

ИСХОДИ

САДРЖАЈИ

ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ

ПОРЕКЛО И
РАЗНОВРСНОСТ
ЖИВОТА

Уме да разликује основне групе и систематске категорије живих бића, да познаје основне елементе грађе и нивое организације живих бића и животне средине.
Уме да уочи основне принципе по којима су организми разврстани у одговарајуће систематске категорије и везу која постоји између грађе организама и њиховог функционисања.
Зна основне чињенице о грађи и функцији живих бића.
Уме да наведе основне фазе у индивидуалном развићу живих бића.

Жива бића, нежива природа и биологија.
Особине живих бића: ћелијска грађа, исхрана, дисање, излучивање, надражљивост, покретљивост, размножавање, раст и развиће.
Једноћелијски и вишећелијски организми.
Основе класификације: главни (морфолошки) карактери и особиневажне за класификацију.
Основе процеса исхране, дисања, излучивања, надражљивости, покретљивости.
Размножавање, раст, развиће.

БИ.1.1.1.;
БИ.1.1.2.;
БИ.1.1.3.;
БИ.1.1.4.;
БИ.2.1.1.;
БИ.2.1.2.;

ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И
ФУНКЦИЈЕ КАО
ОСНОВА ЖИВОТА

Познаје значај јединствености и очувања разноврсности живота на Земљи, разликује елементе грађе и функције живих бића.

Живот у воденој и копненој средини – изглед, прилагођености на начин живота
Живот у води - изглед, прилагођености на начин живота.

БИ.1.2.1.;
БИ.1.2.2.;
БИ.1.2.3.;
БИ.1.2.4.;
БИ.2.2.1.;

		Живот на копну - изглед, прилагођености на начин живота. Живот под земљом – изглед, прилагођености на начин живота.	БИ.2.2.2.
НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА	Поседује општа знања о пореклу и развоју живота на Земљи на основу сазнања савремене биолошке науке. Уме да наведе основне појмове и чињенице о организацији наследног материјала.	Преношење особина са родитеља на потомке. Разлике родитеља и потомака. Разлике полног и бесполог размножавања. Уме да правилно дефинише појам биолошке еволуције.	БИ.1.3.1.; БИ.1.3.2.; БИ.1.3.3.; БИ.1.3.4.; БИ.2.3.1.; БИ.2.3.2.
ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ	Познаје значај јединствености и очувања разноврсности живота на Земљи. Препознаје разлику између позитивног и негативног утицаја човека на биосферу, као и мере којима се могу смањити штетни утицаји на животну средину. Уме да дефинише основне еколошке појмове и одрживи развој, као и да препозна значај одрживог развоја.	Жива бића из непосредног окружења. Позитиван и негативан утицај људина жива бића и животну средину. Заштита живих бића и животне средине.	БИ.1.4.1.; БИ.1.4.2.; БИ.1.4.3.; БИ.1.4.4.; БИ.2.4.1.; БИ.2.4.2.;
ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ	Одређује основне чиниоце који утичу на здравље, а посебно мере хигијене. Познаје различите друштвене ситуације и понашања која доводе до нарушавања здравља и зна како да их избегне.	Здрава исхрана и унос воде. Физичка активност и здравље. Промене у пубертету и последице прераног ступања у сексуалне односе.	БИ.1.5.4.; БИ.2.5.1.; БИ.2.5.2.;
Дидактичко-методичко оставривање програма	Идентификација ученика за допунску наставу рализује се у септембру месецу и током године на основу запажања наставника током године. У допунски рад могу током године да се укључе и ученици који из различитих разлога нису успели да савладају делове градива. Допунски рад за поједине ученике траје док ученик не савлада одређено градиво. Допунска настава је планирана да се реализује као један час недељно (по потреби и више), тј. тридесет шест часова годишње. Допунска настава ће садржином пратити редовну наставу уз одређен степен одступања у зависности од потреба ученика који је похађају. Неговаће се сараднички однос и вршњачка едукација.		

ШЕСТИ РАЗРЕД - ДОПУНСКА НАСТАВА – МАТЕМАТИКА

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће за математику	За период од школске 2019/2020. до 2021/2022.године	
Циљ учења	Ученик напредује ка остваривању одговарајућих исхода, стекне или употпуни базичну језичку и математичку писменост, овлада вештинама потребним за даље школовање и усвоји или употпуни основна математичка знања која су потребна за схватање појава у животу и друштву		
Компетенције	Основни математички концепти (нумерички, геометријски, статистички), математички процеси (расуђивање, комуникација, повезивање, примена, моделовање), вештине (рачунање, мерење, рад са подацима, процена, коришћење информационо – комуникационих технологија). Анализирање и тумачење природних и друштвених појава и решавање проблема у свакодневном контексту. Развијена комуникација коришћењем математичког језика. Математичко знање и резонување, примена математичких знања и вештина на решавање проблема, математичка комуникација.		
Методе рада	Дијалoшка, монолошка, демонстративна, решавање проблема, истраживачка, диференцирана, метода практичних активности, графичка		
Облици рада	Фронтални рад, рад у пару, индивидуални рад		
Ресурси	Уџбеник, збирка задатака		
Корелација	Техника и технологија, Географија, Биологија, Ликовно, Музичко, Информатика и рачунарство, Српски језик		
Наставна тема	Исходи	Садржај	Образовни стандарди
ЦЕЛИ БРОЈЕВИ	<ul style="list-style-type: none"> – одреди супротан број, апсолутну вредност – израчуна вредност једноставнијег бројевног израза 	<p>Скуп целих бројева (Z). Супротан број. Апсолутна вредност целог броја.</p> <p>Приказ целих бројева на бројевној правој. Упоредивање целих бројева.</p> <p>Основне рачунске операције у скупу Z и њихова својства. Једноставни зрази са целим бројевима</p>	<p>МА.1.1.1., МА.1.1.3., МА.1.1.6., МА.1.2.1., МА.2.2.5.,</p>
РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ	<ul style="list-style-type: none"> -рационалне бројеве (записане у облику разломка или у децималном запису); – израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину у скупу рационалних бројева; – прикаже податке и зависност између две величине у координатном систему (стубичасти, тачкасти и линијски дијаграм); – тумачи податке приказане табелом и графички; 	<p>Скуп рационалних бројева. Супротан број. Апсолутна вредност рационалног броја.</p> <p>Приказ рационалних бројева на бројевној правој. Упоредивање рационалних бројева.</p> <p>Основне рачунске операције у скупу Q и њихова својства. Изрази са рационалним бројевима.</p> <p>Једначине и неједначине:</p>	<p>МА.1.1.1., МА.1.1.3., МА.1.1.6., МА.2.1.4., МА.1.1.4., МА.1.2.1., МА.2.2.5., МА.1.4.4.,</p>

		Координатни систем. Приказ података у координатном систему. Размере, пропорције и проценти. Директна пропорционалност. Обрнута пропорционалност	
ТРОУГАО	<ul style="list-style-type: none"> – класификује троуглове четвороуглове на основу њихових својстава; – конструише углове од 90° и 60° и користи њихове делове за конструкције других углова; – уочи одговарајуће елементе подударних троуглова; – утврди да ли су два троугла подударна на основу ставова подударности; – конструише троугао на основу задатих елемената (странице и углови троуглова) – одреди центар описане и уписане кружнице троугла; – примењује особине централне и осне симетрије и транслације у једноставнијим задацима; 	Појам троугла. Обим троугла. Једнакократи и једнакостранични троуглови. Висина троугла. Углови троугла. Збир углова троуглова. Врсте троуглова према угловима. Конструкције неких углова (60° , 120° , 30° , 45° , 75° , 135°) Основне конструкције троуглова. Осна симетрија и подударност. Центар описане и уписане кружнице троугла.	МА.1.3.1., МА.2.3.1., МА.1.3.2., МА.1.3.6., МА.2.3.6., МА.1.3.3
ЧЕТВОРОУГАО	<ul style="list-style-type: none"> – класификује четвороуглове на основу њихових својстава; – конструише паралелограм и трапез на основу задатих елемената – примени својства четвороуглова у једноставнијим проблемским задацима; – сабира и одузима векторе 	Четвороугао. Углови четвороугла. Збир углова четвороугла. Паралелограм. Особине паралелограма. Ромб, правоугаоник и квадрат. Конструкција паралелограма.. Трапез. Особине трапеза. Делтоид	МА.1.3.1., МА.1.3.2., МА.1.3.6., МА.2.3.6., МА.1.3.3.
ПОВРШИНА ЧЕТВОРОУГЛА И ТРОУГЛА	– израчуна површину троугла и четвороугла користећи обрасце или разложиву једнакост	Појам површине фигуре, површина правоугаоника и квадрата. Површина паралелограма, троугла, трапеза.	МА.2.3.1., МА.1.3.2., МА.1.3.6., МА.2.3.6., МА.1.3.3.
Дидактичко-методичко остваривање програма	Идентификација ученика за допунску наставу рализује се у септембру месецу и током године на основу резултата са иницијалног теста и запажања наставника током године. У допунски рад могу током године да се укључе и ученици који из различитих разлога нису успели да савладају делове градива. Допунски рад за поједине ученике траје док ученик не савлада одређено градиво. Допунска настава је планирана да се реализује као један час недељно (по потреби и више), тј. тридесет шест часова годишње. Допунска настава ће садржином пратити редовну наставу уз одређен степен одступања у зависности од потреба ученика који је похађају. Неговаће се сараднички однос и вршњачка едукација.		

ШЕСТИ РАЗРЕД - ДОПУНСКА НАСТАВА – ФИЗИКА

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће за природне и друштвене науке-физика		За период од школске 2019/2020. до 2021/2022.године
Циљ учења	Овладавање физичким концептима, знањима и вештинама. Примена стечених знања и вештина у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота.упознавање ученика са природним појавама и основним законима природе, стицање основе научне писмености, оспособљавање за уочавање и распознавање физичких појава и активно стицање знања о физичким феноменима кроз истраживање, усвајање основа научног метода и усмеравање према примени физичких закона у свакодневном животу и раду.		
Компетенције	Анализирање и тумачење природних и друштвених појава и решавање проблема у свакодневном контексту.		
Методе рада	Дијалогска, монолошка, демонстративна, решавање проблема, истраживачка, диференцирана, метода практичних активности, графичка		
Облици рада	Фронтални рад, групни рад, рад у пару, индивидуални рад, рад у тиму, пројектна настава, лабораторијска вежба		
Ресурси	Уџбеник, збирка задатака, лист „Млади физичар“, сајт друштва физичара Србије, мултимедијалне презентације, он-лине квизови, збирка задатака за припрему завршног испита, тестови са ранијих завршних испита и такмичења		
Корелација	Техника и технологија, Географија, Биологија, Ликовно, Музичко, Информатика и рачунарство, Српски језик,Физичко,Хемија, Историја		
Наставна тема	Исходи	Садржај	Образовни стандарди
УВОД У ФИЗИКУ	-разликује физику као природну наука од осталих природних наука;	Физика као природна наука. Физика и математика. Физика и техника. Физика и медицина. Методе истраживања у физици (посматрање, мерење, оглед...). Огледи који илуструју различите физичке појаве (из свакодневног живота). Демонстрациони огледи: – Како савити млаз воде? – Мехури од сапунице имају облик сфере, зашто? – Када настаје електрично пражњење? – Направи дугу. – Опишимо лик предмета у равном и сферном огледалу. Улога мерења у физици и у свакодневном животу (мерење времена, дужине, површине и запремине...).	Фи.1.7.1. фи.1.7.2. фи.2.6.1. фи.2.6.2. фи.2.6.3. фи.2.7.1. фи.2.7.2. фи.2.7.3. фи.3.7.1 фи.3.7.2
КРЕТАЊЕ	– разликује врсте кретања према облику путање и према промени брзине и одређује средњу брзину;– решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке (брзина, тежина, густина, притисак чврстих тела и течности...).	Кретање у свакодневном животу. Релативност кретања. Појмови и величине којима се описује кретање (путања, пут, време, брзина, правац и смер кретања). Векторски карактер брзине. Подела кретања према облику путање и брзини тела. Зависност пређеног пута и брзине од времена код равномерног праволинијског кретања. Променљиво праволинијско кретање. Средња брзина. Демонстрациони огледи: – Кретање куглице по Галилејевом жљебу. – Кретање мехура ваздуха (или куглице) кроз вертикално	Фи.1.2.1. фи.1.2.2. фи.1.2.3. фи.1.4.4. фи.1.7.1. фи.1.7.2. фи.2.2.2. фи.2.6.1. фи.2.6.2.

		постављену дугу провидну цев са течношћу. Лабораторијска вежба 1. Одређивање средње брзине променљивог кретања тела и сталне брзине равномерног кретања помоћу стаклене цеви са мехуром (или куглицом).	фи.2.6.3. фи.2.7.1. фи.2.7.2. фи.2.7.3. фи.3.7.1. фи.3.7.2.
СИЛА	– објашњава узајамно деловање тела у непосредном додиру (промена брзине, правца и смера кретања, деформација тела) и узајамно деловање тела која нису у непосредном додиру (гравитационо, електрично и магнетно деловање); – разликује деловање силе Земљине теже од тежине тела; – повезује масу и инерцију, разликује масу и тежину тела, препознаје их у свакодневном животу и решава различите проблемске задатке (проблем ситуације); – демонстрира утицај трења и отпора средине на кретање тела и примењује добре и лоше стране ових појава у свакодневном животу; – демонстрира појаву инерције тела, деформације тела под дејством силе, узајамно деловање наелектрисаних тела и узајамно деловање магнета, притисак чврстих тела и течности; – решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке (брзина, тежина, густина, притисак чврстих тела и течности...).	Узајамно деловање два тела у непосредном додиру и последице таквог деловања: покретање, заустављање и промена брзине тела, деформација тела (истезање, сабијање, савијање), трење при кретању тела по хоризонталној подлози и отпор при кретању тела кроз воду и ваздух. Узајамно деловање два тела која нису у непосредном додиру (гравитационо, електрично, магнетно). Сила као мера узајамног деловања два тела, правац и смер деловања. Векторски карактер силе. Слагање сила истог правца. Процена интензитета силе демонстрационим динамометром. Сила Земљине теже. Тежина тела као последица деловања силе Земљине теже. Демонстрациони огледи. – Истезање и сабијање еластичне опруге. Трење при клизању и котрљању. Слободно падање. – Привлачење и одбијање наелектрисаних тела. – Привлачење и одбијање магнета.	Фи.1.1.1. фи.1.1.2. фи.1.7.1. фи.1.7.2. фи.2.1.1. фи.2.6.1. фи.2.6.2. фи.2.6.3. фи.2.7.1. фи.2.7.2. фи.2.7.3. фи.3.7.1. фи.3.7.2.
МЕРЕЊЕ	– изражава физичке величине у одговарајућим мерним јединицама међународног система (SI) и разликује основне и изведене физичке величине, претвара веће јединице у мање и обрнуто (користи префиксе микро, мили, кило, мега); – процењује вредност најмањег подеока код мерних инструмената (односно, тачност мерења); – мери тежину, дужину, време, запремин у и масу и на основу мерених вредности одређује густину и притисак;	Основне и изведене физичке величине и њихове јединице (префикси микро, мили, кило, мега). Међународни систем мера. Мерила и мерни инструменти (опсег и тачност). Директно и индиректно мерење. Појам средње вредности мерене величине и грешке мерења при директним мерењима. Демонстрациони огледи. – Мерење дужине (метарска трака, лењир), запремине (мензура) и времена (часовник, хронометар). – Приказивање неких мерних инструмената (вага, термометри, електрични инструменти). Лабораторијске вежбе 1. Мерење димензија тела лењиром са милиметарском поделом. 2. Мерење запремине чврстих тела неправилног облика помоћу	Фи.1.4.1. фи.1.4.2. фи.1.4.3. фи.1.4.5. фи.1.4.6. фи.1.7.1. фи.1.7.2. фи.2.4.1. фи.2.4.2. фи.2.4.3. фи.2.4.4. фи.2.6.1.

		мензуре. 3. Мерење еластичне силе при истезању и сабијању опруге. 4. Мерење силе трења при клизању или котрљању тела по равној подлози.	фи.2.6.2. фи.2.6.3. фи.2.7.1. фи.2.7.2. фи.2.7.3. фи.3.4.1. фи.3.4.3. фи.3.7.1. фи.3.7.2.
МАСА И ГУСТИНА	-разликује појмове маса и густина;	Инертност тела. Закон инерције (Први Њутнов закон механике). Маса тела на основу појма о инертности и о узајамном деловању тела. Маса и тежина као различити појмови. Мерење масе тела вагом. Густина тела. Средња густина тела. Одређивање густине чврстих тела. Одређивање густине течности мерењем њене масе и запремине. Демонстрациони огледи. – Илустровање инертности тела. – Судари двеју кугли (а) исте величине, истог материјала, (б) различите величине, истог материјала, (в) исте величине, различитог материјала. – Мерење масе вагом. – Течности различитих густина у истом суду – „течни сендвич” – Суво грожђе у газираној води. – Мандарина са кором и без коре у води. Лабораторијске вежбе 1. Одређивање густине чврстих тела правилног и неправилног облика. 2. Одређивање густине течности мерењем њене масе и запремине. 3. Калибрисање еластичне опруге и мерење тежине тела динамометром.	Фи.1.7.1. фи.1.7.2. фи.2.1.5. фи.2.6.1. фи.2.6.2. фи.2.6.3. фи.2.7.1. фи.2.7.2. фи.2.7.3. фи.3.7.1. фи.3.7.2.
ПРИТИСАК	– разликује преношење силе притиска кроз чврста тела и течности и наводи примере примене (хидраулична преса, кочнице аутомобила, ходање по снегу...); – познаје примену хидростатичког притисака (принцип рада водовода, фонтане	Притисак чврстих тела. Притисак у мирној течности. Хидростатички притисак. Спојени судови. Атмосферски притисак. Торичелијев оглед. Зависност атмосферског притиска од надморске висине. Барометри. Преношење спољњег притиска кроз течности и гасове у затвореним судовима. Паскалов закон и његова примена. Демонстрациони огледи. – Зависност притиска чврстих тела од величине додирне површине и од тежине тела. – Стаклена цев са покретним дном за демонстрацију хидростатичког притиска. – Преношење притиска кроз течност (стаклена цев с мембраном, Херонова боца, спојени судови). – Хидраулична преса (нпр. два	Фи.1.1.3. фи.1.7.1. фи.1.7.2. фи.2.1.6. фи.2.6.1. фи.2.6.2. фи.2.6.3. фи.2.7.1. фи.2.7.2. фи.2.7.3. фи.3.1.3. фи.3.1.4.

		<p>медицинска инјекциона шприца различитих попречних пресека спојена силиконским цревом). – Огледи који илуструју разлику притисака ваздуха (како се ваздух може „видети”, како свећа може да гори под водом). – Огледи који илуструју деловање атмосферског притиска. Лабораторијска вежба 1. Одређивање зависности хидростатичког притиска од дубине воде Кључни појмови садржаја: кретање, мерење, сила, маса, густина, притисак</p>	<p>фи.3.7.1. фи.3.7.2.</p>
<p>Дидактичко-методичко остваривање програма</p>	<p>За рад са ученицима који имају потешкоћа у савладавању градива, биће организовани часови допунске наставе тако што ће сваки наставник држати часове ученицима којима предаје. На тај начин ће наставник, пошто је већ упознат са могућностима ученика, моћи боље да процени потребе ученика. Одређивање ученика за допунску наставу реализује се у септембру месецу на основу увида у њихове могућности разумевања физике као новог предмета .</p> <p>У допунски рад могу током године да се укључе и ученици који из различитих разлога нису успели да савладају делове градива . Допунски рад за поједине ученике траје док се не савлада одређено градиво . Допунска настава је планирана да се реализује као један час недељно (по потреби и више) , тј. тридесет шест часова годишње .</p>		
<p>Начини прилагођавања</p>	<p>У случају да дете има потешкоће у савладавању градива, урадиће се одговарајући поступак у индивидуализацији наставе која може водити ка изради ИОП 1 /ИОП2 плана за тог ученика у сарадњи са ПП службом.</p>		

ШЕСТИ РАЗРЕД - ДОПУНСКА НАСТАВА – РУСКИ ЈЕЗИК

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће за руски језик	За период од школске 2019/2020. до 2021/2022.године	
Циљ учења	Овладавање језичким знањима и вештинама. Развијање критичког мишљења и способности основне комуникације на страном језику. Примена стечених знања и вештина у даљем школовању и коришћење језика у различитим животним ситуацијама.		
Компетенције	Кроз наставу страних језика ученик богати себе упознајући другог, стиче свест о значају сопственог језика и културе у контакту са другим језицима и културама. Ученик развија радозналост, истраживачки дух и отвореност према комуникацији са говорницима других језика. Поред тога, ученик уочава значај личног залагања у процесу учења страног језика.		
Методе рада	Дијалoшка, монолошка		
Облици рада	Фронтални рад, индивидуални рад		
Ресурси	Уџбеник, радна свеска		
Корелација	Српски језик, Енглески језик, Географија, Биологија, Ликовно, Музичко, Историја		
Наставна тема	Исходи	Садржај	Образовни стандарди
Поздрављање	– поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства;	Језичке активности у комуникативним ситуацијама Реаговање на усмени или писани импулс саговорника (наставника, вршњака, и слично) и иницирање упознавања; успостављања контак- та (нпр. при сусрету, на разгледници, у имејлу, СМС-у).	ДСТ.1.1.1. ДСТ.1.1.2. ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5.
Представљање себе и других; давање основних информација о себи; давање и тражење основних информација о другима	– представи себе и другог; – разуме јасно постављена једноставна питања личне природе и одговара на њих;	Језичке активности у комуникативним ситуацијама Иницирање упознавања, посредовање у упознавању и представљање других особа, присутних и одсутних, усмено и писано; слушање и читање кратких и једноставних текстова којим се неко представља; попуњавање формулара основним личним подацима (пријава на курс, претплата на дечји часопис, налепница за пртљаг, чланска карта и слично).	ДСТ.1.1.1. ДСТ.1.1.2. ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5. ДСТ.1.1.6.
Разумевање и давање једноставних упутстава и налога	– разуме упутства и налоге и реагује на њих;	Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање налога и упутстава и реаговање на њих (комуникација у учионици – упутства и налози које размењују учесници у	ДСТ.1.1.1. ДСТ.1.1.2. ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5.

		наставном процесу, упутства за игру и слично).	
Исказивање правила понашања	<p>– разуме једноставна и пажљиво исказана правила понашања (сугестије, препоруке, забране) и реагује на њих, уз визуелну подршку (знакови, симболи и слично) и без ње;</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање и читање једноставних исказа у вези са правилима понашања.</p>	<p>ДСТ.1.1.1. ДСТ.1.1.2. ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5.</p>
Позив и реаговање на позив за учешће у заједничкој активности	<p>– разуме позив и реагује на њега; – упути позив на заједничку активност;</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање и читање кратких једноставних позива на заједничку активност и реаговање на њих, усмено или писано (позив на рођендан, журку, на игру, у биоскоп...); упућивање и прихватање /одбијање позива на заједничку активност, усмено или писано, користећи најједноставније изразе молби, захвалности, извињења.</p>	<p>ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5. ДСТ.1.1.6. ДСТ.1.1.7.</p>
Описивање живих бића, предмета, места и појава	<p>– разуме једноставан опис живих бића, предмета, места и појава; – опише жива бића, предмете и места и појаве једноставним језичким средствима;</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање и читање краћих једноставних описа живих бића, предмета, места и појава у којима се појављују информације о спољном изгледу, појавним облицима, димензијама и осталим најједноставнијим карактеристикама; давање кратких усмених и писаних описа живих бића, предмета, места и појава.</p>	<p>ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5. ДСТ.1.1.6. ДСТ.1.1.7.</p>

Исказивање молбе, захтева и захвалности	<ul style="list-style-type: none"> – разуме кратке и једноставне молбе и захтеве и реагује на њих; – упути кратке и једноставне молбе и захтеве; – исказе и прихвати захвалност на једноставан начин; 	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање и читање једноставних исказа којима се тражи помоћ, услуга или обавештење; давање једноставног, усменог и писаног одговора на исказану молбу или захтев; изражавање и прихватање захвалности у усменом и писаном облику.</p>	<p>ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5. ДСТ.1.1.6.</p>
Честитање	<ul style="list-style-type: none"> – разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих; – упути једноставне честитке; 	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање и читање кратких и једноставних устаљених израза којима се честита празник, рођендан или неки други значајан догађај; реаговање на упућену честитку у усменом и писаном облику; упућивање кратких пригодних честитки у усменом и писаном облику.</p>	<p>ДСТ.1.1.1. ДСТ.1.1.2. ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5.</p>
Описивање уобичајених и тренутних активности, планова и способности	<ul style="list-style-type: none"> – разуме једноставне исказе о уобичајеним и тренутним активностима и способностима и реагује на њих; – опише и планира уобичајене и тренутне активности кратким једноставним језичким средствима; – опише шта уме/не уме да (у)ради; 	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање и читање описа у вези са уобичајеним и тренутним активно-стима, плановима и способностима у породичној и школској средини; састављање порука и спискова у вези са уобичајеним и тренутним активностима, плановима и способностима.</p>	<p>ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5. ДСТ.1.1.6. ДСТ.1.1.7. ДСТ.1.1.8.</p>
Исказивање потреба, осета и осећања	<ul style="list-style-type: none"> – разуме свакодневне исказе у вези с непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; – изрази основне потребе, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима; 	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање и читање исказа у вези са потребама, осетима осећањима; саопштавање потреба и осета и предлагање решења у вези с њима; усмено и писано исказивање својих осећања и (емпатично) реаговање на туђа.</p>	<p>ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5. ДСТ.1.1.6. ДСТ.1.1.7. ДСТ.1.1.8.</p>
Исказивање просторних односа и величина	<ul style="list-style-type: none"> – разуме једноставна обавештења о простору и оријентацији у просто- 	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p>	<p>ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4.</p>

	<p>ру и реагује на њих;</p> <p>– тражи и пружи кратка и једноставна обавештења о оријентацији у простору;</p> <p>– опише непосредни простор у којем се креће;</p>	<p>Слушање и читање краћих текстова у којима се на једноставан начин описују просторни односи и оријентација у простору; усмено и писано тражење и давање информација о сналажењу / оријентацији у простору; усмено и писано описивање просторних односа у приватном и јавном простору (соба, стан, кућа, учионица, школа, музеј, биоскоп).</p>	<p>ДСТ.1.1.5. ДСТ.1.1.6. ДСТ.1.1.7.</p>
<p>Исказивање времена (хронолошког и метеоролошког)</p>	<p>– разуме једноставна обавештења о хронолошком/метеоролошком времену и реагује на њих;</p> <p>– тражи и даје кратка и једноставна обавештења о хронолошком / метеоролошком времену;</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање и читање кратких текстова који се односе на тачно време, дан, месец или део дана</p>	<p>ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5. ДСТ.1.1.6.</p>
<p>Изражавање припадања/ неприпадања и поседовања/ непоседовања</p>	<p>– разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање и реагује на њих;</p> <p>– тражи и да једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање;</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање и читање краћих текстова с једноставним исказима за изражавање припадања / неприпадања и поседовања / непоседовања</p> <p>и реаговање на њих; усмено и писано, исказивање припадања / неприпадања и поседовања / непоседовања.</p>	<p>ДСТ.1.1.1. ДСТ.1.1.2. ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5. ДСТ.1.1.6.</p>
<p>Изражавање допадања/ недопадања</p>	<p>– разуме једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања, слагања/неслагања и реагује на њих;</p> <p>– тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима;</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање и читање краћих текстова с једноставним исказима за изражавање допадања/недопадања и реаговање на њих; усмено и писано исказивање слагања /неслагања, допадања/недопадања.</p>	<p>ДСТ.1.1.1. ДСТ.1.1.2. ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5.</p>
<p>Изражавање количине и бројева</p>	<p>– разуме једноставне изразе који се односе на количину (број особа, животиња и предмета количина приликом куповине и сл.) и реагује на њих;</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање и читање једноставних исказа које садрже информације у вези са количином и бројевима (новчани износ, узраст, време, број телефона и слично); усмено и писано коришћење једноставних исказа</p>	<p>ДСТ.1.1.1. ДСТ.1.1.2. ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5.</p>

	<p>– тражи и пружи основне информације у вези са количинама и бројевима;</p> <p>– изрази присуство и одсуство некога или нечега;</p>	са бројевима до 100.	ДСТ.1.1.6.
Дидактичко-методичко остваривање програма	За допунску наставу руског језика планирано је 18 часова годишње. Допунску наставу су у обавези да прате ученици слабијих постигнућа.		
Формативно и сумативно оцењивање	Праћење напретка ученика је процес који ће се пратити током читаве године у оквиру редовне и допунске наставе.		
Начини прилагођавања	За рад са ученицима који имају потешкоћа у савладавању градива, биће организовани часови допунске наставе тако што ће сваки наставник држати часове ученицима којима предаје. На тај начин ће наставник, пошто је већ упознат са могућностима ученика, моћи боље да процени потребе ученика.		

ДОДАТНА НАСТАВА

ШЕСТИ РАЗРЕД - ДОДАТНА НАСТАВА - СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће за српски језик (додатна настава)	За период од школске 2019/2020. до 2021/2022.године	
Циљ додатне наставе	Оспособљавање ученика да правилно користи српски језик у говору и писању тако што ће овладати основним законитостима српског језика; да развија читалачке компетенције кроз читање и тумачење књижевних дела, емоционално и фантазијско уживљавање, истраживачко посматрање, естетско доживљавање, критичко мишљење, морално расуђивање и асоцијативно повезивање; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у српској и светској култури; да негује љубав према српском језику и књижевности који су важни чиниоци за изградњу националне културе и идентитета.		
Методе рада	дијалогска, монолошка, текстовна, демонстративна, истраживачка		
Облици рада	индивидуални, фронтални, групни, рад у пару, пројектна настава		
Ресурси	Читанка, Граматика, Правопис, лектира, ПП презентације, збирке задатака и тестови за завршни испит и такмичења из језика и књижевности		
Корелација	историја, географија, руски језик, енглески језик, музичка култура, ликовна култура, верска настава, грађанско васпитање		
Наставна тема	Исходи По завршетку разреда учени ће бити у стању да:	Садржај	Образовни стандарди
КЊИЖЕВНОСТ	<ul style="list-style-type: none"> – повеже књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима са новим делима која чита; – чита са разумевањем; парафразира прочитано и описује свој доживљај различитих врста књижевних дела и научно-популарних текстова; – одреди род књижевног дела и књижевну врсту; – прави разлику између дела лирског, епског и драмског карактера; – разликује ауторску приповетку од романа; – анализира структуру лирске песме (строфа, стих, рима); – уочава основне елементе структуре књижевноуметничког дела: тема, мотив; радња, време и место радње; 	<ul style="list-style-type: none"> Лирика Лектира 1. Обредне лирске народне песме (избор) 2. Ђура Јакшић: <i>Вече</i> 3. Јован Дучић: <i>Село</i> 4. Мирослав Антић: <i>Плава звезда</i> 5. Вељко Петровић: <i>Ратар / Алекса Шантић: О, класје моје</i> 6. Десанка Максимовић: <i>Грачаница / Војислав Илић: Свети Сава</i> 7. Стеван Раичковић: <i>Хвала сунцу, земљи, трави</i> 8. Милован Данојлић: <i>Овај дечак зове се Пепо Крста</i> 9. Сергеј Јесењин: <i>Песма о керуши</i> <p>Књижевни термини и појмови</p>	<ul style="list-style-type: none"> СЈ.1.4.1-1.4.9. СЈ.1.1.1. СЈ.1.1.2. СЈ.1.4.9. СЈ.2.4.1. СЈ.2.4.2. СЈ.2.4.4-2.4.7. СЈ.3.4.1. СЈ.3.4.3. СЈ.3.4.7.

	<ul style="list-style-type: none"> – разликује заплет и расплет као етапе драмске радње; – разликује појам песника и појам лирског субјекта; појам приповедача у односу на писца; – разликује облике казивања; – увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике; – одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевноуметничком тексту; – анализира узрочно-последичне односе у тексту и вреднује истакнуте идеје које текст нуди; – анализира поступке ликова у књижевноуметничком делу, служећи се аргументима из текста; – уочава хумор у књижевном делу; – разликује хумористички и дитирамбски тон од елегичног тона; – илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у прошлости описане у књижевним делима; – уважава националне вредности и негује културноисторијску баштину; – препоручи књижевно дело уз кратко образложење; – упореди књижевно и филмско дело, позоришну представу и драмски текст; 	<p>Врста строфе према броју стихова у лирској песми: дистих; терцет; врста стиха по броју слогова (лирски и епски десетерац).</p> <p>Одлике лирске поезије: нагласак речи и ритам; рима – парна, укрштена, обгрљена; улога риме у обликовању стиха.</p> <p>Стилске фигуре: контраст, хипербола.</p> <p>Врсте ауторске и народне лирске песме: социјалне песме, дитирамб, елегија; обредне песме (коледарске, краљичке, додолске, божићне).</p> <p>ЕПИКА Лектира</p> <p>10. Народна песма: <i>Смрт Мајке Југовића</i></p> <p>11. Народна песма: <i>Марко Краљевић укида свадбарину</i></p> <p>12. Петар Кочић: <i>Јаблан</i></p> <p>13. Исидора Секулић: <i>Буре (одломак)</i>/Бранко Ћопић: <i>Чудесна справа</i></p> <p>14. Иво Андрић: <i>Аска и вук</i></p> <p>15. Антон Павлович Чехов: <i>Вањка</i>/Итало Калвино: <i>Шума на ауто-путу</i> (из збирке прича <i>Марковалдо или годишња доба у граду</i>)</p> <p>16. Светлана Велмар Јанковић: <i>Сирото ждребе</i> (из <i>Књиге за Марка</i>)</p> <p>Књижевни термини и појмови Основна тема и кључни мотиви. Облици казивања: наратија (хронолошко приповедање), описивање, дијалог, монолог. Фабула/радња, редослед догађаја. Врсте епских дела: приповетка, роман.</p>	
--	---	---	--

		<p>Културно-историјско предање (нпр. Смрт Марка Краљевића)</p> <p>ДРАМА Лектира 17. Коста Трифковић: <i>Избирачица</i> (одломак) 18. Миодраг Станисављевић: <i>И ми трку за коња имамо</i> (одломак) 19. Бранислав Нушић: <i>Аналфабета</i> (одломак) Књижевни термини и појмови Драмске врсте: комедија – основне одлике. Монолог и дијалог у драми. Дидаскалије, реплика. Етапе драмске радње (заплет и расплет).</p> <p>НАУЧНОПОПУЛАРНИ И ИНФОРМАТИВНИ ТЕКСТОВИ (бирати 2 дела) 20. Вук Караџић: <i>Живот и обичаји народа српскога</i>; Божић (одломак); Ђурђевдан (одломак); Додоле, прпоруше и чароице (одломци) 21. Владимир Хулпах: <i>Легенде о европским градовима</i> (избор) 22. Никола Тесла: <i>Моји изуми</i> (поглавље по избору) 23. Жан-Бернар Пиј, Серж Блок, Ан Бланшар: <i>Енциклопедија лоших ђака, бунтовника и осталих генијалаца</i> (избор) 24. Гроздана Олујић: <i>Били су деца као и ти</i> (избор)</p> <p>ДОМАЋА ЛЕКТИРА</p>	
--	--	---	--

		<p>25. Епске народне песме о Косовском боју (избор)</p> <p>26. Епске народне песме о Марку Краљевићу (избор)</p> <p>27. Бранислав Нушић: <i>Аутобиографија</i></p> <p>28. Анђела Нанети: <i>Мој дека је био трешња</i></p> <p>29. Весна Алексић: <i>Каљави коњ (Прича о богињи Лади – Звездана вода; Прича о богу Сварогу – Небески ковач и Прича о богу Стрибору – Сеченско светло)</i></p> <p>30. Бранко Ћопић: <i>Орлови рано лете</i></p> <p>31. Ференц Молнар: <i>Дечаци Павлове улице</i></p>	
ЈЕЗИК	<p>1. Граматика</p> <ul style="list-style-type: none"> – повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима; – препозна делове речи у вези са њиховим грађењем; – разликује гласове српског језика по звучности и месту изговора; – разликује врсте гласовних промена у једноставним примерима и примењује књижевнојезичку норму; – одреди врсте и подврсте заменица, као и њихов облик; – препознаје глаголска времена и употребљава их у складу са нормом; – разликује реченице по комуникативној функцији; 	<p>Подела речи по настанку: просте речи и творенице; породица речи, уочавање корена речи. Саставни делови твореница (творбене основе, префикси и суфикси). Граматичка основа и граматички наставци у поређењу са творбеном основном и суфиксима. Настанак гласова и говорни органи; подела гласова: самогласници и сугласници (прави сугласници и сонанти); Подела сугласника по звучности и по месту изговора.</p> <p>Подела речи на слоге; слоготворно р. Гласовне промене – уочавање у грађењу и промени речи: непостојано а; промена л у о; палатализација; сибиларизација; јотовање; једначење сугласника по звучности; једначење сугласника по месту изговора; губљење сугласника. Заменице: неличне именичке заменице (односно-упитне, неодређене, опште,</p>	<p>С.1.1.3.1. С.1.1.3.3. С.1.1.3.4. С.1.1.3.5. С.1.1.3.6. С.1.1.3.7. С.1.1.3.8. С.1.1.3.9. С.1.1.3.10. С.1.1.2.1. С.1.1.2.2. С.1.1.2.7. С.1.1.2.8. С.1.2.3.2. С.1.2.3.3. С.1.2.3.4. С.1.2.3.7. С.1.3.3.4. С.1.3.3.7.</p>

	<p>2.Правопис – доследно примењује правописну норму; – користи правопис (школско издање);</p> <p>3.Ортоепија -разликује дуги и кратки акценат у изговореној речи;</p>	<p>одричне); придевске заменице: присвојне (с нагласком на употребу заменице свој, показне, односно-упитне, неодређене, опште, одричне). Граматичке категорије заменица: род, број, падеж и лице.</p> <p>Грађење и основна значења глаголских времена: аорист, имперфекат (само на нивоу препознавања; имперфекат глагола бити); плусквамперфекат.</p> <p>Независне предикатске реченице – појам комуникативне функције; подела на обавештајне, упитне, заповедне, жељне и узвичне реченице.</p> <p>Писање имена васионских тела. Растављање речи на крају реда (основна правила). Правописна решења у вези са гласовним променама. Писање именичких и придевских одричних заменица са предлозима. Писање заменице Ваш великим почетним словом. Правописна решења у вези са писањем обрађених глаголских облика.</p> <p>Правилан изговор гласова ч, ћ, џ, ч, р. Дуги и кратки акценти.</p>	
<p>ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА</p>	<p>-употребљава различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање различитих типова текстова, без сажимања и са сажимањем, причање (о догађајима и доживљајима) и описивање; – разликује и гради аугментативе и деминутиве;</p>	<p>Текстови у функцији унапређивања језичке културе. Анализирање снимљених казивања и читања (звучна читанка). Говорне вежбе на унапред одређену тему. Учтиве форме обраћања. Лексикологија: аугментативи (са пејоративима), деминутиви (са</p>	<p><i>CJ.1.1.4.</i> <i>CJ.1.1.5.</i> <i>CJ.1.1.6.</i> <i>CJ.1.2.1-1.2.4.</i> <i>CJ.1.2.6.</i> <i>CJ.1.2.8.</i> <i>CJ.1.3.12.</i></p>

	<ul style="list-style-type: none"> – саставља обавештење, вест и кратак извештај; – разуме основна значења књижевног и неуметничког текста; – проналази, повезује и тумачи експлицитно и имплицитно садржане информације у краћем, једноставнијем књижевном и неуметничком тексту; – драматизује одломак одабраног књижевноуметничког текста; – говори јасно, поштујући стандарднојезичку норму; – изражајно чита обрађене књижевне текстове. 	<p>хипокористицима). Правописне вежбе: диктат; допуњавање текста; уочавање и објашњавање научених правописних правила у тексту. Богаћење речника: лексичко-семантичке вежбе (нпр. избегавање сувишних речи и туђица; фигуративна значења речи; проналажење изостављених реченичних делова); стилске вежбе: (нпр. текст као подстицај за сликовито казивање; ситуациони предлогак за тражење погодног израза). Писмене вежбе и домаћи задаци и њихова анализа на часу. Четири школска писмена задатка – по два у сваком полугодишту (један час за израду задатка и два за анализу и писање унапређене верзије састава).</p>	<p>CJ.1.3.15. CJ.1.3.17. CJ.2.2.1. CJ.2.2.4. CJ.2.2.5. CJ.2.1.5. CJ.3.1.1. CJ.3.1.2. CJ.3.3.7.</p>
<p>Дидактичко-методичко остваривање програма</p>	<p>Часови додатне наставе реализоваће се у шестом разреду једном недељно, што је укупно 36 часова годишње, а по потреби и више. На основу резултата са иницијалног теста наставник одређује који ученици треба да похађају додатну наставу, али и након првих вредновања резултата напредовања ученика. Додатну наставу држаће наставник који предаје у том одељењу. Овакав облик наставе посебно се односи на ученике који раде по ИОП-у 3. Ученици се могу укључити у додатни рад и током школске године, посебно они који су остварили изузетна постигнућа у одређеним областима и активностима које су везане за овај предмет. Додатна настава прати план редовне наставе уз одређена одступања и у зависности од потреба ученика, што се највише односи на ученике који се такмиче из српског језика. На редовној настави наставник бира текстове из допунског дела програма, а остала дела ће препоручити ученицима за читање у слободно време, као и делове из језика и језичке културе који су предвиђени за напредни ниво.</p>		

ШЕСТИ РАЗРЕД - ДОДАТНА НАСТАВА - ИСТОРИЈА

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће за природне и друштвене науке	За период од школске 2019/2020. до 2021/2022. године	
Циљ додатне наставе	Изучавање историјских догађаја, појава, процеса и личности, стицање знања и компетенција неопходних за разумевање савременог света, развијање вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи.		
Методе рада	Дијалoшка, монолошка, демонстративна, решавање проблема и истраживачки рад.		
Облици рада	Фронтални рад, групни рад, рад у пару, индивидуални рад, пројектна настава.		
Ресурси	Уџбеник, историјски атлас, историјска карта, одабрани историјски извори, мултимедијалне презентације, сајтови посвећени историји, посете историјским локалитетима.		
Корелација	Географија, српски језик, ликовна култура, музичка култура, грађанско васпитање, верска настава, информатика и рачунарство, техника и технологија.		
Наставна тема	Исходи	Садржај	Образовни стандарди
<i>Основи проучавања прошлости</i>	Образлагање узрока и последица историјских догађаја на конкретним примерима, навођење основних одлика средњег и новог века, поређење историјских појава, проналажење, навођење и тумачење историјских извора за средњи и нови век.	Основне одлике средњег и новог века. Историјски извори за историју средњег и раног новог века и њихова сазнајна вредност (писани, материјални, усмени).	ИС.3.1.1
<i>Европа, Средоземље и српске земље у раном средњем веку</i>	Навођење најважнијих последица настанка и развоја држава у Европи и Средоземљу у средњем веку. Сагледавање значаја и улога истакнутих личности у одређеном историјском контексту. На основу датих примера, извођење закључака о повезаности националне историје са регионалном и европском (на плану политике, економије, друштвених и културних појава). Лоцирање простора насељеног Србима и њиховим суседима, као и миграција, на историјској карти у средњем и раном новом веку. Разликовање обележја и препознавање настанка, ширења и последица различитих	Велика сеоба народа и стварање нових држава у Европи (германска и словенска племена, Бугари, Мађари, Викинзи). Најважније државе: Франачка, Византија, Калифат. Религија: хришћанска црква, ислам, Велики раскол. Феудално друштво: вазални односи, структура, друштвене категорије. Српске земље и Балкан: досељавање Срба и Хрвата, примање хришћанства, описмењавање, глаголица, ћирилица, латиница, односи са староседеоцима и суседима, формирање српских земаља. Истакнуте личности:	ИС.3.1.2 ИС.3.1.6

	верских учења. Презентовање резултата истраживања заснованог на коришћењу одређених историјских извора и литературе путем ИКТ (самостално или у групи).	Јустинијан, Карло Велики, кнез Властимир, цар Симеон, Јован Владимир, Василије II Бугароубица, краљ Михаило, Ђирило и Методије.	
<i>Европа, Средоземље, српске земље у позном средњем веку</i>	Идентификација разлике између типова државног уређења (предности и мане). Извођење закључка о значају српске средњовековне државности и издвајање најистакнутијих владарских породица. Разликовање споменика различитих епоха, са освртом на локалну средину. Поређење положаја жена и мушкараца, као и постојећих друштвених слојева. Илустровање примерима важности утицаја политичких, привредних, научних и културних тековина датог периода.	Државно уређење: монархије, републике (предности и мане). Крсташки ратови, хришћанство, ислам (сусрети и прожимања различитих народа и цивилизација). Путописци и њихова путовања (Марко Поло, Ибн, Батута ...). Српске земље и суседи: краљевина, царство, деспотовина, аутокефалност, односи са Византијом, Бугарском, Угарском, Венецијом, и османска освајања. Опште одлике средњевековне културе (религија, витештво, школа, универзитети, проналасци, писана и визуелна култура код Срба, легенде – Косовски бој, краљ Артур ...). Истакнуте личности: Фридрих Барбароса, Ричард Лавље Срце, Саладин, Стефан Немања, Стефан Првовенчани, Сава Немањић, Урош II Милутин, цар Душан, кнез Лазар, Стефан Лазаревић, Ђурађ Бранковић, Мехмед II Освајач.	ИС.3.1.1 ИС.3.2.1
<i>Европа, свет и српске земље у раном новом веку</i>	Образлагање последица научно-техничких открића из средњег и раног новог века. Препознавање промена у начину производње (мануфактура). Илустровање примерима значаја прожимања различитих цивилизација и култура. Навођење одлика апсолутистичке монархије, културе, вере и политике у раном новом веку.	Пред-индустријско доба: хронолошки оквири, научно-техничка открића, штампа, промене у начину производње, развоја градова. Велика географска открића и колонизација: истакнути морепловци и њихова путовања, сусрет ваневропским цивилизацијама. Опште одлике културе раног новог века: хуманизам и ренесанса, књижевност, политичка мисао, обичаји и веровања. Реформација: против-реформација (узроци и последице, настанак протестантизма – Лутеранство,	ИС.2.1.4 ИС.3.2.1

		<p>Англиканство, Калвинизам). Апсолутистичке монархије – ново државно уређење. Османско царство: држава, освајање, ратови. Срби под страном влашћу: Пећка патријаршија, сеобе, Војна крајина. Истакнуте личности: Гутенберг, Колумбо, Магелан, да Винчи, Микеланђело, Коперник, Лутер, Жан Калвин, Хенри VII, Карло V, Луј XIV, Сулејман Величанствени, Мехмед паша Соколовић, Арсенија III Чарнојевић.</p>	
<p>Дидактичко-методичко остваривање програма</p>	<p>За додатну наставу историје планирано је 36 часова годишње. Планирана је примена различитих метода у настави ради стицања напредног нивоа знања. Учесници ће бити ангажовани на пројектима значајним за наставу историје.</p>		

ШЕСТИ РАЗРЕД - ДОДАТНА НАСТАВА - ФИЗИКА

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће за природне и друштвене науке- физика	За период од школске 2019/2020. до 2021/2022.године	
Циљ учења	Овладавање физичким концептима, знањима и вештинама. Примена стечених знања и вештина у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота.упознавање ученика са природним појавама и основним законима природе, стицање основе научне писмености, оспособљавање за уочавање и распознавање физичких појава и активно стицање знања о физичким феноменима кроз истраживање, усвајање основа научног метода и усмеравање према примени физичких закона у свакодневном животу и раду.		
Компетенције	Анализирање и тумачење природних и друштвених појава и решавање проблема у свакодневном контексту.		
Методе рада	Дијалoшка, монолошка, демонстративна, решавање проблема, истраживачка, диференцирана, метода практичних активности, графичка		
Облици рада	Фронтални рад, групни рад, рад у пару, индивидуални рад, рад у тиму, пројектна настава, лабораторијска вежба		
Ресурси	Уџбеник, збирка задатака, лист „Млади физичар“, сајт друштва физичара Србије, мултимедијалне презентације, он-лине квизови, збирка задатака за припрему завршног испита, тестови са ранијих завршних испита и такмичења		
Корелација	Техника и технологија, Географија, Биологија, Ликовно, Музичко, Информатика и рачунарство, Српски језик, Физичко, Хемија, Историја		
Наставна тема	Исходи	Садржај	Образовни стандарди
УВОД У ФИЗИКУ	-разликује физику као природну наука од осталих природних наука;	Физика као природна наука. Физика и математика. Физика и техника. Физика и медицина. Методе истраживања у физици (посматрање, мерење, оглед...). Огледи који илуструју различите физичке појаве (из свакодневног живота). Демонстрациони огледи: – Како савити млаз воде? – Мехури од сапунице имају облик сфере, зашто? – Када настаје електрично пражњење? – Направи дугу. – Опишимо лик предмета у равном и сферном огледалу. Улога мерења у физици и у свакодневном животу (мерење	Фи.1.7.1. фи.1.7.2. фи.2.6.1. фи.2.6.2. фи.2.6.3. фи.2.7.1. фи.2.7.2. фи.2.7.3. фи.3.7.1 фи.3.7.2

		времена, дужине, површине и запремине...).	
КРЕТАЊЕ	<p>– разликује врсте кретања према облику путање и према промени брзине и одређује средњу брзину;– решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке (брзина, тежина, густина, притисак чврстих тела и течности...).</p> <p>- проширивање и продубљивање стечених знања са редовне наставе;</p> <p>- решавање проблема и задатака из физике у новим и непознатим ситуацијама;</p> <p>- решава проблемске задатке из физике , релативна брзина;</p> <p>- Развијање функционалне писмености ;</p> <p>- Развијање свести о сопственим знањима, способностима и да љој професионалној оријентацији ;</p> <p>- уочавање и распознавање физичких појава у свакодневном животу и активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање ;</p> <p>- формирање основе научног метода и усмеравање према примени физичких закона у свакодневном животу и раду ;</p>	<p>Кретање у свакодневном животу. Релативност кретања. Појмови и величине којима се описује кретање (путања, пут, време, брзина, правац и смер кретања). Векторски карактер брзине. Подела кретања према облику путање и брзини тела. Зависност пређеног пута и брзине од времена код равномерног праволинијског кретања. Променљиво праволинијско кретање. Средња брзина. Демонстрациони огледи: – Кретање куглице по Галилејевом жљебу. – Кретање мехура ваздуха (или куглице) кроз вертикално постављену дугу провидну цев са течношћу. Лабораторијска вежба 1. Одређивање средње брзине променљивог кретања тела и сталне брзине равномерног кретања помоћу стаклене цеви са мехуром (или куглицом).</p>	<p>Фи.1.2.1. фи.1.2.2. фи.1.2.3. фи.1.4.4. фи.1.7.1. фи.1.7.2. фи.2.2.2. фи.2.6.1. фи.2.6.2. фи.2.6.3. фи.2.7.1. фи.2.7.2. фи.2.7.3. фи.3.7.1. фи.3.7.2.</p>
СИЛА	– објашњава узајамно деловање тела у непосредном додиру (промена брзине, правца и	Узајамно деловање два тела у непосредном додиру и последице таквог деловања:	<p>Фи.1.1.1. фи.1.1.2.</p>

	<p>смера кретања, деформација тела) и узајамно деловање тела која нису у непосредном додиру (гравитационо, електрично и магнетно деловање); – разликује деловање силе Земљине теже од тежине тела; – повезује масу и инерцију, разликује масу и тежину тела, препознаје их у свакодневном животу и решава различите проблемске задатке (проблем ситуације); – демонстрира утицај трења и отпора средине на кретање тела и примењује добре и лоше стране ових појава у свакодневном животу;– демонстрира појаву инерције тела, деформације тела под дејством силе, узајамно деловање наелектрисаних тела и узајамно деловање магнета, притисак чврстих тела и течности;– решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке (брзина, тежина, густина, притисак чврстих тела и течности...).</p> <p>-Решава проблемске задатке –редна и паралелна веза опруга (примена пропорције);</p>	<p>покретање, заустављање и промена брзине тела, деформација тела (истезање, сабијање, савијање), трење при кретању тела по хоризонталној подлози и отпор при кретању тела кроз воду и ваздух. Узајамно деловање два тела која нису у непосредном додиру (гравитационо, електрично, магнетно). Сила као мера узајамног деловања два тела, правац и смер деловања. Векторски карактер силе. Слагање сила истог правца. Процена интензитета силе демонстрационим динамометром. Сила Земљине теже. Тежина тела као последица деловања силе Земљине теже. Демонстрациони огледи. – Истезање и сабијање еластичне опруге. Трење при клизању и котрљању. Слободно падање. – Привлачење и одбијање наелектрисаних тела. – Привлачење и одбијање магнета.</p>	<p>фи.1.7.1. фи.1.7.2. фи.2.1.1. фи.2.6.1. фи.2.6.2. фи.2.6.3. фи.2.7.1. фи.2.7.2. фи.2.7.3. фи.3.7.1. фи.3.7.2.</p>
<p>МЕРЕЊЕ</p>	<p>– изражава физичке величине у одговарајућим мерним јединицама међународног система (SI) и разликује основне и изведене физичке величине, претвара веће јединице у мање и обрнуто (користи префиксе микро, мили, кило, мега); – процењује вредност најмањег подеока код мерних инструмената (односно, тачност мерења); – мери тежину, дужину, време, запремину у и масу и на основу мерених вредности одређује густину и притисак; – решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке (брзина, тежина, густина, притисак чврстих тела и течности...).</p> <p>-мери и одређује средњу вредност мерења, апсолутну и релативну грешку применом правила заокруживања бројева у математици и мајоризацијом;</p>	<p>Основне и изведене физичке величине и њихове јединице (префикси микро, мили, кило, мега). Међународни систем мера. Мерила и мерни инструменти (опсег и тачност). Директно и индиректно мерење. Појам средње вредности мерене величине и грешке мерења при директним мерењима. Демонстрациони огледи. – Мерење дужине (метарска трака, лењир), запремине (мензура) и времена (часовник, хронометар). – Приказивање неких мерних инструмената (вага, термометри, електрични инструменти). Лабораторијске вежбе 1. Мерење димензија тела лењиром са милиметарском поделом. 2. Мерење запремине чврстих тела неправилног облика помоћу мензуре. 3. Мерење еластичне силе при истезању и сабијању</p>	<p>фи.1.4.1. фи.1.4.2. фи.1.4.3. фи.1.4.5. фи.1.4.6. фи.1.7.1. фи.1.7.2. фи.2.4.1. фи.2.4.2. фи.2.4.3. фи.2.4.4. фи.2.6.1. фи.2.6.2. фи.2.6.3. фи.2.7.1. фи.2.7.2. фи.2.7.3.</p>

		опруге. 4. Мерење силе трења при клизању или котрљању тела по равној подлози.	фи.3.4.1. фи.3.4.3. фи.3.7.1. фи.3.7.2.
МАСА И ГУСТИНА	– решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке (брзина, тежина, густина, притисак чврстих тела и течности...). средња густина;	Инертност тела. Закон инерције (Први Њутнов закон механике). Маса тела на основу појма о инертности и о узајамном деловању тела. Маса и тежина као различити појмови. Мерење масе тела вагом. Густина тела. Средња густина тела. Одређивање густине чврстих тела. Одређивање густине течности мерењем њене масе и запремине. Демонстрациони огледи. – Илустровање инертности тела. – Судари двеју кугли (а) исте величине, истог материјала, (б) различите величине, истог материјала, (в) исте величине, различитог материјала. – Мерење масе вагом. – Течности различитих густина у истом суду – „течни сендвич” – Суво грожђе у газираној води. – Мандарина са кором и без коре у води. Лабораторијске вежбе 1. Одређивање густине чврстих тела правилног и неправилног облика. 2. Одређивање густине течности мерењем њене масе и запремине. 3. Калибрисање еластичне опруге и мерење тежине тела динамометром.	фи.1.7.1. фи.1.7.2. фи.2.1.5. фи.2.6.1. фи.2.6.2. фи.2.6.3. фи.2.7.1. фи.2.7.2. фи.2.7.3. фи.3.7.1. фи.3.7.2.
ПРИТИСАК	– разликује преношење силе притиска кроз чврста тела и течности и наводи примере примене (хидраулична преса, кочнице аутомобила, ходање по снегу...); – познаје примену хидростатичког притисака (принцип рада водовода, фонтане); – решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке (брзина, тежина, густина, притисак чврстих тела и течности...). -примењује Паскалов закон у проблемским задацима;	Притисак чврстих тела. Притисак у мирној течности. Хидростатички притисак. Спојени судови. Атмосферски притисак. Торичелијев оглед. Зависност атмосферског притиска од надморске висине. Барометри. Преношење спољњег притиска кроз течности и гасове у затвореним судовима. Паскалов закон и његова примена. Демонстрациони огледи. – Зависност притиска чврстих тела од величине додирне површине и од тежине тела. – Стаклена цев са покретним дном за	фи.1.1.3. фи.1.7.1. фи.1.7.2. фи.2.1.6. фи.2.6.1. фи.2.6.2. фи.2.6.3. фи.2.7.1. фи.2.7.2. фи.2.7.3.

		<p>демонстрацију хидростатичког притиска. – Преношење притиска кроз течност (стаклена цев с мембраном, Херонова боца, спојени судови). – Хидраулична преса (нпр. два медицинска инјекциона шприца различитих попречних пресека спојена силиконским цревом). – Огледи који илуструју разлику притисака ваздуха (како се ваздух може „видети”, како свећа може да гори под водом). – Огледи који илуструју деловање атмосферског притиска. Лабораторијска вежба 1. Одређивање зависности хидростатичког притиска од дубине воде Кључни појмови садржаја: кретање, мерење, сила, маса, густина, притисак</p>	<p>фи.3.1.3. фи.3.1.4. фи.3.7.1. фи.3.7.2.</p>
Дидактичко-методичко остваривање програма	<p>Избор ученика за додатну наставу врши се по следећим критеријумима :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Успех из физике - Општи успех - Интересовање ученика - Посебне способности ученика - Мотивација <p>Додатна настава изводи се једном недељно, а по потреби и чешће. За даровите ученике се организују редовна такмичења у организацији Друштва физичара и Министарства просвете (школско, општинско, окружно и републичко).</p>		
Начини прилагођавања	<p>У случају да дете показује изванредан напредак у савладавању градива, урадиће се одговарајући поступак у индивидуализацији наставе која може водити ка изради ИОП 3 плана за тог ученика у сарадњи са ПП службом.</p>		

ШЕСТИ РАЗРЕД - ДОДАТНА НАСТАВА - ГЕОГРАФИЈА

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће природних и друштвених наука	За период од школске 2019/2020. до 2021/2022.године	
Циљ додатне наставе	Да ученици стекну језичку и научну писменост, усвоје знања о природно-географским објектима, појавама и процесима, да се оспособе за коришћење и разумевање стечених знања и вештина, као и у сналажењу и решавању нових и непознатих ситуација.		
Методе рада	Монолошка, дијалoшка, текстуална, илустративно-демонстративна, графичка, индивидуална, решавање проблема и истраживачка.		
Облици рада	Фронтални, индивидуални, рад у пару, рад у групи, рад у тиму и пројектна настава.		
Ресурси	Уџбеник, Е-уџбеник, атлас, нема карта, глобус, макете, мултимедијалне презентације, стручна литература, популарни географски сајтови и блогови		
Корелација	Биологија, историја, математика, информатика, техника и технологија, ликовна култура, физичко и здравствено васпитање.		
Наставна тема	Исходи	Садржај	Образовни стандарди
Друштво и географија	– успоставља везе између физичко-географских и друштвено-географских објеката, појава и процеса;	Друштвена географија, предмет проучавања и подела.	ГЕ. 2.1.3
Географска карта	-одређује математичко-географски положај на Земљи -анализира, чита и тумачи општегеографске и тематске карте -оријентише се у простору помоћу карте, сателитских навигационих система	Географска/картографска мрежа. Географска ширина и географска дужина, часовне зоне. Појам карте и њен развој кроз историју. Елементи карте (математички, географски и допунски). Картографски знаци и методе за представљање рељефа на карти. Подела карата према садржају и величини размера. Оријентација у простору и оријентација карте, мерење на карти, сателитски навигациони системи.	ГЕ.2.1.3. ГЕ.2.1.4. ГЕ.3.1.1.
Становништво	-доводи у везу размештај светског становништва са природним карактеристикама простора -анализира компоненте популационе динамике и њихов утицај на формирање укупних демографских потенцијала на примерима Србије, Европе и света -анализира различита обележја светског становништва и развија свест о солидарности између припадника различитих социјалних, етничких и културних група	Основни појмови о становништву: демографски развитак и извори података о становништву. Број и распоред становништва на Земљи. Природно кретање становништва. Миграције становништва. Структуре становништва: биолошке и друштвено-економске. Савремени демографски процеси у Србији, Европи и свету	ГЕ.2.4.1. ГЕ.2.4.2. ГЕ.3.3.1.

Насеља	<p>-анализира географски положај насеља</p> <p>-објашњава континуиране процесе у развоју насеља и даје примере у Србији, Европи и свету</p> <p>-објашњава позитивне и негативне утицаје урбанизације на животну средину</p> <p>-истражује и објашњава како насеља, сеоска и градска, утичу на околни простор</p>	<p>Појам и настанак првих насеља.</p> <p>Положај и географски размештај насеља.</p> <p>Величина и функције насеља.</p> <p>Типови насеља.</p> <p>Урбанизација.</p> <p>Град – унутрашња структура и односи са околним простором.</p> <p>Село и рурални процеси</p>	<p>ГЕ.2.2.2.</p> <p>ГЕ.2.3.1.</p> <p>ГЕ.3.3.1.</p> <p>ГЕ.3.3.2</p>
Привреда	<p>-уз помоћ географске карте анализира утицај природних и размештај друштвених фактора на развој привредних делатности</p> <p>-вреднује алтернативе за одрживи развој у својој локалној средини, Србији, Европи и свету</p>	<p>Привреда, привредне делатности и сектори привреде.</p> <p>Пољопривреда и географски простор.</p> <p>Индустрија и географски простор.</p> <p>Саобраћај, туризам и географски простор.</p> <p>Ванпривредне делатности.</p> <p>Развијени и неразвијени региони и државе и савремени геоекономски односи у свету.</p> <p>Концепт одрживог развоја.</p>	<p>ГЕ.2.2.2.</p> <p>ГЕ.3.2.2.</p> <p>ГЕ.3.3.2</p>
Држава и интеграциони процеси	<p>-објасни политичко-географску структуру државе</p> <p>-представи процесе који су довели до формирања савремене политичко-географске карте Европе и света</p> <p>-уочава, истражује и презентује промене политичко-географске карте света пре и после Другог светског рата</p> <p>-истражује, анализира и презентује значај организација: ЕУ, НАТО, УН</p>	<p>Појам и настанак првих држава.</p> <p>Географски положај државе.</p> <p>Величина и компактност територије државе.</p> <p>Појам и функција државних граница.</p> <p>Главни град.</p> <p>Облик владавине.</p> <p>Политичко-географска карта Европе после Другог светског рата.</p> <p>Политичко-географска карта света после Другог светског рата.</p> <p>Територијални интегритет и спорови.</p> <p>Интеграциони процеси</p>	<p>ГЕ.2.3.1.</p> <p>ГЕ.2.4.1.</p> <p>ГЕ.2.4.2.</p> <p>ГЕ.3.3.1.</p>
Европа	<p>-објасни како се издавајају географске регије</p> <p>-илуструје уз помоћ карте најважније географске објекте, појаве и процесе на простору Европе</p> <p>-уочава сличности и разлике природних и друштвеноекономских одлика између регија Европе</p>	<p>Географске регије и регионална географија.</p> <p>Положај и границе Европе.</p> <p>Природне карактеристике Европе.</p> <p>Становништво Европе.</p> <p>Насеља Европе.</p> <p>Привреда Европе.</p>	<p>ГЕ.2.3.1.</p> <p>ГЕ.2.4.2.</p> <p>ГЕ.3.1.1.</p> <p>ГЕ.3.2.2.</p> <p>ГЕ.3.3.1.</p>

		Географске регије Европе.	ГЕ.3.3.2. ГЕ.3.4.2. ГЕ.3.4.3
Дидактичко-методичко остваривање програма	<p>За часове додатне наставе географије у петом разреду, планирано је 1 час недељно, односно 36 часова годишње. Планира се примена различитих метода- као што су истраживачка, проблемска настава, ради бољег усвајања и проширивања знања. Укључивање ученика у разноврсне пројекте на школском, локалном, републичком нивоу. Обрађивањем наставног садржаја кроз сродне науке, ученици ће одговорити на највише захтеве који се од њих очекују, користећи ИКТ у настави.</p>		

ШЕСТИ РАЗРЕД - ДОДАТНА НАСТАВА – ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће за стране језике – ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	За период од школске 2019/2020. до 2022/2023. године	
Циљ учења	Циљ наставе и учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика, оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама као и према сопственом језику и културном наслеђу.		
Опште предметне компетенције	Поседовање свести о језику као комуникационом средству, располагање основном језичком писменошћу и схватање повезаности између језика и културних идентитета; коришћење једноставних језичких средстава у циљу обављања елементарне писмене и усмене комуникације		
Специфичне предметне компетенције	<p><u>Функционално-прагматичка</u>: комуникативна компетенција у ужем смислу и обухвата умеће рецепције (разумевање говора и писаног текста), умеће продукције (писано и усмено изражавање), умеће интеракције и умеће језичког посредовања (медијације)</p> <p><u>Лингвистичка компетенција</u>: познавање и разумевање принципа функционисања и употребе језика које обухвата фонолошко-фонетска, правописана, лексичка, семантичка, граматичка (морфо-синтаксичка) знања</p> <p><u>Интеркултурна компетенција</u>: познавање основних појава и процеса који одликују свакодневни живот циљне културе; поседовање основних знања о разликама у свакодневном животу и размивање да су разлике последица сложености културе; неговање позитивног и отвореног става према разликама које ученик препознаје између своје и циљне културе; прихватање разлике које постоје између властите и циљне културе и прилагођавање понашања основним конвенцијама; неговање става отворености и радозналости према циљној култури и поседовање основне вештине за критичко истраживање и разумевање појава циљне и властите</p>		
Методе рада	демонстративно-илустративна; вербално-текстуална; аудитивна; дијалогска, монолошка, анализа текста, монолошка, текстуална, истраживачки рад, анализа текста		
Облици рада	фронтални, индивидуални, рад у паровима, пројектна настава		
Ресурси	Уџбеник; радна свеска; приручник за наставнике; <i>teacher's resource CD</i> ; материјал за интерактивну наставу, аудио CD; интернет		
Корелација	српски језик и књижевност, историја, географија, биологија, музичка култура, ликовна култура, грађанско васпитање, час одељењског старешине, физичко васпитање		
Наставна тема	Исходи	Садржај	Образовни стандарди
ПОЗДРАВЉАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ И ТРАЖЕЊЕ/ ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О	Разуме једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе; – поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставнија језичка средства; – размени	Слушање и читање једноставнијих текстова који се односе на поздрављање и представљање (дијалози, наративни текстови, формулари и сл.); реаговање на	ПСТ 3.1.15 ПСТ 3.1.29 ПСТ 3.2.3 ПСТ 3.2.4

<p>СЕБИ И ДРУГИМА У ШИРЕМ ДРУШТВЕНОМ КОНТЕКСТУ</p>	<p>једноставније информације личне природе; – у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима;</p>	<p>усмени или писани импулс саговорника (наставника, вршњака и сл.) и иницирање комуникације; усмено и писано давање информација о себи и тражење и давање информација о другима The Present Simple Tense за изражавање сталних и уобичајених радњи. The Past Simple Tense глагола to be и осталих глагола (правилних и неправилних). The Past Continuous Tense. The Present Perfect Tense учесталијих глагола (правилних и неправилних). Питања са Who/What/Where/When/Why... Питања са препозиционим глаголима. Употреба и изостављање чланова при ближем одређивању лица, у фиксним изразима (go to school/by car/on foot...), са основним географским појмовима (називима улица, градова, држава...) (Интер)културни садржаји: устаљена правила учтиве комуникације; имена и надимци; родбина, породични односи и родбинске везе; већи градови у земљама циљне културе.</p>	<p>ПСТ 3.3.1 ПСТ 3.3.2 ПСТ 3.3.3</p>
<p>ОПИСИВАЊЕ БИЋА,ПРЕДМЕТА,МЕСТА,ПОЈАВА,РАДЊИ,СТАЊА И ЗБИВАЊА</p>	<p>– разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; – опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивањакористећи једноставнија језичка средства</p>	<p>Слушање и читање једноставнијих текстова који се односе на опис бића, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; усмено и писано описивање/поређење бића, предмета, појава и места.The Present Simple Tense и The Present Continuous Tense за изражавање појава, радњи, стања и збивања у садашњости, The Past Simple Tense и The Past Continuous Tense за изражавање појава, радњи, стања и збивања у прошлости. Поређење</p>	<p>ПСТ 3.1.3 ПСТ 3.1.10 ПСТ 3.1.14 ПСТ 3.1.22 ПСТ 3.1.25 ПСТ 3.1.26 ПСТ 3.1.27 ПСТ 3.2.3 ПСТ 3.2.4 ПСТ 3.3.5</p>

		<p>придева по једнакости as...as, not so/as...as. Поређење придева са less и the least. Придеви са наставцима –ed и –ing. Творба и употреба прилога за начин (beautifully, quickly, happily, well, badly, fast, hard...) Употреба одређеног члана уз суперлатив придева. Употреба/изостављање одређеног члана уз називе места. (споменици, музеји, улице, паркови...). Релативне заменице who, which, that, whose, where... Неодређене заменице (somebody, something, anybody, anything, nobody, no one, nothing, everything...). Питања са What...like, How, Why... Негативни префикси un-, im-... (Интер)културни садржаји: особености наше земље и земаља говорног подручја циљног језика (знаменитости, географске</p>	
<p>ИЗНОШЕЊЕ ПРЕДЛОГА И САВЕТА, УПУЋИВАЊЕ ПОЗИВА ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ И РЕАГОВАЊЕ НА ЊИХ</p>	<p>– упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе; – затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности</p>	<p>Слушање и читање једноставнијих текстова који садрже предлоге; усмено и писано преговарање и договарање око предлога и учешћа у заједничкој активности; писање позивнице за прославу/журку или имејла/СМС-а којим се уговара заједничка активност; прихватање/одбијање предлога, усмено или писано, уз поштовање основних норми учтивости и давање одговарајућег оправдања/ зговора. The Present Continuous Tense за унапред договорене радње. Заповедни начин. Изрази: How about...? What about...? Why don't we...? Would you like...? Do you want...? Shall we...? Let's... Модални глаголи за изражавање предлога –</p>	<p>ПСТ 3.1.2 ПСТ 3.1.6 ПСТ 3.1.10 ПСТ 3.1.23 ПСТ 3.2.1 ПСТ 3.2.2 ПСТ 3.2.4 ПСТ 3.3.1 ПСТ 3.3.3</p>

		can/could/may/might. Модални глаголи should за давање савета. Први кондиционал. (Интер)културни садржаји: прикладно упућивање предлога, савета и позива и реаговање на предлоге, савете и позиве.	
ИЗРАЖАВАЊЕ МОЛБИ, ЗАХТЕВА, ОБАВЕШТЕЊА, ИЗВИЊЕЊА, ЧЕСТИТАЊА И ЗАХВАЛНОСТИ	– разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих; – упутује уобичајене молбе и захтеве; – честита, захвали се и извини се користећи једноставнија језичка	Слушање и читање једноставнијих исказа којима се нешто честита, тражи/нуди помоћ, услуга, обавештење или се изражава извињење, захвалност; усмено и писано честитање, тражење и давање обавештења, упућивање молбе за помоћ/услугу и реаговање на њу, изражавање извињења и захвалности. Модални глаголи за изражавање молбе и захтева – can/could/may. Would you like...? Will за изражавање молби. The Present Simple Tense за изражавање утврђених програма, реда вожње, распореда и сл. Заменице one, ones. (Интер)културни садржаји: правила учтиве комуникације, значајни празници и догађаји, честитања	ПСТ 3.1.1 ПСТ 3.1.2 ПСТ 3.1.6 ПСТ 3.2.4 ПСТ 3.3.1
РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ УПУТСТАВА	– разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; – пружи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота	. Слушање и читање текстова који садрже једноставнија упутства (нпр. за израду задатака, пројеката и сл.) с визуелном подршком и без ње; усмено и писано давање упутстава. Заповедни начин. (Интер)културни садржаји: правила учтивости у складу са степеном формалности и ситуацијом.	ПСТ 3.1.1 ПСТ 3.1.7 ПСТ 3.1.10 ПСТ 3.2.1 ПСТ 3.3.1
ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У САДАШЊОСТИ	– разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; – пружи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; – разуме једноставније текстове у којима се описују	Слушање и читање описа и размењивање исказа у вези са сталним, уобичајеним и тренутним догађајима/активностима и способностима; усмено и писано	ПСТ 3.1.2 ПСТ 3.1.10 ПСТ 3.1.16 ПСТ 3.1.24 ПСТ 3.2.2

	<p>радње и ситуације у садашњости; – разуме једноставније текстове у којима се описују способности и</p>	<p>описивање сталних, уобичајених и тренутних догађаја/активности и способност Present Simple Tense за изражавање сталних и уобичајених радњи. The Present Continuous Tense за изражавање тренутних и привремених радњи. Разлике у употреби глаголских облика The Present Simple Tense и The Present Continuous Tense. The Present Perfect Simple Tense за изражавање радњи које су почеле у прошлости и још увек трају. Нулти кондиционал. Питања са препозиционим глаголима. Модални глагол can за изражавање способности. (Интер)културни садржаји: породични живот; живот у школи – наставне и ваннаставне активности; распусти</p>	<p>ПСТ 3.2.3 ПСТ 3.3.1</p>
<p>ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У ПРОШЛОСТИ</p>	<p>– разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости; – размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; – опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; – опише неки историјски догађај, историјску личност и сл. – разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања,</p>	<p>Слушање и читање описа и усмено и писано размењивање иказа у вези са искуствима, догађајима/активностима и способностима у прошлости; усмено и писано описивање искустава, догађаја/активности и способности у прошлости; израда и презентација пројеката о историјским догађајима, личностима и сл. The Past Simple Tense правилних и неправилних глагола, све употребе. The Past Continuous Tense, све употребе Used to. Контрастирање употребе и значења глаголских облика The Past Simple Tense и The Past Continuous Tense. The Present Perfect Simple Tense за изражавање искустава и радњи у неодређеној прошлости и са ever, never, just, already, yet...</p>	<p>ПСТ 3.1.10 ПСТ 3.1.14 ПСТ 3.1.16 ПСТ 3.1.20 ПСТ 3.1.26 ПСТ 3.2.2 ПСТ 3.2.4 ПСТ 3.3.9</p>

		<p>Контрастирање употребе и значења глаголских облика The Past Simple Tense и The Present Perfect Simple Tense. Модални глагол could за изражавање способности у прошлости Linking words and phrases (first, then, next, as soon as, after that, finally...).</p> <p>Питања са Who/What/Where/When/Why...</p> <p>Питања са препозиционим глаголима. (Интер)културни садржаји: историсјки догађаји, епохална открића; важније личности из прошлости</p>	
<p>ОПИСИВАЊЕ БУДУЋИХ РАДЊИ (ПЛАНОВА, НАМЕРА, ПРЕДВИЂАЊА)</p>	<p>– разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих; – размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; – саопшти шта он/она или неко други планира, намерава, предвиђа;</p>	<p>Слушање и читање краћих текстова у вези са одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; усмено и писано договарање/извештавање о одлукама, плановима, намерама и предвиђањима.</p> <p>Would like + именица/инфинитив глагола. Stative verbs (want, promise, believe, think...) The Future Simple Tense за изражавање одлука донетих у тренутку говора, обећања и предвиђања на основу знања, искуства и веровања. Going to за изражавање планова, намера и предвиђања на основу чулних опажања. The Present Continuous Tense за изражавање унапред договорених/испланираних радњи. (Интер)културни садржаји: правила учтивости у складу са степеном формалности и ситуацијом.</p>	<p>ПСТ 3.1.4 ПСТ 3.1.10 ПСТ 3.1.16 ПСТ 3.1.27 ПСТ 3.2.1 ПСТ 3.3.1 ПСТ 3.3.3</p>
<p>ИСКАЗИВАЊЕ ЖЕЉА, ИНТЕРЕСОВАЊА, ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА</p>	<p>– разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; – изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима;</p>	<p>Слушање и читање исказа у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима; усмено и писано договарање у вези са</p>	<p>ПСТ 3.1.1 ПСТ 3.1.3 ПСТ 3.1.11 ПСТ 3.1.17</p>

		задовољавањем жеља и потреба; предлагање решења у вези са осетима и потребама; усмено и писано исказивање својих осећања и реаговање на туђа. Заповедни начин. Why don't we/you + инфинитивна основа глагола. Would like + именица/инфинитив глагола. Употреба придевско-предлошких израза tired of / sick of / fed up with / bored with. The Present Perfect Simple Tense (Интер)културни садржаји: мимика и гестикулација; интересовања, хоби, забава, разонода, спорт и рекреација.	ПСТ 3.2.4 ПСТ 3.3.1
ИСКАЗИВАЊЕ ПРОСТОРНИХ ОДНОСА И УПУТСТАВА ЗА ОРИЈЕНТАЦИЈУ У ПРОСТОРУ	– разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/положај предмета и бића у простору и правац кретања и одговори на њих; – затражи и разуме обавештења о оријентацији/положају предмета и бића у простору и правцу кретања; – опише правац кретања и просторне односе једноставним, везаним исказима;	Слушање и читање једноставнијих текстова у вези са смером кретања и специфичнијим просторним односима; усмено и писано размењивање информација у вези са смером кретања и просторним односима; усмено и писано описивање смера кретања и просторних односа. Excuse me. How do I get to...? What's the best way to...? Could you tell me the way to...? Go straight on until you get to (a bridge). Cross (the bridge). Turn back. Go back. Turn left/right into... Take the first/second turning on the right/left. Go along... It's on the left/right. It's opposite/behind/between/in front of/near/next to/at the corner/just around the corner... Заповедни начин. Предлози за изражавање положаја и просторних односа – in front of, behind, between, opposite...	ПСТ 3.1.2 ПСТ 3.1.7 ПСТ 3.1.14 ПСТ 3.1.19 ПСТ 3.1.21 ПСТ 3.2.2 ПСТ 3.2.4
ИЗРИЦАЊЕ ДОЗВОЛА, ЗАБРАНА, ПРАВИЛА ПОНАШАЊА И ОБАВЕЗА	– разуме једноставније забране, правила понашања, своје и туђе обавезе и реагује на њих; – размени једноставније информације које се односе на забране и правила понашања у	Слушање и читање једноставнијих исказа у вези са забранама, правилима понашања и обавезама; постављање	ПСТ 3.1.14 ПСТ 3.1.20 ПСТ 3.1.22

	школи и на јавном месту, као и на своје и туђе обавезе; – саопшти правила понашања, забране и листу својих и туђих обавеза користећи одговарајућа језичка средства;	питања у вези са забранама, правилима понашања и обавезама и одговарање на њих; усмено и писано саопштавање забрана, правила понашања и обавеза. Слушање и читање једноставнијих текстова с исказима у којима се Заповедни начин. Модални глаголи за изражавање дозволе, забране, правила понашања и присуство/одсуство обавезе – can/can't, must/mustn't, have to/don't/doesn't have to, had to/didn't have to, should/shouldn't. Let/Make + инфинитивна основа глагола. (Интер)културни садржаји: понашање на јавним местима; значење знакова и симбола.	ПСТ 3.2.2 ПСТ 3.3.1
ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА	– разуме једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност; – формулише једноставније исказе који се односе на поседовање и припадност; – пита и каже шта неко има/нема и чије је нешто;	Слушање и читање једноставнијих текстова с исказима у којима се говори шта неко има/нема или чије је нешто; постављање питања у вези са припадањем и одговарање на њих. Саксонски генитив са именицом у једнини и множини (правилна и неправилна множина) – my friend's/ friends'/ children's books. Присвојне заменице mine, yours... Питања са Whose. (Интер)културни садржаји: породица и пријатељи; однос према својој и туђој имови	ПСТ 3.1.22 ПСТ 3.2.3 ПСТ 3.3.1 ПСТ 3.3.2
		Is this your dog? No, it's Steve's dog. Whose house is this? It's Jane and Sally's house. They're Jane's and Sally's bags. These are the children's toys. That's my parents' car. This is my blanket. This blanket is mine. This isn't your card. It's hers. I've got/I have a ruler. Have you got/Do you have a pen? Sally hasn't got	

		/doesn't have an umbrella. Саксонски генитив са именицом у једнини и множини (правилна и неправилна множина) – my friend's/ friends'/ children's books. Присвојне заменице mine, yours... Питања са Whose. (Интер)културни садржаји: породица и пријатељи; однос према својој и туђој имовини	
ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПАДАЊА И НЕДОПАДАЊА	– разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих; – изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење;	Слушање и читање једноставнијих текстова који се односе на изражавање допадања/непопадања; усмено и писано изражавање допадања/ недопадања I love working with people. I don't like skiing. I'm bad at it. What do/don't you like doing? Peter hates watching horror films. He enjoys playing video games. I can't/couldn't stand the heat. My favourite sport is tennis. What's your favourite sport? What are your hobbies and interests? Fifteen out of thirty people like tennis – eight boys and seven girls. Придевско-предлошке фразе – interested in, good/bad at, crazy about... Глаголи like/love/hate/enjoy/can't stand + глаголска именица Питања са What, Who, Why ... (Интер)културни садржаји: уметност, књижевност за младе, стрип, музика, филм	ПСТ 3.1.2 ПСТ 3.1.15 ПСТ 3.1.18 ПСТ 3.1.21 ПСТ 3.2.2
ИЗРАЖАВАЊЕ МИШЉЕЊА	– разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих; – изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење;	Слушање и читање једноставнијих текстова у вези са тражењем мишљења и изражавањем слагања/неслагања; усмено и писано тражење мишљења и изражавање слагања и неслагања. Stative verbs (think, like, agree, believe...) Питања са What, Why, How ...	ПСТ 3.1.13 ПСТ 3.1.15 ПСТ 3.1.18 ПСТ 3.2.2

<p>ИЗРАЖАВАЊЕ КОЛИЧИНЕ И БРОЈЕВА И ЦЕНА</p>	<p>– разуме једноставније изразе који се односе на количину и цену; – пита и саопшти колико нечега има/нема, користећи једноставнија језичка средства; – пита/каже/израчуна колико нешто кошта</p>	<p>Слушање и читање једноставнијих текстова који говоре о количини и цени; постављање питања у вези с количином и ценом и одговарање на њих, усмено и писано; слушање и читање текстова на теме поруџбине у ресторану, куповине, играње улога (у ресторану, у продавници, у кухињи ...); записивање и рачунање цена. Основни бројеви преко 1000. Правилна множина именица. Множина именица које се завршавају на -y, -f/fe: strawberries, shelves, knives... Множина именица које се завршавају на -o: kilos, potatoes... Синкретизам једнине и множине: sheep, fish... Најчешћи облици неправилне множине (men, women, children, people, feet, teeth, mice....). Бројиве и небројиве именице – rounds, money... Квантификатори – much, many, a lot of, lots of, loads of, a few, a little. Питања са How much/many. (Интер)културни садржаји: друштвено окружење; валуте циљних култура.</p>	<p>ПСТ 3.1.15 ПСТ 3.1.18 ПСТ 3.1.21 ПСТ 3.1.22 ПСТ 3.2.3 ПСТ 3.2.4 ПСТ 3.3.1</p>
<p>Дидактичко-методичко остваривање програма</p>	<p>За додатну наставу енглеског језика планирано је по 1 час недељно, односно 36 часова годишње. Планирана је и реализација допунске, додатне наставе. Планира се примена што различитијих метода у настави ради веће заинтересованости ученика. Планира се чешће коришћење информационо комуникационих технологија. Одржаваће се часови међупредметног повезивања уз примену методе тимске наставе. Учествоваће се у пројектима значајним за енглески језик на школском и ширем нивоу. Кроз задате садржаје применом наведених метода и активности планирано је да се остваре прописани исходи за 6. разред.</p>		
<p>Формативно и сумативно оцењивање</p>	<p>.Процес оцењивања се заснива на прикупљању информација из различитих извора као што су : свакодневна посматрања, усмена одговарања, активност на часу, самосталан рад, рад у групи, рад у тиму, рад на пројектним задацима, тестови који помажу да се сагледа постигнуће ученика и оставареност исхода.</p>		

Начини прилагођавања	На часовима додатне наставе радиће се за надареним као и заинтересованим ученицима.. Те часове ће за заинтересоване ученике шестог разреда изводити наставник који предаје у њиховим одељањима, чиме ће бити олакшан и уједно појачан рад са ученицима. За изузетно даровите ученике урадиће се одговарајући поступак у индивидуализацији наставе која може водити ка изради ИОПЗ плана за тог ученика у сарадњи са ПП службом.

ШЕСТИ РАЗРЕД - ДОДАТНА НАСТАВА - БИОЛОГИЈА

ОШ „Иво Андрић“, Београд	но веће за друштвене науке: биологија	За период од школске 2018/2019. до 2021/2022. године
--------------------------	---------------------------------------	--

Циљ додатне наставе	Овладавање вештинама потребним за даље школовање и усвајање и проширивање знања из биологије која су потребна за схватање појава у животу и друштву.		
Методе рада	Демонстративна, дијалoшка, монолошка		
Облици рада	Фронтални, индивидуални, рад у пару		
Ресурси	Уџбеник, радна свеска		
Корелација	Математика, Физичко и здравствено васпитање, Информатика и рачунарство, гeпгpафија, Техника и технологија, Ликовна култура, Српски јзик и књижевност, Матерњи језик.		
НАСТАВНА ТЕМА	ИСХОДИ	САДРЖАЈИ	ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ
ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА	<p>– групише организме према особинама које указују на заједничко порекло живота на Земљи;</p> <p>– одреди положај непознате врсте на „дрвету живота”, на основу познавања општих карактеристика једноћелијских и вишећелијских организама;</p>	<p>Постанак живота на Земљи (прве ћелије без једра, постанак ћелија са једром и појава вишећеличности). „Дрво живота” (заједничко порекло и основни принципи филогеније, сродност и сличност).</p> <p>Организми без једра. Организми са једром. Положај основних група једноћелијских и вишећелијских организама на „дрвету живота”.</p>	<p>БИ.2.1.3.;</p> <p>БИ.2.1.4.;</p> <p>БИ.3.1.1.;</p> <p>БИ.3.1.2.;</p> <p>БИ.3.1.3.;</p> <p>БИ.3.6.1.;</p> <p>БИ.3.6.2.;</p> <p>БИ.3.6.3.</p>
ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА	<p>– упореди грађу животиња, биљака и бактерија на нивоу ћелија и нивоу организма; – повеже грађу и животне процесе на нивоу ћелије и нивоу организма;</p> <p>– одреди положај органа човека и њихову улогу;</p> <p>– цртежом или моделом прикаже основне елементе грађе ћелије једно- ћелијских и вишећелијских организама;</p> <p>– користи лабораторијски прибор и школски микроскоп за израду и посматрање готових и</p>	<p>Грађа живих бића – спољашња и унутрашња. Грађа људског тела: хијерархијски низ од организма до ћелије. Једноћелијски организми – бактерија, амеба, ћелија квасца. Удружи- вање ћелија у колоније. Вишећелијски организми – одабрани примери гљива, биљака и животиња. Основне животне функције на нивоу организма: исхрана, дисање, транспорт и елиминација штетних супстанци, размножавање. Разлике у грађи биљака, гљива и животиња и начину функционисања, као и сличности и разлике у обављању основних животних процеса. Откриће ћелије и микроскопа. Основна грађа ћелије (мембрана, цитоплазма, једро, митохондрије, хлоропласти). Разлика</p>	<p>БИ.2.2.2.;</p> <p>БИ.2.2.3.;</p> <p>БИ.2.2.4.;</p> <p>БИ.3.2.1.;</p> <p>БИ.3.2.2.;</p> <p>БИ.3.2.3.;</p> <p>БИ.3.6.1.;</p> <p>БИ.3.6.2.;</p> <p>БИ.3.6.3.</p>

	самостално израђених препарата; – хумано поступа према организмима које истражује;	између бактеријске, и биљне и животињске ћелије. Ћелијско дисање, стварање енергије, основне чињенице о фотосинтези.	
НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА	– идентификује примере природне и вештачке селекције у окружењу и у задатом тексту/илустрацији; – повеже еволутивне промене са наследном варијабилношћу и природ- ном селекцијом; – групише организме према особинама које указују на заједничко порекло живота на Земљи; свакодневног живота; - поставља једноставне претпоставке, огледом испитује утицај срединских фактора на ненаследне особине живих бића и критички сагледава резултате; - користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата;	Наследни материјал (ДНК, гени). Телесне и полне ћелије. Пренос наследног материјала. Наследне особине (веза између гена и особина, утицај спољашње средине). Индивидуална варијабилност. Природна селекција на одабраним примерима. Вештачка селекција. Значај гајених биљака и припитомљених животиња за човека.	БИ.3.3.1.; БИ.3.3.2.; БИ.3.3.3.; БИ.3.3.2.; БИ.3.3.4.
ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ	– направи разлику између животне средине, станишта, популације, екосистема и еколошке нише; – размотри односе међу члановима једне популације, као и односе између различитих популација на конкретним примерима; – илуструје примерима	Популација, станиште, екосистем, еколошке нише, адаптације, живот- не форме, трофички односи – ланци исхране. Абиотички и биотички фактори. Значај абиотичких и биотичких фактора. Антропогени фактор и облици загађења. Угрожавање живих бића и њихова заштита.	БИ.2.4.1.; БИ.2.4.2.; БИ.2.4.3.; БИ.2.4.4.; БИ.2.6.1.; БИ.3.4.1.; БИ.3.4.2.; БИ.3.4.3.; БИ.3.4.4.;

	<p>међусобни утицај живих бића и узајамни однос са животном средином; – истражи утицај средине на испољавање особина, поштујући принцип научног метода</p>		<p>БИ.3.6.1.; БИ.3.6.2.</p>
<p>ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ</p>	<p>– прикупи податке о радовима научника који су допринели изучавању људског здравља и изнесе свој став о значају њихових истраживања; – одржава личну хигијену и хигијену животног простора у циљу спречавања инфекција; – доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактивних супстанци; – збрине површинске озледе коже, укаже прву помоћ у случају убода инсеката, сунчанице и топлотног удара и затражи лекарску помоћ кад процени да је потребна; – повеже узроке нарушавања животне средине са последицама по животну средину и људско здравље и делује личним примером у циљу заштите животне средине; – користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата. – табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; – разматра, у групи, шта и како је</p>	<p>Обољења која изазивају, односно преносе бактерије и животиње. Бактерије и антибиотици. Пuteви преношења заразних болести. Повреде и прва помоћ: повреде коже, убоди инсеката и других бескичмењака, тровање храном, сунчаница, топлотни удар. Превенција и понашање у складу са климатским параметрима. Последице болести зависности – алкохолизам.</p>	<p>БИ.2.5.1.; БИ.2.5.2.; БИ.2.5.3.; БИ.2.5.4.; БИ.3.5.1.; БИ.3.5.2.; БИ.3.5.3.; БИ.3.5.4.</p>

	учио/учила и где та знања може да примени.		
Дидактичко-методичко оставривање програма	Идентификација ученика за додатну наставу рализује се у септембру месецу и током године на основу запажања наставника током године. У додатни рад могу током године да се укључе и ученици који показују додатно интересовање за градиво, као и ученици који имају афинитете према учествовању на такмичењима, конкурсима. Додатна настава је планирана да се реализује као један час недељно (попотреби и више), тј. тридесет шест часова годишње. Додатна настава ће садржином пратити редовну наставу уз одређен степен одступања у зависности од потреба и интересовања ученика који је похађају. Неговаће се сараднички однос и вршњачка едукација.		

СЕДМИ РАЗРЕД

ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће технике и информатике	За период од школске 2019/2020. до 2021/2022.године	
Циљ учења	Циљ учења Информатике и рачунарства је оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, креирање дигиталних садржаја и рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.		
Компетенције	<p>Ученик разуме неопходност рада као основне и најважније људске делатности; разуме и усваја привредне и етичке вредности рада сваког појединца, као и важност тимског рада. Ученик стиче знања и вештине из информатике и рачунарства, области у корист сопственог развоја. Ученик користи информационо-комуникационе технологије (у даљем тексту ИКТ) при решавању проблема у различитим областима и истражује нове могућности њихове примене.</p> <p>Ученик разуме представљене проблеме користећи свеобухватна знања из информатике и рачунарства. Ученик разуме алгоритамски начин решавања проблема. Користи вештине и знање стечено на часовима у свакодневном раду и учењу области из других предмета. Ученик путем информационо комуникационих технологија прикупља податке, анализира, систематизује и презентује информације, електронски комуницира и управља савременим уређајима.</p>		
Методе рада	Дијалогска, Вербално – текстуални, демонстративно илустративни, метода практичних активности, графичка		
Облици рада	Фронтални рад, индивидуални, рад у паровима рад, групни рад Предмет се реализује кроз следеће облике наставе: • теоријске основе у кратким цртама, кроз упутства за реализацију задатака, објашњења основних појмова, концепата, стратегија у циљу развијања поступности, препознавања и установљавања личних стратегија учења код ученика • практичан рад у групама или индивидуално, индивидуализација је неопходна код конкретног задатка за проверу остварености исхода		
Ресурси	Уџбеник, рачунар, тв, мултимедијалне презентације, интернет стране, видео материјали		
Корелација	Сви предмети		
Наставна тема	Исходи	Садржај	Образовни стандарди
ИКТ	<ul style="list-style-type: none"> – разликује визуелну презентацију и логичку структуру текста; – користи алате за стилско обликовање документа и креирање прегледа садржаја у програму за обраду текста; – објасни принципе растерске и векторске графике и модела приказа боја; – креира растерску слику у изабраном програму; – креира векторску слику у изабраном 	<p>Обележавање логичке структуре и генерисање прегледа садржаја текстуалног документа.</p> <p>Карактеристике рачунарске графике (пиксел, резолуција, РГБ и СМУК модели приказа боја, растерска и векторска графике).</p> <p>Рад у програму за растерску графику.</p> <p>Рад у програму за векторску графику.</p> <p>Израда гиф анимација.</p> <p>Коришћење алата за снимање екрана.</p>	

	<p>програму;</p> <ul style="list-style-type: none"> – користи алате за уређивање и трансформацију слике; – креира гиф анимацију; – креира видео-запис коришћењем алата за снимање екрана; 		
ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	<ul style="list-style-type: none"> – разликује појмове УРЛ, ДНС, ИП адреса; – објасни појмове хипервеза и хипертекст; – креира, форматира и шаље електронску пошту; – обавља електронску комуникацију на сигуран, етички одговоран и безбедан начин водећи рачуна о приватности; – препозна непримерени садржај, нежељене контакте и адекватно се заштити; – сараднички креира и дели документе у облаку водећи рачуна о одговарајућим нивоима приступа; – подешава хипервезе према делу садржаја, другом документу или веб локацији; 	<p>УРЛ, ДНС, ИП адреса. Хипервеза и хипертекст. Електронска пошта, креирање налога, слање и пријем поште. Електронска пошта (контакти, безбедност, нежељена пошта). Рад на дељеним документима (текстуалним документима / презентацијама/упитницима...) у облаку.</p>	
РАЧУНАРСТВО	<ul style="list-style-type: none"> – уз помоћ програмске библиотеке текстуалног програмског језика исцртава елементе 2D графике; – употребљава петље и генератор насумичних бројева за исцртавање сложенијих облика; – планира, опише и имплементира решење једноставног проблема; – проналази и отклања грешке у програму; 	<p>Рад са изабраним текстуалним програмским језиком у области 2D графике. Основне карактеристике изабране графичке библиотеке. Методе за исцртавање основних геометријских облика. Подешавање боја и положаја објеката. Примена петљи и случајно генерисаних вредности на исцртавање геометријских облика.</p>	
ПРОЈЕКТНИ ЗАДАТАК	<ul style="list-style-type: none"> – сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка; – креира, уређује и структурира дигиталне садржаје који комбинују 	<p>Фазе пројектног задатка од израде плана до представљања решења. Израда пројектног задатка у корелацији са другим предметима.</p>	

	<p>текст, слике, линкове, табеле и анимације;</p> <ul style="list-style-type: none"> – креира рачунарске програме који доприносе решавању пројектног задатка; – поставља резултат свог рада на Интернет ради дељења са другима уз помоћ наставника; – вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен. 	Вредновање резултата пројектног задатка.	
Дидактичко-методичко остваривање програма	<p>За редовну наставу предмета Информатика и рачунарство планирано је по 1 час недељно, односно 36 часова годишње. Програм наставног предмета <i>информатика и рачунарство</i>, у другом циклусу основног образовања и васпитања, организован је по спиралном моделу и оријентисан је на остваривање исхода. Исходи говоре о томе шта ученици умеју да ураде на основу знања која су стекли учећи овај предмет. Представљају опис интегрисаних знања, вештина, ставова и вредности ученика у три тематске целине: <i>ИКТ, Дигитална писменост и Рачунарство</i>. Одржаваће се часови међупредметног повезивања уз примену методе тимске наставе. Учествоваће се у пројектима значајним за информатику на школском и ширем нивоу.</p>		
Формативно и сумативно оцењивање	<p>Процес оцењивања се заснива на прикупљању информација из различитих извора као што су : свакодневна посматрања, усмена одговарања, активност на часу, самосталан рад, рад у групи, рад у пару, рад на пројектним задацима, провера знања која помаже да се сагледа постигнуће ученика и оставареност исхода.</p>		
Начини прилагођавања	<p>Рад са даровитим ученицима биће организовани кроз додатне радове у корелацији са другим предметима. Тиме су ученици више мотивисани и заинтересованији јер уједно се њихово знање вреднује и повезује кроз више наставних предмета. За изузетно даровите ученике организована ће се више различитих такмичења. За рад са ученицима који имају потешкоћа у савладавању градива, биће организоване теме где ће ученици радити у групама и моћи ће да се искажу и на тај начин лакше савладати градиво на примерима. У случају да дете има потешкоће у савладавању градива, урадиће се одговарајући поступак у индивидуализацији наставе која може водити ка изради ИОП 1 /ИОП2 плана за тог ученика у сарадњи са ПП службом.</p>		

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће за: физичко и здравствено васпитање	За период од школске 2019/2020. до 2021/2022.године	
Циљ учења	Циљ учења физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада		
Опште предметне компетенције	Учењем наставног предмета физичко и здравствено васпитање ученик стиче вештине и овладава знањима и културним вредностима телесног вежбања, примењује их у свакодневном животу, новим и ванредним животним ситуацијама; разуме значај континуираног развоја физичких способности, разноврсних моторичких активности, утицај на здравље, здравље околине и квалитет живота. Сагледава да физичка активност и спорт омогућавају исказивање: личног идентитета, креативности, емоција, самопотврђивања и учешћа у тимском раду, као и да смањује негативне утицаје савременог живота на здравље и социјално понашање. Јача свест о толеранцији, одговорности, поштовању правила и квалитетним комуникацијама.		
Специфичне предметне компетенције	Ученик је стекао знања и у стању је да користи разноврсне програме и облике индивидуалног и колективног вежбања и разне изворе информација, како би усавршио своја знања и унапредио своје моторичке способности и вештине. Има позитиван став према физичким активностима и спорту у свакодневном животу, поштује правила и негује здраве међуљудске односе. Промовише улогу физичке активности и спорта у унапређивању здравља и превентивно деловање на настанак хроничних незаразних обољења и социопатолошких појава.		
Методе рада	Вербално-текстуалне (монолошко-дијалогске), демонстративно-илустративне (демонстрација сликом и показивањем вежби и извођењем вежби).		
Облици рада	Индивидуални рад, групни рад, фронтални рад, рад у пару.		
Ресурси	Панои, шеме, слике, фотографије, струњаче, одскочна даска, препоне, кугла, вијаче, штоперица, метар, штафетне палице, разбој, вратило, греда, козлић, кругови, коњ са хватаљкама, шведски сандук, шведске мердевине, шипка за пењање, вијаче, обручеви, лопте, радио цд, клупа.		
Корелација	Биологија (правилна исхрана, хигијена тела), историја (Стара Грчка), математика (угао избачаја кугле), музичка култура (народна кола), физика.		
Наставна тема	Исходи	Садржај	Образовни стандарди
ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ	<ul style="list-style-type: none"> – примени комплексе простих и општеприпремних вежби одговарајућег обима и интензитета у самосталном вежбању; – сврсисходно користи научене вежбе у спорту, рекреацији и различитим ситуацијама; 	<ul style="list-style-type: none"> Основни садржаји Вежбе за развој снаге. Вежбе за развој гипкости. Вежбе за развој аеробне издржљивости. Вежбе за развој брзине. Вежбе за развој координације. 	<ul style="list-style-type: none"> Фв.1.1.3. Фв.1.1.4. Фв.1.1.5. Фв.1.1.6. Фв.1.1.7. Фв.1.1.9. Фв.1.1.10.

		<ul style="list-style-type: none"> – упоређује и анализира сопствене резултате са тестирања уз помоћ наставника са вредностима за свој узраст; – примени достигнути ниво усвојене технике кретања у игри, спорту и свакодневном животу 	<p>Примена националне батерије тестова за праћење физичког развоја и моторичких способности.</p>	
<p>МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ СПОРТ И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ</p>	<p>Атлетика</p> <p>Спортска гимнастика</p>	<ul style="list-style-type: none"> – примени атлетске дисциплине у складу са правилима; – развија своје моторичке способности применом вежбања из атлетике; – одржава равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела; – примени вежбања из гимнастике за развој моторичких способности; – изведе елементе одбојкашке технике; – примени основна правила одбојке; – користи елементе технике у игри; – примени основне тактичке елементе спортских игара; – учествује на такмичењима између одељења; – изведе кретања у различитом ритму; – игра народно коло; – изведе основне кораке плеса из народне традиције других култура; – изведе кретања, вежбе и саставе уз музичку пратњу; – преплива 25 м техником краула, леђног краула и прсном техником; – процени своје способности и вештине у води; – скочи у воду на ноге и на главу; – рони у дужину у складу са својим могућностима; – поштује правила понашања у води, и око водене средине; – уочи ризичне ситуације у води и око ње; – вреднује утицај примењених вежби на организам; – процени ниво сопствене дневне физичке активности; – користи различите вежбе за побољшање својих физичких способности; 	<p>Основни садржаји</p> <p>Техника спринтерског трчања.</p> <p>Истрајно трчање – припрема за крос.</p> <p>Техника штафетног трчања.</p> <p>Скок удаљ.</p> <p>Бацања кугле.</p> <p>Скок увис.</p> <p>Бацање „вортекс-а”.</p> <p>Проширени садржаји</p> <p>Скок увис (леђна техника).</p> <p>Тробој.</p> <p>Основни садржаји:</p> <p>Вежбе и комбинације вежби карактеристичних за поједине справе:</p> <p>Тло</p> <p>Прескок</p> <p>Трамполина</p> <p>Вратило</p> <p>Двовисински разбој</p> <p>Паралелни разбој</p> <p>Кругови</p> <p>Коњ са хватаљкама</p> <p>Греда.</p> <p>Проширени садржаји:</p> <p>На тлу и справама сложеније вежбе и комбинације вежби.</p>	<p>Фв.1.1.3.</p> <p>Фв.1.1.4.</p> <p>Фв.1.1.5.</p> <p>Фв.1.1.6.</p> <p>Фв.1.1.7.</p> <p>Фв.1.1.9.</p> <p>Фв.1.1.10.</p> <p>Фв.1.1.24.</p> <p>Фв.1.1.25.</p> <p>Фв.1.1.11.</p> <p>Фв.1.1.12.</p> <p>Фв.1.1.13.</p> <p>Фв.1.1.14.</p> <p>Фв.1.1.15.</p> <p>Фв.1.1.16.</p> <p>Фв.1.1.17.</p> <p>Фв.1.1.18.</p> <p>Фв.1.1.19.</p> <p>Фв.1.1.24.</p> <p>Фв.1.1.25.</p>

	<p>Основе тимских и спортских игара</p> <p>Плес и ритмика</p> <p>Пливање и ватерполо</p>	<ul style="list-style-type: none"> – процени последице недовољне физичке активности; – примени мере безбедности у вежбању у школи и ван ње; – одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима; – примени и поштује правила игара у складу са етичким нормама; – примерено се понаша као учесник или посматрач на такмичењима; – решава конфликте на друштвено прихватљив начин; – пронађе и користи различите изворе информација за упознавање са разноврсним облицима физичких и спортско-рекреативних активности; – прихвати победу и пораз; – уважи различите спортове без обзира на лично интересовање; – примени усвојене моторичке вештине у ванредним ситуацијама; – повеже значај вежбања за одређене професије; – вреднује лепоту покрета у физичком вежбању и спорту; – подстиче породицу на редовно вежбање; – повеже врсте вежби, игара и спорта са њиховим утицајем на здравље; – коригује дневни ритам рада, исхране и одмора у складу са својим потребама; – користи здраве намирнице у исхрани; – разликује корисне и штетне додатке исхрани; – примењује здравствено-хигијенске мере у вежбању; – правилно реагује и пружи основну прву помоћ приликом повреда; – чува животну средину током вежбања; – препозна последице конзумирања дувана, алкохола и штетних енергетских напитака; 	<p>Одбојка: Основни елементи технике, тактике и правила игре.</p> <p>Футсал: Игра уз примену правила.</p> <p>Рукомет: Игра уз примену правила.</p> <p>Кошарка: Сложенији елементи технике, тактике и правила игре.</p> <p>Активност по избору.</p> <p>Основни садржаји</p> <p>Вежбе са вијачом.</p> <p>Вежбе са обручем.</p> <p>Вежбе са лоптом.</p> <p>Народно коло „Моравац”.</p> <p>Народно коло из краја у којем се школа налази.</p> <p>Енглески валцер.</p> <p>Проширени садржаји</p> <p>Састав са обручем.</p> <p>Састав са лоптом.</p> <p>Састав са вијачом.</p> <p>Основни кораци роцк н ролл.</p> <p>Основни садржаји</p> <p>Пливање</p> <p>Техника краула.</p> <p>Техника прсног пливања.</p>	<p>Фв.1.1.1. Фв.1.1.2. Фв.2.1.1.</p> <p>Фв.1.1.20. Фв.1.1.21. Фв.1.1.22. Фв.1.1.24. Фв.1.1.25.</p> <p>Фв.1.1.6. Фв.2.1.6.</p>
--	--	---	--	---

	Полигони	<p>– води рачуна о репродуктивним органима приликом вежбања.</p> <ul style="list-style-type: none"> - објасни својим речима сврху и значај вежбања - користи основну терминологију вежбања - поштује правила понашања у и на просторима за вежбање у школи и ван ње, као и на спортским манифестацијама - примени мере безбедности током вежбања - одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање - примени и поштује правила тимске и спортске игре у складу са етичким нормама - навија и бодри учеснике на такмичењима и решава конфликте на социјално прихватљив начин - користи различите изворе информација за упознавање са разноврсним облицима физичких и спортско-рекреативних активности - прихвати сопствену победу и пораз у складу са "ферплејом" - примењује научено у физичком и здравственом васпитању у ванредним ситуацијама - препозна лепоту покрета и кретања у физичком вежбању и спорту - направи план дневних активности - наведе примере утицаја физичког вежбања на здравље - разликује здраве и нездраве начине исхране 	<p>Одржавање на води на разне начине и самопомоћ.</p> <p>Роњење у дужину до 10 м.</p> <p>Пливање 25 м одабраном техником на време.</p> <p>Проширени садржаји</p> <p>Мешовито пливање (две технике).</p> <p>Ватерполо</p> <p>Пливање са лоптом.</p> <p>Хватање и додавање.</p> <p>Шут на гол.</p> <p>Проширени садржаји</p> <p>Пливање</p> <p>Мешовито пливање.</p> <p>Игре у води.</p> <p>Ватерполо</p> <p>Основни елементи тактике и игра.</p> <p>Полигон у складу са реализованим моторичким садржајима</p>	
<p>ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА (Реализује се кроз све наставне области и теме уз практичан рад)</p>	Физичко вежбање и спорт	<ul style="list-style-type: none"> - направи план дневних активности - наведе примере утицаја физичког вежбања на здравље - разликује здраве и нездраве начине исхране 	<p>Основни садржаји</p> <p>Основна подела вежби.</p> <p>Функција скелетно-мишићног система.</p> <p>Основна правила одбојке.</p> <p>Понашање према осталим субјектима у игри (према судији, играчима супротне и сопствене екипе).</p> <p>Чување и одржавање материјалних добара која се користе у вежбању.</p> <p>Облици насиља у физичком васпитању и спорту.</p>	<p>Фв.1.2.1.</p> <p>Фв.1.2.2.</p> <p>Фв.1.2.3.</p> <p>Фв.1.3.1.</p> <p>Фв.1.3.2.</p> <p>Фв.1.3.3.</p> <p>Фв.1.3.4.</p> <p>Фв.1.1.24.</p> <p>Фв.1.1.25.</p>

	Здравствено васпитање	<ul style="list-style-type: none"> - направи недељни јеловник уравнотежене исхране уз помоћ наставника. - примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања - препозна врсту повреде - правилно реагује у случају повреде - чува животну средину током вежбања 	<p>Навијање, победа, пораз решавање спорних ситуација.</p> <p>Писани и електронски извори информација из области физичког васпитања и спорта.</p> <p>Вежбање у функцији сналажења у ванредним ситуацијама.</p> <p>Значај вежбања за одбрамбено-безбедносне потребе.</p> <p>Повезаност физичког вежбања и естетике.</p> <p>Породица и вежбање</p> <p>Планирање вежбања.</p> <p>Основни садржаји</p> <p>Утицај аеробног вежбања (ходања, трчања и др.) на кардио-респираторни систем.</p> <p>Здравствено-хигијенске мере пре и после вежбања.</p> <p>Значај употребе воћа и поврћа и градивних материја (протеини и беланчевине) у исхрани.</p> <p>Подела енергетских напитака и последице њиховог прекомерног конзумирања.</p> <p>Прва помоћ након површинских повреда (посекотина и одеротина).</p> <p>Вежбање у различитим временским условима.</p> <p>Чување околине при вежбању.</p> <p>Последице конзумирања дувана и алкохола.</p> <p>Додаци исхрани – суплементи.</p> <p>Вежбање и менструални циклус.</p> <p>Значај заштите репродуктивних органа приликом вежбања.</p>	<p>Фв.1.4.1.</p> <p>Фв.1.4.2.</p> <p>Фв.1.4.4.</p> <p>Фв.3.3.1.</p>
Дидактичко-методичко остваривање програма	<p>Циљ и исходи предмета оствариће се кроз наставу физичког и здравственог васпитања у трајању од 3 школска часа недељно одн. 108 часова годишње. Ради ефикаснијег рада и обухваћености свих ученика дозвољено је спајање два одељења истог разреда. Два наставника раде истовремено са два одељења. У току школске године биће реализоване и ваннаставне</p>			

	<p>активности, као што су: секције, недеља школског спорта, активности у природи (кросеви, зимовање, летовање...), школска и ваншколска такмичења, корективно-педагошки рад. За ученике који имају потешкоће у савладавању градива и ученике са смањеним физичким способностима организоваће се допунска настава која подразумева савладавање оних обавезних програмских садржаја, које ученици нису успели да савладају на редовној настави, као и развијање њихових физичких способности.</p>
<p>Формативно и сумативно оцењивање</p>	<p>Исходи представљају добру основу за праћење и процену постигнућа ученика, односно креирање захтева којима се може утврдити да ли су ученици достигли оно што је описано одређеним исходом. Поред тога, постојање исхода олакшава и извештавање родитеља о раду и напредовању ученика.</p> <p>У процесу праћења и оцењивања користиће се лични картон ученика (евиденција о процесу и продуктима рада ученика, уз коментаре и препоруке) као извор података и показатеља о напредовању ученика. Предности коришћења личног картона ученика су вишеструке: омогућава континуирано и систематично праћење напредовања, представља увид у праћење различитих аспеката учења и развоја, представља подршку у оспособљавању ученика за самопроцену, пружа прецизнији увид у различите области постигнућа (јаке и слабе стране) ученика.</p> <p>Наставник ће подједнако и континуирано да прати и вреднује активност и однос ученика према физичком и здравственом васпитању који обухвата: вежбање у адекватној спортској опреми; редовно присуствовање на часовима физичког и здравственог васпитања и обавезним физичким активностима; учествовање у ванчасовним и ваншколским активностима ;приказ два комплекса усвојених општеприпремних вежби (вежби обликовања), са и без реквизита, достигнут ниво постигнућа моторичких знања, умења и навика (напредак у усавршавању технике).</p>
<p>Начини прилагођавања</p>	<p>Настава физичког и здравственог васпитања усмерена је према индивидуалним разликама ученика, које се узимају као критеријум у диференцираном приступу, па самим тим неопходно је упутити ученика или групу ученика, на олакшане или проширене садржаје у часовној, ванчасовној и ваншколској организацији рада. Где је неопходно, програмске садржаје потребно је реализовати према полу. У раду са напреднијим ученицима реализују се препоручени садржаји или садржаји из наредних разреда. Кроз процес реализације програма неопходно је пратити способности ученика за поједине спортове.</p>

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће: технике и информатике	За период од школске 2018. до 2022.године	
Циљ учења предмета	Циљ учења <i>технике и технологије</i> је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.		
Опште предметне компетенције	Ученик разуме неопходност рада као основне и најважније људске делатности; разуме и усваја привредне и етичке вредности рада сваког појединца, као и важност тимског рада. Ученик стиче знања и вештине из техничко-технолошких области у корист сопственог развоја и чини прве одлуке везане за будуће школовање и професију. Ученик користи информационо-комуникационе технологије (у даљем тексту ИКТ) при решавању проблема у различитим областима и истражује нове могућности њихове примене.		
Специфичне предметне компетенције	Ученик разуме представљене проблеме користећи свеобухватна знања из техничких дисциплина и информатике. Ученик схвата техничко-технолошке поступке и користи креативне способности у процесу стварања материјалних производа. Ученик путем ИКТ-а прикупља податке, анализира, систематизује и презентује информације, електронски комуницира и управља савременим уређајима. Ученик користи мере заштите и очувања животне средине.		
Методе рада	фронтални, групни, индивидуални, рад у паровима		
Облици рада	вербално -текстуална, демонстративно илустративна,		
Ресурси	презентације, интернет стране, видео материјали, панои, модели		
Корелација	Географија, биологија, математика, информатика и рачунарство, ликовна култура		
Наставна тема	Исходи	Садржаји	Образовни стандарди

<p>Животно и радно окружење</p>	<p>По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> – повеже развој машина и њихов допринос подизању квалитета живота и рада; – повеже ергономију са здрављем и комфором људи при употреби техничких средстава; – анализира да ли је коришћење одређене познате технике и технологије у складу са очувањем животне средине; – истражи могућности смањења трошкова енергије у домаћинству; 	<p>Појам, улога и развој машина и механизма.</p> <p>Потрошња енергије у домаћинству и могућности уштеде.</p> <p>Утицај дизајна и правилне употребе техничких средстава на здравље људи.</p> <p>Зависност очувања животне средине од технологије.</p>	
<p>Саобраћај</p>	<ul style="list-style-type: none"> – разликује врсте транспортних машина; – повеже подсистеме код возила друмског саобраћаја са њиховом улогом; – провери техничку исправност бицикла; – демонстрира поступке одржавања бицикла или мопеда; 	<p>Машине спољашњег и унутрашњег транспорта.</p> <p>Подсистеми код возила друмског саобраћаја (погонски, преносни, управљачки, кочиони).</p> <p>Исправан бицикл/мопед као битан предуслов безбедног учешћа у саобраћају.</p>	
<p>Техничка и дигитална писменост</p>	<ul style="list-style-type: none"> – самостално црта скицом и техничким цртежом предмете користећи ортогонално и просторно приказивање; – користи ЦАД технологију за креирање техничке документације; – управља моделима користећи рачунар; 	<p>Специфичности техничких цртежа у машинству.</p> <p>Ортогонално и просторно приказивање предмета.</p> <p>Коришћење функција и алата програма за ЦАД.</p> <p>Основне компоненте ИКТ уређаја.</p> <p>Управљање и контрола коришћењем рачунарске технике и интерфејса.</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> – објасни улогу основних компоненти рачунара, таблета, паметних телефона и осталих савремених ИКТ уређаја; 		
<p>Ресурси и производња</p>	<ul style="list-style-type: none"> – аргументује значај рационалног коришћења расположивих ресурса на Земљи; – идентификује материјале који се користе у машинству и на основу њихових својстава процењује могућност примене; – користи прибор за мерење у машинству водећи рачуна о прецизности мерења; – врши операције обраде материјала који се користе у машинству, помоћу одговарајућих алата, прибора и машина и примени одговарајуће мере заштите на раду; – објасни улогу одређених елемената машина и механизма на једноставном примеру; – образложи значај примене савремених машина у машинској индустрији и предности роботизације производних процеса; – објасни основе конструкције робота; – класификује погонске машине – моторе и повеже их са њиховом применом; 	<p>Елементи машина и механизма (елементи за везу, елементи за пренос снаге и кретања, специјални елементи).</p> <p>Производне машине: врсте, принцип рада, појединачна и серијска производња.</p> <p>Појам, врсте, намена и конструкција робота (механика, погон и управљање).</p> <p>Погонске машине – мотори (хидраулични, пнеуматски, топлотни).</p> <p>Моделовање погонских машина и/или школског мини робота.</p>	

<p>Конструкторско моделовање</p>	<ul style="list-style-type: none"> – самостално/тимски истражи и реши задати проблем у оквиру пројекта; – изради производ у складу са принципима безбедности на раду; – тимски представи идеју, поступак израде и производ; – креира рекламу за израђен производ; – врши е-кореспонденцију у складу са правилима и препорукама са циљем унапређења продаје; – процењује свој рад и рад других на основу постављених критеријума (прецизност, педантност и сл.). 	<p>Проналажење информација, стварање идеје и дефинисање задатка.</p> <p>Самосталан/тимски рад на пројекту.</p> <p>Израда техничке документације изабраног модела ручно или уз помоћ рачунарских апликација.</p> <p>Реализација пројекта – израда модела коришћењем алата и машина у складу са принципима безбедности на раду.</p> <p>Представљање идеје, поступака израде и производа.</p> <p>Процена сопственог рада и рада других на основу постављених критеријума.</p> <p>Употреба електронске кореспонденције са циљем унапређења производа.</p> <p>Одређивање оквирне цене трошкова и вредност израђеног модела.</p> <p>Креирање рекламе за израђен производ</p>	
<p>Дидактичко-методичко остваривање програма</p>	<p>За редовну наставу технике и технологије планирано је по 2 часа недељно, односно 72 часа годишње.</p> <p>Уводити ученике у свет технике и савремене технологије на занимљив и атрактиван начин, чиме се подстиче њихово интересовање за техничко стваралаштво;</p> <p>Омогућити ученицима да исказују властите креативне способности, да траже и налазе сопствена техничка решења и да се доказују у раду;</p> <p>Подстицање ученика на коришћење различитих когнитивних процеса као што су индуктивно и дедуктивно закључивање, поређење, класификација, предвиђање резултата, трансфер знања од познатог на непознато;</p> <p>Усклађивања терминологије, научног осмишљавања садржаја и рационалног стицања знања, умења и навика, неопходна је стална сарадња са наставницима информатике и рачунарства, физике, математике, хемије, географије, биологије и ликовне културе у циљу развоја међупредметних компетенција;</p> <p>С обзиром да је настава технике и технологије теоријско - практичног карактера, часове треба остваривати са одељењем подељаним на групе, односно са највише 20 ученика.</p>		

	<p>Планиране су и слободне активности које ће се остваривати кроз секције које обухватају различите активности помоћу којих ће се остварити још већа заинтересованост ученика јер ће моћи да се посвете областима које их више занимају и да се у оквиру њих додатно истакну.</p> <p>У току године биће реализовани угледни часови. Одржаваће се часови међупредметног повезивања уз примену методе тимске наставе. Предвиђено је учешће ученика у реализацији школског сајма науке који на посебно интересантан начин промовише технику и технологију.</p>
<p>Формативно и сумативно оцењивање</p>	<p>Процес оцењивања се заснива на прикупљању информација из различитих извора као што су : свакодневна посматрања, усмена одговарања, активност на часу, самосталан рад, рад у групи, рад у тиму, рад на пројектним задацима, што помаже да се сагледа постигнуће ученика и оставареност исхода. Омогућити да се ученици и писано изражавају на контролним вежбама и тестовима уколико је тај начин комуникације њима прикладнији да испоље своје знање.</p> <p>Не инсистира се на запамћивању података, поготово мање значајних чињеница и теоријских садржаја који немају директну примену у свакодневном животу.</p>
<p>Начини прилагођавања</p>	<p>Уколико неки ученик показује слабија постигнућа узима се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа. Ученику се даје прилика да ради радне задатке у оквиру својих могућности водећи рачуна да се, у одређеној мери, постигну задати исходи. Талентованим и напредним ученицима омогућити, поред редовних, и изазовније задатке у циљу даљег развијања талента.</p>

СЛОБОДНЕ АКТИВНОСТИ – СЕДМИ РАЗРЕД

СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ – ХОР И ОРКЕСТАР

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће за музичку културу – ХОР И ОРКЕСТАР	За период од школске 2019/2020. до 2021/2022. године	
Циљ учења	развијање интересовања за музичку уметност и заједничко музицирање код ученика, подстицање самосталног креативног процеса као и стваралачког и критичког мишљења, формирање естетске перцепције и музичког укуса, и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и култури својег и других народа.		
Компетенције	<p>Опште: На основу музичког искуства у основној школи ученик ужива у музици и отворен је за различите уметничке садржаје. Користи музичко знање и вештине да изрази своја осећања, размишљања, ставове и на креативан и конструктиван начин остварује своје циљеве.</p> <p>Искуство и вештину у слушању и опажању приликом индивидуалног и групног музицирања примењује у комуникацији са другима. Музичка искуства подстичу ученика да разлике сматра предностима што користи у развијању идеја и сарадње.</p> <p>Користи знања о музици у разумевању савремених догађаја, историје, науке, религије, уметности и сопствене културе и идентитета. Развија критички однос према музици. Има одговоран однос према традицији свог народа и других култура.</p> <p>Специфичне: Ученик користи језик музике за изражавање својих осећања и идеја и за комуникацију са другима. Кроз познавање музичког језика и стилова ученик увиђа везу музике са догађањима у друштву и доприноси њиховом обликовању. Ученик истражује везу између музике и изражавања покретом.</p>		
Методе рада	Дијалoшка, монолошка, демонстративна, истраживачка, диференцирана, метода практичних активности, графичка		
Облици рада	Фронтални рад, групни рад, рад у пару, индивидуални рад, рад у тиму, пројектна настава		
Ресурси	Уџбеник, Јутјуб, мултимедијалне презентације, он-лине квизови, различити музички медији		
Корелација	Српски језик и књижевност, Историја, Страни језици, Математика, Биологија, Географија, Ликовна култура, Физичко и здравствено васпитање, Информатика и рачунарство, Верска настава, Грађанско васпитање		
Наставна тема	Исходи	Садржај	Образовни стандарди
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	Ученик ће умети да – разликује вокално-инструменталне и инструменталне облике средњег века и ренесансе; – коментарише слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте ; – идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника средњег века и ренесансе; – уочи сличности и разлике између православне и (римо)католичке духовне музике; – идентификује елементе средњовековне музике као инспирацију у музици савременог доба;	Елементи музичке изражајности: темпо, динамика, тонске боје различитих гласова и инструмената. Слушање световне и духовне средњовековне и ренесансне музике. Слушање вокалних, вокално-инструменталних и инструменталних композиција, домаћих и страних композитора. Слушање дела традиционалне народне музике. Слушање дела инспирисаних фолклором.	МК 1.2.1. МК 1.2.2. МК 1.2.3. МК 1.2.4.
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	Ученик ће умети да – изводи музичке примере користећи глас, покрет и традиционалне и/ или електронске инструменте,	Певање песама по слуху самостално и у групи. Певање песама из нотног текста	МК 1.3.1.

	самостално и у групи; – примењује правилну технику певања; – примењује различита средства изражајног певања и свирања у зависности од врсте, намене и карактера композиције; – развије координацију и моторику кроз свирање и покрет; – примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању;	солмизацијом. Извођење (певање или свирање) једноставних ритмичких и мелодијских мотива у стилу музике средњег века и ренесансе. Певање песама у комбинацији са покретом. Свирање по слуху дечјих, народних и уметничких композиција на инструментима Орфовог инструментарија и/или на другим инструментима. Свирање из нотног текста дечјих, народних и уметничких композиција на инструментима Орфовог инструментарија и/или на другим инструментима Извођење једноставнијих музичких примера у вези са обрађеном темом	МК 1.3.2. МК 1.3.3. МК 1.3.4.
МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	Ученик уме да: користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет; – комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом; – учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката; – изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност); – учествује у школским приредбама и манифестацијама; – понаша се у складу са правилима музичког бонтонa у различитим музичким приликама; – критички просуђује лош утицај прегласне музике на здравље; – користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво.	Креирање пратње за песме ритмичким и звучним ефектима, користећи притом различите изворе звука. Креирање покрета уз музику коју ученици изводе. Стварање мелодије на задати текст. Импровизација дијалога на инструментима Орфовог инструментарија и другим инструментима. Реконструкција музичких догађаја у стилу средњег века и ренесансе.	МК 1.4.1. МК 1.4.2. МК 1.4.3. МК 1.4.4.
Дидактичко-методичко остваривање програма	<p>За редовну наставу хора и оркестра планиран је 1 час недељно, односно 36 часова годишње.</p> <p>Природа саме музике, па и предмета хор и оркестар указује на стално прожимање и садејство свих области и тема које су предвиђене наставним програмом. Све области се прожимају и ниједна се не може изучавати изоловано и без садејства са другим областима.</p> <p>Настава је усмерена на остваривање исхода и даје предност искуственом учењу у оквиру којег ученици развијају лични однос према музици а постепена рационализација искуства временом постаје теоријски оквир.</p> <p>Планира се примена што различитијих метода у настави ради веће заинтересованости ученика. У оквиру тога биће одржани угледни часови у првом или другом полугођу, планира се чешће коришћење информационо комуникационих технологија. Одржаваће се часови међупредметног повезивања уз примену методе тимске наставе. Обележаваће се значајни датуми одравањем пригодних предавањима и/или радионицама. Учествоваће се у пројектима значајним за хор и оркестар на школском и ширем нивоу.</p>		

	<p>Кроз задате садржаје применом наведених метода и активности планирано је да се остваре прописани исходи за 5. и 6. разред.</p>
<p>Формативно и сумативно оцењивање</p>	<p>Настава хора и оркестра подразумева учешће на првом месту ученика који имају музичке предиспозиције. Како је предмет хор и оркестар синтеза вештина и знања, полазна тачка у процесу оцењивања треба да буду индивидуалне музичке способности и ниво претходног знања сваког ученика. Битни фактори за праћење музичког развоја и оцењивање сваког ученика су ниво његових постигнућа у односу на дефинисане исходе као и рад, степен ангажованости, кооперативност, интересовање, став, умешност и креативност. Тако се у настави хора и оркестра за исте васпитно-образовне задатке могу добити различите оцене, као и за различите резултате исте оцене, због тога што се конкретни резултати упоређују са индивидуалним ученичким могућностима.</p> <p>Начин провере и оцена треба да подстичу ученика да напредује и активно учествује у свим видовима музичких активности. Главни критеријум за процес праћења и процењивања је начин ученичке партиципације у музичком догађају, односно да ли је у стању да прати музичко дело при слушању и како односно, да ли и како изводи и ствара музику користећи постојеће знање. У зависности од области и теме, постигнућа ученика се могу оценити проценом практичног рада и уметничког и стваралачког ангажовања. Поред ових традиционалних начина оцењивања, треба користити и друге начине оцењивања као што су:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. допринос ученика за време групног рада, 2. израда креативних задатака на одређену тему, 3. рад на пројекту (ученик даје решење за неки проблем и одговара на конкретне потребе), 4. специфичне вештине. <p>У процесу вредновања резултата учења наставник треба да буде фокусиран на ученичку мотивацију и ставове у односу на извођење и стваралаштво, способност концентрације, квалитета перцепције и начин размишљања приликом слушања, као и примену тероетског знања у музицирању.</p> <p>Наставник треба да мотивише ученика на даљи развој, тако да ученик осети да је кроз процес вредновања виђен и подржан, као и да има оријентацију где се налази у процесу развоја у оквиру музике и музичког изражавања. Важно је укључити самог ученика у овај процес у смислу дијалога и узајамног разумевања у вези са тим шта ученик осећа као препреке (вољне и невољне) у свом развоју, као и на које начине се, из ученикове перспективе, оне могу пребродити. Када је у питању вредновање области Музичко стваралаштво, оно треба вредновати у смислу стваралачког ангажовања ученика, а не према квалитету насталог дела, јер су и најскромније музичке импровизације, креативно размишљање и стварање, педагошки оправдане.</p> <p>Узимајући у обзир циљ предмета неопходно је имати на уму да се оквир вредновања процеса и резултата учења одвија највише у учениковом живом контакту са музиком, тј. извођењу и стваралаштву, а такође и слушању музике. Теоретско знање треба да има своју примену и функцију у ученичком изражавању кроз музику и у контакту са музиком. Како процес учења у оквиру сваког часа треба да обухвати све области, посматрање ученика у живом контакту са музиком је истовремено показатељ квалитета процеса учења, као и идеална сцена за вредновање остварености исхода. Сумативно вредновање треба да буде осмишљено кроз задатке и активности које захтевају креативну примену знања.</p>
<p>Начини прилагођавања</p>	<p>У зависности од афинитета, креативних способности или извођачких могућности ученика рад се може организовати кроз следеће активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> - солистичко певање,

	<ul style="list-style-type: none">- групе певача,"Мала школа инструмента" (клавир, гитара, тамбуре...),- групе инструмената,- млади композитори,- млади етномузиколози (прикупљање мало познатих или готово заборављених песама средине у којој живе),- музичко-креативне радионице (прављење музичких инструмената, илустрације везане за наставу музичке културе и школске музичке догађаје, ажурирање школског сајта, креирање, организација и реализација музичких догађаја...),- ритмичке радионице (модерни и традиционални плес, ритмичке игре, "бит боксинг" - вокалне перкусије, игре чашама, штаповима...),- посете концертима у школи и ван ње (концерти еминентних уметника, концерти у организацији Музичке омладине или неког другог удружења, концерти ученика музичких школа, пријатеља школе, пројекције музичких филмова...). <p>Програм рада треба прилагодити индивидуалним могућностима, зрелости и нивоу претходног знања сваког ученика. За изузетно даровите ученике урадиће се одговарајући поступак у индивидуализацији наставе која може водити ка изради ИОП3 плана за тог ученика у сарадњи са ПП службом.</p> <p>За рад са ученицима који имају потешкоћа у савладавању градива, биће организоване додатне активности. На тај начин ће наставник, пошто је већ упознат са могућностима ученика, моћи боље да процени потребе ученика. У случају да дете има потешкоће у савладавању градива, урадиће се одговарајући поступак у индивидуализацији наставе која може водити ка изради ИОП 1 /ИОП2 плана за тог ученика у сарадњи са ПП службом.</p>
--	---

СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ – ЖИВОТНЕ ВЕШТИНЕ

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће за природне и друштвене науке(физика, хемија), Стручно веће за математику и Стручно веће за уметност (ликовно)	За период од школске 2019/2020. до 2021/2022.године	
Циљ учења	СТИЦАЊЕ ЗНАЊА И КОМПЕТЕНЦИЈА НЕОПХОДНИХ ЗА ЖИВОТ, РАЗВИЈАЊЕ ЖИВОТНИХ ВЕШТИНА И ОДГОВОРАН ОДНОС ПРЕМА СЕБИ, ЗДРАВЉУ И ОКОЛИНИ.		
Компетенције	Ученик развија компетенције: учење, рад са подацима и информацијама, комуникацију, сарадању, одговоран однос према околини, здрављу и демократском друштву, естетичку компетенцију		
Методе рада	Истраживачки рад, илустративно-демонстративна, дијалогска		
Облици рада	Фронтални рад, групни рад, рад у пару, индивидуални рад, пројектна настава		
Ресурси	Интернет		
Корелација	техника и технологија, грађанско васпитање, математика, биологија, хемија, физика, физичко и здравствено васпитање, српски језик, ликовно		
Наставна тема	Исходи	Садржај	Образовни стандарди
Савремено домаћинство и породица	-препознавање безбедног и естетски здраво уређеног домаћинства; -изградња здравих односа са свим члановима домаћинства уз међусобно помагање и сарадњу;	-појам домаћинства; -модерно домаћинство и његова правилна организација; -односи у савременој породици и њихово усклађивање; -услови за формирање здраве породице и фазе развоја; -живот породице и стану; -функционалне целине стана;	
Култура становања	-правилно руковање апаратима у домаћинству уз штедњу енергије; - нега и чување цвећа као естетске вредности; -очување животне средине ;	-технички апарати у домаћинству и безбедно руковање њима; -уређивање стана/куће; -уређивање околине стана/куће; -садња и нега цвећа; -селективно прикупљање отпада у домаћинству и његова рециклажа; -израда рециклираних производа од отпада у домаћинству;	
Бонтон	-Правилно понашање у различитим животним ситуацијама -Развијање одговарајућег обзирног става према другим људима и њиховим потребама	-Игроказ: понашање на улици, у школи, у музеју, за столом, у гостима, на утакмици, у градском превозу...	
Здрава исхрана	-Придржавање основних принципа здраве исхране -Разумевање садржаја на етикетама намирница	-Пирамида исхране и правилна исхрана -Брза храна и друга нездрава храна -Основне супстанце у намирницама и њихова енергетска вредност	

		-Адитиви, њихова улога и последице коришћења	
Очување животне средине	-Уочава разлике између смећа и корисних ствари Скупља смеће после рада Рециклира смеће Одржава личну хигијену и простор за рад	-Сакупљање смећа, рециклажа, хигијена	
Естетика у савременом животу	-Развија осећај за лепо Разликује лепо и ружно Зна да употреби средства за стварање лепог Развија критичко мишљење	-Комбиновање боја, усклађивање облика, склапање целине помоћу разних средстава	
Мере, мерење и примена мера	- разликује и користи одговарајуће јединице за мерење дужине, површине, масе, запремине, времена и углова - претвори веће мерне јединице у мање и обрнуто - процени и заокружи дате податке и рачуна са таквим приближним вредностима -правилно чита технички цртеж	-Упознавање ученика са циљем наставе животних вештина -Представљање тема које ће се реализовати у оквиру предмета Договор око начина и динамике рада -Понављање знања о мерним јединицама -Увежбавање претварања мањих мерних јединица у веће и обрнуто -Процена добијених резултата	
Новац у свакодневном животу	- користи различите апоене новца -ради са различитим валутама, тј. претвори износ једне валуте у другу	-Понављање знања о апоенима и валутама -Увежбавање конверзије различитих валута -Попуњавање уплатница -Електонско плаћање	
Реновирање стана	-правилно чита технички цртеж - разликује и користи одговарајуће јединице за мерење дужине, површине, масе, запремине - претвори веће јединице дужине, површине, запремине, масе, у мање и обрнуто	-Израда скице стана са идејним решењем , измена и дорада скице -Израчунавање површина стана које ће се реновирати -Прорачун потребне количине материјала -Прорачун цена потребних материјала -Испитивање тржишта у циљу проналажења најјефтинијих цена -Израда ПП презентације као начин предсвљања рада групе	

	<ul style="list-style-type: none"> - процени и заокругли дате податке и рачуна са таквим приближним вредностима - користи Интернет сервисе за претрагу и приступање онлине ресурсима - пружи помоћ у раду другим ученицима-процењује остварен резултат и развија предлог унапређења - самостално цртају скицом и техничким цртежом једноставан предмет - израчуна, што прецизније, трошкове израде - одреди тржишне вредности производа 		
<p>Дидактичко-методичко остваривање програма</p>	<p>За наставу животних вештина планирано је 36 часова годишње. Омогућити ученицима да исказују властите креативне способности, да траже и налазе сопствена техничка решења и да се доказују у раду.</p> <p>Ако постоји могућност ученике одвести у обилазак музеја, биоскопа, фирми и фабрика које се баве израдом производа и прорачуна. Уколико постоји могућност ангажовати стручњаке из одређене области за презентацију ученицима занимања и послова који покривају циљеве овог предмета. Организовати практичан рад у учионици и природи уколико је то могуће кроз пројектну наставу. Наставник се труди да изађе у сусрет што већем броју идеја самих ученика и усмерава и води њихов рад ка исходима. Најважније је да ученици осете задовољство стварања одређеног производа који може имати како употребну или уметничку вредност.</p>		
<p>Формативно и сумативно оцењивање</p>	<p>Скала оцењивања је тростепена (истиче се, добар и задовољава). Процес оцењивања вршиће се на основу прикупљених информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, рад на часу (индивидуално или у групи), учешће у пројектима, радионицама, ангажовање на датом задатку.</p>		
<p>Начини прилагођавања</p>	<p>Даровити ученици добијаће сложеније задатке, а ученици са потешкоћама у савладавању градива добијаће једноставније задатке.</p>		

СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ – МАРКЕТИНГ И ПРЕДУЗЕТНИШТВО

ОШ „Иво Андрић“, Београд	Стручно веће: технике и информатике, стручно веће математике	За период од 2019/2020. до 2021/2022. године	
Циљ учења	Оспособљавање ученика да осмисле, направе и презентују свој прозвод користећи рециклиране материјале, проуче утицај коришћених материјала на животну средину, воде рачуна о заштити животне средине кроз развијање предузетништва и других компетенција потребних за решавање проблема из свакодневног живота		
Методе рада	фронтални, групни, индивидуални, рад у паровима		
Облици рада	вербално -текстуална, демонстративно илустративна,		
Компетеније	<p>Ученик путем информационо комуникационих технологија прикупља податке, анализира, систематизује и презентује информације, електронски комуницира и управља савременим уређајима</p> <p>Ученик разуме неопходност рада као основне и најважније људске делатности; разуме и усваја привредне и етичке вредности рада сваког појединца, као и важност тимског рада</p> <p>Ученик користи мере заштите и очувања животне средине</p> <p>Ученик разуме математичке процесе (расуђивање, комуникација, повезивање, примена, моделовање), вештине (рачунање, мерење, рад са подацима, процена, коришћење информационо –комуникационих технологија). Ученик анализира и тумачи природне и друштвене појаве и решава проблеме у свакодневном контексту</p> <p>Ученик кроз пројекте развија компетенције: учење, предузетништво, рад са подацима и информацијама, комуникацију, сарадању, одговоран однос према околини, здрављу и демократском друштву, естетичку компетенцију</p>		
Ресурси	презентације, интернет стране, видео материјали, одбачени предмети, фабрички израђени модели		
Корелација	математика, информатика и рачунарство, ликовна култура		
Наставна тема	Исходи	Садржаји	Образовни стандарди
Увод у предузетништво	<p>Ученик ће бити у стању да:</p> <p>- кроз креативан рад и дружење постигне свеобухватну добит што</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Упознавање ученика са циљем предузетништва • Представљање тема које ће се реализовати о оквиру предузетништва • Договор око начина и динамике рада 	

	<p>подразумева нове вештине и сазнања</p> <ul style="list-style-type: none"> - изабере материјале који по својим својствима и намени могу да задовоље више критеријума као што су очување животне средине као и могућности њихове обраде у кабинетским условима - овлада процесом претварања старих материјала у материјал за коришћење и начином обраде већ готових материјала - реализује активност која указује на важност рециклаже -користи програм за обраду текста за креирање документа са графичким елементима -користи Интернет сервисе за претрагу и приступање онлине ресурсима -пружи помоћ у раду другим ученицима-процењује остварен резултат и развија предлог унапређења 	<ul style="list-style-type: none"> • Идејно решење производа и амбалаже: претрага интернета, избор готовог дизајна и/или модификација изведеног решења према сопственој идеји • Избор материјала лако обрадивог, провера доступности материјала на тржишту и цене. Избор потребних лепкова, избор материјала за декорацију, провера доступности на тржишти и цена. Избор еколошких материјала са могућношћу рециклаже. • Израда Маркетинг плана за пласман производа: Избор начина рекламирања производа и начина пласмана производа 	
Идеја и разрада дизајна	<ul style="list-style-type: none"> -самостално цртају скицом и техничким цртежом једноставан предмет -правилно чита технички цртеж 	<ul style="list-style-type: none"> • Израда скице са идејним решењем , измена и дорада скице • Одређивање димензија и израда радионичких цртежа свих потребних делова. Израда склопних-монтажних цртежа. 	

	<p>- израчуна, што прецизније, трошкове израде</p> <p>- одреди тржишне вредности производа</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Израда скице са идејним решењем амбалаже за паковање, измена и дорада скице • Одређивање димензија амбаже за паковање и израда радионичких цртежа свих потребних делова. Израда склопних-монтажних цртежа. • Прорачун цене потребне количине материјала за производ и амбалажу, заједно са прорачуном укупне цене коштања израде комплетног производа. Прорачун малопродајне цене и остваривог Профита. • Испитивање тржишта у смислу пласмана и конкурентности осмишљеног рама у складу са прорачунатом малопродајном ценом. • Корекција дизајна рама у смислу евентуалне уштеде, ако се процени да је калкулисана малопродајна цена висока. 	
<p>Израда одабраног производа</p>	<p>-преузима одговорност за рад</p> <p>-активно учествује у раду пара или мале групе у складу са улогом и показује поштовање према сарадницима</p> <p>- самостално и уз помоћ наставника израде употребни предмет или нови материјал.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Набавка потребног материјала. • Почетак израде делова: Преношење мера на материјал, размаравање и обележавање. Рационална и економична употреба материјала, минимизирање количине отпада, рециклажа отпадног материјала. • Израда делова, завршна обрада. • Склапање делова у функционалну целину. Дорада делова по потреби. • Завршна дорада производа и његове амбалаже. • Декорација и коначни дизајн производа, површинска заштита (лакирање). • Паковање производа. 	
<p>Представљање производа и пласман</p>	<p>- користи рачунарске апликације за техничко цртање</p> <p>-примењује основне поступке обраде дигиталне слике на рачунару</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Израда ПП Презентација, анимација и Веб презентација готових производа у склупу претходно осмишљеног маркетинг плана. • Пласман производа • Прорачун стварних трошкова израде производа, бруто и нето по једном производу. Анализа калкулисане малопродајне цене и стварних трошкова. Израчунавање остварене добити. 	

	<ul style="list-style-type: none"> - успешно представља и промовише свој производ. - промовише заштиту животне средине, креативност и практичност. - самостално креира дигиталну презентацију и представља је - осети задовољство стварања одређеног производа који може имати како употребну тако и само уметничку вредност. - стекну вештине и знање потребне за предузетништво 		
<p>Дидактичко-методичко остваривање програма</p>	<p>За наставу предузетништва планирана је настава у виду блок часова (2 или 3 часа), односно 36 часова годишње.</p> <p>Омогућити ученицима да исказују властите креативне способности, да траже и налазе сопствена техничка решења и да се доказују у раду.</p> <p>Ако постоји могућност ученике одвести у обилазак занатских радњи или фабрика које се баве израдом производа сличних онима које они израђују у оквиру предузетништва и реализовати наставу кроз пројекте.</p> <p>Наставник се труди да изађе у сусрет што већем броју идеја самих ученика и усмерава и води њихов рад ка исходима. Најважније је да ученици осете задовољство стварања одређеног производа који може имати како употребну или уметничку вредност. Кроз представљање производа ученици стичу вештине и знање потребне за предузетништво и могу да остваре одређену добробит за заједницу у оквиру које раде.</p>		
<p>Формативно и сумативно оцењивање</p>	<p>Скала оцењивања је тростепена (истиче се, добар и задовољава. Процес оцењивања вршиће се на основу прикупљених информација из различитих извора: свакодневна посматрања, усмено одговарање, активност на часу, рад на часу (индивидуално или у групи), учешће у пројектима, радионицама, ангажовање на датом задатку.</p>		
<p>Начини прилагођавања</p>	<p>Даровити ученици добијаће сложеније задатке, а ученици са потешкоћама у савладавању градива добијаће једноставније задатке.</p>		

